Robin Sharma

3 NGƯỜI THẦY VĨ ĐẠI

Câu chuyện đặc biệt về cách sống
theo những gì mình mong muốn

Table of Contents

[21]
[22]
[23]
[24]
[25]
[26]
[27]
[28]
[29]

Ba người thầy vĩ đại

Giới thiệu

Câu chuyện đặc biệt về cách sống theo những gì mình mong muốn.

"Tôi đã nếm trải nhiều thất bại trong hành trình đi qua những tháng ngày của mình. Thế nhưng, mỗi chướng ngại cuối cùng đều lại chính là một bàn đạp đưa tôi gần hơn nữa tới chân lý trong tâm khảm và cuộc đời tốt đẹp nhất của mình.

Cho dù tôi có thu thập được bao nhiêu tài sản vật chất đi chăng nữa thì cái thằng người mà tôi nhìn thấy trong tấm gương phòng tắm mỗi buổi sáng vẫn y nguyên - tôi không hề hạnh phúc hơn và không hề cảm thấy tốt hơn tí nào. Suy ngẫm nhiều hơn về thực trạng cuộc sống của mình, tôi bắt đầu nhận thức được sự trống rỗng ngay trong tim mình. Tôi bắt đầu chú ý đến những tiếng thầm thì lặng lẽ của con tim, những điều chỉ dẫn tôi rời bỏ nghề nghiệp mình đã chọn và bắt đầu quá trình tìm kiếm tâm hồn một cách nghiêm túc. Tôi bắt đầu suy nghĩ về lý do tại sao tôi lại ở đây, trên hành tinh này, và nhiệm vụ cụ thể của tôi là gì. Tôi tự hỏi tại sao cuộc đời mình lại không có tác dụng và cần phải thực hiện những thay đổi sâu sắc nào để giúp mình đi đúng hướng. Tôi xem xét những niềm tin cốt lõi, những giả định, và những lăng kính mà mình nhìn ra thế giới, và tôi tự cam kết làm sạch những lăng kính không lành mạnh."

"Cuốn sách này là một tác phẩm hư cấu. Đây là câu chuyện về một người đàn ông có tên Jack Valentine mà đường đời có nhiều điểm giống với tôi. Có cảm nhận rất không đầy đủ với tư cách một con người, anh ấy lên kế hoạch tìm kiếm tri thức để sống một cuộc sống hạnh phúc hơn, khoẻ khoắn hơn và đẹp hơn."

Những "Câu hỏi cuối cùng" là một điều kì lạ mà Jack nghe được từ người bệnh nhân già nằm cùng phòng với anh - ông Cal. Chỉ sau một buổi tối trò chuyện cùng ông, Jack đã nhận thấy những sự thay đổi đang diễn ra trong mình. Và từ đây, chuyến hành trình đến Rome, Hawaii và New York cùng những khám phá mới mẻ mà anh học được từ ba người thầy vĩ đại trong cuộc đời đã giúp anh trả lời được ba câu hỏi mà cha anh - Cal Valentine đã nói trước khi ông qua đời:

- Ta đã SỐNG một cách KHÔN NGOAN chưa?

- Ta đã YÊU THƯƠNG chưa?

- Ta đã CỐNG HIẾN thật nhiều chưa?’

Cuốn sổ mà cha Mike - người thầy đầu tiên ở Rome đưa cho Jack đã đúc kết 10 điều mà anh đã học được trong suốt cuộc hành trình:

1. Công việc chính của mọi con người là công việc nội tâm.

2. Hãy xem cuộc sống của mình như một trường học dạy cách trưởng thành.

3. Hãy thành thật với chính mình - cuộc sống tốt đẹp nhất là cuộc sống chân thật.

4. Hãy nhớ rằng chúng ta thu nhận những gì chúng ta phát ra.

5. Chúng ta nhìn nhận thế giới không như chính nó mà như chúng ta nghĩ.

6. Hãy sống bằng trái tim của bạn - tri thức của nó không bao giờ nói dối.

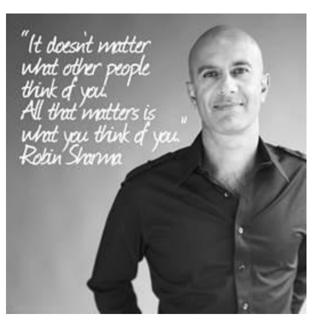
7. Hãy đắm mình trong sự tò mò của cuộc đời bạn.

8. Hãy chăm lo cho chính bạn.

9. Hãy xây dựng những kết nối của con người.

10. Hãy để lại một di sản.

Về tác giả

Robin Sharma là một trong những nhà cố vấn được tin cậy nhất thế giới trong việc lãnh đạo cá

nhân và tổ chức. Là người sáng lập Tập đoàn Sharma Leadership International, một công ty tư vấn chuyên giúp các tổ chức phát triển những nhân viên Lãnh-đạo-Không-Chức-danh, các khách hàng của ông bao gồm nhiều công ty trong danh sách Fortune 500 như Microsoft, IBM, GE, FedEx, BP, Nike, Unilever và Kraft, cũng như những tổ chức như Đại học Yale và YPO. Trong một cuộc khảo sát độc lập về những nhà cố vấn lãnh đạo hàng đầu, Robin Sharma xếp thứ 2, cùng với Jack Welch và Rudy Giuliani.

Robin cũng là đồng sáng lập của 960vets.com, một tài nguyên huấn luyện trực tuyến để giúp các cựu chiến binh Mỹ thành công trong việc hòa nhập vào cuộc sống đời thường. Là tác giả của 9 cuốn sách bán chạy nhất nói về kỹ năng lãnh đạo bao gồm những cuốn sách bom tấn The Greatness Guide và The Monk Who Sold His Ferrari, sách của Robin bán được hàng triệu bản ở hơn 55 quốc gia và được dịch sang gần 75 ngôn ngữ, khiến ông trở thành tác giả được đọc nhiều nhất trên thế giới.

Là một người làm từ thiện, Sharma giúp những trẻ em khó khăn nhận ra tiềm năng lãnh đạo của mình thông qua Quỹ Từ Thiện Robin Sharma Dành Cho Trẻ Em.

Các sách đã xuất bản ở Việt Nam:

- Nhà Lãnh Đạo Không Chức Danh

- Ba Người Thầy Vĩ Đại

- Điều Vĩ Đại Đời Thường

- Đời Ngắn Đừng Ngủ Dài

Mục lục

LỜI CẢM ƠN

Tôi thật "có phúc" vì có một đội ngũ hậu thuẫn gồm những người bạn, gia đình và đồng nghiệp, những người đã giúp tôi trong mọi chặng của cái hành trình mà tôi gọi là đời người. Họ xứng đáng nhận được những lời cảm ơn sâu sắc và chân thành. Và vì thế tôi xin bày tỏ lòng biết ơn của mình tới tất cả mọi người vì đã hỗ trợ tôi bước đi trên con đường của riêng mình.

Xin đặc biệt cảm ơn tới nhóm của tôi tại *Sharma Leadership International*. Tất cả các bạn đều là những con người tuyệt vời và tôi rất thích làm việc cùng các bạn.

Xin cảm ơn những khách hàng của chúng tôi trên khắp thế giới vì đã mời tôi tới doanh nghiệp của các bạn với tư cách là một diễn giả về vai trò lãnh đạo, một huấn luyện viên, và một chuyên gia tư vấn. Cũng xin cảm ơn những khách hàng cá nhân đã truyền cảm hứng cho tôi bằng lòng dũng cảm của họ, cũng như sự nhiệt thành trong việc khám phá những lĩnh vực mới của cuộc sống. Và xin cảm ơn nhóm *The Monthly Coach* vì đã nhìn ra giá trị ở những gì tôi tin tưởng.

Cảm ơn Ken Brovoning, người đại diện của tôi vì đã cảm nhận được tầm nhìn của tôi rất nhanh, vì đã nhìn thấu những gì tôi phải đưa ra, và vì đã làm cho mọi việc trở thành hiện thực.

Tôi xin cảm ơn sự hỗ trợ và nỗ lực tuyệt vời của cả nhóm ở *Nhà xuất bản Hay House* tại California. Tôi thấy mình thực sự may mắn được là một trong những tác giả của các bạn.

Tôi sẽ không thể là tôi nếu thiếu bạn bè của mình, những người đã giúp định hình nên suy nghĩ của tôi và hậu thuẫn con đường tôi đi. Gửi anh trai tài năng của tôi, Tiến sĩ Sanjay Sharman - một con người tràn đầy ý tưởng, sức sáng tạo và tình yêu thương vô điều kiện - anh không thể biết em kính trọng anh đến thế nào. Anh và Susan, người vợ tài năng và xuất sắc không kém của anh, là những hình mẫu cho em trong nhiều việc. Những lúc em cần nhất, cả hai anh chị đã đứng bên em, và em biết ơn điều này mãi mãi. Cũng xin cảm ơn cháu Neel vì đã luôn đem lại niềm vui cho chú.

Tôi xin bày tỏ lòng kính trọng, tình yêu thương và lòng biết ơn dành cho Mẹ tôi, Shashi, và Cha tôi, Shiv. Con nợ cha mẹ rất nhiều và biết ơn món quà mà cha mẹ dành cho con - sự chỉ bảo, tình yêu thương và sự ủng hộ. Con biết cha mẹ đã làm thật nhiều điều cho con. Người ta vẫn nói chúng ta lựa

chọn cha mẹ của mình - một trong những món quà lớn nhất của đời con chính là lựa chọn được cả cha và mẹ.

Xin đặc biệt cảm ơn Jill Hewlett, cảm ơn em vì tình yêu, trí tuệ và sự ủng hộ lớn lao dành cho anh.

Và xin dành cho các con yêu của tôi, Colby và Bianca những lời cảm ơn từ tâm khảm vì tất cả những món quà mà các con đã mang tới cho ba và vì đã làm cho cuộc đời ba ngập tràn tình yêu thương vô bờ bến.

LỜI GIỚI THIỆU

Cuốn sách này là một tác phẩm hư cấu. Đây là câu chuyện về một người đàn ông có tên Jack Valentine mà đường đời có nhiều điểm giống với tôi. Thông qua một loạt cuộc gặp gỡ với ba người thầy đặc biệt, Jack phát hiện ra một triết lý mạnh mẽ để định hình lại cuộc sống và tiếp cận vận mệnh của mình. Những bài học Jack tiếp thu được qua chuyến phiêu lưu phi thường của anh ấy cũng sẽ khiến bạn tạo ra những thay đổi tuyệt vời trong đời mình. Làm thế nào tôi biết được điều này? Bởi vì đó chính là những bài học đã biến cải *cuộc đời tôi*.

Tôi đã nếm trải nhiều thất bại trong hành trình đi qua những tháng ngày của mình. Thế nhưng, mỗi chướng ngại cuối cùng đều lại chính là một bàn đạp đưa tôi tới gần hơn với chân lý trong tâm khảm và cuộc đời tốt đẹp nhất của mình.

Nhiều năm trước, tôi là một luật sư, theo đuổi sự thành đạt và tất cả những cám dỗ vật chất đi kèm với nó, nghĩ rằng đây chính là cuộc đời mình. Nhưng khi tôi làm việc tích cực hơn và đạt được nhiều hơn, tôi nhận ra rằng thực sự chẳng có gì thay đổi cả. Cho dù tôi có thu thập được bao nhiêu tài sản vật chất đi chăng nữa thì cái thằng người mà tôi nhìn thấy trong tấm gương phòng tắm mỗi buổi sáng vẫn y nguyên - tôi không hề hạnh phúc hơn và không hề cảm thấy tốt hơn tí nào. Suy ngẫm nhiều hơn về thực trạng cuộc sống của mình, tôi bắt đầu nhận thức được sự trống rỗng ngay trong tim mình. Tôi bắt đầu chú ý đến những tiếng thầm thì lặng lẽ của con tim, những điều chỉ dẫn tôi nên rời bỏ nghề nghiệp mình đã chọn và bắt đầu quá trình tìm kiếm tâm hồn một cách nghiêm túc. Tôi bắt đầu suy nghĩ về lý do tại sao tôi lại ở đây, trên hành tinh này, và nhiệm vụ cụ thể của tôi là gì. Tôi tự hỏi tại sao cuộc đời mình lại không có tác dụng và cần phải thực hiện những thay đổi sâu sắc nào để giúp mình đi đúng hướng. Tôi xem xét những niềm tin cốt lõi, những giả định và những lăng kính mà mình nhìn ra thế giới và tôi tự cam kết làm sạch những lăng kính không lành mạnh.

Trong suốt giai đoạn biến đổi quyết liệt này, tôi đọc những cuốn sách về tự lực cánh sinh, về vai trò lãnh đạo cá nhân, về triết học và duy linh. Tôi tham gia nhiều khóa học phát triển bản thân. Tôi thay đổi chế độ ăn uống, lối suy nghĩ, và hành vi của mình. Cuối cùng, cái con người mà tôi phát triển đến là một con người đáng tin cậy hơn, hòa hợp hơn, và uyên bác hơn cái con người trước kia của tôi.

Tôi sẽ là người đầu tiên nói với bạn rằng, ở nhiều khía cạnh, tôi vẫn chỉ là một kẻ nhập môn trong

hành trình tự khám phá này. Đỉnh quả núi này là chân quả núi tiếp theo của tôi, và quá trình khám phá con người của tôi là *một quá trình không bao giờ kết thúc. Ngay cả lúc này, khi tôi viết ra những dòng này, tôi vẫn đang di chuyển qua một giai đoạn biến đổi cá nhân toàn diện khác và đánh giá lại những giá trị cơ bản nhất của mình, cùng với cách tôi nhìn nhận thế giới. Nhưng tôi cố gắng hòa nhã với bản thân. Tôi nhắc mình rằng tôi phải kiên nhẫn và đừng hấp tấp vội vàng. Mỗi ngày sẽ mang lại sự rõ ràng hơn, chắc chắn hơn, và những hạnh phúc mới. Và với tôi, đó là những gì cuộc sống tươi đẹp đang mở ra này mang lại.*

Tôi hy vọng cuốn sách *3 người thầy vĩ đại* này sẽ lay động bạn ở mức độ thật sâu. Nếu bạn thực sự muốn “sở hữu” tài liệu này, thì tôi gợi ý rằng trong vòng 24 giờ sau khi đọc xong cuốn sách, bạn hãy ngồi xuống và chia sẻ triết lý bạn học được với ai đó mà bạn quan tâm. Điều này sẽ làm sáng tỏ hiểu biết của bạn và hỗ trợ việc kết hợp những bài học vào cuộc sống của bạn.

Tôi cũng hy vọng rằng bạn thấy vui khi vận dụng kiến thức của cuốn sách này. Đem một cảm nhận rất trẻ thơ về những điều kỳ diệu và niềm say mê cho những gì bạn sẽ khám phá trên những trang sách sau đây chính là một trong những cách tốt nhất để trở thành con người mà tôi biết bạn mong muốn. Xin cảm ơn bạn đã dành cho tôi đặc ân được chia sẻ tác phẩm này với bạn. Tôi chúc bạn có một cuộc sống đầy triển vọng, niềm vui và bình an. Và tôi hy vọng rằng bạn sẽ thực hiện phần việc của mình để giúp xây dựng nên một thế giới mới.

ROBIN SHARMA

1. NHỮNG KHỞI ĐẦU MỚI

"Tất cả chúng ta, cho dù chúng ta có là các chiến binh hay không, đều có một phân vuông cơ hội thỉnh thoảng xuất hiện ngay trước mắt. Sự khác biệt giữa một người bình thường và một chiến binh là chiến binh nhận thức được điều này và luôn cảnh giác, thận trọng chờ đợi, để khi cái phân vuông cơ hội này xuất hiện, anh ta sẽ chớp lấy."

- Carlos Castaneda

***

Tôi chưa bao giờ cảm thấy đau đớn nhiều như vậy trong cuộc đời mình. Bàn tay phải của tôi run rẩy không sao kiểm soát nổi, và máu tràn khắp chiếc áo sơ mi trắng tinh của tôi. Đó là một sáng thứ Hai, và ý nghĩ duy nhất lấp đầy đầu tôi là đây không phải là một ngày đáng để tôi chết.

Khi tôi nằm bất động trong xe hơi của mình, tôi bị tác động bởi sự im ắng của hiện trường. Không một ai trong chiếc xe tải vừa va chạm với tôi rúm ró đến như vậy. Những người đứng xem xúm đông đỏ tại hiện trường trông đầy khiếp hãi. Và giao thông gần như tắc nghẽn hoàn toàn. Tất cả những gì tôi nghe thấy là tiếng lá sột soạt trên những tán cây dọc bên đường.

Hai người đứng ngoài chạy lại, bảo tôi rằng lực lượng hỗ trợ đang trên đường tới và tôi đừng có bất kỳ cử động gì. Một trong số họ nắm tay tôi và bắt đầu cầu nguyện: "Lạy Chúa, xin hãy giúp người đàn ông này. Xin hãy bảo vệ ông ấy." Chỉ mấy phút sau, một đoàn xe cấp cứu, xe cứu hỏa, và xe tuần tra cảnh sát vây kín hiện trường tai nạn với những tiếng còi chói tai. Mọi thứ dường như chậm lại, và một cảm nhận bình yên rất lạ lướt qua tôi khi các nhân viên cứu hộ bắt đầu công việc của họ một cách bài bản, thể hiện rõ tác phong làm việc lúc khẩn trương. Tôi cảm thấy mình như một nhân chứng - như thể tôi đang đứng ở một vị trí rất cao phía trên để nhìn toàn bộ mọi việc diễn ra.

Việc tiếp theo tôi có thể nhớ được là mình tỉnh lại trong một phòng bệnh tỏa ra mùi chanh tươi và thuốc tẩy. Tôi sẽ chẳng bao giờ quên cái mùi ấy. Cơ thể tôi được quấn trong mấy lớp băng gạc, và cả hai chân tôi đều bị nẹp cứng. Cánh tay tôi đầy những vết bầm tím.

Người đón chào tôi là một y tá trẻ trung xinh đẹp. "Anh Valentine! Tôi thật không tin nổi anh tỉnh

lại được! Để tôi đi gọi bác sĩ," cô nói trong khi hấp tấp bấm hệ thống liên lạc nội bộ lắp ngay cạnh giường tôi.

Khi cô ấy kết thúc cuộc đàm thoại, tôi rền rĩ: "Hãy gọi tôi là Jack," cố gắng tỏ ra bình thường trước những gì tôi biết là một tình thế rất nghiêm trọng. "Tôi đang ở đâu vậy nhỉ?"

"Anh đang ở Bệnh viện Đa khoa Lakeview, anh Jack ạ. Đây là phòng Chăm sóc Đặc biệt. Anh bị tai nạn vào tuần trước. Nói thật với anh, anh rất may mắn mới còn sống đấy."

"Tôi hả?" Tôi bẽn lẽn hỏi.

"Ừm," cô y tá đáp lại bằng một nụ cười miễn cưỡng trong khi mắt nhìn lên những bảng theo dõi ở cuối giường tôi. "Anh bị hôn mê sau khi bị một chiếc xe tải không mui đâm phải. Nhân viên cứu hộ đưa anh tới đây không tin rằng anh sống được sau vụ va chạm. Nhưng mà thôi, việc duy nhất anh cần quan tâm lúc này là điều trị khỏi những vết thương kinh khủng và đôi chân bị gãy của mình. Anh sẽ ổn thôi - tôi nói rồi, anh đúng là một người cực kỳ may mắn."

May mắn không phải là từ tôi gắn cho mình nhưng trong tình huống này, tôi có thể hiểu ý cô ấy. Tôi *đã* rất có phước mới còn sống được.

"Tại sao tôi chỉ có một mình trong phòng này?" Tôi thắc mắc khi nhìn xung quanh. "Tôi đâu có bận tâm nếu có thêm ai đó cùng phòng."

"Anh chỉ vừa mới tỉnh lại được vài phút, Jack. Hãy nghỉ ngơi và dành chút thời gian hít thở đi. Nhớ nằm yên. Bác sĩ của anh sẽ tới đây ngay thôi - ông ấy cực kỳ lo lắng cho anh."

***

Trong khi ngày hôm đó trôi dần và cả đoàn bác sĩ, y tá xuất hiện, kiểm tra rồi động viên tôi, tôi bắt đầu hiểu được đầy đủ mức độ nghiêm trọng trong vụ tai nạn của mình. Người lái chiếc xe tải đã chết ngay tức thì, và bác sĩ của tôi thẳng thắn thông báo cho tôi biết rằng ông ấy đã nghĩ tôi chẳng bao giờ phục hồi ý thức được nữa. "Tôi chưa bao giờ thấy một trường hợp nào như thế này cả," ông ấy nói rất thật lòng.

Nhưng ngay lập tức tôi nghĩ trong đầu rằng chuyện này xảy ra vì có lý do. *Mọi thứ* xảy ra đều có lý

do, và trong đời chẳng có gì là ngẫu nhiên cả - tôi biết bạn đã từng nghe nói đến điều này trước đó. Nhưng cá nhân tôi đi đến chỗ hiểu rằng cái vũ trụ kỳ diệu này của chúng ta không chỉ thông minh đến kỳ lạ trong cơ chế hoạt động của nó mà còn là một nơi rất thân thiện. Thế giới này muốn chúng ta có cuộc sống tuyệt vời hơn. Nó muốn chúng ta hạnh phúc. Và nó muốn chúng ta chiến thắng.

Một giọng nói thầm lặng trong nội tâm (lần đầu tiên xuất hiện trong phòng bệnh đó nhưng sẽ tiếp tục an ủi tôi trong những thời khắc khó khăn và dễ tổn thương nhất của tôi) cho tôi biết rằng có gì đó lớn lao sắp xảy ra và rằng những gì tôi trải qua trong những ngày và tuần tới sẽ không chỉ thay đổi cuộc đời tôi mà còn ảnh hưởng đến cuộc sống của nhiều người khác nữa. Nó bảo tôi rằng những điều tốt đẹp nhất của tôi sắp xuất hiện.

Tôi đoán rằng nhiều người trong chúng ta không nghe thấy giọng nói nội tâm thầm lặng nhưng rất uyên bác này. Sâu thẳm trong trái tim mỗi chúng ta có một nơi biết hết mọi câu trả lời cho những câu hỏi lớn nhất của chúng ta. Mỗi chúng ta đều biết chân lý của mình và những gì cần phải làm để tạo ra cuộc sống phi thường cho chính mình. Hầu hết chúng ta đều để mất mối liên hệ với cái nguồn trí tuệ thuần túy tự nhiên này bởi vì có quá nhiều thứ ồn ào huyên náo chiếm ngự mỗi ngày của chúng ta. Nhưng tôi phát hiện thấy rằng khi tôi có được thời gian im lặng, tĩnh tại và một mình, tiếng nói của chân lý bắt đầu cất lên. Và tôi càng tin vào sự chỉ dẫn của nó, cuộc đời tôi càng trở nên phong phú.

Đêm hôm đó, khoảng 9 giờ 30 phút, có một hộ lý đẩy chiếc xe lăn của một bệnh nhân khác vào phòng tôi. Tôi rất vui vì có thêm bạn và lập tức ngóc đầu lên để nhìn người bạn mới. Đó là một ông già, có lẽ khoảng 75 tuổi. Ông có mái tóc bạc trắng rất dày vuốt ngược ra sau rất kiểu cách. Trên mặt ông có những đốm nâu có lẽ là kết quả của nhiều năm dãi dầu nắng gió. Từ vẻ ngoài yếu nhược và hơi thở nặng nhọc của ông, tôi đoán rằng ông ốm rất nặng. Tôi cũng nhận thấy ông đang bị đau gì đó - ông luôn nhắm mắt và khẽ rên khi anh hộ lý chuyển ông lên giường.

Sau khoảng 10 phút, vị khách từ từ mở mắt. Tôi như bị mê hoặc: đôi mắt ông xanh biếc, toát lên vẻ tinh anh và sáng quắc khiến sống lưng tôi nổi gai ốc. Tôi lập tức cảm thấy người đàn ông trước mặt mình có chiều sâu tri thức rất hiếm hoi trong cái thế giới đầy rẫy khó khăn và hối hả này. Tôi cảm thấy mình đang diện kiến một bậc sư phụ.

“Chào anh,” ông khẽ lên tiếng với phong thái rất quý phái. “Có vẻ như chúng ta sẽ ở đây cùng nhau một thời gian.”

“Vâng - đây không phải là nơi hay ho nhất để có một tối thứ Sáu, phải không bác?” Tôi trả lời với một nụ cười niềm nở. “Cháu tên là Jack,” tôi nói, giơ cao tay lên làm động tác chào. “Jack Valentine. Tuần trước, cháu bị tai nạn xe hơi và kết quả là cháu sẽ phải nằm trên chiếc giường này một thời gian, cả ngày nay cháu thấy rất cô đơn, cho nên cháu rất vui được gặp bác.”

“Tôi cũng vui được gặp anh, Jack. Tôi là Cal. Tôi đã ở bệnh viện này, qua đủ các khoa, bảy tháng nay rồi. Tôi đã được khám, điều trị, và theo dõi còn nhiều hơn cả mức tôi có thể hình dung được. Tôi sợ cái cách tiến hành mọi việc cho tôi, tôi sẽ chẳng bao giờ được ra khỏi đây,” ông nói khẽ, đôi mắt ngước lên trần nhà. Ông ngừng lại một lúc.

“Tôi vào đây vì đau dạ dày, chứng bệnh tôi nghĩ là do tôi ăn phải gì đó. Sáu ngày sau, người ta đưa tôi đi hóa trị.”

“Ung thư ạ?” Tôi hỏi, cố gắng tỏ ra nhạy cảm hết mức.

“Vâng. Lúc bác sĩ phát hiện ra bệnh, họ thấy rằng nó đã lan khắp cơ thể tôi rồi. Chạy cả vào phổi, vào ruột, và giờ thậm chí lên cả đầu,” ông nói trong khi run rẩy đưa tay phải vuốt qua mái tóc của mình. “Nhưng dù sao,” ông tiếp tục với vẻ trầm ngâm, “tôi cũng đã sống một cuộc đời khá ra trò so với hầu hết mọi người. Tôi lớn lên trong nghèo khó, chỉ có mẹ nuôi nấng. Bà quả là một phụ nữ cao quý.”

“Mẹ cháu cũng vậy,” tôi xen vào.

“Ngày nào tôi cũng nghĩ đến mẹ tôi,” ông Cal đáp. “Bà rất nhạy cảm, nhiệt thành, và mạnh mẽ như thép mới đúc vậy. Bà tin tưởng tôi hơn bất kỳ ai khác tôi từng gặp và khuyến khích tôi đặt ra những mục tiêu lớn lao, mơ những giấc mơ vĩ đại. Tình yêu của bà dành cho tôi đúng là vô điều kiện - và đó là thứ tình yêu đích thực duy nhất, Jack ạ. Nó làm cho tôi nhớ đến những gì Victor Hugo từng viết: ‘*Hạnh phúc tối thượng của cuộc đời là có niềm tin rằng chúng ta được thương yêu.*’ Và chàng trai ạ, tôi thực sự cảm thấy được người phụ nữ phi thường đó yêu thương. Anh không phiền nếu tôi chia sẻ với anh câu chuyện của tôi chứ?”

“Không sao ạ,” tôi đáp. “Nói thật là cháu đang rất tò mò.”

"Hay lắm. Chậc, tuổi thơ tôi rất đơn giản nhưng vui. Mùa hè thì tắm truồng trong mấy cái vũng còn mùa đông thì ngồi trước lò sưởi cháy phừng phừng để kể chuyện và đọc sách. Mẹ tôi dạy tôi biết yêu sách."

"Cháu cũng rất mê sách," tôi lên tiếng. "Cháu thật sự không thích trường lớp lắm, nhưng cháu rất mê sách."

"Tôi cũng y như vậy. Đúng như nhà tư tưởng vĩ đại Judah ibn Tibbon nhận xét một cách rất sáng suốt: '*Hãy biến sách thành bạn đồng hành. Hãy biến giá sách thành những sân chơi và khu vườn thú vị.*'"

"Thật là những lời tuyệt vời, bác Cal ạ."

Ông tiếp tục. "Trường học khiến tôi phát chán, nhưng tôi lại tìm thấy hứng khởi từ sách. Tôi sẽ chẳng bao giờ quên mẹ tôi nói rằng một ý tưởng đọc được trong một cuốn sách có khả năng thay đổi cuộc đời tôi. Sự thật là, bà dạy như vậy, chúng ta không biết cuốn sách nào có chứa ý tưởng sẽ dẫn chúng ta tới chỗ thức tỉnh! Nhiệm vụ của tôi, bà thường nói với tôi bằng tình yêu thấy rõ, là không ngừng tìm kiếm cuốn sách đó; một khi tôi tìm ra nó, tôi sẽ phải có can đảm hành động theo ý tưởng đó để đem lại kết quả cho cuộc đời tôi. Cậu Jack, vì cậu cũng thích đọc, nên tôi sẽ chia sẻ với cậu một câu trích dẫn khác về sức mạnh của việc đọc sách."

"Tất nhiên là được ạ!"

"'*Mua nhiều sách hơn mức ta có thể đọc không gì khác hơn là tâm hồn đang tiến đến vô cùng, và niềm đam mê này là điều duy nhất nâng chúng ta vượt lên trên bầy thú sẽ bị diệt vong.*' Câu đó là của A. Edward Newton[1]: "Đó là tác giả chúng ta đã được học ở bậc trung học, Cal nói trong lúc ông trở mình trên giường.

***

"Thế rồi, khi lớn thêm một chút, tôi tới một học viện quân sự để được rèn luyện và giáo dục thêm. Mẹ không bao giờ muốn tôi xa nhà, nhưng tôi nhận được học bổng và đó thực sự là tấm vé giúp tôi thoát khỏi cảnh đói nghèo. Sau đó, tôi vào đại học, và ở đó, ngay ngày đầu tiên ở trường, tôi đã phải

lòng một cô gái 18 tuổi có mái tóc vàng và nước da trắng trẻo. Tôi gặp nàng trong lớp lịch sử, và đó thực sự là tình yêu sét đánh. Tôi chỉ biết chúng tôi sinh ra để dành cho nhau. Lạy Chúa, tôi yêu Grace - nàng thật trong trắng và tốt bụng. Tôi không thể hình dung ra còn người nào tuyệt vời hơn để cùng tôi đi hết cuộc đời này."

"Mẹ cháu cũng tên là Grace," tôi nhớ lại.

"Cái tên rất đẹp, có phải không, Jack?"

"Vâng."

"Sau khi Grace và tôi kết hôn, chúng tôi có một đứa con, đó là một thằng bé. Tôi rất yêu thằng nhỏ. Đó là một thời kỳ rất đặc biệt cho chúng tôi. Chúng tôi có niềm vui, tiếng cười, tình yêu - những thứ tuyệt vời nhất của cuộc sống. Thời gian đó, tôi cũng quyết định thử kinh doanh, bắt đầu với một công ty cung cấp gỗ cho nhiều nhà thầu lớn. Lúc đó đúng thời điểm kinh tế phát đạt và bùng nổ xây dựng. Suốt nhiều năm, tôi kiếm ra cả tấn tiền - hàng triệu đôla, thật thế - và cuộc sống mà Grace, con trai chúng tôi, và tôi bắt đầu có quả là như rút ra từ một câu chuyện. Như mơ, tôi phải nói vậy," Cal nói, lắc lắc đầu như thể chính ông cũng không tin nổi.

"Nhưng, khi tôi kiếm được tiền thì tôi lại bị công việc cuốn đi nhiều hơn. Tôi ngày càng sao nhãng và ít quan tâm tới gia đình mình. Người ta vẫn nói rằng khi chúng ta đi qua cuộc sống, chúng ta phải tung hứng vô số những trái bóng khác nhau. Một số trái bóng, ví như trái bóng sự nghiệp chẳng hạn, làm bằng cao su. Nếu chúng ta thả chúng xuống, chúng có khả năng nảy bật trở lại. Nhưng một số trái bóng lại làm bằng thủy tinh - gia đình chính là như vậy. Nếu chúng ta buông trái bóng đó, nó không quay lại. Đó chính là sai lầm tôi mắc phải. Tiền khiến mọi thứ trở nên phức tạp và khiến tôi lạc lối. Tôi đánh mất khả năng nhìn nhận những giá trị sâu và những ưu tiên đích thực nhất của mình. Tôi càng ngày càng xa rời gia đình mình hơn là xích lại gần họ. Người giàu nhất trên thế giới, tôi phát hiện ra như vậy, không phải là người có nhiều nhất mà là người cần ít nhất. Tôi đã mất cả một thời gian dài để rút ra bài học đó. Và chàng trai ạ, tôi đã phải trả một cái giá rất đắt cho nó."

Tôi lắng nghe chăm chú và bị cuốn hút theo câu chuyện của người đàn ông đang chia sẻ với tôi những trải nghiệm cuộc đời mình rất thẳng thắn. Tôi cũng lớn lên mà không có cha, cho nên tôi rất thích nghe quan điểm của Cal về tầm quan trọng của một cuộc sống gia đình vững chắc. Tôi mong mỏi có một mối liên hệ với người cha mà tôi chưa bao giờ biết và luôn cảm thấy rằng cuộc đời mình

thiếu đi một mảng rất lớn vì tình trạng không hoàn chỉnh này. Tôi cũng cảm thấy thoáng chút buồn do thực tế là mặc dù tôi là một thanh niên khá trẻ, nhưng tôi vẫn chưa gặp được một người phụ nữ tôi cảm thấy có thể chia sẻ cuộc đời mình và bắt đầu xây dựng một gia đình. Đó là một khao khát mà tôi chưa hề nhận ra trước đó.

"Nhưng dù sao," Cal tiếp tục, sự nhiệt thành của ông tuôn trào: "thời kỳ khó khăn cũng đến với công việc của chúng tôi, lúc nào chẳng vậy, và tôi trắng tay. Tôi không nói mình mất *một số* tiền và *một số* tài sản đâu nhé, Jack. Tôi nói với cậu rằng chúng tôi mất sạch chỉ trong vài tuần. Grace rất sốc và không nguôi lo lắng về tình cảnh khó khăn của chúng tôi. Nhưng chúng tôi là những con người mạnh mẽ, và chúng tôi đã cùng nhau tìm cách xây dựng lại."

"Quy mô kinh doanh thu hẹp lại rất nhiều, Grace và tôi cũng sống lối sống giản dị hơn. Đây cũng là thời điểm cho chúng tôi nhìn lại mọi thứ đã xảy ra. Thất bại thường giúp chúng ta thức tỉnh và trở lại với bản ngã đích thực của mình. Do đó, ngay cả khi chúng tôi không hề thoải mái về kinh tế và mối quan hệ của chúng tôi vẫn đối mặt với những thách thức thì tôi cũng vẫn trưởng thành thêm rất nhiều với tư cách một con người. Trên thực tế, tình cảnh bi đát lúc đó đã giúp tôi bắt đầu đi trên con đường tự khám phá và trưởng thành của bản thân mà tôi vẫn đang đi ngày hôm nay. Nó làm thay đổi cuộc đời tôi hoàn toàn."

"Thế chuyện gì xảy ra tiếp theo, bác Cal?" tôi hỏi với vẻ quan tâm rất thành thật, không hề để tâm rằng trời đã rất khuya và đèn đóm trong bệnh viện đều đã tắt cả.

"Tôi trở thành một triết gia," một câu trả lời rất thẳng thắn vang lên.

"Một triết gia ạ? Thế còn công việc của bác? Rồi còn bác Grace và con trai các bác nữa?"

"Triết học đơn giản có nghĩa là 'tình yêu tri thức.' Những gì tôi đang nói với cậu, cậu Jack, là tôi thấy yêu tri thức chẳng khác gì tôi yêu chính cuộc sống này. Tôi dành cả ngày trời trăn trở về ý nghĩa của cuộc sống và suy ngẫm về những vấn đề sâu xa của nó. Những điều mà trước đây đã ngốn khá nhiều thời gian của tôi bắt đầu tỏ ra không mấy quan trọng. Buồn thay, khoảng cách giữa Grace và tôi ngày càng xa và cuối cùng chúng tôi ly thân. Một số người tin rằng các mối quan hệ đến với chúng ta như những nhiệm vụ. Một số mối quan hệ kéo dài vài tuần, một số dài cả đời - nhưng tất cả chúng đều xuất hiện để dạy cho chúng ta những bài học lớn có ý nghĩa thúc đẩy sự trưởng thành của chúng ta với tư cách là những con người. Tất cả những gì tôi biết là tôi học được nhiều từ quãng thời

gian chúng tôi có với nhau. Nhưng thật không may, nàng mang theo con trai đi cùng, và tôi không bao giờ còn được gặp lại hai người nữa. Điều đó khiến tôi suy sụp," ông Cal kể, giọng run lên. "Một phần trong tôi chết khi chuyện đó xảy ra. Tôi vẫn không sao tha thứ được cho bản thân về những gì tôi đã làm khiến cho cuộc sống gia đình tan vỡ. Và lạy Chúa, tôi nhớ con trai biết chừng nào."

"Lần cuối tôi nghe tin, Grace chuyển đến vùng khác và cố gắng nuôi nấng con trai chúng tôi bằng những nguồn lực eo hẹp mà nàng có. Tôi cố gắng giữ liên hệ với nàng và giúp nàng bớt khó khăn, nhưng tôi biết trái tim nàng đã vỡ nát, và vốn rất kiêu hãnh, nàng chẳng muốn liên can gì tới tôi. Đây thực sự là sai lầm lớn nhất của đời tôi, để mất gia đình mình. Vợ và con trai tôi đem lại cho tôi những khoảnh khắc vô cùng hạnh phúc, những điều tôi đã không nhìn thấy cho tới khi đã quá muộn. Nhưng những sai lầm lớn nhất của chúng ta cũng đem lại những bài học lớn nhất. Giờ tôi đã khôn hơn. Tôi đoán ra được mánh lới thực sự trong cuộc sống là đưa ra những tiên đoán từ những nhận thức muộn màng trước đó để nhìn thấu được bản chất bên trong."

"Cách nói hay lắm, bác Cal ạ. Những gì cháu hiểu từ những điều bác nói là trong cuộc đời, rất cần để quá khứ của chúng ta phục vụ cho chúng ta. Có phải thế không ạ?"

"Rất đúng. Chính xác như vậy. Chẳng có gì sai khi phạm sai lầm cả - đó chính là cách con người trưởng thành. Chúng ta sinh ra để phạm sai lầm, vì sai lầm mang lại sự trưởng thành. Chúng ta chỉ không nên lặp lại cùng một sai lầm. Hãy biến một vết thương thành tri thức, hoặc, như cậu nói, hãy để quá khứ phục vụ chúng ta."

"Mà thôi, sau khi Grace và con trai chúng tôi ra đi, đến lượt mình, tôi càng đi sâu hơn vào bản thân, khép mình lại trước thế giới suốt nhiều năm, và tích cực tự đánh giá và chất vấn bản thân. Niềm đam mê của tôi là theo đuổi việc khám phá xem tôi là ai với tư cách một con người và tại sao cuộc sống của tôi lại diễn ra như vậy. Trong một thế giới nơi hầu hết mọi người sống ở phía bên ngoài thì tôi lại sống ở bên trong. Trong một thế giới nơi mọi người trốn tránh những nỗi sợ hãi của họ thì tôi lại lao về phía chúng. Và những gì tôi nhìn thấy ngay trong những phần sâu thẳm nhất của mình thật phi thường."

"Bác có thể chia sẻ những điều bác nhìn thấy ở bản thân không ạ?" Tôi háo hức hỏi, bám sát lấy từng lời của ông Cal.

"Tôi sẽ để cậu tìm thấy điều đó cho chính cậu, con trai ạ," ông đáp lời, càng khiến cho tâm trạng tò

mò mãnh liệt của tôi thêm sôi sục. “Con biết không, tất cả chúng ta đều phải thực hiện công việc nội tại của chính mình. Đó là trách nhiệm cao nhất của chúng ta. Mục đích trung tâm của cuộc đời là đánh giá bản thân và hiểu được cái tôi đích thực - cái bản ngã thật sự - cùng tổng thể con người mình. Biết được thêm nhiều về bản thân để có thể làm được hơn nữa cho thế giới chính là hành trình tối thượng. Thành công thật sự trong cuộc đời là một công việc nội tại, con biết không?”

“Cháu hoàn toàn hiểu ạ.”

“Những gì tôi khám phá được là những kho báu quý giá nhất một con người sẽ tìm ra chính là những kho báu ẩn sâu trong trái tim họ. Những món quà tuyệt vời nhất của cuộc đời là những món quà nội tâm chỉ được hé lộ cho những người có can đảm nhìn xa hơn bề ngoài cuộc sống của mình.”

Tôi mất một lúc để suy nghĩ về những gì ông nói. “Thật đáng tiếc, bác Cal ạ, cháu chưa bao giờ là người phát triển bản thân cả. Cháu làm việc cho một công ty quảng cáo, cho nên cháu suốt ngày ở trong thế giới của doanh nghiệp. Tất cả đều nhằm kiếm tiền và trông sao cho ổn. Cháu không tự hào lắm với cái cách thế giới của cháu vận hành, nhưng cháu học được cách chơi trò chơi này. Và cháu chơi khá tốt. Cháu có một chiếc xe hơi cáu cạnh, hay ít nhất là cháu đã từng có một cái. Cháu có một căn hộ ấm cúng và những người bạn chơi được. Nhưng cuối mỗi ngày, cháu vẫn không cảm thấy hạnh phúc, vẫn còn thiếu cái gì đó. Cháu thật sự hiểu những gì bác đang nói về chuyện thành công là một công việc nội tâm. Nếu cháu cảm thấy ổn với bản thân mình, cháu biết cháu sẽ cảm thấy tốt hơn nhiều về cuộc sống của mình. Do đó, cháu có thể bắt đầu ‘công việc bên trong’ như lời bác nói từ đâu đây?”

“Con có thể bắt đầu bằng việc kết nối với cái chết của mình, Jack ạ. Nghĩ về cái chết là một sự khẳng định cuộc sống rất mạnh mẽ, con hiểu không?”

“Thật sao?”

“Chắc chắn như vậy. Chỉ khi chúng ta kết nối thật sâu sắc và tình cảm với thực tế rằng cuộc sống của chúng ta rất ngắn ngủi và thời gian của chúng ta rất hạn chế thì chúng ta mới có thể sống trọn vẹn, và làm cho mọi thời khắc của chúng ta đều là những khoảnh khắc đáng giá. Nếu con chỉ còn sống được một năm, ta cá rằng con sẽ sống rất khác so với lúc này. Con sẽ quyết tâm sống mà không phải hối tiếc; con sẽ tận dụng mọi cơ hội; con sẽ mạo hiểm mở rộng trái tim mình để yêu thương; và con sẽ sống với tất cả đam mê, tận hưởng, và tập trung vào những gì đáng giá.”

“Tập trung vào những gì đáng giá, ý bác là sao ạ?” Tôi hỏi.

Ông Cal từ từ ngồi dậy và với lấy cây bút chì nằm trên chiếc bàn bên cạnh.

“Hãy sống như cái bút chì này và con sẽ có một cuộc sống tốt đẹp,” ông nói bằng một giọng rất tự tin. “Quá nhiều người trong chúng ta sống như cây bút chì chưa gọt. Chúng ta cần mài sắc trọng tâm của mình và sống hết mình - giống như một chiếc bút chì đã được gọt sắc nhọn. Đây là cách con thiết kế và sau đó tạo dựng trải nghiệm cuộc sống phi thường cho bản thân. Nhà văn Michel Eyquem de Montaigne[2] nói thế này: ‘Kiệt tác vĩ đại và rực rỡ của loài người là sống hết mình. Tất cả những điều khác đều chỉ là đạo cụ và những thứ thêm thắt không đáng kể mà thôi.’ Con thấy đấy, Jack, hầu hết chúng ta sống như thể chúng ta có toàn bộ thời gian trên cõi đời này. Tự chúng ta phủ nhận những đam mê của mình và chúng ta trì hoãn những giấc mơ của chúng ta. Nhưng cuộc sống thật sự là một món quà dễ vỡ, và nó cần chúng ta sống ngay từ lúc này. cả hai chúng ta đều không biết chúng ta còn được bao nhiêu cái ngày mai. Xin hãy tin ta về điểm này.”

***

“Cháu sẽ làm như vậy,” tôi nói rất chân thành và cảm thấy những bài học mình nhận được từ người bạn mới này là rất quan trọng.

“Hãy tập trung vào những gì thật sự có ý nghĩa với cuộc đời con. Giờ ta đã già dặn và khôn ngoan hơn, ta phát hiện ra rằng những gì ta từng tin tưởng là lớn lao trên thực tế lại là những chuyện rất nhỏ nhoi. Và tất cả những điều mà trước đây ta tin là nhỏ nhoi, những điều không đáng kể hóa ra lại là những thứ lớn lao - những thứ mà thực tế lại có ý nghĩa nhất.”

“Nhưng làm thế nào cháu có thể kết nối được với cái chết của cháu?”

“Hãy tự hỏi mình những Câu hỏi Cuối cùng,” câu trả lời rất rõ ràng.

“Những Câu hỏi Cuối cùng ư? Cháu chưa nghe đến, bác Cal ạ. Bác đang nói đến chuyện gì vậy?” Tôi ngồi dậy trên giường, hoàn toàn sững sờ trước những gì tôi nghe thấy từ người đàn ông kỳ lạ và có phần bí ẩn này.

“Khi con nằm trên chiếc giường chờ chết và thở những hơi cuối cùng, sẽ chỉ có ba câu hỏi hiện ra

trong tâm trí con. Đây là những gì ta gọi là những Câu hỏi Cuối cùng của một con người. Và vì chúng sẽ là những điều quan trọng nhất vào cuối đời con nên tại sao lại không mạnh dạn biến chúng thành những điều quan trọng nhất của con ngay ngày hôm nay?”

“Những câu hỏi đó là gì ạ?” Tôi hỏi, cảm thấy những gì tôi sắp nghe có thể thay đổi cuộc đời mình.

“Chúng rất đơn giản: ‘Ta đã sống một cách khôn ngoan chưa?’ ‘Ta đã yêu thương chưa?’ và ‘Ta đã công hiến thật nhiều chưa?’”

“Bác có thể giải thích từng câu được không?” Tôi háo hức hỏi. “Cháu biết đã muộn rồi, nhưng thông tin này thật sự có thể thay đổi mọi thứ với cháu.”

“Jack, mặc dù ta cần ngủ một chút nhưng ta đánh giá cao sự nhiệt thành của con. Rõ ràng trong đầu ta thấy rằng con và ta có lý do để gặp gỡ nhau. Đó chính là cách thức thế giới này vận hành. Mọi người sẽ đến với con vào đúng thời điểm con cần học hỏi bài học mà họ xuất hiện để dạy con nhất.”

“Cháu tin điều đó.”

“Thế giới của chúng ta là một nơi rất khôn ngoan, và cuộc đời của chúng ta mở ra theo một loạt những quy luật tự nhiên mà không có gì có thể tuyệt vời hơn thế. Con người chúng ta nghĩ rằng cuộc sống của chúng ta bị chi phối bởi những sự kiện ngẫu nhiên và rằng những người đến và đi đều thuần túy do tình cờ. So với chân lý thì không còn gì khác nữa. Trong thế giới chúng ta không hề có sự hỗn loạn, chỉ có trật tự. Không hề có sự trùng hợp - *không hề.* Cuộc sống của chúng ta không phải do vận may hay bất hạnh, mà do một quá trình rất thông minh được vạch ra nhằm giúp chúng ta phát triển thành cái bản ngã tốt đẹp nhất.”

“Làm sao bác biết được điều này?”

“Ta chỉ mới biết thôi. Và con cũng sẽ như vậy,” ông Cal quả quyết nói.

“Tuyệt vời,” tôi đáp và chìm trong suy ngẫm.

“Con được sinh ra để dành những món quà tặng của con cho thế giới. Nhưng cách thức là trước khi con có thể tỏa sáng như một con người - ý ta là thực sự tỏa sáng - thì con phải thực hiện cái công việc nội tâm mà ta đã nói lúc trước. Con phải tìm cách hiểu bản thân; con phải nhìn vào những niềm tin

hạn hẹp của mình và tái tạo lại chúng. Và con phải phân tích được những giả thiết sai lầm mà con có về việc con có thể là gì, có gì, và làm gì với tư cách một con người để rồi sau đó chỉnh sửa lại chúng. Còn cần nhận thức được những cách phản ứng và hành động của mình trong những kịch bản khác nhau của cuộc đời và tái tạo lại chúng. Và con phải giải quyết những nỗi sợ hãi của mình và vượt qua chúng. Khi đó con có thể mở rộng trái tim mình và quan tâm nhiều tới hạnh phúc của người khác hơn là hạnh phúc của chính con. Và một khi con làm được như vậy, thật ngược đời là con sẽ trở nên hạnh phúc."

"Như vậy tất cả được sắp xếp theo một cách rất có phương pháp," tôi nói, tổng kết lại kiến thức mình vừa được tiếp cận. "Thế giới có trật tự và quy luật riêng. Cháu đoán điều đầu tiên cháu phải làm là hiểu những quy luật tự nhiên chi phối thế giới phải không ạ?"

"Phải, con trai ạ," ông Cal đáp, hài lòng thấy rõ trước sự cởi mở của tôi đối với triết lý của ông về cuộc sống. "Một khi con để mình tuân thủ theo những quy luật ấy, con sẽ tiếp cận được sức mạnh đích thực của con. Con sẽ trở thành một lực lượng của tự nhiên, và cuộc sống của con sẽ chuyển từ vị thế một cuộc đấu tranh thành một cuộc sống dễ dàng và suôn sẻ. Con sẽ trở thành những gì con từng mơ ước. Rất tự nhiên, con sẽ đưa vào cuộc đời mình tất cả những gì trái tim con khao khát mà không hề tốn công sức. Cuộc sống của con sẽ bắt đầu hoạt động, giống như có phép màu dẫn dắt."

Tôi lĩnh hội những gì ông nói một lúc rồi mới lên tiếng: "Cháu băn khoăn không biết chính xác cháu nên bắt đầu từ đâu. Cháu xin thú nhận rằng đây là một giai đoạn đấu tranh đích thực đối với cháu. Cháu thật sự không còn biết mình là ai nữa, và cháu rất nôn nóng muốn làm cho cuộc sống của mình tốt đẹp hơn. Gần đây, cháu vừa chia tay bạn gái. Cháu không thể tiếp tục công việc của mình. Cháu chưa bao giờ có nhiều tiền vào cuối tháng, mặc dù cháu có mức lương khá ổn. Và dường như sâu thẳm bên trong cháu luôn có khát khao muốn sống một cuộc sống hoàn toàn khác."

"Hãy tin vào khát khao đó, con trai ạ."

"Sao cơ ạ?" tôi hỏi, không dám chắc rằng tôi đã nghe đúng những lời ông nói.

"Hãy tin vào khát khao đó," ông Cal nhắc lại. "Ta đã học được từ những người thầy của mình rằng chỉ khi chúng ta đi sâu vào những cảm xúc và mong muốn mà hầu hết chúng ta tìm cách lảng tránh thì chúng ta mới tìm ra những câu trả lời lớn nhất cho mình. Những cảm xúc của chúng ta cho chúng ta sự sáng suốt lớn lao và truyền tải kiến thức trong tri giác tiềm thức của chúng ta. Và tri giác tiềm

thức của chúng ta chính là mắt xích gắn kết chúng ta với tri thức của vũ trụ. Suy nghĩ có ý thức của chúng ta rất hạn chế, nhưng suy nghĩ tiềm thức của chúng ta thì vô cùng vô tận."

"Con biết không, hầu hết chúng ta phủ nhận những cảm xúc của mình. Xã hội dạy chúng ta làm việc đó. Từ khi còn rất trẻ, chúng ta đã chia tay với cách cảm nhận của chính mình. Người ta bảo chúng ta đừng khóc lóc, đừng cười quá to, và cảm thấy buồn hay thậm chí có tâm trạng giận dữ là việc rất sai lầm. Nhưng những cảm xúc của chúng ta không hề đúng hay sai - chúng chỉ đơn giản là những cảm giác, và là một phần quan trọng trong trải nghiệm của con người. Phủ nhận chúng chính là cách con đang giết chết một phần con người mình. Và nếu cứ tiếp tục như vậy con sẽ đánh mất mối liên hệ với bản ngã đích thực của mình. Con sẽ bắt đầu sống hoàn toàn bằng lí trí, và con sẽ ngừng cảm nhận."

Ông Cal ngừng lại một lúc và nhìn thẳng vào mắt tôi. "Ta sẵn sàng đánh cược, Jack, rằng tất cả những việc con đang làm, suốt cả ngày, là nghĩ, nghĩ và nghĩ. Tâm trí của con là một cỗ máy chạy không ngừng, và con không hề có sự bình yên bên trong. Con vừa ngừng sống trong khoảnh khắc hiện tại và *cảm nhận* những gì sống động thật sự - con quá bận rộn sống trong quá khứ hoặc tương lai. Con có biết rằng tâm trí hiếm khi sống trong hiện tại không? Nó luôn lo lắng về quá khứ hoặc nghĩ đến tương lai. Nhưng những chuyện đó lại không có thật. Tất cả những gì có thật là khoảnh khắc ngay trước mắt con. Đừng bỏ lỡ khoảnh khắc đó, bởi vì đó chính là nơi chốn cuộc sống của con."

"Quá đúng," tôi nhận xét, kèm một tiếng thở dài. Những lời của người đàn ông này phản ánh đúng sự thật - tôi cảm thấy điều đó trong cơ thể mình. "Tất cả những điều này đang bắt đầu trở nên vô cùng có ý nghĩa," tôi nói. "Cháu ước gì có thêm nhiều người được nghe những lời uyên bác mà bác đang chia sẻ với cháu và mở mắt cho họ. Thế giới sẽ là một nơi tốt đẹp hơn hẳn."

"Họ sẽ hiểu điều đó khi họ sẵn sàng. Ngạn ngữ xưa nói '*Khi trò sẵn sàng, thầy sẽ xuất hiện.*' Chúng ta đều biết rằng mình không thể đẩy cho sông trôi được."

"Cháu đoán thế giới ngày nay còn quá nhiều điều hoài nghi." Tôi trả lời. "Chúng ta không tin vào những giấc mơ mà chúng ta có như lúc còn bé nữa. Chúng ta không tin mình có sức mạnh tạo ra cuộc sống mà chúng ta muốn. Chúng ta không nghĩ rằng chúng ta có thể tạo ra sự khác biệt thật sự bằng những điều chúng ta làm."

Ông Cal gật đầu. "Và đó chính là lý do tại sao rất nhiều người trong chúng ta bị mắc kẹt. Chúng ta

có sức mạnh phi thường ngay trong chính mình; chúng ta chỉ để mất sự kết nối của chính mình với sức mạnh ấy. Một phần lý do cho chuyện này là tâm lý sợ sệt. Những cơ hội có sẵn cho chúng ta trong đời mình thực sự rất lớn. Những điều kỳ diệu mà chúng ta có tiềm năng tạo ra trong cuộc đời mình, một khi chúng ta hòa hợp được với sức mạnh của tự nhiên, là rất lớn - thật sự như vậy. Nhưng tiềm năng này cũng mang theo nó những trách nhiệm nhất định... và điều này khiến chúng ta sợ sệt. Cho nên chúng ta không tin vào chính mình. Chúng ta phủ nhận sức mạnh của mình và dựng lên những trở ngại cho việc đạt được cuộc sống phi thường mà chúng ta mong muốn có được."

"Chẳng khác gì chúng ta tự hủy hoại chính mình. Chúng ta trốn chạy những điều mà chúng ta mong muốn nhất."

"Chính xác đó là những gì chúng ta đang làm. Chúng ta giả vờ rằng chúng ta không bận tâm, và chúng ta hành động như thể chúng ta không có gì đặc biệt. Chúng ta nhắm mắt trước cách thức vận hành của thế giới, cho nên chúng ta không tin vào những quy luật tự nhiên kiểm soát thế giới ấy. Và những quy luật này chỉ phát huy tác dụng trong cuộc đời con một khi con dành trọn niềm tin mà con có với tư cách là một con người vào những quy luật ấy. *Chúng không có tác dụng nếu con không tin rằng chúng sẽ có tác dụng.* Để tiếp cận được cuộc sống tuyệt vời nhất của mình, mỗi người trong chúng ta phải có những thay đổi căn bản trong tư duy. Quan trọng hơn nữa, chúng ta phải có những thay đổi căn bản trong tâm khảm của mình. Và điều đó bắt đầu bằng việc tin vào những quy luật của tự nhiên mà ta đang nói với con."

"Như vậy trước tiên cháu cần *tin* rằng những quy luật này có tác dụng - và sau đó chúng sẽ đúng như vậy?"

"Chính xác. Điều này có phần giống như là một bếp lửa. Con cần cho củi vào trước khi con có được hơi ấm. Ngồi trước một bếp lửa không có củi thì không thể làm cho con ấm hơn được. Hầu hết mọi người không tin - họ không có niềm tin vào sự vĩ đại của vũ trụ và vai trò thú vị của họ ở trong đó. Đó là lý do vì sao cuộc đời họ không hề có sự hấp dẫn. Đó là vì họ không hiểu được cách thế giới vận hành, và cũng là vì họ không còn là những thủ lĩnh nữa."

Tôi bối rối vì nhận xét đó. "Ý bác là sao ạ?"

"Xuất phát điểm của quá trình khai sáng, một mục tiêu mà mọi người đều cần phấn đấu, chính là vai trò lãnh đạo bên trong. Vai trò lãnh đạo còn cao xa hơn điều mà giới doanh nhân vẫn thực hiện trong

công việc. Vai trò lãnh đạo là trách nhiệm cá nhân, sự tự khám phá, và việc tạo ra giá trị trên thế giới này bởi chính những con người mà chúng ta trở thành. Có quá nhiều người mất thời gian trách cứ người khác về tất cả những gì không như ý trong cuộc đời họ. Chúng ta trách cứ vợ chồng mình vì cuộc sống gia đình không êm ấm; chúng ta trách cứ cấp trên vì những bực dọc trong công việc; chúng ta trách cứ người lạ đi trên đường cao tốc vì họ làm cho chúng ta nổi khùng; chúng ta trách cứ cha mẹ mình vì họ cho chúng ta quá ít. Trách cứ, trách cứ, trách cứ và trách cứ. Nhưng trách cứ người khác không là gì khác hơn là bao biện cho bản thân. Trách cứ người khác vì chất lượng cuộc sống hiện nay của chúng ta là một cách sống rất đáng buồn. Làm như thế, tất cả những gì chúng ta đang làm chính là chấp nhận vị trí nạn nhân."

"Thật vậy sao ạ?"

"Chắc chắn là như vậy. Bởi vì, khi sống như thế, những gì cơ bản con nói được là rằng con không có khả năng sống cuộc sống của mình. Những gì con nói được là, để cuộc sống của con thay đổi, người vợ của con phải thay đổi hoặc cấp trên của con phải thay đổi hoặc những người đi lại trên đường cao tốc phải thay đổi. Đó là một cách sống bất lực. Vai trò lãnh đạo nằm ở đâu trong cái triết lý sống như thế?" Ông Cal nhận xét, giọng cụ càng lúc càng to lên theo cảm xúc của mình. "Cách duy nhất để đưa cuộc sống của con tới cấp độ tiếp theo là hành động như một thủ lĩnh và nắm lấy vai trò lãnh đạo thật sự đối với cuộc sống của mình. Lúc con nhìn vào gương và nói với chính mình, bằng quyết tâm của chính mình: 'Để thay đổi cuộc sống của ta, *ta* phải thay đổi' - đó chính là lúc con sẽ lớn lên và bước qua khung cửa sẽ dẫn con đi tới cuộc sống tốt đẹp nhất của mình."

"Cháu thắc mắc tại sao lại như vậy ạ?"

"Bởi vì, Jack ạ, đó là khi con sẽ nắm giữ cuộc đời mình trong tay," ông Cal nói một cách say sưa, tay giơ cao trong không trung. "Con sẽ nhận lấy trách nhiệm nắm giữ số phận đã được dành cho con. Con sẽ thôi *kháng cự* lại cuộc đời của mình và chấp nhận nó. Con sẽ hòa mình với những quy luật bất biến của tự nhiên mà ta đang chia sẻ với con. *Con sẽ lấy lại sức mạnh của mình."*

Ông Cal ngừng lại và nhìn sâu vào mắt tôi. "Hãy chỉ ngón trỏ của con vào ta, con trai," Ông nói.

"Sao cơ ạ?"

"Hãy làm đi," ông đáp lại một cách dứt khoát.

Tôi giơ tay lên và chỉ thẳng vào người bạn cùng phòng vô cùng kỳ cục của mình.

"Con nhận thấy điều gì?" ông hỏi.

"Cháu như bị lột từng mảng da," tôi đáp một cách thành thực.

"Không phải, con trai ạ. Hãy suy nghĩ kỹ hơn, điều gì là điều mà tất cả chúng ta đều cần làm nhiều hơn nữa khi chúng ta trải qua cuộc sống. Suy ngẫm là mẹ của trí tuệ, con biết mà. Được rồi, giờ con đã giơ một ngón tay chỉ thẳng vào ta, nhưng còn những ngón tay khác thì đang chỉ vào ai?"

Tôi sững sờ vì cách chứng minh đơn giản nhưng mạnh mẽ của ông Cal. Ý của ông rất rõ ràng: Nếu chúng ta dùng một ngón tay để chỉ vào người khác thì chúng ta lại có đến ba ngón khác đang chỉ vào chính mình. Tôi chia sẻ nhận xét này với ông.

"Giờ con đã hiểu rồi đấy!" Ông vui vẻ kêu lên. "Đừng trách móc người khác vì mọi điều con không thích trong cuộc đời mình. Hãy nhìn vào gương và giành lại trách nhiệm với chính cuộc đời mình. Đó là cách con làm để bắt đầu thay đổi bản thân và bắt đầu vai trò lãnh đạo cuộc sống của chính mình."

Tôi mỉm cười với ông. "Vâng, cháu đã rõ bác từ đâu đến rồi." Tôi mất một lúc để cho những bài học và suy nghĩ uyên thâm của ông Cal hòa nhập với nhau. Sau đó tôi nói: "Bác không nghĩ như đa số mọi người."

"Ta biết. Đó là vì ta nhìn thấy được nhiều điều hơn đa số mọi người. Nhưng đó không phải là vì ta giỏi hơn bất kỳ ai khác - mà đơn giản chỉ là ta được dạy bởi những người giỏi nhất," ông Cal đáp lại một cách khiêm nhường.

"Ý bác nói thế là sao ạ?"

"Chà, điều đó làm ta nghĩ đến những gì cha đẻ của môn vật lý cổ điển, Isaac Newton[3], nói: 'Nếu tôi nhìn được xa hơn những người khác thì đó là vì tôi đứng trên vai của những người khổng lồ.' Con thấy đấy, ta may mắn có được một số chỉ dẫn tuyệt vời trong đời mình. Trí tuệ ta đang chia sẻ với con không phải là của ta."

“Thật vậy sao?”

“Đúng. Ta học được từ ba người thầy của mình, ba con người vĩ đại đã thay đổi cuộc đời ta. Ta mắc nợ họ mọi thứ.”

“Cháu có thể gặp họ không?” Tôi háo hức hỏi.

“Dĩ nhiên là có thể - thực tế là sẽ sớm hơn con nghĩ đấy. Họ sẽ là những người giải thích cho con ý nghĩa của những Câu hỏi Cuối cùng mà ta đã nói đến lúc trước. Họ sẽ là những người thật sự cho con những câu trả lời con đang tìm kiếm. Họ là những nguồn tốt nhất mà ta biết về việc làm một thủ lĩnh đích thực của cuộc đời mình và sống hòa hợp với những quy luật tự nhiên của thế giới nghĩa là thế nào. *Họ là* những bậc thầy. Ta chỉ là một học trò.”

Đúng lúc đó, ông Cal bắt đầu ho. Cơn ho lúc đầu rất bình thường nhưng nhanh chóng trở nên dữ dội. Gương mặt ông đỏ lựng, và mồ hôi chảy xuống trán ông.

“Chúa ơi, bác Cal! Để cháu gọi y tá nhé!” Tôi hỏi với vẻ lo lắng.

“Đừng, ta không sao,” ông đáp lại, thở phì phò và trông tái mét. “Ta thật sự nghĩ ta cần đi ngủ một chút. Ta hứa rằng ngày mai sẽ là một ngày rất tuyệt vời với con - thậm chí có thể sẽ là ngày tuyệt vời nhất của con. Cũng có thể là một khởi đầu mới của con,” ông nói, đôi mắt xanh biếc của cụ ánh lên như những vì sao trong một đêm đông lạnh lẽo.

“Thật sự ta rất vui vì được gặp con, Jack ạ,” ông Cal nói tiếp. “Như ta nói đấy, *nó có ý nghĩa rất lớn*, mối liên hệ tuyệt vời mà chúng ta đã tạo ra ấy. Tối nay, chúng ta bước vào cuộc đời nhau vì một lý do. *Đó là cách thế giới này vận hành*,” ông nói với một nụ cười trong khi trở mình và kéo chăn lên đến tận vai, cười với chính mình. “Đó là cách thế giới này vận hành,” ông nhắc lại. “Cuộc sống thật sự rất tuyệt vời.”

Căn phòng im lặng một lúc.

“Ồ, và nhân tiện, con trai” ông nói thêm rất khẽ khàng. “Ta yêu con.”

2. LÊN ĐƯỜNG

"Sống trong tâm những người ở lại có nghĩa là không bao giờ chết."

- Thomas Campbell

***

Sáng hôm sau tôi thức dậy với ánh nắng rực rỡ ngập tràn trên khuôn mặt. Tôi thấy mình khỏe hơn nhiều, và mặc dù tôi biết sẽ phải mất một thời gian nữa mình mới hoàn toàn bình phục nhưng tôi đã tìm thấy một niềm hy vọng mới. Tôi nhận ra rằng, cho dù chuyện gì xảy ra thì tôi vẫn ổn.

Cuộc trò chuyện tối qua giữa tôi và ông Cal - một người đàn ông kỳ lạ - đã khiến tôi cảm nhận được một niềm vui mà tôi chưa từng trải qua suốt nhiều năm. Trí tuệ và triết lý của ông về cách cuộc sống của chúng ta diễn ra thật vô cùng ấn tượng. Và tôi rất nóng lòng muốn ông giới thiệu tôi với ba người thầy, những người đã làm thay đổi cuộc đời ông.

Mặc dù tôi nghĩ có phần kỳ cục khi ông nói yêu tôi lúc ông chuẩn bị ngủ nhưng tôi cho rằng đó đơn giản chỉ là một thói quen khác của ông để sống một cuộc sống tốt đẹp hơn. Tôi sốt ruột muốn tiếp tục cuộc trò chuyện và học thêm nhiều nữa từ người đàn ông mà tôi nhanh chóng thấy vô cùng kính trọng này.

"Chúc bác một buổi sáng tốt lành, bác Cal," tôi nhiệt thành lên tiếng chào trong khi vươn vai như một con mèo trên chiếc giường bệnh của mình. "Hôm nay sẽ là một ngày tuyệt vời của chúng ta, bác ạ."

Ông Cal đang ngoảnh mặt về phía khác và không trả lời.

"Này, bác Cal, đã 10 giờ rồi - đến giờ phải dậy rồi. Đừng để cháu phải qua đó kéo bác dậy đấy," tôi nói giọng bông đùa.

Nhưng ông Cal vẫn không nhúc nhích. Ruột gan tôi chợt thắt lại, đầu óc tôi bắt đầu quay cuồng và tôi sợ điều tồi tệ nhất xảy ra. "Y tá!" tôi hét lên. "Nhanh lên, tôi cần giúp đỡ."

Ba y tá chạy nhanh vào phòng.

"Tôi nghĩ đã có chuyện gì đó không ổn với bác Cal! Tối qua bác ấy vẫn ổn cho tới lúc bác ấy ho. Bác ấy nói với tôi là không sao nhưng giờ thì dường như là không đúng."

Ông Cal vẫn bất động khi các y tá hướng về phía ông.

"Tôi mong là bác ấy không sao," tôi nói đầy lo lắng.

"Ông Cal đi rồi," người y tá lớn tuổi nhất tuyên bố. "Tôi rất lấy làm tiếc," bà ấy nói thêm với giọng dịu dàng hơn.

"Ông Cal đã ốm nặng trong một thời gian dài, anh Jack ạ," một y tá khác giải thích. "Bệnh ung thư đã lan khắp cơ thể ông cụ và chúng tôi không thể làm được gì nữa. Ông cụ đã đề nghị được đưa lên đây tối qua - không ai trong chúng tôi biết vì sao. Đó là nguyện vọng cuối cùng của ông cụ. Chúng tôi cũng thấy hạnh phúc hơn vì đã thực hiện yêu cầu đó."

"Ông cụ chỉ nói đã biết anh cách đây khá lâu và ông cụ muốn gặp anh," người y tá lớn tuổi nói. "Ông Cal luôn là một người đàn ông đầy bí ẩn, anh biết đấy."

"Tôi biết," tôi đáp. Tôi cảm thấy một nỗi buồn thực sự trong lòng khi mất đi một người mà tôi biết đã bước vào cuộc đời tôi như một thiên thần, dẫn dắt cuộc đời tôi đi theo một hướng mới và chỉ ra cho tôi sự khởi đầu mới, điều mà tôi mong đợi bấy nay.

"Bác Cal là một người kỳ lạ," tôi nói đầy kính trọng. "Tôi không thể tin bác ấy đã ra đi - chỉ trong một thời gian ngắn bác ấy đã thay đổi tôi bằng cách thức mà tôi cũng chưa nhận thức đầy đủ được."

"Cuộc đời là vậy mà," cả ba y tá cùng nói vậy, họ nói câu nói của người vừa qua đời rồi mỉm cười với nhau.

"Chúng tôi yêu quý ông Cal," một y tá nhắc lại. "Mà này," cô ấy nói thêm trong khi một y tá khác phủ tấm vải trắng lên mặt ông Cal và đưa ông ra khỏi phòng. "Ông ấy gửi lại cho anh một gói quà và nhờ chúng tôi đưa cho anh vào sáng nay. Có lẽ từ tối qua, ông ấy đã biết là mình sẽ ra đi" cô ấy khẽ nói, mắt rưng rưng lệ. "Để tôi đưa nó cho anh."

Cô y tá trở lại sau vài phút và đưa cho tôi gói quà được bọc rất đẹp trong lớp giấy trang trí có hình những đứa trẻ đang bơi và nô đùa trên cát. Những hình ảnh này được vẽ tay và tô màu sáp rất thành thạo. Chúng thật kỳ lạ.

"Tôi có thể mở quà một mình được không?" Tôi hỏi cô y tá. "Nó được dành cho tôi và tôi muốn tự mình mở nó ra. Đó cũng là cách tôi tôn trọng bác Cal."

"Tất nhiên là được rồi, đừng ngại!"Cô ấy trả lời. "Chúng tôi đều rất buồn vì chuyện của ông Cal nhưng hãy nói cho chúng tôi biết bất kỳ điều gì anh cần. Chúng tôi sẽ chỉ ở ngay dưới sảnh chỗ phòng của y tá thôi."

"Cám ơn!"

Tôi cẩn thận mở gói quà và phải bóc vài lớp giấy lụa mới tới món quà bên trong. Vừa nhìn thấy nó, tôi sửng sốt trước những gì mình thấy.

Ba tấm vé máy bay được sắp xếp gọn gàng, tấm nọ chồng lên tấm kia. Nhìn kỹ hơn, tôi thấy chúng đều là vé hạng nhất đi đến ba nơi nổi tiếng trên thế giới: Rome, Hawaii và New York.

Kèm theo những tấm vé là một bản đồ của từng đích đến, với những hướng đi được vẽ nguệch ngoạc bằng mực đỏ và một dấu X được khoanh tròn, chỉ tới vị trí mà tôi cho rằng tôi cần tới. Thành phần cuối cùng của món quà này là một lá thư viết tay của bác Cal. Thư viết:

Jack thân yêu!

Xin lỗi vì đã rời bỏ con đi quá nhanh như vậy, con trai ạ. Cha biết mình sẽ sớm ra đi. Con là một người đàn ông tốt với nhiều triển vọng và cha biết rằng con sẽ có được một cuộc sống vẻ vang, thú vị và thuận lợi. Cha ra đi nhưng không hề cảm thấy buồn mà cực kỳ hạnh phúc và mãn nguyện. Con biết đấy, cha đã sống một cuộc sống tốt đẹp, được tận hưởng những bữa tiệc dưới ánh sao và những khoảnh khắc đặc biệt dưới ánh mặt trời.

Cha đã từng đi qua những hố sâu cuộc đời và trải nghiệm những nỗi buồn sâu sắc. Cha cũng đã từng bước lên đỉnh cao nhất và thấy hạnh phúc hơn so với mức cha có quyền được hưởng. Đúng vậy,

cha đã mắc nhiều sai lầm. Nhưng con trai ạ, cha là một con người thực tế - luôn luôn như vậy. Vì vậy cha nhận ra rằng mạo hiểm và thất bại còn hơn là không dám mạo hiểm.

Cha biết rằng giờ đây con đang đứng trước những ngã rẽ cuộc đời. Mặc dù đây là một khoảng thời gian khó khăn khi con tìm kiếm câu trả lời cho những câu hỏi lớn nhất đời mình, nhưng con hãy nhớ rằng đây cũng là thời khắc tuyệt vời. Con người thức ngộ nhất khi sống trong những điều họ chưa biết, vì đây chính là nơi mọi chuyện và bất kỳ chuyện gì đều có thể xảy ra. Con hãy mở lòng với thế giới, và như thế thế giới sẽ bắt đầu mở lòng với con.

Cha không thể dạy cho con tất cả những gì con cần biết. Mặc dù cha trở nên khôn ngoan hơn theo mỗi bước đường đời, nhưng còn có những người thầy mà con cần ngồi dưới chân họ và học hỏi trí tuệ tuyệt vời của họ. Ngay sau khi con hoàn toàn bình phục, cha hối thúc con hãy đến thăm họ. Họ là những con người nhiệt tâm rất đáng kính. Mỗi người trong số họ đều khám phá ra cách tạo nên một cuộc sống đặc biệt. Họ đã đồng ý sẽ là người hướng dẫn cho con.

Cha cho con ba tấm vé máy bay. Đầu tiên con hãy tới Rome. Đi theo hướng trên bản đồ để gặp người thầy đầu tiên của con. Tất cả mọi thứ đã được thu xếp. Khi đã ở đó, con sẽ tìm hiểu về Câu hỏi Cuối cùng thứ nhất: "Mình đã sống một cách khôn ngoan chưa?" Con sẽ tìm ra cách điều khiển cuộc đời mình để sống sao cho cao quý và hiểu biết hơn. Từ người thầy đầu tiên này, con sẽ học được tầm quan trọng của việc khám phá ra những món quà ở bên trong cuộc đời con để con có thể sống thật bình yên ở bên ngoài. Con sẽ học được cách đi sâu vào bên trong, với tư cách một con người.

Sau đó hãy tới Hawaii. Người thầy con gặp ở đó là một nhân vật rất cá tính. Nhưng con đừng để bị đánh lừa bởi vẻ bề ngoài giản dị và cách ứng xử hài hước của ông ấy. Đó là một bậc thầy thật sự. Ông ấy sẽ giải thích cho con một triết lý tuyệt vời xung quanh Câu hỏi Cuối cùng thứ hai: "Mình đã yêu thương thật sự chưa?" Ở ông ấy con sẽ học được cách yêu chính cuộc đời và từng khoảnh khắc xảy ra trong đời con. Ông ấy sẽ truyền cảm hứng cho con trải nghiệm hạnh phúc của con, sống với cảm xúc phiêu lưu tuyệt vời, và mở rộng trái tim cho một hiện thực hoàn toàn mới mẻ.

Và sau đó, để hoàn thành quá trình thay đổi cá nhân mình, con sẽ tới New York, ở đó, con sẽ gặp một người thực sự đặc biệt, người sẽ giúp con đến với Câu hỏi Cuối cùng thứ ba: "Mình đã cống hiến thật nhiều chưa?" Với người thầy này, con sẽ được chỉ dẫn cách để trở thành một thủ lĩnh trên hành tinh này, không chỉ trong sự nghiệp mà còn trong cuộc sống của con.

Toàn bộ quá trình này sẽ mất ba tháng, nhưng cha hứa rằng về cơ bản con sẽ thay đổi nhờ nó. Làm thế nào cha biết được điều này? Bởi vì cha cũng đã thay đổi từ những gì họ dạy cha. Đừng để cho thái độ công kích ngầm có thể đang bắt đầu trỗi dậy trong tâm trí con lúc này lấn át. Cái thái độ tai hại này luôn xuất hiện khi chúng ta có được một cơ hội trưởng thành. Nó chẳng là gì hơn tiếng nói của sự sợ hãi. Và đó không phải là chân lý. Đó không phải là con. Hãy tin vào quá trình mà cha đang trình bày với con với tất cả tình yêu thương đây. Hãy gạt bỏ mọi đắn đo của con về con đường mà con sắp đi này và chỉ việc bước lên con đường ấy với thái độ tò mò của một đứa trẻ, chỉ cần biết rằng khi bước ra từ đầu bên kia, con sẽ là một con người mới, hoặc chính xác hơn là khác xa với con người thật sự lúc này của con như đã được sinh ra.

Cha ước gì có thể dẫn dắt con đi qua toàn bộ quá trình này nhưng đây là một chuyến đi đơn độc mà con phải đi một mình. Cho nên cha chúc con mạnh khỏe, con trai ạ. Cha chúc phúc cho con. Cha cầu nguyện cho con được thành công. Cha dành cho con tất cả tình yêu thương của mình.

Cha của con

Cal Valentine

Đọc xong bức thư, tôi thực sự bất ngờ. Ông Cal có đúng là người cha mà tôi chưa từng biết hay không? Bao nhiêu câu hỏi vẫn chưa có lời đáp cứ quanh quẩn trong đầu óc tôi. *Ông ấy đã ở đâu trong từng ấy năm? Tại sao ông không tìm cách liên lạc với tôi? Tại sao ông không nói với tôi ông là ai trong những giờ phút cuối đời? Tôi nên thương hay nên giận ông vì đã bỏ rơi mẹ con tôi trong từng ấy năm?* Tôi hoàn toàn bối rối. Tôi cảm thấy những vết thương xưa lại tái phát. Rồi tôi nhìn xuống gói quà, tự hỏi liệu những tấm vé máy bay có là thật và những lời hướng dẫn của ông Cal có đáng tin hay không? Liệu hành trình mà ông ấy gợi ý có an toàn không?

Nhưng sau đó có một cái gì đó trong tôi bắt đầu thay đổi. Bác Cal đã rất tử tế với tôi trong suốt thời gian ngắn ngủi gần nhau. Tôi cảm thấy tất cả những gì ông muốn làm trong những giờ phút cuối cùng trên cõi đời này là giúp đỡ tôi, hướng dẫn và dạy bảo tôi. Tôi cảm nhận được tình yêu của ông và tôi biết đó là sự thật. Mong muốn của ông dành cho tôi là tôi hãy thực hiện chuyến đi này, và tôi cảm thấy cần phải làm như vậy. Tôi đã phải vật lộn với nỗi đau của mình trong suốt những ngày qua - nhưng tôi biết mình sẽ ổn.

Ngồi một mình trên giường bệnh, chỉ có một điều luôn chi phối nhận thức của tôi: *Lòng tin.* Và tôi đã đúng. Khoảnh khắc này, tôi không phải hình dung ra mọi thứ ngoài kia nữa. Cuộc sống của tôi đang mở ra và tôi chỉ việc tận hưởng chuyến đi. Trước kia, tôi đã dành quá nhiều thời gian tìm cách thực hiện nó - lập kế hoạch, suy ngẫm và lo lắng. Cuộc sống đã cho tôi một cơ hội tuyệt vời, và tôi cảm thấy thoải mái nắm bắt nó. Tôi tự nhủ với mình rằng nếu suy nghĩ là cách tìm ra lời giải đáp mà tôi cần để tạo nên một cuộc sống tuyệt vời tôi luôn mong muốn thì giờ đây tôi đã có những câu trả lời đó.

Một giọng nói trong tôi cất lên: "Có một cách sống khác, Jack ạ." Và nó mạnh mẽ hơn rất nhiều. Sẽ chẳng có ích gì nếu chỉ suy ngẫm trong đầu - mọi thứ sẽ được thực hiện bằng cách lắng nghe sự mách bảo của con tim. Đừng quá bận rộn với việc *cố gắng* mà hãy bắt đầu dành thêm thời gian để *sống.* Hãy có ý định gắn kết cuộc đời con với sức mạnh tự nhiên đang điều khiển thế giới này. Các câu trả lời con cần đều nằm ở đó."

Tôi đã từng đọc một đoạn trích của triết gia đáng kính Abraham Maslow[4]. Những lời của ông ấy vô cùng thích hợp với chuyến đi mà tôi sắp thực hiện. Tôi muốn chia sẻ chúng với quý vị:

"Chúng ta sợ những khả năng lớn nhất của bản thân... Chúng ta nhìn chung đều e ngại những gì chúng ta chỉ thoáng nhận ra trong những khoảnh khắc hoàn hảo nhất, trong những điều kiện hoàn hảo nhất, vào những lúc có dũng khí thật lớn. Chúng ta thích và thậm chí còn run lên khi chúng ta nhìn nhận bản thân ở những thời khắc đỉnh điểm như vậy và đồng thời chúng ta cũng rùng mình trước sự yếu đuối, khiếp nhược và sợ sệt trước chính những khả năng ấy."

Khi tôi nhắm mắt lại, tôi cảm nhận được ánh nắng trên mặt và từng nhịp đập của trái tim. Sâu thẳm trong mình, tôi hiểu rằng cuộc sống của tôi - cuộc sống tốt đẹp nhất - đang đến với tôi. Tôi cảm nhận rằng số phận đang mang lại cho tôi điều đó.

VỊ THÁNH

3. KHÁM PHÁ CÁCH THẾ GIỚI THẬT SỰ VẬN HÀNH

"Những người sống cao thượng, thậm chí nếu suốt đời họ sống ẩn dật, họ cũng sẽ không sống vô ích. Luôn có gì đó tỏa ra từ cuộc đời họ, một thứ ánh sáng soi tỏ con đường đến với bạn bè, láng giềng của họ và có lẽ tới những kỷ nguyên tương lai xa xôi."

- Bertrand Russell

"Hãy nhớ người là ai, nàng nói. Người là một bậc thầy."

- Aniesa Thames

***

Thời tiết đã bắt đầu sang mùa xuân, còn tôi thì đang ở Roma. Đó là một giai đoạn tuyệt vời. Tôi đã bình phục hoàn toàn sau vụ tai nạn và chưa bao giờ cảm thấy khỏe khoắn hơn thế. Tôi có ba tháng nghỉ phép và đã để căn hộ của mình cho một người bạn cũ thời đại học thuê lại và cô ấy không thể sung sướng hơn với vận may đó của mình được nữa. Tôi đã kết thúc mối quan hệ với bạn gái cũ của mình và tôi hạnh phúc nói rằng chúng tôi chia tay như những người bạn. Lần đầu tiên sau nhiều năm, tôi cảm thấy rất ổn thỏa với cuộc sống của mình. Và tôi đã sẵn sàng cho một chuyến phiêu lưu.

Trải nghiệm của tôi với Cal chưa bao giờ rời khỏi tâm trí tôi. Kể từ cuộc gặp kỳ lạ của chúng tôi, chưa có ngày nào tôi không nghĩ về ông và sự uyên thâm của ông ít nhất vài lần. Kiến thức của ông ấy ăn sâu bén rễ trong tôi, và kể từ ngày ông ra đi, mỗi ngày qua tôi lại có thêm những am hiểu rất mới mẻ về thế giới quan độc đáo của ông. Tôi phát hiện ra rằng ông hoàn toàn xứng đáng với niềm tin của tôi: Tấm vé hạng nhất đi Roma hoàn toàn hợp pháp, và đúng như ông ấy đã hứa, mọi thứ cho chuyến đi đều đã được thu xếp vô cùng chu đáo. Cal rõ ràng đã dành rất nhiều tâm huyết cho việc thay đổi con người tôi và đã rất chú ý lo cho mọi chi tiết của chuyến đi có một không hai này. Giờ đây tôi có thể cảm nhận được tình yêu thương của ông dành cho tôi.

Mình không thể tin nổi - mình đang ở Roma, với thời gian dư dả, và không cần lo lắng chuyện gì hết ngoài một cái ba lô cùng vài bộ quần áo bên trong, tôi nghĩ trong khi thong thả bước dọc những đường phố hẹp trải sỏi ở khu phố cổ của thành phố. Trong không khí có mùi thơm rất dễ chịu khiến tôi mỉm cười và thư giãn trong môi trường mới mẻ này. Tôi cảm thấy như thể mình sinh ra là để có mặt ở cái nơi lạ thường này, nơi hành trình tự khám phá của tôi đang bắt đầu. Gần như thể số phận đã cuốn Cal vào cuộc đời tôi, và số phận đã dẫn tôi tới cái nơi mà tôi đang đứng lúc này. Tất cả những gì tôi có thể làm là thật sự sẵn sàng vào thời khắc này và mở rộng lòng mình trước bất cứ việc gì sắp xảy ra với tôi. Đây là một cách thức hoàn toàn khác với tôi, hoàn toàn xa lạ với lối sống cứng nhắc và luôn có kế hoạch sẵn vốn là đặc trưng của tôi trong quãng thời gian trước khi xảy ra vụ tai nạn xe hơi.

Thế nhưng, một phần trong tôi biết rằng cách thức mới mẻ này mạnh mẽ hơn rất nhiều so với trước đây. Cuộc sống của tôi giờ đây dường như đang dẫn dắt tôi, và tôi sẵn sàng nhận lấy những món quà và tận hưởng những điều ngạc nhiên. Cụ thể hơn nữa, mọi việc gần như thể có những bàn tay vô hình hoặc một thế lực vô hình đang hướng dẫn tôi đi vào cuộc sống cao nhất và đích thực nhất của mình. Thật sự rất khó giải thích điều này cảm nhận như thế nào vào thời khắc này của cuộc đời tôi. Nhưng tôi dám nói rằng tôi cảm thấy hoàn toàn thanh thản và cực kỳ bình yên.

Tôi đi đến chỗ hiểu rằng thế lực này, cái sức mạnh vô hình này, chính là sức mạnh của tự nhiên. Đó chính là thứ sức mạnh đã tạo ra các vì sao và những buổi hoàng hôn. Nó vận chuyển trong mọi thực thể sống và hiện diện với bất kỳ ai nhận thức được việc khám phá nó để rồi gắn mình với chính nó.

Tất cả bắt đầu với một lời cam kết gạt bỏ mọi tấm rèm mà hầu hết chúng ta đã dựng lên trước thế giới quan của mình và tìm ra chân lý. Và chân lý càng rõ rệt hơn với tôi khi tôi tiến sâu vào chính mình. Tôi tin đó chính là vai trò lãnh đạo thật sự với tư cách một con người. Nó không là gì khác hơn một cuộc tìm kiếm chân lý của cá nhân mỗi người - chân lý về những gì chúng ta trải qua trong quá khứ và những gì chúng ta có thể trở thành trong tương lai; chân lý về lý do tại sao chúng ta lại ở đây và làm thế nào chúng ta tới được nơi chúng ta đang có mặt. Khám phá chân lý và sau đó dẫn dắt cuộc sống của chúng ta theo chân lý ấy chính là những gì giúp chúng ta tự do.

Qua những trải nhiệm và bài học của riêng mình trên đường đời, tôi đã hiểu rằng lãnh đạo cuộc sống của mình cũng chính là nới lỏng việc bấu víu lấy thực tại. Tất cả chúng ta đều cần từ bỏ thói quen đã thành nghiện này để có thể biết trước được rằng cuộc sống của mình sẽ tiến triển như thế nào. Mấu

chốt của vấn đề là chúng ta phát triển thành cái bản ngã mạnh mẽ nhất của mình (hoặc ít nhất cũng bắt đầu quá trình này) đúng vào thời điểm chúng ta dám từ bỏ toàn bộ sự kiểm soát mà chúng ta cứ bám rịt lấy một cách sợ sệt, và mở lòng trước mọi khả năng mà vũ trụ tuyệt vời của chúng ta đem lại. Đây là một hành động nhún nhường cao cả bởi vì nó đòi hỏi chúng ta phải từ bỏ niềm tin rằng *chúng ta* biết điều gì là tốt nhất cho mình. Nó đòi hỏi chúng ta nhận ra rằng những gì chúng ta nghĩ là cần thiết trong cuộc đời để làm cho chúng ta hạnh phúc có khi lại không phải là những gì chúng ta thật sự cần. Và tôi nói rằng việc nới lỏng kiểm soát này là một hành động nhún nhường cao cả bởi vì ta phải để cho cuộc sống chạy theo đúng quy luật của nó. Tôi biết ban đầu đó là một cảm giác đáng sợ, nhưng tôi nhận thấy rằng ở mặt kia của những cảm giác sợ hãi lớn nhất trong ta lại chính là vận hội tuyệt vời nhất của chúng ta.

Tôi đoán vấn đề chỉ là cần có niềm tin rằng ngay cả khi cuộc sống của chúng ta không diễn ra đúng như những kế hoạch đã được chuẩn bị kỹ lưỡng nhất của chúng ta thì cuộc sống ấy cũng sẽ vẫn diễn ra suôn sẻ. Và vấn đề là hãy tin vào một thành công cao hơn, vượt xa cả phạm vi chúng ta có thể nhìn thấy hiện nay. Arthur Shopenhauer[5] gần như đã làm được điều đó khi ông nhận xét: “Mọi con người đều coi giới hạn tầm nhìn của chính mình là giới hạn của thế giới.” Nhưng có một số người không như vậy. Hãy tham gia cùng những người đó.

***

Tôi đi theo những chỉ dẫn của Cal khoảng một tiếng thì tôi đến gần một nơi được đánh dấu trên bản đồ bằng một dấu “x”. Mảnh giấy viết tay nguệch ngoạc của ông nói một cách đầy bí hiểm: “Tìm ô cửa sổ kính màu và con sẽ thấy thế giới qua những lăng kính mới.” Lúc tôi tiếp tục đi trên đường, tìm kiếm tòa nhà được đánh dấu trên bản đồ và tôi nhìn thấy thứ khiến tôi ngộp thở.

Trước mặt tôi là một giáo đường lộng lẫy, với những cánh cửa mở rộng và những khóm hồng dọc các bậc cấp. Tiếng nhạc Baroque[6] vang ra từ lối cửa chính, và những âm thanh tuyệt vời tràn ra đường phố. Các trụ cột ở phía trước giáo đường đều được ốp đá và chắc chắn rồi, đứng sừng sững kiêu hãnh ở khu trung tâm chính là ô cửa sổ kính màu đẹp nhất mà tôi từng nhìn thấy.

Tôi đứng đờ ra như kẻ mất hồn, lắng nghe tiếng nhạc và đắm chìm trong thời khắc tuyệt vời ấy. Mắt tôi bắt đầu rưng rưng lệ, tim tôi bắt đầu đập nhanh hơn, và hai bàn tay tôi bắt đầu rịn mồ hôi. Cuộc sống của chúng ta, tôi nhận ra như vậy, không là gì khác hơn một chuỗi những thời khắc - nếu bạn bỏ lỡ thời khắc ấy, bạn sẽ bỏ lỡ cả đời mình. May thay, tôi đã có đủ khôn ngoan để tận hưởng cái thời

khắc đặc biệt ấy, cái thời khắc mà bằng cách nào đó đã gắn kết tôi với một thứ còn lớn hơn cả bản thân mình. Cái cảm giác mà tôi có nhắc tôi nhớ rằng tôi không hề đơn độc, và rằng tôi chưa hề đi qua hết đời mình. Nó nhắc tôi về câu chuyện *Dấu chân* nổi tiếng của Margaret Fishback Powers[7], trong đó kể về một người đàn ông có giấc mơ rằng ông ấy nhìn thấy mình đang đi trên một bãi biển cùng với Chúa. Trên bầu trời lóe lên những khung cảnh trong chính cuộc đời của người đàn ông này, và với từng cảnh, người ấy lại nhìn thấy hai cặp dấu chân trên cát. Một cặp là của chính ông ấy còn cặp kia là của Chúa.

Đột nhiên người đàn ông nhận ra một điều rất đáng chú ý trong lúc ông ấy đang xem lại tất cả những khung cảnh đời mình: Vào thời điểm khó khăn và đau khổ nhất cuộc đời ông, ông chỉ thấy duy nhất dấu chân của mình trên cát. Người đàn ông hỏi Chúa về quan sát này, bày tỏ thái độ thất vọng của mình rằng ông ấy cảm thấy cô độc khi ông ấy cần có sự giúp đỡ nhất. Chúa trìu mến giải thích rằng trong những thời khắc đau khổ, Người *dẫn đường* cho người đàn ông.

Tôi đang mải nghĩ về giấc mơ rất đặc biệt đã làm thay đổi cách nhìn nhận thế giới của người đàn ông thì một giọng nói khỏe khoắn vang lên từ bên trong giáo đường: “Jack, con đã làm được rồi! Rất vui được gặp con ở đây!”

Một tu sĩ chạy vội ra đón tôi. Ông ấy mặc trang phục tôn giáo truyền thống, với một chuỗi hạt trên tay còn tay kia cầm một cuốn sách có gắn một chiếc nơ đỏ tươi. Ông thong thả bước xuống bậc cấp và dừng lại ngay trước mặt tôi, tươi cười.

“Thứ này dành cho con, Jack,” ông ấy nói trong khi trao cho tôi một cuốn sách. “Cal bảo ta rằng con sẽ đến. Tất cả chúng ta đều sẵn sàng chào đón con ở lại. Ta hy vọng con thích món quà này - nó sẽ là cuốn nhật ký để con ghi chép những hiểu biết của mình. Ghi nhật ký là một thói quen rất tốt để tự thay đổi, và ta biết rằng con sẽ có nhiều quan sát để ghi chép lại trong suốt thời gian con ở lại đây.”

“Con ở lại đây ư?”

“Đúng, anh bạn trẻ của ta. Con sẽ ở đây với ta tại giáo đường trong vòng bốn tuần tới. Ta sẽ là huấn luyện viên cuộc đời con, giúp con tiếp cận được với bản ngã cao nhất và tốt nhất của con. Ta sẽ dạy con về những điều như số phận, tính xác thực và liêm chính. Ta sẽ cho con thấy làm cách nào tiếp cận được sức mạnh đích thực của con và ta sẽ đưa con đến với tinh thần của chính mình. Chúng ta sẽ có một quãng thời gian *tuyệt vời* cùng nhau!” Ông ấy nói đầy nhiệt thành.

“Cảm ơn cha - nhưng nói thật, con chưa thật sự là một người theo đạo,” tôi nói rất thành thực.

“Những gì ta phải dạy con chẳng liên quan gì đến tôn giáo. Là một con người tâm linh thật ra chính là làm một con người *đích thực.* Đó chính là sống theo những giá trị riêng cao quý nhất của con, sống thật theo cách con sống, và nhìn nhận thế giới theo một cách thức giác ngộ và tiến hóa hơn.”

“Vâng, con hoàn toàn sẵn sàng,” tôi đáp, đặt hành lý xuống đất và uống một ngụm nước trong chai nước của mình. “Con sẵn sàng cho những thay đổi của cuộc đời mình hơn lúc nào hết.”

“Tuyệt vời. Cal đã đề nghị ta thu xếp mọi thứ cho con, và ta rất vui được làm điều đó. Ta sẽ dạy con về ý nghĩa của cuộc sống. Ta sẽ giải thích chính xác cách đánh thức những tài năng cao nhất của con, cách tiếp cận tri thức sâu thẳm nhất của con, và cách để lại một di sản. Về cơ bản, ta sẽ cho con thấy cách sống với tri thức là như thế nào - cách sống một cuộc sống khôn ngoan.”

“Đây là câu đầu tiên trong những Câu hỏi Cuối cùng,” tôi nhận xét, và nhớ lại ba câu hỏi quan trọng của cuộc đời mà Cal đã giải thích với tôi trong buổi tối đáng nhớ của chúng tôi ở bệnh viện.

“Đúng vậy. Ta sẽ cố gắng để khi đến lúc con tự hỏi mình ‘*Ta đã sống một cách khôn ngoan chưa?*’ thì câu trả lời của con sẽ phải là ‘*Chắc chắn là như vậy!*’ Ta muốn con sống khôn ngoan đến mức con sẽ ra đi thật hạnh phúc. Chào mừng con tới Roma!” Ông ấy nói với tất cả tình cảm và sự nhiệt thành của một ngôi sao opera Italia. “Thứ lỗi cho ta chưa giới thiệu bản thân - ta là Đức cha Michael Antonio Di Franco. Bạn bè gọi ta là Cha Mike,” ông nói kèm theo một cái nháy mắt.

“Con rất vui được gặp Cha, thưa Cha Mike. Con rất biết ơn về sự đón tiếp nồng hậu của Cha,” tôi nói một cách chân thành, cảm thấy hoàn toàn thoải mái khi được làm quen với người đàn ông nhỏ bé có gương mặt tròn trĩnh và mái tóc chải mượt về phía sau này. “Cha cũng biết ông Cal ư?”

“Ồ, phải rồi. Cha của con là một người đàn ông tuyệt vời, Jack ạ. Một con người rất đặc biệt ở nhiều khía cạnh. Ông ấy kể cho ta nghe mọi chuyện về con. Cho dù lúc này con đã thành một người đàn ông trưởng thành, con trông vẫn y như lúc còn là một cậu bé trong bức ảnh ông ấy thường mang theo bên mình. Đó là lý do tại sao ta dễ dàng nhận ra con ngày hôm nay.”

“Con vẫn thấy không thể tin được rằng ông Cal chính là cha đẻ của con. Cha có biết tại sao ông ấy

lại rời bỏ mẹ con và con không? Tại sao ông ấy không hề tìm cách liên lạc với con? Nếu người đó là cha của con, Cha có nghĩ lẽ ra ông ấy nên đi tìm con không," tôi nói với cơn giận dâng lên trong lòng. "Mọi người cha đều không bao giờ quên con cái của mình."

"Ta không biết nhiều về lý do khiến cha mẹ con chia tay. Tất cả những gì ông ấy kể cho ta là ông ấy và mẹ con chia lìa đôi ngả sau khi công việc của ông ấy rơi vào giai đoạn khó khăn. Ta nghĩ rằng cha của con bắt đầu hướng nội sau khi ông ấy thất thế, và từ đó cách ông ấy trải nghiệm thế giới bắt đầu thay đổi. Ta nghĩ đến một lúc cả hai người bọn họ nhận ra rằng họ đang đi theo những hướng khác nhau như những người dưng. Cal kể với ta rằng ông ấy vẫn yêu mẹ con, nhưng ta đoán rằng họ đều biết mình không thể bước cùng trên một con đường nữa. Ta không thể hình dung nổi điều đó đau đớn với con đến mức nào, Jack ạ. Nhưng con cần biết rằng cha của con là một người đàn ông đáng kính. Ông ấy thật sự rất quan tâm đến mọi người - và ông ấy quan tâm nhiều nhất đến con."

"Cảm ơn Cha đã nói với con điều đó," tôi đáp khẽ. Khi còn nhỏ, tôi đã nhiều đêm mất ngủ tự hỏi về người cha của mình. Ông ấy không có mặt trong các buổi hòa nhạc Giáng Sinh của tôi, những buổi tôi trình diễn ở trường, và những trận đấu bóng của tôi... Tôi cảm thấy một chút an ủi khi biết rằng ông ấy thật sự yêu thương tôi.

"Cha của con đặt cho ta biệt danh 'Vị thánh' vì ta dành cả đời mình sống theo một cách thức cao quý, khôn ngoan và chân thực. Ông ấy biết ta từ rất nhiều năm trước khi học được những bài học mà con sẽ sớm biết. Cal là một triết gia theo đúng nghĩa đích thực nhất của từ này. Ông ấy ham học và rất chuyên tâm làm cho mình thêm uyên thâm. Và như ta đề cập, đó chính là điều tốt đẹp nhất mà một con người có thể làm. Con có biết rằng ông ấy đã thực hiện một hành trình mà lúc này con đang bắt đầu không? Hổ phụ sinh hổ tử," ông ấy cười. "Nhân tiện, ta rất vui vì cuối cùng con đã ở đây."

"Con cũng rất vui được đến đây, thưa Cha. Nhưng nói thật, con không chắc lắm về toàn bộ chuyện này. Thật lòng thì con phải thừa nhận rằng con cảm thấy lo lắng. Có quá nhiều việc diễn ra chỉ trong một khoảng thời gian ngắn ngủi."

"Ta hiểu, Jack. Ta hoàn toàn hiểu con. Con sắp học những điều mới mẻ, cho nên những e ngại của con bắt đầu xuất hiện, dưới tâm lý lo lắng và không chắc chắn, đó cũng là điều tự nhiên. Nhưng con phải tin - rốt cuộc, tất cả những chuyện này không phải là tin tưởng ư? Hãy tin rằng Cal xuất hiện khi con cần gặp ông ấy nhất. Hãy tin rằng con và ta gắn kết với nhau vì một lý do đặc biệt. Hãy tin rằng không có nơi nào tốt cho con hơn là nơi con đang có mặt lúc này. Và hãy tin rằng sau bốn tuần ở đây

với ta, con sẽ có một cách nghĩ và sống hoàn toàn mới mẻ. Chúng ta có thể thay đổi cách chúng ta nhìn nhận thế giới chỉ trong khoảnh khắc. Một thay đổi duy nhất diễn ra trong một giây ngắn ngủi có khi chính là tất cả những gì cần để đánh thức một thực tại mới mẻ cho con."

"Vậy Cha là một trong những người thầy vĩ đại mà cha con nói đến ư?" Tôi hỏi trong khi ông ấy vòng tay qua người tôi và dẫn tôi bước lên những bậc cấp của giáo đường.

"Phải, hoàn toàn đúng. Cha của con thật sự là một người tuyệt vời. Ta biết ông ấy đã phạm sai lầm trong đời, chẳng hạn như việc không tìm gặp con và cho con thấy tình yêu của ông ấy, nhưng ta chưa từng gặp một người nào hoàn hảo như vậy. Điều kiện của một con người là không hoàn hảo, nhưng ta đã hiểu rằng chúng ta thực sự hoàn hảo trong sự không hoàn hảo của mình. Nếu không có những điểm yếu thì chúng ta chẳng còn gì để cố gắng. Như những người theo thuyết thần bí từng nói: '*Con đường chẳng còn giá trị khi ngươi đến đích.*' Đặc điểm kém-lý-tưởng của chúng ta thực tế chính là những kho báu quý giá giúp mở ra những cửa ngõ để trở thành những mẫu người cao hơn so với chúng ta hiện nay."

Luận điểm cuối cùng này khiến tôi chú ý. Liệu Cha Mike có đúng không? Tôi nghĩ về hành trình cuộc đời mình - những thử thách tôi phải đối mặt thời niên thiếu và những va vấp tôi gặp trong suốt chặng đường; cả chuỗi những mối quan hệ bất thành của tôi; và sự thật là, cho dù tôi cố gắng đến đâu thì dường như tôi vẫn không tài nào tìm được công việc phù hợp với con người mình. Có lẽ toàn bộ tình trạng không hoàn hảo này trong cuộc đời tôi *lại* hoàn hảo - mọi thứ diễn ra chính xác như nó phải vậy, và có một kế hoạch lớn hơn nào đó mà tôi không hề biết. Và có lẽ tất cả những điểm không hoàn hảo của tôi với tư cách một con người lại chính là những cơ hội để tôi trưởng thành. Những ý nghĩ này làm tôi thư giãn và mang lại cho tôi cảm giác nhẹ nhõm ngay lập tức.

"Sự không hoàn hảo đem lại ý nghĩa cho cuộc sống của chúng ta," Cha Mike tiếp tục. "Nó trao cho chúng ta một nhiệm vụ trung tâm: Thực hiện hành trình ngược trở lại cái bản ngã nguyên sơ và lý tưởng như khi chúng ta mới chào đời, và khai phá con người đích thực của chúng ta. Nếu không vì những nhược điểm rất con người của chúng ta thì sẽ chẳng có nhiệm vụ nội tâm để làm cho chính mình. Và chính nhiệm vụ nội tâm này nối kết chúng ta trở lại với tầm vóc lớn lao của riêng chúng ta. Con biết đấy, Jack, để có được nhiều hơn những gì con mong muốn trong cuộc đời mình, trước hết con phải *vượt xa* cái con người thật sự của mình. Để thành công, thật sự không chỉ là làm việc nhiều hơn nữa, mà là *sống* hơn nữa."

“Con hoàn toàn đồng ý chuyện đó. Con thấy vô cùng mệt mỏi khi cảm thấy rằng, cho dù con có làm việc nhiều đến đâu và cho dù con có thu thập được bao nhiêu trò vui thì vẫn chẳng bao giờ là đủ.”

Cha Mike dường như không hề ngạc nhiên trước cảm xúc của tôi. “Con không hài lòng với cuộc sống trước đây của mình, phải vậy không?”

“Vâng, hoàn toàn không,” tôi đáp. “Thực tế, con còn thấy ghét nó. Dường như con chẳng bao giờ có được niềm vui. Mọi thứ đều hết sức nghiêm trọng và đơn điệu. Lạy Chúa, con chưa bao giờ nghĩ cuộc sống lại nhọc nhằn như vậy, xin thú thực với cha như vậy.”

“Chà, vậy thì, để có một cuộc sống mới, trước hết con phải suy nghĩ, cảm nhận và hành động như một con người mới. Trong cuộc đời, rốt cuộc chúng ta không thật sự có được những gì mình muốn, chúng ta có được những gì *dành cho* ta. Có được những điều mới mẻ trong cuộc đời con, chẳng hạn một mối quan hệ mới, những mức độ thú vị mới, và những trải nghiệm mới, con phải bắt đầu làm những việc mới.”

“Chẳng hạn như?”

“Chẳng hạn như thật sự biết rõ những điểm yếu của mình. Đó là một điểm khởi đầu quan trọng; thực tế, đó chính là nơi ta bắt đầu. Khắc phục những điểm yếu của con là một trong những lý do cơ bản để chúng ta ở đây. Mục đích cuộc sống của chúng ta, bằng nhiều cách, chính là chấp nhận phần tăm tối của mình để chúng ta có thể sống bằng phần tươi sáng. Tất cả chúng ta đều có những điểm mù - chúng ta cần thừa nhận chúng và mang chúng ra ánh sáng nhận thức, nơi chúng sẽ được khắc phục. Và chúng ta cần định hình lại những niềm tin sai lệch của mình và vượt qua những cảm xúc bị hạn chế của mình. Nực cười là, trong quá trình tiến tới, về cơ bản chúng ta lại thụt lùi - lùi trở lại thành những sinh vật đẹp đẽ và hoàn hảo như lúc chúng ta sinh ra.”

Cha Mike nhìn quanh giáo đường và mỉm cười. “Ta từng là một kẻ rất tầm thường,” ông ấy thừa nhận. “Ta thật sự không quan tâm đến bất kỳ ai ngoài bản thân mình lúc ta còn trẻ. Trong mối quan hệ của ta với những người khác, tất cả những gì ta chú trọng là những gì *ta* nhận được từ họ. Rồi đến một ngày, khi ta đang học tập tại Pháp, ta nhận được một cú điện thoại thông báo rằng em trai của ta vừa bị giết trong một vụ nổ súng tại hộp đêm. Sự kiện đó đã tàn phá ta và làm thay đổi mọi thứ. Ta bắt đầu cầu xin được chỉ dẫn và có được lòng can đảm để vượt qua quãng đời đó. Đã có những lúc

căng thẳng đến mức ta nghĩ đến chuyện tước bỏ mạng sống của mình. Nhưng ta càng cầu xin, ta càng nhận ra rằng cuộc sống của mình có ý nghĩa và rằng ta rất cần cho thế giới này. Cuối cùng, ta bắt đầu nghiên cứu thần học và rồi có mặt ở đây với tư cách một tu sĩ. Và giờ đây, trong các mối quan hệ của mình, ta không nghĩ đến những gì ta sẽ được từ ai đó nữa. Thay vào đó, tất cả những gì ta quan tâm là những gì ta có thể cho đi. Và điều đó, anh bạn của ta ạ, làm cho ta trở thành một con người rất hạnh phúc."

Ông ngừng lại và sau đó lại nói to: "Chào mừng con đến Roma!"

Tôi không thể không phá lên cười trước cách ứng xử có phần kỳ cục của ông.

"Jack, để ta nói với con một chuyện: Những gì con không thừa nhận về bản thân lại thừa nhận chính con đấy," Cha Mike tiếp tục trong lúc chúng tôi bước vào sảnh chính của giáo đường.

"Con không hiểu."

"Đúng như vậy. Nếu con không thừa nhận cái phần trong con vốn luôn cảm thấy rằng con sẽ chẳng bao giờ đủ tốt, lấy một ví dụ phổ biến khác, thì nó sẽ thừa nhận chính con. Nếu con không thừa nhận một phần trong mình vốn không tin tưởng vào những người khác, thì nó sẽ nắm bắt chính con và điều khiển - rồi sau đó hủy hoại - cuộc đời con bằng nhiều cách. Điều này phải cho đến khi ta nhận ra thói ích kỷ của mình lúc còn trẻ thì ta mới bắt đầu thay đổi."

"Điều đó rất có ý nghĩa. Con đang băn khoăn tại sao từ trước đến nay con chẳng bao giờ hiểu được chuyện này. Con đoán mình quá bận rộn với những điều tầm thường của cuộc sống đến mức con bỏ lỡ mất bức tranh lớn hơn," tôi nói với vẻ suy tư.

"Đó là điều rất thường tình. Nhiều người trên thế giới đang mê ngủ với chính cuộc đời họ và với cả điều kỳ diệu này, nhưng giờ con đã sẵn sàng đi bước tiếp theo. Trước đây con chưa sẵn sàng cho bước này, nên nó chẳng hề xuất hiện. Nhưng giờ đây, đã đến lúc tiếp cận cái vĩ đại của chính con và sẵn sàng cho cuộc sống tuyệt vời nhất của con. Cuộc đời của con sẽ không dẫn dắt con đến đây nếu như con chưa chuẩn bị đầy đủ cho bất kỳ điều gì."

"Con đồng ý."

“Tốt lắm. Nhân tiện, hầu hết mọi người đều phủ nhận và né tránh việc gắn kết với cái bản ngã tăm tối không được thừa nhận của mình. Những con người khôn ngoan biết rõ những phần này hơn cả những phần họ trưng ra với đời. Chỉ khi con hiểu được nguyên tắc then chốt này thì con mới có thể tìm thấy sự bình yên bên trong và lạc thú bên ngoài mà con xứng đáng được hưởng. Bởi vì chỉ khi con biết và sau đó chấp nhận *tất cả* cái bản ngã của mình thì con mới thực sự yêu chính mình. Và không biết yêu chính mình thì không thể có bình yên; và không có bình yên thì không có lạc thú. Nghịch lý thay, con càng khám phá phần trong sáng của mình với tư cách một con người và để nó tỏa sáng ra thế giới này thì những phần tầm thường mà con muốn che giấu khỏi chính mình lại càng bắt đầu bộc lộ ra.”

“Điều đó rất đúng,” tôi đáp. “Con đã thấy điều đó xảy ra trong các mối quan hệ thân thiết của mình. Chẳng hạn, con đã yêu và dành hết tình cảm của mình vào đó. Con biết quan tâm và sôi nổi hơn trước, nhưng sau đó thì những chuyện không đâu vào đâu cũng bắt đầu xuất hiện. Nói thật là chuyện này xảy ra trong mối quan hệ cuối cùng của con. Con cảm thấy yêu Jane hơn mức con từng nghĩ mình có thể như vậy. Một phần kỳ lạ trong con sống cùng cô ấy: Chúng con khiêu vũ hàng giờ trong bếp của cô ấy và cùng nhau hát dưới ánh trăng. Chúng con kể cho nhau nghe những bí mật sâu kín nhất của mình cho đến tận khuya, và chúng con ủng hộ những ước mơ của nhau theo một cách mà con chưa bao giờ nghĩ có thể như vậy. Nhưng mọi chuyện không tốt đẹp mãi, vì một lý do nào đó những đặc điểm tồi tệ nhất trong con lại xuất hiện, và mọi chuyện thành rối beng. Con đoán chính vì con cảm thấy quá an toàn với cô ấy. Và khi chúng ta cảm thấy an toàn, dường như cái bản ngã đích thực của chúng ta mới xuyên qua lớp áo giáp xã hội mà hầu hết chúng ta đã tạo dựng để trông sao cho ổn thỏa trước thế giới này.”

“Hoàn toàn đúng, Jack ạ. Những gì con vừa nhận ra rất sâu sắc và ta chỉ muốn nói thêm rằng: Nếu con tìm hiểu cách vận hành của tự nhiên, con sẽ biết cuộc sống vận hành như thế nào. Những quy luật điều khiển tự nhiên chính là những quy luật vận hành cuộc sống của chúng ta. Chẳng hạn, con đã bao giờ nhận thấy rằng lúc mặt trời chiếu sáng nhất cũng chính là lúc bóng của chúng ta xuất hiện lớn nhất chưa?”

“Đúng như vậy,” tôi đáp.

“Chà, điều đó đúng với chúng ta với tư cách là những con người.”

"Ẩn dụ rất tuyệt vời, thưa Cha Mike," tôi tán thưởng.

"Khi chúng ta chưa thay đổi bên trong chính mình, ta rất dễ tin rằng mình tiến hóa rất cao và đang phát huy tối đa bản thân. Khi chuyện gì đó tiêu cực xảy ra, chúng ta nghĩ đó là lỗi của người khác. Nhưng thực ra đó là vì tất cả những niềm tin hạn hẹp, những giả định sai lầm và hành trang tình cảm vẫn giữ cho chúng ta thật tầm thường đều được giấu kín ở một nơi tăm tối sâu thẳm bên trong chúng ta. Chúng ta thậm chí không biết nó nằm ở đó, điều khiển cuộc sống của chúng ta và phá hỏng những ước mơ của chúng ta. Chúng ta bắt đầu tin rằng chúng ta rất lý tưởng về nhiều phương diện. Chúng ta tự huyễn hoặc bản thân để chúng ta không phải đối diện với những yếu kém của mình và nỗ lực tin vào điều đó. Rất cần có sức mạnh nội tại thật lớn để thâm nhập sâu vào cái phần tăm tối vẫn làm cho chúng ta tầm thường trong cuộc đời. Rất cần sức mạnh nội tại thật lớn để có cái nhìn nghiêm túc về cách chúng ta đang sống và thực hiện những chỉnh đốn giúp đưa chúng ta trở lại đúng quỹ đạo."

"Bằng cách nào ạ?"

"Việc nhìn nhận những nhược điểm rất con người của chúng ta sẽ kích thích nhận thức rằng chúng ta phải thay đổi, và con người luôn có bản năng cưỡng lại sự thay đổi. Thực tế, trong não bộ chúng ta hằn sâu ý nghĩ muốn chúng ta duy trì những nề nếp của mình. Khoa học đã chứng minh rằng não chúng ta có một bộ phận rất cổ xưa được biết đến như là *hạch hạnh nhân* (amygdala) vốn luôn chuộng nề nếp và không thích bất kỳ thay đổi cá nhân nào. Nó chẳng tìm kiếm gì ngoài sự an toàn và kiểm soát bất biến. Xu hướng này có ích cho tổ tiên tối cổ của chúng ta và giúp họ tồn tại ở thời nguyên thủy, nhưng nó không còn giúp ích cho ta trong thế giới hiện nay nữa."

"Vậy làm cách nào chúng ta khắc phục được xu hướng của phần não bộ này?" Tôi hỏi đầy tò mò.

"Ta gợi ý rằng, trên cơ sở mỗi ngày, con hãy đặt ra cho mình một ý định thực hiện những thay đổi một cách có chủ ý. Ta đã học được từ chính cuộc đời mình rằng những ý định của ta định hình thực tiễn của ta. Hãy dạy cho não của con rằng thay đổi là tốt và hãy kiên trì một con đường mà không ai khác đi theo, xét theo cách con thể hiện với tư cách một con người."

Nói đến đây, Cha Mike làm một việc khiến tôi giật mình, và sau đó là thích thú. Ông bắt đầu chạy qua những dãy ghế trống trong đại sảnh nơi chúng tôi đang đứng và biến vào trong một gian phòng nhỏ ở mé bên. Chuyện tiếp theo mà tôi biết là ca khúc kinh điển *My Way* (Con đường của tôi) của

Frank Sinatra[8] vang lên, và Cha Mike khiêu vũ đầy hạnh phúc với hai mắt nhắm lại. Tôi chỉ biết đứng nhìn người đàn ông này, không dám chắc chuyện gì thật sự đang diễn ra.

Khi bài hát kết thúc, Cha Mike mở mắt. “Ta từng rất ngại khiêu vũ,” ông nói. “Nhưng bây giờ ta mê nó! Nó giúp ta giữ cho trái tim mình rộng mở. Những gì ta vừa làm là chấp nhận một rủi ro, Jack ạ. Ta từng sợ khiêu vũ trước mặt người khác, còn giờ ta biến nó thành một cách để đương đầu với tâm lý sợ sệt của mình và xua đuổi những con quỷ trong ta.”

“Thật thú vị,” tôi chỉ có thể thốt ra như vậy.

“Ta liên tục tìm cách đặt ta vào những tình huống thách thức để buộc ta phải khắc phục những cảm giác sợ hãi lớn nhất của mình. Chiến lược này có tác dụng kỳ lạ. Nhân tiện, con nghĩ sao về các động tác khiêu vũ của ta?” ông hỏi với nụ cười rạng rỡ. “Liệu ta đã sẵn sàng cho chương trình MTV chưa?”

“Chưa hẳn,” tôi bật cười.

“Toàn bộ những gì ta gợi ý là con hãy toàn tâm toàn ý thực hiện việc tự khám phá liên tục và không bao giờ ngừng nghỉ. Đó là cách duy nhất để khai phá trọn vẹn phần tốt trong con, ta có thể nói như vậy. Đúng như Erich Eromm[9] từng nói: ‘*Nhiệm vụ chính của con người trong cuộc đời là sinh ra chính mình, trở thành thứ mà mình có tiềm năng như vậy.*’ Và khi con làm điều đó, cách nhìn nhận thực tiễn tươi đẹp nhất mà con có thể có được bắt đầu mở ra cho con. Điều này là chắc chắn.”

“Nhân tiện, cha con thường nói đến con với tất cả tình yêu thương khi ông ấy ở đây. Cho nên ta biết rõ vài điều về con.”

“Chẳng hạn chuyện gì ạ?”

“Ta biết rằng con thích bơi lội khi còn bé. Ta biết rằng con có những giấc mơ lớn khi con còn trẻ. Và ta biết rằng con thích sô-cô-la,” ông nói trong khi móc từ trong túi ra một thanh kẹo. “Đây, cắn một miếng đi,” ông giục.

“Có vị ngọt đắng,” tôi nói khi chúng tôi đi qua giáo đường lộng lẫy.

“Phải, cũng như cuộc sống vậy. Con thấy đấy, Jack, cuộc sống có cao và thấp. Hầu hết chúng ta đều

mắc kẹt trong tấn kịch của nó. Khi mọi chuyện suôn sẻ, chúng ta cảm thấy hạnh phúc. Khi mọi chuyện không đâu vào đâu, chúng ta cảm thấy buồn chán. Đó là một cách sống rất yếu đuối. Con sẽ chẳng khác gì một khúc củi trôi nổi theo sóng. Con thay đổi theo dòng nước: Lúc này con đang di chuyển theo một hướng, sau đó con lại di chuyển theo một hướng khác. Cách thực hiện cuộc chơi khôn ngoan hơn hẳn là gạt bỏ mọi đánh giá. Hãy ngừng quy định thế này thế khác cho những trải nghiệm cuộc đời mà hãy đơn giản là chấp nhận chúng mà không cần phản kháng. Bước tiếp theo là hiểu rằng cuộc sống không là gì khác hơn một trường học dạy ta trưởng thành, và *mọi* thứ xảy ra với con đều tuyệt vời."

"Mọi thứ ư? Hơi khó chấp nhận được rằng cái chết của một người thân yêu hoặc mất đi một mối quan hệ mang đến hạnh phúc lớn lao lại là một chuyện tuyệt vời."

"Chỉ có những suy nghĩ hạn hẹp của con người mới khiến cho một việc trở thành đúng hoặc sai," Cha Mike đáp lại. "Một sự kiện trong cuộc đời chúng ta về *bản chất* không hề đúng hay sai - nó đơn giản là như vậy. Nhưng do con người chúng ta có xu hướng kiểm soát mọi thứ, nên chúng ta cứ đi quy định đúng sai cho nó."

"Hoặc là tốt hoặc là xấu," tôi nói xen vào.

"Phải. Nhưng thực sự không hề có những chuyện tốt, cũng chẳng hề có sự kiện nào xấu khi con thật sự hiểu sâu sắc về cách vận hành của thế giới. *Mọi* thứ xảy ra với con đơn giản là một cơ hội để trưởng thành và khắc phục cái phần trong con vốn rất cần khắc phục. Người khôn ngoan hiểu điều này và sau đó nắm bắt lấy những cơ hội ấy để trưởng thành, hơn nữa thành con người đích thực của họ. Và đó là lý do tại sao ta nói rằng cuộc sống là một trường học dạy trưởng thành."

Tôi băn khoăn về quan niệm này, vẫn chưa dám chắc với toàn bộ khái niệm ấy. Liệu có đúng cuộc sống của chúng ta trên thực tế được thiết kế vì mục đích này không?

Cha Mike tiếp tục. "Hằng ngày, khi con bước ra thế giới, con thật sự đến trường. Và cũng như trong một trường học truyền thống, có một chương trình giảng dạy với những môn học khác nhau cung cấp những bài học khác nhau. Một khi con vượt qua một môn bằng cách học lấy bài học của nó, con tiếp tục sang môn mới."

"Và nếu con không tiếp thu được bài học?"

"À, khi đó con phải học lại - dĩ nhiên," ông nói rất nghiêm túc. "Như thế gọi là *phục hồi.* Mọi trải nghiệm giao cắt với cuộc đời con đều xảy đến với con để dạy con bài học con cần nhất để học cách vươn tới nấc tiếp theo của cuộc đời mình. *Khi trò sẵn sàng, thầy sẽ xuất hiện.*"

"Ông Cal có nói với con như vậy," tôi nói khẽ, cảm thấy một nỗi buồn dâng lên do mất đi người cha mà tôi chỉ vừa kịp biết.

"Chính ta là người đã nói với ông ấy điều đó," Cha Mike đáp lại với một nụ cười. "Nếu con hiểu quá trình này và nhận ra cơ hội có được một bài học trong *mọi* tình huống, con có thể chuyển sang môn tiếp theo. Và khi con rời khỏi môn cũ, con cũng sẽ rời khỏi cuộc sống cũ của mình vì, thật thú vị, một khi con đã có được bài học mình cần, loại người hoặc tình huống mà bài học đó có liên quan đến sẽ chẳng bao giờ trở lại với con lần nữa. Chuyện này gần như thể chúng ta lột bỏ lớp da cũ mỗi lần chúng ta có được một bài học mới, vượt qua một môn học mới, và tiếp tục đi tới những phần tiếp theo cao hơn trên chặng đường đời của mình."

"Thật là một sự bố trí tuyệt vời, cái cách mọi thứ vận hành ấy ạ," tôi nhận xét.

"Chính thế. Nhưng nếu con *không* chấp nhận bài học mà trải nghiệm mang đến thì có thể nói đó là vì con đổ lỗi cho người khác có liên quan vì bất kỳ điều gì xảy ra, và đã không thấy được phần tri thức mà con có số được học, tình huống ấy sẽ tiếp tục lặp lại hoặc tái hiện trong cuộc đời con cho tới khi con hiểu được nó. Và con càng bỏ lỡ nhiều bài học được đặt ra thì mỗi sự kiện mang theo những bài học ấy càng trở nên đau đớn với con cho tới khi con chịu đau khổ đến mức lựa chọn duy nhất của con là tiếp nhận nó."

"Tuyệt vời - cách vận hành của thế giới quả là phi thường hơn so với con từng hình dung," tôi nói đầy phấn khích, cảm thấy thoải mái hơn với triết lý cuộc sống khác thường mà tôi đang được tiếp cận này.

"Phải, Jack, đúng như vậy. Những quy luật tự nhiên điều khiển mọi thứ này sẽ chẳng bao giờ làm chúng ta hết ngạc nhiên. Những gì ta đang nói đây là thế này: *Thực tại hiện nay của con chẳng là gì khác hơn một sự phản chiếu hoàn toàn những bài học mà con cần học nhất."*

"Đúng là một nhận định rất mạnh mẽ, thưa Cha Mike. Mang tính cách mạng, thật sự là như vậy."

“Phải. Và vì con học được thêm nhiều từ những gì không như ý hơn là từ những gì như ý trong cuộc đời nên toàn bộ những điều không như ý chính là một món quà. Milton Erickson[10] từng viết: ‘*Cuộc sống sẽ chỉ mang tới cho bạn đau đớn. Trách nhiệm của bạn là tạo ra niềm vui.*’ Vì con khám phá được nhiều về bản thân qua thất bại hơn là qua thành công nên hãy để thất bại là một người bạn mà con trân trọng và học hỏi. Hãy tạo ra niềm vui từ thất bại.”

“Cha nói ‘*hãy để thất bại là một người bạn*’ nghĩa là sao ạ?”

“Chậc, mọi điều con thấy ghét liên quan đến cuộc đời mình, mọi điều khiến con khó chịu, và mọi điều làm cho con căng thẳng đều là một người thầy rất quan trọng. Những điều ‘điểm trúng huyệt’ của con đều cho con những đầu mối tốt nhất về những gì cần để trưởng thành và tiến hóa ngay trong chính con. Những điều con không thích liên quan đến cuộc đời mình - những khó chịu và căng thẳng của con - đều không là gì khác hơn những phương tiện mang tới những bài học con cần học để vượt qua môn học con đang theo đuổi và tiếp tục môn mới.”

“Làm như vậy, con sẽ tiến sang phần tiếp theo của cuộc đời mình ư?”

“Chính xác.”

“Vậy tất cả những điều con không thích về cuộc đời mình thực tế lại là những người bạn tốt nhất và những người thầy vĩ đại nhất của con bởi vì chúng giúp con đi tới cái đích của mình - cuộc sống lý tưởng của con,” tôi tổng kết lại.

“Và cái bản ngã cao nhất của con. Ta sẽ nói thêm về toàn bộ chuyện này sau, nhưng bây giờ, con chỉ cần biết rằng cuộc sống là một trường học dạy trưởng thành rất phi thường và mọi thứ xảy đến với con đều rất thiêng liêng. Đó *là* một sự sắp xếp kỳ diệu, thật sự như vậy, cái cách vũ trụ thông minh này của chúng ta vận hành ấy,” Cha Mike nhận xét.

Ông ngừng lại và nhìn sâu vào mắt tôi. “Con có câu hỏi nào không?”

“Chà, con thích một vài ví dụ về quá trình tái hiện. Con nghĩ điều này sẽ giúp con nhận ra quá trình khi nó xảy đến trong cuộc đời con.”

“Chắc chắn rồi. Nếu bài học con cần học nhất ở một giai đoạn nhất định trong cuộc đời là sự chấp

nhận, con có thể thấy rằng có vô số những người khiến con phát khùng xuất hiện trong đời con. Hoặc, nếu bài học của con là bớt kiểm soát, con có thể thấy rất nhiều kẻ thích kiểm soát xuất hiện hằng ngày. Điều này nhắc ta nhớ đến những gì Đức Phật nói từ nhiều năm trước: 'Hãy hình dung rằng mọi con người trên thế giới này đều đã thức ngộ trừ ngươi. Họ đều là thầy của ngươi, mỗi người sẽ làm đúng những điều giúp ngươi học nhẫn, trí huệ và vị tha."

"Quả là những lời siêu phàm - nhưng con ngạc nhiên là một giáo sĩ lại trích dẫn lời Đức Phật," tôi nói.

"Chà, Jack, cuối cùng thì cuộc tìm kiếm của con cũng chỉ là tìm kiếm chân lý. Và tất cả mọi tôn giáo lớn của thế giới đều nói đến cùng một chân lý. Cho nên nếu Đức Phật đạt tới một tri thức giá trị để cho ta chia sẻ thì ta cảm thấy buộc phải chia sẻ điều đó với con thôi."

"Cha trả lời thật hay," tôi dí dỏm đáp, vỗ tay bắt chước một người dẫn chương trình trò chơi truyền hình.

"Trở lại với quy trình tái hiện," Cha Mike nói trong lúc bắt đầu sắp xếp một bó hoa rực rỡ đã được đặt trên một chiếc bàn nhỏ ở phía trước gian phòng chúng tôi đang có mặt. "Nếu con không đủ nhận thức để biết rằng đây là những gì đang xảy ra và phủ nhận trách nhiệm cá nhân về vai trò của chính con trong các kịch bản con đang được tham dự trong cuộc đời mình thì khi đó những loại người như vậy - hoặc ta nên nói là những thầy giáo này - sẽ tiếp tục xuất hiện trong cuộc đời con. Họ sẽ tiếp tục tái hiện, và bằng những cách thức đau đớn hơn nhiều, cho tới khi con hiểu ra vai trò *của mình* và cơ hội *của mình* để tiến bộ lên trong mỗi tương tác."

"Vậy phải cho tới khi con đảm nhận trách nhiệm thật sự nào đó trong mọi trường hợp của cuộc đời mình thì con mới có thể trưởng thành và cuộc sống của con mới có thể cải thiện. Có phải thông điệp thật sự là vậy không ạ?"

"Phải. Và khi đó - đây là phần rất thú vị - những loại người và tình huống ấy sẽ thôi không xuất hiện trong cuộc đời con nữa."

"Tuyệt vời. Cực kỳ tuyệt vời."

"Chà, ta phải thừa nhận rằng thực tế không trắng đen rõ ràng như thế. Một khi con tiếp thu bài học,

một vài điều có thể xảy ra. Những loại người này có thể thôi xuất hiện với tần suất trước đây bởi vì họ đến với con như những thầy giáo và giờ công việc của họ đã hoàn thành."

"Vâng. Khả năng nữa là gì ạ?"

"Cách hành xử của những người này có thể thay đổi mạnh, và rất bất ngờ, họ sẽ trở thành những con người tốt bụng nhất, đáng yêu nhất mà con từng gặp."

"Làm thế nào họ có thể thay đổi ngay lập tức như vậy ạ?"

"Một cách giải thích là, khi thay đổi từ chỗ trách cứ họ, như đa số chúng ta có xu hướng làm vậy trong những tình huống như thế, sang hoàn thiện bản thân và dọn sạch những chướng ngại cần dọn dẹp bên trong con, con đã tạo ra một không gian *cho họ* trở thành những bản ngã tốt nhất của họ trong những tình huống trước kia khiến họ tỏ ra khó khăn. Con người căn bản đều tốt đẹp, con biết đấy. Và nếu con dành cho họ tình cảm nhân ái và hiểu biết vô điều kiện thay vì công kích và trách móc, họ không thể không đáp lại bằng những cách thức cao cả và giác ngộ hơn so với họ vẫn thường làm. Khi gặp tình yêu thương đích thực và sự quan tâm sâu sắc, không con người nào có thể dửng dưng. Bóng tối đều biến mất khi ra ánh sáng. Một cách giải thích khác là thế này: Chúng ta khiêu vũ với từng người và với tất cả những người quan trọng với chúng ta trong cuộc đời mình."

"Ôi, lại khiêu vũ nữa rồi," tôi nói và bật cười.

"Lần này khác. Đây là điệu nhảy của mối quan hệ và chúng ta đều phải thực hiện. Con có thể vẽ một biểu đồ của điệu nhảy mà con thực hiện với từng nhân vật quan trọng trong cuộc đời con nếu con muốn thật sự hiểu rõ nó. Lấy ví dụ rằng người phụ nữ con hẹn hò bảo con dọn sạch đĩa bát sau khi các con ăn tối. Điều này có thể khơi dậy điệu nhảy. Phản ứng của con có thể là cảm thấy bị cô ấy kiểm soát hoặc thấy khó chịu. Sau đó cô ấy nhận ra mình đã quá đà, cho nên bước nhảy của cô ấy có thể là cảm thấy có lỗi và xấu hổ vì đã làm tổn thương con, điều cô ấy xem như là sự giận dữ. Và cứ như vậy - hai con thực hiện một điệu nhảy rất tinh tế với lần lượt từng bước phản ứng tiếp liền nhau mà các con thậm chí không hề nhận ra. Mỗi người các con lại nhấn những cái nút của người kia, vốn không là gì hơn chính những tổn thương cũ từ quá khứ chưa hề được giải quyết và chữa lành. Thực tế, hầu hết những vết thương này đều từ thời niên thiếu và chẳng liên quan gì đến người đang ở bên con lúc này."

“Trong nhiều mối quan hệ, điệu nhảy tương tự lặp lại trong nhiều thập kỷ. Và vì cả hai bên đều không nhận thức được nó, và không có cam kết thực hiện công việc hoàn thiện bên trong vốn cần để nhận ra tình trạng đang xảy ra, nên nó cứ tiếp tục. Giờ đây mới là luận điểm ta muốn nói: Con có thể thay đổi toàn bộ động lực của bất kỳ mối quan hệ nào đúng vào thời điểm con ngừng nhảy. Chừng nào con nhận ra rằng điệu nhảy đã bắt đầu, hãy ngừng ngay động tác con luôn thực hiện - chỉ cần đừng nhập cuộc mà hãy chọn một con đường cao hơn.”

“Con cần làm điều đó như thế nào?” Tôi hỏi.

“Chà, trong kịch bản ta vừa đưa ra cho con, chỉ cần trước khi con có phản ứng thông thường là tỏ ra khó chịu khi cảm thấy bị kiểm soát, hãy nắm bắt suy nghĩ của mình và chọn một phương án cao hơn. Mỗi lần con định thực hiện cách hành xử tự hại bản thân cũ rích của mình, hãy đưa ra lựa chọn khôn ngoan hơn. Khi con làm được điều này, nguồn năng lượng mà cách hành xử cũ đã khống chế con sẽ được chuyển hóa thành một sức mạnh cá nhân tích cực. Và mỗi lần con làm được điều này, thực tế con sẽ tạo ra những lộ trình mới trong bộ não của mình, từ đó mở đường cho những cách hành xử mới xuất hiện trong cuộc đời con. Đây là cách tốt nhất để trở nên mạnh mẽ hơn với tư cách một con người - chỉ cần lựa chọn lấy phản ứng khả dĩ cao nhất và *đằm thắm nhất* trong mọi tình huống. Sẽ đến lúc nó dễ dàng hơn, và kết quả sẽ rất đáng ngạc nhiên.

“Cho nên trong kịch bản mà chúng ta đang thảo luận, thay vì cảm thấy khó chịu với bạn gái của mình, con hãy tự kiểm điểm bản thân mình và nhận ra rằng cô ấy thật sự không định kiểm soát con tí nào cả. Con nhận ra rằng con chỉ đang tưởng nhầm rằng bạn gái của mình có cách ứng xử áp đặt giống như mẹ con vẫn thường làm với con. Nói cách khác, tâm trạng khó chịu mà con cảm nhận được không phải là với người bạn gái hiện tại của mình, mà chỉ là điều con chưa hề giải quyết được với mẹ của con. Bạn gái con đề nghị con dọn bát đĩa chỉ đơn giản là một sự kiện đưa con trở lại thời niên thiếu. Con nhận ra điều này, và bằng cách như vậy, con chấm dứt điệu nhảy. Và khi con chấm dứt nhảy cùng ai đó, họ sẽ phải làm gì nào?”

“Chậc, họ không thể nhảy một mình, phải vậy không ạ?” Tôi đoán.

“Chính xác. Cho nên bằng cách thay đổi ứng xử *của con,* họ nhất thiết phải thay đổi ứng xử *của họ.* Đó là lý do tại sao sẽ hay hơn nhiều nếu con tự thay đổi chính mình chứ không phải là lãng phí năng lượng vào việc cố tìm cách thay đổi người khác. Và đó là lý do tại sao nhìn ra cơ hội trưởng thành

trong mọi tình huống của cuộc đời mình và sau đó thực hiện trách nhiệm cá nhân chứ không phải trách cứ người khác thực tế lại là cách tốt nhất để tác động làm cho người khác thay đổi."

"Những gì Cha vừa chia sẻ với con sẽ thay đổi các mối quan hệ của con!" Tôi thốt lên.

"Và dĩ nhiên sẽ có những tình huống trong đó đối tác của con *đã* làm điều sai lầm," Cha Mike tiếp tục. "Trong những tình huống này, chỉ cần nhớ rằng cách giải trừ nỗi sợ hãi chính là tình yêu thương. Khi con lùi bước trước một người đang hành xử cay nghiệt, con sẽ thấy thực ra là họ đang cần con giúp đỡ bởi vì hoặc là họ thấy sợ hãi hoặc trong sâu thẳm họ thấy tổn thương, khi đó con có thể dễ dàng dành cho họ tình yêu thương. Đừng bao giờ quên rằng ngay trước khi bất kỳ ai phản ứng bằng thái độ giận dữ hoặc bằng một hình thức ít nhân ái hơn, họ đều đã từng bị tổn thương. Đó là một điểm quan trọng. Những người tỏ ra giận dữ đều làm vậy bởi vì họ bị tổn thương. Họ cần sự quan tâm của con - không phải sự lên án của con. Hãy nhớ, khi con dành cho họ tình nhân ái mà mọi con người đều cần đến, cái bản ngã tốt đẹp nhất của họ sẽ xuất hiện bởi vì con đã tạo ra một nơi an toàn cho cái bản ngã ấy tỏa sáng. Khi con thay đổi, những người khác sẽ tự động thay đổi bởi vì con dành cho họ chỗ để bộc lộ."

***

Những gì Cha Mike nói với tôi cực kỳ thuyết phục. Và điều đó hoàn toàn có ý nghĩa. Càng suy ngẫm luận thuyết của ông về cách thế giới vận hành, tôi càng thấy quy trình tái hiện vẫn luôn diễn ra suốt cuộc đời tôi mà tôi không hề biết. Tôi đã trải qua những trải nghiệm và tiếp xúc với những con người như vậy hết lần này đến lần khác. Chẳng hạn, tôi cứ theo đuổi những khách hàng luôn hứa hẹn những hợp đồng lớn nhưng thực chất là chẳng bao giờ thực hiện được, khiến cho tôi vô cùng thất vọng và tiêu tốn của công ty cả đống tiền. Tôi dường như cũng đã gặp không ít những người tôi cảm thấy khiếm nhã với tôi - thường tất cả mọi người tôi tiếp xúc trong một ngày dường như đều sẵn sàng gây chuyện và có thái độ tiêu cực. Nếu những gì Cha Mike vừa nói là đúng thì đây không phải là những sự kiện ngẫu nhiên. Thay vào đó, chúng là một phần trong kịch bản được viết ra cho tôi, một phần của một ngôi trường dạy trưởng thành mà tôi đang theo học từ lúc chào đời. Và lý do duy nhất những người này tiếp tục xuất hiện và những sự kiện này tiếp tục lặp lại là vì *tôi* vẫn chưa tiếp thu bài học cuộc đời mà tôi cần phải học.

Tôi bắt đầu nghĩ kỹ hơn về những người đã từng xuất hiện trong cuộc đời tôi. Vì một lý do nào đó, tôi cứ theo đuổi những cô bạn gái, mong muốn một mối quan hệ sâu hơn mức tôi sẵn sàng. Khi họ

càng quan tâm và thể hiện tình cảm với tôi, tôi càng trở nên xa lánh, vì sợ đánh mất tự do cá nhân mà tôi cho rằng một mối quan hệ thân mật thật sự sẽ gây ra. Có lẽ, chỉ là có lẽ, điều này cứ tiếp diễn vì một lý do - đó là có một bài học tôi cần học trong cái kịch bản cứ tái hiện suốt cuộc đời tôi.

Bài học ấy là gì? *Có lẽ đã đến lúc tôi phải mở lòng và để cho những người khác bước vào. Đã đến lúc tôi phải trở thành một con người khác, tốt bụng hơn, nhân ái hơn.* Phải chăng tôi đang thực hiện lại một mẫu thức mà tôi tiếp nhận một cách vô thức từ mối quan hệ của cha mẹ mình? Chà, có lẽ đã đến lúc tôi *cần chấm dứt việc tỏ ra sợ hãi việc mình sẽ mất tự do và hiểu rằng niềm vui đích thực trong cuộc đời chỉ xuất hiện khi nó được chia sẻ với ai đó bạn yêu quý.*

Tôi chưa bao giờ thực hiện việc tự phê này. Trong đời mình tôi chưa bao giờ dành thời gian đi sâu và xem xét những đặc điểm và cách ứng xử tiêu cực của mình. Điều này giống như thực hiện công tác điều tra, đem lại nhận thức cho những phần bị sao nhãng của chính tôi. Nhưng giờ đây, tôi có thể thấy rằng đây là một trong những hoạt động quan trọng nhất mà một người có thể thực hiện. Một người vốn không thật sự biết về bản thân sẽ chẳng biết gì cả. Và có lẽ chính vì vụ tai nạn bi thảm mà tôi buộc phải hướng vào bên trong.

Khi cuộc sống suôn sẻ và ổn thỏa, tôi nhận ra rằng, chúng ta có xu hướng sống ở một cấp độ hời hợt. Khi cuộc sống trở nên khắc nghiệt và chúng ta trải qua một cuộc khủng hoảng, chúng ta luôn đi tới chỗ xem xét nội tâm mình. Và như vậy tôi nghĩ rằng những nhà thần bí và các hiền nhân của quá khứ đã đúng khi họ nhận xét rằng *những khó khăn lớn nhất của cuộc đời thực tế lại là những phúc lành lớn nhất*, vì chúng giúp chúng ta thêm sâu sắc và đưa chúng ta đến với một trải nghiệm sống rộng hơn. ***Thất bại luôn dẫn tới đột phá.***

Càng suy nghĩ, tôi càng thấy rõ những mô thức vẫn tái diễn trong cuộc đời mình. Dường như tôi đã lôi cuốn rất nhiều người vào cuộc đời mình, những người thể hiện mọi việc theo một cách thức thường làm tổn thương cảm xúc của tôi. Có lẽ mọi việc diễn ra như vậy bởi vì tôi cần học một bài học cuộc đời. Có lẽ, như tôi nhận xét, chân giá trị của tôi cần cải thiện và tôi phải đón nhận mọi thứ bớt vị kỷ hơn.

Đột nhiên, cái phần hoài nghi trong tôi lên tiếng, băn khoăn không rõ cuộc sống có thật sự vận hành như thế không. Có lẽ Cha Mike, vốn là người có ý tốt, hơi ảo tưởng, giỏi nêu ra những luận thuyết hấp dẫn nhưng xa rời thế giới thực tiễn. Thế rồi trong ý thức tôi lại bật lên hai chữ: *Lòng tin.* Trong

sâu thẳm tâm hồn mình, tôi biết rằng ông ấy đã nói sự thật. Và đó là tất cả những gì tôi thật sự cần biết.

"Được rồi, anh bạn trẻ," Cha Mike lên tiếng, đánh tan trạng thái mơ màng của tôi. Ông cầm lấy ba lô của tôi và dẫn tôi bước lên một cầu thang tròn. "Một ngày như thế là đủ rồi. Đe ta chỉ cho con phòng của con - ta biết con sẽ thích khung cảnh ở đó. Phòng nhìn thấy hết cả thành Rome. Ban đêm, con có thể ngắm những ngôi sao băng. Đây sẽ là nhà của con trong một tháng tới. Ồ, ta quên mất, để ta đưa cho con chìa khóa."

Cha Mike trao cho tôi một chiếc chìa khóa vàng có gắn kèm một miếng kim loại và sau đó dẫn tôi vào phòng khách. Đó là một gian phòng nhỏ, đồ đạc sơ sài nhưng vô cùng sạch sẽ. Một bông cúc đồng tiền duy nhất - loài hoa của hạnh phúc - nằm trong chiếc bình bạc trên kệ đầu giường. Và đúng như Cha Mike đã hứa, khung cảnh thật ấn tượng. Khi tôi quay lại để cảm ơn Cha Mike vì sự hào phóng của ông, tôi nhận ra ông đã rời đi. Sau đó tôi nhìn mảnh kim loại gắn kèm chìa khóa. Có một câu trích khắc trên đó. Nội dung như thế này:

"Những con quỷ duy nhất trên thế giới chính là những gì đang chạy trong tim chúng ta. Đó là nơi cuộc chiến cần diễn ra."

- Mahatma Gandhi

4. SỐNG ĐÚNG VỚI BẢN NGÃ ĐÍCH THỰC CỦA MÌNH

"Chúng ta có thể dễ dàng tha thứ cho một đứa trẻ sợ bóng tối. Bi kịch thật sự của cuộc đời là khi một người lớn sợ ánh sáng."

- Plato

"Đằng sau tất cả những điều nhìn thấy được đều ẩn chứa gì đó lớn lao hơn; mọi thứ chỉ là một con đường; một cánh cổng, hoặc một ô của sổ mở ra một điều gì đó khác."

- Antoine de Saint-Exupéry

***

Tôi ngủ say hơn bất kỳ giấc ngủ nào tôi đã có trong cả một thời gian dài và mơ một giấc mơ tuyệt vời - rằng tôi lại là một đứa trẻ, đầy vui sướng, ham mê, và ngây thơ. Tôi đang nhảy chân trần trên một bãi cỏ ở một vùng núi nhỏ, xung quanh là những đỉnh núi phủ tuyết và những thung lũng toàn hoa. Tôi có thể nghe thấy tiếng những đứa trẻ khác cười đùa trong khi tôi nhảy, say sưa trong sự kỳ thú của khoảnh khắc ấy. Lòng tôi thấy hạnh phúc, tâm trí tôi tĩnh lặng, và tôi hoàn toàn bình an.

Tôi choàng tỉnh do một bàn tay dịu dàng đang lay gọi tôi. Cha Mike đang đánh thức tôi dậy. Ông đang mỉm cười, và đôi mắt ông long lanh khi ông bày tỏ lòng biết ơn vì một buổi sáng tuyệt vời ở ngoài kia.

"Thêm một ngày tuyệt vời nữa, Jack ạ," ông nói. "Chúng ta đừng bỏ lỡ dù chỉ một khắc. Ta có rất nhiều điều muốn chia sẻ với con. Tại sao con lại không sẵn sàng và gặp ta dưới nhà chứ? Chúng ta có thể ăn điểm tâm thật nhanh và ngồi trò chuyện ở bậc tam cấp đằng trước."

"Tuyệt vời," tôi đáp. "Sau cuộc nói chuyện với Cha ngày hôm qua, con có vài câu hỏi rất muốn hỏi Cha."

"Rất tốt," Cha Mike đáp.

Thật sự là một buổi sáng tuyệt đẹp, và bậc tam cấp giáo đường là một nơi tuyệt vời để ngồi trò

chuyện. Mùi hương hoa hồng phảng phất quanh chúng tôi, và việc nhìn ngắm tất cả mọi người đi lại trên phố càng làm tăng thêm mối liên hệ của tôi với thành phố Rome cổ kính, nơi rất nhiều tri thức của thế giới được sáng tạo ra.

"Ngày hôm qua Cha nói với con rằng cuộc sống là một trường học trưởng thành, thưa Cha Mike. Mọi người và mọi trải nghiệm đến với chúng ta để dạy chúng ta bài học chúng ta cần học nhất ở thời điểm cụ thể đó của cuộc đời. Chúng ta có thể nhận thức được hành động này của tự nhiên, hoặc chúng ta có thể nhắm chặt mắt lại, và làm như vậy, chúng ta tiếp tục lặp lại những sai lầm của quá khứ cho tới khi nỗi đau lớn đến mức chúng ta không có lựa chọn nào khác ngoài thay đổi."

"Đúc kết hay lắm," Cha Mike nói trong khi nhẩn nha ăn một miếng bánh mỳ mới ra lò có phết pho mát Gorgonzola. "Sớm muộn cậu học trò cũng trở thành thầy giáo thôi," ông ấy nói thêm đầy khích lệ.

"Chà, con đang thắc mắc, liệu có phải tất cả mọi người đều phải theo đúng giáo trình mà cha đã nói đến không? Ý con là, mỗi người trong chúng ta đều phải học những bài học như nhau và tiếp nhận các môn học như nhau trong ngôi trường trưởng thành này phải không ạ?"

"Câu hỏi rất hay, Jack. Ở đây với ta, con sẽ rất tiến bộ - chắc chắn là như thế," Cha Mike nói trong khi chúng tôi thư giãn trong nắng. Đó là một trong những ngày mà, cho dù mặt trời chói chang, thì người ta vẫn có thể nhìn thấy mặt trăng trên bầu trời trong xanh.

"Để trả lời cho câu hỏi của con, tất cả mọi người và từng người trên hành tinh này đều có một giáo trình khác nhau dành cho họ - đó là quá trình học tập riêng biệt cho từng người. Những bài học ta cần học trong đời mình, có thể rất khác với những bài học mà số phận định sẵn cho con. Giáo trình của ta có thể được vạch ra để dạy ta biết giảm bớt công kích và biết chấp nhận hơn. Và những bài học cuộc đời của ta có thể dạy ta biết cho đi nhiều hơn, quên đi cảm giác thiếu thốn, vứt bỏ nhu cầu kiểm soát, và chấp nhận dòng chảy của cuộc đời."

"Mặt khác," Cha Mike tiếp tục, "giáo trình của con có thể được thiết kế để dạy con biết thoát khỏi lý trí của mình và sống theo trái tim nhiều hơn - sống đúng lúc và *cảm nhận* chứ không phải chỉ suy ngẫm. Nó có thể là việc phải vứt bỏ thái độ bản ngã trung tâm và những cân nhắc xung quanh sự cạnh tranh - hãy hết lòng quên mình giúp đỡ người khác. Con đường học tập của con có thể là nhìn ra

cái tốt trong mọi người chứ không phải chỉ tập trung vào những điểm yếu của họ. Nó thậm chí có thể là nhận biết giá trị của chính con và đừng để bất kỳ ai khiến con cảm thấy thấp kém."

Thật sâu sắc, tôi nghĩ. Cứ như thể người đàn ông này biết rõ những vấn đề sâu kín nhất và những đấu tranh nội tâm riêng tư nhất của tôi. Cách ông ấy trình bày thật rõ ràng và dễ hiểu. Mẹ tôi cũng có khả năng tương tự - rất nhiều việc bà làm xuất phát từ trực giác của bà. Bà *biết* rõ mình cần phải làm gì trong bất kỳ tình huống nào và hoàn toàn tin tưởng vào điều này. Nếu tôi luôn đưa ra lựa chọn của mình dựa trên lí trí và lôgic, thì tôi cảm thấy rằng mẹ tôi luôn dựa trên những dự cảm sâu sắc và khôn ngoan hơn.

"Trong bất kỳ trường hợp nào," Cha Mike tiếp tục trong khi miệng vẫn đầy bánh mỳ, "thì tất cả những gì ta thật sự muốn truyền đạt ngày hôm qua là mỗi sự kiện và mỗi con người bước vào cuộc đời chúng ta đều có một lý do nào đó. Hãy nhớ, *không hề có sự trùng hợp ngẫu nhiên.* Thế giới là một cỗ máy rađa khổng lồ, chuyên phát hiện những nhu cầu trưởng thành của chúng ta và sau đó gửi cho chúng ta những con người và sự kiện tương ứng để thúc đẩy sự trưởng thành này. Điểm uyên thâm liên quan đến việc này là những người xuất hiện trong cuộc đời ta chính là những tấm gương, phản chiếu cả những phần sáng nhất và tối nhất của chính chúng ta."

"Cha nói nghiêm túc chứ?" Tôi hỏi.

"Phải. Con sẽ không thể nhìn thấy phẩm chất tuyệt vời của người khác trừ phi con biết phẩm chất đó ở chính mình."

"Có thể là như vậy ạ. Con sẽ không thể nhận ra điều gì đó là tốt ở ai đó nếu như con không hề biết đó là gì."

"Chính xác. Nếu con chưa từng thấy trứng cá muối trông như thế nào thì con không thể nhận ra nó trên đĩa thức ăn của người khác tại một buổi dạ tiệc. Tương tự, nếu con không nhận ra tài năng hoặc nét tích cực nào đó trong chính mình thì con không thể nhìn thấy điều đó ở người khác. Nếu con không biết thực sự yêu thương người khác là thế nào, thì con sẽ không có cách nào biết được khi nào ai đó thể hiện tình yêu với con. Nếu con không có tài năng cá nhân - chẳng hạn trí thông minh - thì con sẽ không thể đánh giá được nó ở người khác. Nhìn thấy điều gì đó vĩ đại ở người khác chính là nhìn thấy sự vĩ đại ngay trong chính mình. Ta cần nói rằng nguyên tắc này cũng đúng với cả những tính cách tiêu cực mà con không thể chịu được ở người khác."

"Ý Cha là sao ạ?"

"Chà," Cha Mike đáp, "để con nhận thấy một người khác đang có thái độ giận dữ thì trước hết con phải biết giận dữ thật sự là như thế nào. Để con gọi ai đó là đang giận dữ thì trong chính con phải có sự giận dữ. Để con nhận ra ai đó là ích kỷ thì con phải có chút ích kỷ trong mình. Để con gọi ai đó là hấp dẫn, thì con cũng phải có mặt hấp dẫn. Mặt khác, sẽ không có cách nào để con có thể nhận ra những đặc tính này. *Toàn bộ cuộc sống chẳng là gì hơn ngoài sự phản chiếu.* Như một chiếc máy chiếu phim khổng lồ, chúng ta chiếu ra thế giới bên ngoài xung quanh chúng ta chính con người chúng ta ở thế giới bên trong. *Chúng ta tập hợp những gì chúng ta phản chiếu."*

"Rất thú vị," tôi đáp lại. "Cha có thể cho con một ví dụ nhanh không ạ?"

"Dĩ nhiên rồi. Giả sử con đang ở trong một cửa hàng băng đĩa. Con có mặt ở một trong những cửa hàng cho phép con nghe những đĩa nhạc mới nhất, và con đang thưởng thức những giai điệu con đang nghe. Đột nhiên, một nhân viên của cửa hàng đi tới chỗ con và yêu cầu con không được nghe quá nhiều như vậy. Ông ấy đề nghị rất lớn tiếng và khiếm nhã. Nếu con phản ứng bằng cách quát lại ông ta, thì với ta điều đó có nghĩa là trong *con* có gì đó cần phải xem xét và khắc phục."

"Nhưng ông ta thô lỗ với *con* kia mà!" Tôi kêu lên. "Con có gây chuyện đâu."

"Jack, con không thể có gì đó từ chỗ chẳng có gì cả. Tất cả những gì có thể nảy sinh từ con đều là những gì ở trong chính con - rốt cuộc, con không thể có sốt cà chua từ một quả chanh được. Thực tế người đàn ông này nhận được sự giận dữ từ con do điểm trúng huyệt của con có nghĩa là ngay bên trong con sự giận dữ đã tồn tại từ trước, phải không nào?"

"Con phải thừa nhận rằng cách giải thích đó rất thuyết phục."

"Cho nên người đàn ông này chỉ khơi lên phần giận dữ của con. Nếu con không hiểu thực tế đó thì nó sẽ tiếp tục nắm bắt con. Tâm trạng giận dữ đó thực chất vẫn hiện diện từ trước khi ông ta bước vào cuộc đời con - đó chính là những gì ta gọi là *điều kiện sẵn có.* Con cần nhìn ra điều đó và chịu trách nhiệm với nó chứ không phải là trách cứ ông ta. Ông ta chỉ là một tác nhân. Nó giống như triết gia người Pháp Antoine de Saint-Exupéry[11] từng viết: '*Không một sự kiện nào có thể đánh thức trong ta một kẻ xa lạ mà chúng ta hoàn toàn không biết. Sống chính là được sinh ra từ từ.*' Cho nên

cách nhìn nhận sự việc trong cửa hàng âm nhạc một cách thông suốt chính là xem người nhân viên bán hàng khiếm nhã này là một món quà lớn. Có cả một cơ hội để trưởng thành và phát triển từ tình huống này nếu con khôn ngoan. Với cách hành xử khiếm nhã của mình, ông ta đã đưa con tới một phần của chính con vốn vẫn được giấu kín trước nhận thức của con."

Cha Mike hít một hơi và tiếp tục. "Carl Jung[12] từng viết rằng: 'Mọi thứ khiến chúng ta khó chịu với người khác đều có thể dẫn chúng ta tới việc hiểu về chính mình.' Giờ đây, hãy có đủ can đảm và chín chắn để tiến hành công việc nội tại cần để giải phóng cơn giận sẵn có của con và chuyển tâm trí con sang một không gian yêu thương. Đó chính là mục đích mà tất cả chúng ta đều cần nhắm tới - không gì ngoài tình yêu thương thuần túy. Bởi vì một con người tràn ngập yêu thương sẽ nhìn thấy yêu thương từ những người xung quanh. Ta biết đây không phải là một quá trình có thể thực hiện một cách nhanh chóng - nó là một ý tưởng để phấn đấu, và thậm chí với nhiều người, có khi phải mất đến cả đời để thoát khỏi tâm lý giận dữ và sợ hãi để biết yêu thương và bao dung với những người xung quanh. Thực tế, đây chính là hành trình cuộc đời - tìm ra những khu vực yếu đuối của chúng ta và khắc phục chúng để cuối cùng chúng ta có thể tìm thấy cái bản ngã tốt nhất của mình. Đây là con đường duy nhất phải đi nếu mục đích của con là tìm thấy sự bình yên và tự do vĩnh hằng. Không có lựa chọn nào khác."

***

Đột nhiên, Cha Mike đứng dậy và nói: "Gắng lên nào. Hôm nay là một ngày vui vẻ. Chỉ học mà không chơi không phải là cách hay. Ta vừa phát hiện thấy rằng tự khám phá và trưởng thành chỉ được thực hiện một cách tốt nhất trong tinh thần vui vẻ và phiêu lưu - cuộc sống quá ngắn ngủi để ta phải nghiêm túc thái quá. Hôm nay, chúng ta sẽ đóng vai du khách. Ta muốn đưa con tới Đại hý trường và một số danh thắng nổi tiếng khác của Rome. Và buổi trưa, chúng ta sẽ đi dã ngoại. Ta thậm chí còn mang theo cả một ít rượu vang Italia cho con," ông ấy nói kèm theo một cái nháy mắt.

Nói xong, con người kỳ diệu thuộc giới tu hành này bước xuống những bậc tam cấp của giáo đường, ngửi những đóa hồng trong lúc đi xuống. Tôi nhanh chóng theo ông. Tôi biết rằng tất cả những điều ông dạy đều đang dẫn tôi về nhà.

Mỗi ngày qua đi, tôi càng lúc càng thấy kính trọng Cha Mike. Ông là một con người vĩ đại, ông cho tôi những hiểu biết sâu sắc về cuộc đời mà tôi chưa hề được nghe nói đến, và dạy tôi cách có thể nâng cuộc sống của mình lên cấp độ cao nhất. Nhưng điều quan trọng hơn, ông ấy tốt bụng. Ông hiểu

bản chất con người và tôi cảm thấy ông hiểu tôi. Ông biết rằng khi chúng ta càng bước ra ánh sáng, những phần tăm tối của chúng ta thật sự xuất hiện và một phần trong chúng ta tìm cách cưỡng lại, muốn bám lấy những cách nghĩ, cảm nhận và hành động xưa cũ. Khi chúng ta tiến gần tới tình yêu thương nhất, thì những sự sợ hãi lớn nhất của chúng ta trỗi dậy. Cha Mike đã trìu mến hỗ trợ tôi khi tôi làm theo triết lý của ông và tiến về phía cuộc sống tươi đẹp nhất của tôi. Ông nhắc cho tôi nhớ đến sự vĩ đại của mình và sức mạnh mà mỗi người và tất cả mọi người trong chúng ta đều có để định hình số phận của mình ở mọi thời khắc của cuộc đời. Quãng thời gian tôi ở bên ông tôi thấy mình thật may mắn.

Một buổi sáng, khi chúng tôi ngồi ăn sáng ở một hành lang nằm bên cánh trái của giáo đường, Cha Mike nói một điều khiến tôi ngạc nhiên. Đó là tuần thứ hai tôi ở cùng ông, và tôi cảm thấy rất hạnh phúc với tất cả những tiến bộ mà tôi đạt được nhờ những ý tưởng và công cụ ông chia sẻ với tôi. Một sự bình yên nội tâm sâu thẳm đã dần hình thành trong tôi, và tôi bắt đầu nhìn ra tất cả những đặc tính tầm thường của mình và chấp nhận chúng: Một khía cạnh tăm tối của tôi cần được khắc phục để cái phần tốt đẹp có thể tỏa sáng. Tôi cảm thấy hạnh phúc và sung túc hơn hẳn so với tôi trước đây và bắt đầu tin rằng thế giới này của chúng ta thật sự đang diễn ra theo một kế hoạch lớn hơn, một kế hoạch đã thu hút được sự quan tâm của tôi. Tôi đang trở thành một học trò vững vàng trong ngôi trường trưởng thành của cuộc sống và dần lột bỏ những cách thức xưa cũ của mình giống như một con sâu bướm lột bỏ cái kén của nó khi nó trở thành bướm.

"Cha biết không, Cha Mike," tôi hân hoan nói khi cắn một chiếc bánh sừng bò nóng hổi: "việc tự khắc phục này thật sự có tác dụng. Con luôn nghĩ rằng việc này chỉ phí thời gian. Nhưng con phải thừa nhận rằng con thật sự cảm thấy những thay đổi kỳ diệu ngay trong chính mình."

"Khái niệm *tự khắc phục* với ta thật ngớ ngẩn," Cha Mike đáp trong khi đăm đăm nhìn thành phố vẫn còn say ngủ. "Nó hàm ý rằng con người bị hỏng hóc và cần được sửa chữa. Nhưng chẳng có gì vượt qua được chân lý. Chẳng có gì cả! Mỗi người trong chúng ta đều hoàn hảo xét ở cốt lõi của mình - chúng ta chỉ cần nỗ lực vượt qua các tầng lớp để quay lại với chính cái phần hoàn hảo của bản thân mình."

"Con nghĩ rằng với tư cách một giáo sĩ và là huấn luyện viên cuộc đời của con, tất cả những gì Cha làm là khuyến khích con cải biến bản thân, sống cao thượng hơn, và tồn tại một cách khôn ngoan hơn

- làm một con người tốt hơn, tử tế hơn và nhân ái hơn. Vậy có gì sai với khái niệm tự khắc phục chứ?" Tôi hỏi.

"Như thế là sai - đó chính là cái sai," Cha Mike đáp lại với sự quả quyết lớn hơn, giọng ông đầy say sưa. "Hành trình cuộc đời không phải là *khắc phục* bản thân, Jack ạ. Thay vào đó - và điểm này cực kỳ quan trọng - nó là *ghi nhớ* bản thân. Những người trong chúng ta tìm ra được cuộc sống tốt đẹp nhất và bày tỏ những mong muốn trong lòng mình đều phải đi trên con đường khám phá bên trong, chứ không phải thay đổi bên ngoài. Mục đích thật sự trong đời là tự khám phá: bộc lộ cái bản ngã tốt nhất trước cái bản ngã hiện có và sau đó nhìn nhận thế giới qua một nhãn quan mới trong quá trình ấy."

"Nhưng nếu không có ai cần cải biến, thì tại sao thế giới lại tệ như vậy? Tại sao vẫn còn những cái xấu trên đời này? Tại sao vẫn có chiến tranh, những người vô gia cư và những đứa trẻ chết đói? Tại sao vẫn có thù hận và quá ít yêu thương?"

"Từ từ nào, Jack. Tất cả những gì ta đang nói là không có ai cần cải biến dựa trên những gì đang là chính họ. Cái kiểu tư duy đó chỉ làm cho người ta cảm thấy có lỗi hơn so với những gì họ làm. Chẳng hạn, con, anh bạn trẻ của ta, vốn đã rất hoàn hảo."

"Thật sao?"

"Phải."

"Vậy thì tại sao con phải ở đây làm học trò của Cha?"

"Để *tự khám phá* - chứ không phải *tự khắc phục*," ông nhấn mạnh. "Đó là lý do tại sao chúng ta có mặt ở đây trên hành tinh này. Đó là một nét đặc biệt rất tinh tế, nhưng là một điều quan trọng. Ta sẽ không bảo con thay đổi hoặc cải biến hay bắt đầu hành động giống như ai khác. Ta chẳng bao giờ làm như thế với con. Toàn bộ trọng tâm của ta trong suốt thời gian chúng ta ở bên nhau là giúp con bộc lộ cái bản ngã thật sự của con, cho chính con lần đầu tiên biết về chính bản thân con mình. Con đường mà con đang đi này không phải là một hành trình tới một mảnh đất xa xôi nào đó. Thay vào đó, nó dẫn con trở lại một nơi con đã từng biết nhưng con quên mất, khi mà những người xung quanh con cuốn con rời xa cái bản chất của con. Thực tế, đây là một chuyến đi trở lại nhà, trở lại cái vĩ đại và hoàn hảo tự nhiên mà con đã có từ lúc con mới sinh ra. T.S. Eliot[13] nói rất rõ điểm này khi ông

viết: ‘Chúng ta không được ngừng khám phá. Và kết quả quá trình khám phá của chúng ta sẽ là đi đến nơi chúng ta bắt đầu và đó cũng là lần đầu tiên ta biết rõ về nơi đó.’”

***

“Quả là những lời rất có ý nghĩa.”

“Và là những lời rất chính xác,” Cha Mike lưu ý. “Cuộc sống thật sự chẳng là gì ngoài một hành trình trở lại nhà. Con biết đấy, Jack, sự vĩ đại của một con người không là gì khác ngoài việc khám phá những tài năng họ đã đánh mất trong quá trình trưởng thành. Sống cuộc sống tốt đẹp nhất thật sự chính là nắm bắt lại những gì con đã từ bỏ.”

“Một cách nhìn nhận rất rõ ràng,” tôi nói.

“Đúng vậy. Khi còn bé, con nhận thức được tất cả những tài năng của mình. Con ngây thơ và thuần khiết. Con vô cùng sáng tạo và cực kỳ say mê. Trí tưởng tượng của con không hề biết đến mọi ranh giới và những giấc mơ của con không hề bị giới hạn. Con tin người khác và có niềm tin vào chính mình. Con không hề có nhu cầu mà người lớn chúng ta có: Phán đoán tất cả mọi thứ. Con bộc lộ cái bản chất đích thực nhất của mình mà không hề sợ bị trả thù, và con thoải mái để cho phần tốt đẹp của mình tỏa sáng. Con sống trọn vẹn và tận hưởng mọi món quà giản dị mà cuộc sống của mỗi chúng ta đều đặn mang lại cho chúng ta. Con thích những bông tuyết và nhện, ca hát và mơ mộng, một cái ôm thật chặt và một cốc sô-cô-la nóng bốc hơi nghi ngút. Thế giới thật phong phú, một nơi với những khả năng vô tận, và một đối tác luôn sẵn sàng cho sự thành công thật sự của con. Nhưng sau đó có chuyện xảy ra.”

“Chuyện gì ạ?” Tôi nhấn mạnh.

“Chà, nói trắng ra thì con phạm phải một tội. Thực tế là con phạm phải tội nghiêm trọng nhất mà bất kỳ con người nào cũng có thể phạm phải.”

Tôi cảm thấy không thoải mái. Cha Mike nhìn tôi với vẻ cực kỳ nghiêm túc, và nói: “Con bắt đầu phản bội sống đúng với bản ngã đích thực... chính mình. Con không thừa nhận cái bản ngã đích thực của mình để mua lấy những niềm tin của bộ lạc.”

“Bộ lạc của con?”

“Phải, Jack ạ. Xã hội chính là bộ lạc của con. Con thấy đấy, con bắt đầu chấp nhận niềm tin của người khác về cách thế giới này vận hành và bản chất vai trò của con trong đó. Con đóng sập mọi cảm xúc tươi đẹp của con và bắt đầu sống theo lý trí - dành cuộc đời mình lý giải, phán xét, và lo lắng chứ không phải bỏ qua, nhảy múa và chơi đùa. Con trở thành kẻ ba phải - suy nghĩ, hành động và điều khiển bản thân mình theo những cách thức không phải chính con lựa chọn mà là sự lựa chọn của những người xung quanh con, chẳng hạn bố mẹ con, các thầy cô giáo, và bạn bè. Và cứ thế quá trình xã hội hóa này thắng thế và cái vĩ đại của riêng con bắt đầu bị che lấp. Con làm những gì con được bảo, hành động như con được hướng dẫn, và nghĩ theo cách người khác dạy con nghĩ.”

“Và khi làm thế, con bắt đầu sống trong một cái hộp nhỏ,” tôi nói thêm.

“Chính xác. Sau khi con chết, sẽ có vô khối thời gian để nằm trong một cái hộp nhỏ... Vậy thì tại sao lại phải sống trong hộp khi con vẫn còn đang sống?”

“Hay quá,” tôi đáp lại, đã hiểu ra hình ảnh trực quan mà vị thầy rất uyên bác của tôi vừa vẽ ra. “Nhưng chắc chắn cha không hề nói rằng cha mẹ dạy con cái cách ứng xử và có trách nhiệm ở đời là sai. Hay cha thấy có vấn đề với những ông thầy ưa khuôn phép và những người lớn thích đặt ra những giới hạn?”

“Đúng và sai. Dĩ nhiên, cha mẹ là những thủ lĩnh và người chỉ dẫn khôn ngoan cho con cái của họ là điều rất quan trọng. Không có khuôn phép và những ranh giới lành mạnh, một đứa trẻ sẽ bị mất phương hướng. Nhưng cuộc sống thì luôn cân bằng - và đó là một trong những nguyên tắc quan trọng nhất ta có thể dạy con. Chắc chắn, một đứa trẻ cần được dạy dỗ để biết thế nào là hành xử đúng, và đương nhiên một đứa trẻ cần được dạy về những giới hạn. Một số giới hạn đưa ra cho cách hành xử của một đứa trẻ là rất cần thiết, nhưng bất kỳ giới hạn nào áp đặt cho *tinh thần* của một đứa trẻ thì lại không như vậy.”

“Con hiểu ý Cha rồi.”

“Ta có thể mượn trải nghiệm thời thơ ấu của con một lúc được không?”

“Chắc chắn rồi, Cha Mike,” tôi nói và đứng dậy khỏi ghế.

“Ta cá rằng, sau tuổi lên ba hoặc bốn, phần lớn cách con điều khiển bản thân được tiến hành rất đơn giản để làm cho mẹ hoặc cha con hoặc thầy giáo của con tự hào về con. Mọi đứa trẻ đều cần yêu thương và mong được tán thành, cho nên con bắt đầu phản bội chính mình và hành xử theo những cách giả tạo nhằm mục đích làm cho những người con yêu thương cảm thấy hạnh phúc. Con tin rằng cách tốt nhất để bảo đảm tình yêu thương của họ là hành xử như họ muốn con làm vậy. Thay vì hát đến rách phổi ngay trong siêu thị và để cho cái tôi đích thực của con được bộc lộ trước thế giới, con lại hát khe khẽ để cho mẹ của con không cảm thấy xấu hổ và khó chịu với con.”

“Và từ đó trở đi con luôn hát khe khẽ, nói năng ý tứ,” tôi đáp lại, cảm thấy cực kỳ biết ơn sự uyên thâm mà tôi đang được nghe.

“Phải. Thoreau[14] từng nói gì nhỉ? ‘Hầu hết mọi người ra đi với âm nhạc vẫn còn ở trong chính họ’”

***

“Ông ấy cũng nói: ‘*Nếu một con người không theo đúng nhịp đi của các đồng đội của mình, có lẽ đó là vì người đó nghe một tay trống khác. Hãy để anh ta bước theo tiếng nhạc mà anh ta nghe thấy, dù lạc điệu đến đâu*’” tôi tiếp lời, trong đầu nhớ đến những lời của triết gia người Mỹ vĩ đại mà tôi đã phải tìm hiểu cuộc đời ông khi còn đi học.

“Rất hay,” Cha Mike nói với đôi mắt khép lại, chìm đắm trong kiến thức truyền tải qua những lời thâm thúy mà tôi vừa chia sẻ. “Chúng ta cần cho phép tất cả những người xung quanh chúng ta được là cái bản ngã đích thực của họ. Chúng ta phải, như con gợi ý, để mọi người diễu hành theo nhịp của chính họ và để họ cảm thấy khi ở quanh chúng ta họ được an toàn là chính họ. Đó chính là tình yêu *vô điều kiện* - là một người khuyến khích niềm đam mê, tình yêu và giấc mơ của mọi người - thậm chí nếu con không đồng ý với họ. Và những lời nói mạnh mẽ mà con vừa chia sẻ khiến ta nghĩ đến một ngạn ngữ tiếng Phạn cổ thế này: ‘Xuân qua, hạ đi và xuân lại đến. Và bài hát tôi định hát vẫn chưa được cất lên.’ Hầu hết mọi người đều ra đi khi bài hát của cuộc đời họ không hề được hát lên. Họ không sống cuộc đời tuyệt vời mà họ muốn. Và điều này không chỉ là một tổn thất rất lớn với chúng ta - mà nó còn là một tổn thất rất lớn đối với thế giới.”

Cha Mike nhấp tách cappucino của mình, sau đó nói tiếp. “Khi chúng ta sống cuộc đời tốt nhất của mình, cuộc sống đích thực của chúng ta, cuộc sống thực sự của chúng ta, chúng ta đạt đến sự vĩ đại nhất của mình. Và khi chúng ta thể hiện theo cách này với thế giới, thế giới sẽ có lợi nhờ những điều chúng ta làm. Đúng như những gì Paolo Coelho, tác giả cuốn sách phi thường *Nhà giả kim* (The Alchemist) đã viết: ‘Thế giới sẽ tốt lên hoặc xấu đi tùy thuộc vào việc liệu chúng ta trở nên tốt hơn hay xấu đi’.”

“Lạy Chúa! Đó là một cách thật hay để nhìn nhận,” tôi đáp đầy nhiệt thành.

Cha Mike tiếp tục. “Tiếc thay, hầu hết mọi người chẳng bao giờ nhận ra điều này. Họ chẳng bao giờ nhận ra rằng cuộc sống của họ có ý nghĩa rất nhiều với thế giới - họ phải có can đảm trở thành con người đích thực của mình. Và vì thế, cuộc sống đã từng rất tuyệt vời của họ trở thành một trò chơi đố chữ. Có quá nhiều người trong chúng ta không sống theo cách đích thực với chính mình. Chúng ta sống cuộc sống của mẹ, của cha, hay thậm chí của linh mục, chứ không phải có can đảm sống cuộc sống có ý nghĩa duy nhất với chúng ta. Với ta, đó là một tội lỗi cực lớn.”

“Con đã hiểu ý Cha, thưa Cha,” tôi đáp đầy kính nể.

Ông tiếp tục bài giảng của mình. “Thay vì mơ ước trở thành một phi hành gia hay một nhà thơ hoặc một chính khách, ta sẵn sàng đánh cuộc rằng khi con lớn lên, con chấp nhận trở thành gì đó mà thầy giáo của con bảo con rằng như thế thực tế hơn. Thay vì được thực sự là mình và nói những gì con thật sự muốn nói trong bất kỳ tình huống nào, con bắt đầu đeo chiếc mặt nạ xã hội, rồi nghĩ, cảm nhận, và hành động theo những gì người khác bảo con là cách thích hợp để nghĩ, cảm nhận và hành động. Con bắt đầu phủ nhận chính mình. Con trở thành ‘Một kẻ giả vờ vĩ đại.’ Về cơ bản, con kìm nén thể hiện chính mình và đánh mất tiếng nói của mình.”

“Đúng như vậy,” tôi thừa nhận.

“Khi không thể hiện bản thân và chân lý của mình, con đánh mất tiếng nói giúp thể hiện cái tôi đích thực của con với thế giới. Và một con người không tự thể hiện là một con người không có tự do cá nhân. Một con người không thực sự thể hiện bản chất của mình trước thế giới cũng trở thành những hình ảnh tưởng tượng thuần túy, vô hình từ những cái tôi thực sự của họ.”

"Con đã phạm lỗi tự phản bội chính mình," tôi đồng ý, thể hiện rằng tôi đã hiểu rõ.

Cha Mike gật đầu. "Và con càng đánh mất hình ảnh về sự vĩ đại tự nhiên của mình và con người thực sự của mình, thì con càng trở thành một kẻ không phải là con. Và con càng hành động như thế, còn càng đánh mất sự tôn trọng chính mình. Cái giá trị của riêng con bắt đầu phôi phai theo những cách thức rất sâu xa. Và từng ngày trôi qua, cái phần sâu thẳm nhất của con bắt đầu khép lại và cắt đứt liên hệ với con người đích thực của con. Chúng ta quên mất rằng một cuộc sống tuyệt vời là một cuộc sống đích thực. Như lời thi sĩ David Whyte[15] đã nói: 'Tâm hồn thà thất bại với chính cuộc đời mình còn hơn là thành công vì cuộc đời kẻ khác.' Và chúng ta quên mất chân lý này. Điều đó giết chết một con người, Jack ạ. Một phần của họ bắt đầu chết."

***

"Vậy tại sao chúng ta lại làm điều đó. Và tại sao chúng ta không khắc phục vấn đề?" Tôi hỏi.

"Vì sợ hãi. Trước hết chúng ta sợ sống khác đi. Chúng ta muốn phù hợp với bộ lạc của mình và là một phần của cộng đồng. Trong thế giới của chúng ta, có một giá trị rất lớn đặt vào việc làm những gì mình làm và nghĩ phải giống những người xung quanh đang nghĩ. *Bạn bè ta sẽ nghĩ gì nếu ta đi con đường riêng của mình và không theo đúng đường của họ?* Chúng ta tự hỏi như vậy. *Hàng xóm sẽ nghĩ gì nếu nhóc Johnny muốn trở thành một thi sĩ thay vì một bác sĩ?* Cha mẹ chúng ta sẽ tự hỏi như vậy. Và khi nghĩ như thế này, với tư cách là cha mẹ, chúng ta đóng vai Chúa trời trước cuộc sống của con cái mình, một điều rất đáng buồn với bất kỳ con người nào. Thay vì tin tưởng con trẻ và tạo ra một môi trường an toàn để cho phép cái bản ngã tốt nhất của chúng phát triển thì chúng ta lại bảo với con trẻ những gì chúng nên làm khi chúng lớn để chúng có thể gây ấn tượng với những người hàng xóm. Chân lý của vấn đề là các bậc cha mẹ làm thế vì tâm lý sợ hãi của *chính họ.* Cha mẹ bảo con cái mình rằng chúng phải làm bác sĩ hoặc luật sư hay kết hôn cho môn đăng hộ đối bởi vì bản thân họ sợ họ thất bại nếu như con cái mình không trở nên 'thành đạt' theo đúng định nghĩa về thành đạt trong xã hội của chúng ta."

"Nhưng thế nào là thành đạt? Với ta, thành đạt chẳng là gì hơn sống cuộc sống của mình theo đúng cái chân lý và những nguyên tắc của riêng mình. Nó gắn chặt với những giá trị nói lên cái phần tốt đẹp nhất ngay trong con, bất kể áp lực bên ngoài của xã hội như thế nào. Thành đạt là sống cuộc sống của con theo quy trình sáng tạo và nhận ra những gì là quan trọng nhất với con - không phải là

những gì quan trọng nhất với bất kỳ ai khác. Đó là cách sống của những nhân vật rất có ảnh hưởng về mặt tinh thần đã hiện diện trên Trái đất này trước con. Và đó là gợi ý của ta dành cho con. Hãy tin ta về điều này. Chỉ riêng điều uyên thâm này thôi, nếu được tích hợp vào mọi người và từng con người, sẽ khiến cho con được sống một cuộc sống phi thường."

Cha Mike ngừng lời, nhìn lên trời một lúc như thể tìm kiếm sự chỉ dẫn từ thiên đường, và sau đó nói tiếp. "Lý do thứ hai chúng ta phản bội chính mình và vay mượn lối sống của người khác là vì chúng ta sợ cái phần tốt đẹp của mình."

"Cha nói thế nghĩa là sao ạ?"

"Jack, từng con người trên hành tinh này đều có sức mạnh ngủ yên ngay trong chính mình lớn hơn hẳn những gì chúng ta có thể tưởng tượng. Nếu chúng ta biết được mình vĩ đại và hùng mạnh như thế nào thì chúng ta sẽ thật sự tôn thờ chính mình hằng ngày. Chúng ta sẽ tới bàn thờ cuộc đời mình và liên tục tôn vinh chính mình. Chúng ta sẽ hoàn toàn yêu kính bản thân và sẽ là những người hùng hoặc thần tượng của cuộc đời mình. Chúng ta sẽ không có những nỗi sợ hãi chúng ta có, và chúng ta không giới hạn bản thân theo cách chúng ta làm. Nhưng buồn thay, sức mạnh chúng ta có ngay trong chính mình cũng khiến chúng ta sợ. Tài năng vĩ đại cũng đi kèm với trách nhiệm thật lớn. Ở cấp độ rất sâu bên trong chính mình, chúng ta băn khoăn liệu chúng ta có thể điều khiển được tiềm năng lớn lao tồn tại trong mình hay không, và chúng ta sợ tội lỗi mà chúng ta sẽ cảm thấy nếu chúng ta không điều khiển được hay lãng phí sức mạnh tự nhiên của mình."

"Cho nên chúng ta phủ nhận nó," tôi nhận xét. "Và làm như thế, phán đoán của con sẽ là chúng ta cũng phủ nhận số phận của chính mình."

"Rất cừ, anh bạn Jack. Rất cừ," Cha Mike tỏ ra vô cùng ấn tượng với sự tham gia của tôi vào cuộc trò chuyện. "Chúng ta rơi vào những gì các nhà tâm lý học gọi là *phủ nhận.* Đây là một cơ chế ứng phó mà mọi con người đều vận dụng để tránh cảm thấy nỗi đau của chân lý. Những gì tất cả chúng ta làm là tạo ra một câu chuyện hoặc thậm chí sử dụng ngôn ngữ mạnh mẽ hơn - chúng ta nói dối về chuyện gì đó và sau đó chúng ta đánh lừa tư duy có ý thức của mình và tin rằng đó là sự thật, cho dù tâm hồn của chúng ta biết đó là lời nói dối."

"Ôi trời."

"Phủ nhận hoạt động ở cấp độ ngay bên dưới tư duy có ý thức, cho nên chúng ta thậm chí không biết mình đang làm điều đó. Đúng, như con nói, chúng ta phủ nhận cái phần tốt đẹp của mình. Nhưng sự thật bi thảm là chúng ta cũng phủ nhận cái phần xấu xa của mình. Tất cả chúng ta đều có cái phần giấu kín này, cái bản ngã tối tăm mà ta đã ám chỉ trong mấy ngày qua - một phần của chúng ta mà ta không muốn thừa nhận, vì làm như vậy sẽ khiến chúng ta cảm thấy xấu hổ. Đây là cái phần trong chúng ta vốn luôn cảm thấy ganh ghét khi người khác thành công; luôn tìm cách đầu cơ khi người khác có nhu cầu; luôn tỏ thái độ công kích khi lẽ ra chúng ta nên bày tỏ tình yêu thương; luôn hành xử theo cách kiểm soát khi lẽ ra chúng ta nên hành xử theo cách hỗ trợ; và luôn cảm thấy cạnh tranh khi lẽ ra chúng ta nên thấy rằng tất cả chúng ta đều gắn kết và khi một người trong chúng ta chiến thắng, tất cả chúng ta đều thắng. Mọi con người đơn lẻ trên hành tinh này đều có một phần mà chúng ta che giấu trước thế giới. Trong cuộc tìm kiếm vô định nhằm tỏ ra hoàn hảo, chúng ta gói ghém nó trong một cái hộp tối. Thực tế, chúng ta phủ nhận sự tồn tại của nó và làm như thế, chúng ta phủ nhận một phần của chính mình."

"Con vẫn đang suy ngẫm về quan niệm này khá nhiều kể từ lúc con ở với Cha," tôi nói.

"Tốt lắm, Jack. Nhưng còn hơn thế. Bởi vì chúng ta phủ nhận một phần của chính mình, chúng ta có thể không bao giờ sống trọn vẹn. Thể hiện vai trò lãnh đạo trong cuộc đời mình rất cần có sức mạnh nội tại để chấp nhận *mọi* phần của chính con, những phần làm con hài lòng và cả những phần không. Một khi con làm được, con sẽ đánh giá được bản thân giúp gắn kết con với cuộc sống tốt nhất của con một cách nhanh chóng. Con sẽ trở thành một chỉnh thể hoàn chỉnh lần nữa - và trở thành một chính thể hoàn chỉnh chính là trở nên khỏe khoắn. Nhưng rất ít người làm như vậy. Quá dễ khi phủ nhận những phần không hoàn hảo của chúng ta, để thể hiện bản thân trước thế giới một cách hoàn thiện và để đeo chiếc mặt nạ hoàn hảo. Và thậm chí cho dù sâu thẳm trong chúng ta biết đó là điều dối trá thì chúng ta vẫn cứ làm điều đó."

"Vậy có nghĩa là quan niệm phủ nhận mà Cha vừa nói đến khiến cho chúng ta mắc kẹt trong sự dối trá?"

"Chính xác là như vậy. Đó chính là ý nghĩa của phủ nhận - nói dối chính con để né tránh sự đau đớn khi phải thừa nhận sự thật. Ở một mức độ thật sâu, con có thể mất đi sự chính trực. Chắc chắn, con biết cách nói như ai đó có sự chính trực cao, và con tự nhủ với mình rằng con là một người tốt có những chuẩn mực đạo đức cao. Nhưng nếu thật sự chân thật với bản thân, có thể con sẽ bắt đầu nhìn

thấy sự phủ nhận của mình. Con có thể bắt đầu chú ý đến bất kỳ lúc nào con nói ra những lời dối trá nho nhỏ hoặc cắt bỏ những góc khuất đạo đức. Con thuyết phục bản thân rằng con tuyệt đối trung thực - nhưng có đúng vậy không? Và con nghĩ không ai nhận ra, nhưng sẽ có người nhìn thấy mọi ý nghĩ, hành động và cảm xúc. Và cái người đó chính là con."

"Tất cả mọi người trong chúng ta đều có một tâm hồn trong mình biết rõ làm một con người cao thượng, tử tế và đáng yêu nghĩa là thế nào. Tất cả chúng ta đều có một nơi sâu thẳm trong mình *biết* như vậy. Khi con làm gì đó sai trái, con có thể tìm cách đánh lừa mình bằng việc biện bạch cho những gì con làm ở một cấp độ có ý thức. Con có thể tạo ra toàn bộ câu chuyện rằng thế giới không liêm chính và con là nạn nhân. Con có thể xây dựng một trường hợp rằng người khác phải chịu trách nhiệm cho những gì họ làm với con và con hành động nghiệt ngã với họ để dạy cho họ một bài học. Nhưng trách nhiệm của con không phải là một cảnh sát của vũ trụ này. Công việc của con là thể hiện như một thủ lĩnh trong chính cuộc đời của con bằng cách tiếp nhận những bài học mà ngôi trường trưởng thành đang giảng cho con, và làm như vậy sẽ giúp phát triển cái tôi tốt nhất và chân thực nhất của con."

"Vâng," tôi nói, cố gắng tiếp thu tất cả điều này, "liệu có công bằng khi nói rằng cuộc chiến này là một trong những cuộc chiến về sự xác thực không? Hay chính xác hơn, đây là một trận chiến của sự liêm chính - vì khi chúng ta hành động theo những cách thức không đồng điệu với con người đích thực của chúng ta thì chúng ta không còn liêm chính nữa?"

"Chắc chắn như vậy, Jack. Có một quan niệm cực kỳ mạnh mẽ mà ta gọi là Lỗ hổng Liêm chính. Nói đơn giản, lỗ hổng giữa con người con ở bên trong, hay là cái bản ngã thật sự của con, với cách con thể hiện ra ngoài, hay cái bản ngã xã hội của con, càng lớn thì con sẽ càng cảm thấy không hạnh phúc trong cuộc đời. Như Ashley Montagu[16] từng nhận xét nhiều năm trước: 'Thất bại cá nhân sâu thẳm nhất mà con người phải chịu cấu thành bởi sự khác biệt giữa những gì người ta có khả năng trở thành với những gì thực tế người ta trở thành.' Con thấy đấy, lý do chính khiến hàng triệu người trong thế giới của chúng ta ngày nay có sự khó chịu tinh thần mà họ luôn phải mang theo mình chính là do Lỗ hổng Liêm chính. Họ đang phản bội chính mình và không để cho cái bản chất đích thực của họ thể hiện trước thế giới. Và những phần sâu thẳm nhất và tốt nhất của họ chắc chắn biết như vậy."

***

“Mẹ con thường dạy con: ‘Jack, con người con nói to đến mức mẹ không thể nghe được những gì con đang nói’,” tôi nói.

“Mẹ con là một người phụ nữ khôn ngoan. Và bà ấy đúng - tất cả chúng ta phải để cho cuộc đời mình tự nói lên tiếng nói của mình. Con người con và cách con thể hiện trong cuộc sống nói lên tất cả. Và con cần trung thực với chính mình, nếu không nó sẽ khống chế con.” Cha Mike nói và sau đó cười.

“Sao cha lại cười?”

“Bởi vì thế giới vận hành với trí thông minh tuyệt đỉnh và cách sắp xếp của vũ trụ hoàn hảo đến mức ta chỉ có thể cười cái cách chúng ta, những con người, nghĩ rằng mình kiểm soát được toàn bộ mọi thứ! Ý ta là, hãy quan sát cách toàn bộ thế giới này được bài trí. Hãy nghĩ về điều đó một phút,” ông nói, mắt ông nhìn xoáy vào tôi. “Con có đủ tiềm năng và nó đang ngủ sâu trong chính con. Con có những giá trị nhất định mà con yêu quý nhất. Con có những cách suy nghĩ, cảm nhận và hành động nhất định vốn là một phần của những gì khiến con trở nên riêng biệt trên hành tinh này. Con có những đam mê và sở thích riêng làm cho con hạnh phúc. Và cả những giấc mơ cho cuộc đời con được giải mã sâu trong ADN của con. Tất cả những thứ này là các khía cạnh của cái tôi đích thực của con. Và khi con từ bỏ việc sống một cuộc đời phản ánh được những khía cạnh của cái tôi đích thực này - bằng việc không thể hiện với thế giới, không làm những gì mình thích, không sống theo những giá trị quan trọng nhất của mình, không cảm nhận những cảm xúc của mình, hay không nói sự thật của mình - con dần dần khép “cánh cửa” lại. Giá trị riêng của con mất đi, và tâm hồn con bắt đầu teo tóp. Con sẽ thường xuyên phải chịu đựng những nỗi bất hạnh. Con có ít năng lượng hơn, sức sáng tạo của con giảm sút, và con không còn đam mê.”

“Vậy sự khó chịu mà con cảm thấy chính là một món quà,” tôi nói, suy luận ra một ý nghĩa lớn.

“Con thật thông minh,” Cha Mike nói và vỗ tay đầy tự hào. “Chính là như vậy! Tất cả sự không hài lòng con cảm thấy thật sự không là gì khác hơn cuộc sống tốt nhất của con - số phận con gõ cánh cửa cuộc sống hiện tại của con. Nỗi đau con cảm nhận được ở sâu thẳm bên trong chính là tinh thần của con đang mách bảo con thức tỉnh và quay trở lại đúng đường đi - trở nên đồng dạng và xác thực và hãy làm con người đích thực của con. Như Hermann Hesse[17] đã viết trong cuốn *Demian:* ‘Mỗi con người chỉ có một thiên hướng đích thực duy nhất - tìm đường tới chính mình... Nhiệm vụ của họ là

khám phá số phận của chính mình - không phải là một số phận võ đoán - và sống trọn vẹn cho nó và ngay trong chính bản thân. Mọi thứ khác chỉ là sự tồn tại có thể, một nỗ lực lảng tránh, một hình thức quay trở lại với những ý tưởng của đại chúng, tuân theo và sợ hãi cái phần thực chất của riêng mình.' Điều đáng buồn là hầu hết mọi người đều không chú ý đến sự khó chịu, sự vô nghĩa, sự lệ thuộc bên trong đã tồn tại trong chính họ, sự nhắc nhở của vũ trụ nhằm đánh thức và khám phá những cái bản ngã tốt nhất của họ này. Họ tin rằng sự bất hạnh của họ là điều tự nhiên."

"Vậy làm cách nào con điều hòa được thế giới bên ngoài với thế giới bên trong của mình?" Tôi thắc mắc.

"Con cần bắt đầu có ý thức thực hiện việc thu hẹp Lỗ hổng Liêm chính mỗi ngày, Jack ạ. Làm như vậy, con sẽ cải tạo được con người đích thực của mình. Và khi điều đó xảy ra, sự vĩ đại sẽ lan tỏa ra mọi hướng của cuộc đời con."

"Con cần bắt đầu từ đâu?"

"Trước tiên, con cần đi sâu vào bên trong và bắt đầu quá trình tự tìm hiểu chính mình. Tự hiểu chính là xuất phát điểm của việc con khám phá ra giá trị của bản thân mình. Hãy khám phá những giá trị lớn nhất của con, xác định cách con thật sự muốn thực hiện cuộc đời mình, và nghĩ về những gì làm con hạnh phúc. Hãy làm rõ những tiêu chuẩn con cảm thấy mình cần để sống cuộc sống của mình, để đúng với chính mình, sau đó khớp nối với cách con xuất hiện trên thế giới này nếu như con đã thật sự suy nghĩ, hành động và cảm nhận theo những cách chân thực. Tất cả sẽ như thế nào? Con sẽ không còn phải chịu đựng những gì? Con sẽ không thực hiện những hành động gì? Và con sẽ có ý thức lựa chọn loại bỏ những con người nào ra khỏi cuộc đời mình?"

"Thật là những câu hỏi thú vị," tôi nhận xét.

"Ta gợi ý rằng con cần viết ra những gì con phát hiện được trong hành trình mà ta nói với con trong ngày đầu tiên con ở đây để con có thể hình thành một cuộc đối thoại vẫn đang tiếp diễn với chính mình. Đối thoại với bản thân là việc làm rất quan trọng, bởi đó là cách để con hiểu được con thật sự là ai. Sau đó, bước tiếp theo là hành động mỗi ngày để bộc lộ cái tôi đích thực với thế giới - lấp đầy Lỗ hổng Liêm chính. Hãy bắt đầu sống cuộc đời của mình theo đúng những chuẩn mực của riêng con."

"Lấp đầy Lỗ hổng Liêm chính," tôi nhắc lại.

"Đúng - hãy chân thực, hãy sống thật, và là chính mình. Và lúc con làm như thế, lòng tự trọng của con sẽ phát triển mạnh, và con sẽ giải phóng được mức độ tự tin cực lớn. Con thậm chí sẽ không biết điều gì đang xảy ra, vì toàn bộ điều này sẽ diễn ra ở một cấp độ tiềm thức rất sâu. Nhưng con sẽ bắt đầu thấy những thay đổi lớn theo cách con đang thực hiện khi cái tôi *xã hội* của con trở thành hình ảnh phản chiếu trong gương cho cái tôi *đích thực* của con. Con sẽ có nhiều năng lượng vô kể và sẽ thấy rằng con sáng tạo hơn hẳn. Con sẽ thấy rằng con có lạc thú và bình yên sâu trong chính mình. Việc thành thật với chính mình nâng cuộc đời con lên một cấp độ hoàn toàn mới và đánh thức cái bản ngã tốt đẹp nhất của con. Từ quan điểm siêu hình, khi con hài hòa được thế giới bên ngoài với thế giới bên trong mình, vũ trụ sẽ thổi những làn gió dưới đôi cánh của con và đưa con tới những kho báu của nó."

Cha Mike đứng lên. "Hãy gặp ta ở sảnh lớn vào sáng mai lúc 7 giờ. Ta cần cho con xem một thứ," ông nói với vẻ đầy bí ẩn. "Hôm nay thế là đủ. Ta đã cho con rất nhiều điều để suy ngẫm, cho nên ta đoán rằng con nên về phòng và ghi chép một chút. Hãy ghi lại những gì con vừa học được từ ta và những gì con khám phá được về bản thân. Ta biết cách làm này sẽ có ích nhất cho con đấy."

Nói xong, ông quay đi, để lại tôi với tâm trí ngập tràn những suy nghĩ và một cảm giác hy vọng mà tôi chưa từng biết suốt nhiều năm.

5. Ô CỬA KÍNH MÀU

“Mức độ tư duy đưa bạn tới nơi bạn đang có mặt chứ không đưa bạn tới được nơi bạn mơ ước.”

Albert Einstein

“Có một gã khổng lồ đang say ngủ trong mỗi con người. Khi gã khổng lồ đó thức giấc, những phép mầu sẽ xảy ra.”

Frederick Faust

***

“Đi với ta. Ta muốn cho con xem một thứ,” Cha Mike nói khi ông và tôi gặp nhau sáng hôm sau.

Tôi theo ông trong khi ông bước tới chính giữa sảnh lớn nhất của giáo đường. Ông chỉ lên ô cửa kính màu vốn là điểm nổi bật vô cùng lộng lẫy của toàn bộ không gian này. Mặt trời chiếu qua những mảng màu khác nhau của ô cửa, tạo nên một cây cầu vồng khiến cho gian phòng ngập trong một thứ ánh sáng lung linh.

“Từng người và tất cả mọi người trong chúng ta đều nhìn thế giới qua ô cửa kính màu của riêng mình, Jack ạ. Cuộc đời con có thể thay đổi một khi con thật sự hiểu điều này. Ta đã làm được như vậy.”

“Thật sao?”

“Đúng. Chúng ta nhìn thế giới không như nó vốn có mà theo cách *ta* nhìn,” Cha Mike nhận xét. “Mỗi người trong chúng ta bước vào thế giới mỗi ngày và nghĩ rằng cách chúng ta trải nghiệm thế giới trước chúng ta chính là trải nghiệm của chân lý. Nhưng đúng hơn đó là khi sự ngạo mạn của chúng ta bộc lộ và thái độ phủ nhận của chúng ta xuất hiện. Chân lý ở trong tình huống nào cũng mang màu sắc của ô cửa kính bên trong chúng ta, có tác dụng như bộ lọc của chúng ta trước thế giới. Và cũng như lớp kính trên kia tiếp nhận ánh sáng đến với nó và tô màu ánh sáng ấy, mọi niềm tin, sự sợ hãi, giả định, và thiên kiến chúng ta mang theo mình sẽ tô màu cho trải nghiệm của chúng ta.

Chúng ta nghĩ chúng ta đều nhìn cuộc đời qua cặp mắt giống nhau, nhưng không phải vậy. Đó là một sự dối trá rất lớn mà chúng ta đánh lừa chính mình phải tin như vậy. *Mỗi người trong chúng ta nhìn nhận thế giới qua những lăng kính hoàn cảnh của riêng mình*, vốn được định hình bởi những trải nghiệm riêng có trong cuộc đời chúng ta. Và vì không ai trên hành tinh này có những trải nghiệm giống hệt nhau nên không ai trên hành tinh này có những trải nghiệm riêng về bất kỳ tình huống nào. Cuộc sống của con đem lại ý nghĩa hoàn toàn mới khi con thật sự hiểu ra điều này. Đây là một tri thức rất quan trọng mà ta dành cho con, Jack ạ."

"Đó là những kiến thức tuyệt vời. Con đoán con chưa bao giờ thoát ra khỏi suy nghĩ của chính mình và tự hỏi xem liệu nó có phản ánh chân lý một cách chính xác hay không," tôi thừa nhận.

"Mỗi người trong chúng ta nhìn nhận thế giới qua bộ kính lọc của riêng mình, thể hiện cho khuôn mẫu tâm hồn của chúng ta. 'Ô cửa kính màu của tâm hồn' này tô màu cách chúng ta nhìn nhận thế giới và những gì chúng ta tin. Việc lãnh đạo được cuộc sống của chúng ta đòi hỏi ta nhận ra rằng cách chúng ta nhìn nhận thế giới không nhất thiết là một sự phản ánh đích thực các sự thật. Chúng ta không phải lúc nào cũng nhìn mọi việc diễn ra theo cách chúng ta nghĩ như vậy."

"Đó là một suy nghĩ rất táo bạo, thưa Cha," tôi nhận xét. "Kiểu suy nghĩ này làm con cảm thấy không dám tin rằng nó là đúng. Nó khiến con lo lắng."

"Rất tốt, Jack. Con lại cảm thấy sợ hãi, đó là một phản ứng tự nhiên của con người xuất hiện khi chúng ta đi đến chỗ nghĩ hoặc làm gì đó mới mẻ trong đời mình. Và sợ hãi được bộc lộ dưới dạng căng thẳng. Một khi con nhận thức được quá trình tự nhiên này, nỗi sợ hãi sẽ không còn chế ngự con được nữa và con sẽ vượt qua nó. Cách tốt nhất để giải phóng nỗi sợ hãi của con là cảm nhận và trải nghiệm nó - chấp nhận sự sợ hãi và đừng cưỡng lại nó. Chỉ cần ngồi lại với nỗi sợ hãi của con và *cố* gắng chìm vào nó. Khi con làm được như thế, sẽ có một điều kỳ diệu xuất hiện: Nỗi sợ hãi của con sẽ biến mất. Nhưng hãy nhớ rằng sợ hãi chẳng là gì ngoài một cảm giác - nó không có thật. Đừng bao giờ trốn chạy nỗi sợ hãi của mình; hãy luôn chạy về phía nó. *Nơi nỗi sợ hãi lớn nhất của con tồn tại chính là nơi sự trưởng thành vĩ đại nhất của con hiện diện.* Và vì mục đích của đời người là trưởng thành nên hãy nắm chặt lấy cơ hội tuyệt vời mà sự sợ hãi đem lại. Như ta đã từng nói, mọi chuyện con sợ hãi đều cho con một mảnh đất rất màu mỡ để tự khám phá bản thân."

"Nhưng có thật sự đúng là mọi người và mỗi người chúng ta đều nhận thức thực tiễn của mình theo một cách không chính xác không?" Tôi hỏi.

"Ta không nói rằng tất cả chúng ta đều nhìn nhận thế giới không chính xác - đôi khi như vậy, nhưng đôi khi những gì chúng ta nghĩ đang xảy ra lại phản ánh đúng sự thật. Quan điểm của ta chỉ đơn giản là để thay đổi cuộc đời mình, *con* phải thay đổi. Và một trong những cách tốt nhất để làm việc đó là hãy hiểu một sự thật đơn giản là chúng ta nhìn nhận thế giới không như bản thân nó, mà theo bản thân chúng ta."

Nói xong, Cha Mike dẫn tôi trở lại phòng mình và để tôi ở lại một mình. Tâm trí tôi quay cuồng với tất cả những gì tôi vừa tiếp thu trong một khoảnh khắc ngắn ngủi như vậy. Có quá nhiều thông tin để lĩnh hội. Tôi đang ở Rome, được một giáo sĩ dạy dỗ bằng cách chia sẻ với tôi một thế giới quan có thể cách mạng hóa mọi lĩnh vực cuộc sống của tôi nếu tôi lĩnh hội được nó.

Tôi thật sự cảm thấy sợ khi tôi nghĩ về những gì vị giáo sĩ kỳ lạ này nói. Để sống cuộc đời mình theo đúng những niềm tin mới mẻ này có nghĩa là tôi phải nhìn thế giới qua một cặp mắt hoàn toàn mới, và rất ít người mà tôi biết trên thế giới này từng sống như thế. Nhưng khi tôi đăm đăm nhìn ra ngoài thành phố với những vì sao lấp lánh trên bầu trời rực rỡ của thành Rome, một sự bình yên sâu thẳm hơn bất kỳ thứ gì tôi từng biết dâng lên trong tôi. Và một từ duy nhất lóe lên trong tâm trí tôi: *Niềm tin.*

***

Trong mấy tuần qua, tôi đã quen với một lộ trình rất thú vị tại thánh đường: Thức giấc lúc bình minh và ngồi thiền với Cha Mike trong khoảng một giờ. Phương pháp rèn luyện này cực kỳ khó khăn với tôi lúc mới đầu, nhưng chỉ sau vài ngày, một sức mạnh nội tại bắt đầu trỗi dậy trong tôi, và việc tập luyện trở nên dễ dàng hơn. Tôi thậm chí còn bắt đầu thay đổi nhanh hơn và thực hiện ở một cấp độ hoàn toàn mới. Tôi bắt đầu bớt đồng nhất suy nghĩ của mình và tiếp cận một cấp độ nhận thức cao hơn. Trong sâu thẳm của mình tôi biết rằng tôi đang là một con người trưởng thành mà trước đây tôi chưa hề biết. Hơn bao giờ hết, tôi đồng ý với quan điểm của Cha Mike rằng con đường mà tất cả chúng ta đều đi này không phải là để cải thiện và cố gắng trở thành một ai đó khác, chẳng hạn những người hùng của chúng ta. Thay vào đó, tôi cảm nhận sâu sắc rằng hành trình cuộc đời này thật sự để khai phá con người thật sự của chúng ta. Đó *là* một quá trình ghi nhớ. Nhưng tôi chưa tin điều này - thực tế tôi mới chỉ *biết* về nó.

Sau buổi thiền định sáng sớm, Cha Mike và tôi ăn điểm tâm qua loa với hoa quả và ngũ cốc rồi đi

dạo trong vườn ở phía sau thánh đường nơi ông dành nhiều giờ giảng giải và dạy cho tôi hiểu những bài học về cách sống một cuộc sống khôn ngoan và cao quý. Thỉnh thoảng, ông thể hiện sự uyên bác của mình dưới dạng những bài thuyết giáo, đứng bên cạnh một khóm hồng rất đẹp và nói với tất cả sự say sưa và nhiệt thành kết nối với nơi sâu thẳm nhất trong tim tôi. Có những hôm khác, ông lại thư giãn hơn và khiến tôi cười suốt trong khi ông bộc lộ kiến thức phi thường với tôi dưới dạng những câu chuyện hài hước.

Mỗi buổi tối, tôi lại trở về căn phòng xinh xắn của mình và mở toang các cửa sổ, nhìn lên bầu trời và thấy lớn dần với kiến thức của mình. Mỗi ngày, tôi lại có những thay đổi lớn trong cách tôi nhìn nhận thế giới và trong hiểu biết của mình về cấu trúc của vũ trụ tuyệt vời của chúng ta. Tôi nhanh chóng đi đến chỗ hiểu rằng mỗi người chúng ta đều có mối liên hệ. Có một chuỗi những sự kiện dường như ngẫu nhiên trong cuộc đời chúng ta, mặc dù hầu hết chúng ta chưa bao giờ nhận ra điều này. Tất cả những điểm trong cuộc đời chúng ta đều được nối với nhau, và mọi thứ xảy ra với chúng ta đều xảy ra vì một lý do gì đó. Cuộc sống thật sự là một trường học trưởng thành, và mỗi tình huống trong cuộc đời chúng ta lại thúc đẩy sự trưởng thành cá nhân của chúng ta nếu chúng ta có ý thức tìm kiếm và sau đó sống theo đúng bài học được nêu ra.

Bài học trong cuộc đời của chúng ta, như tôi nhận thức, đều có vẻ đẹp phi thường của nó. Những nỗi buồn đau giúp chúng ta trưởng thành và dẫn chúng ta tới cuộc sống tốt đẹp hơn, trong khi những thời khắc tốt đẹp cho chúng ta thấy toàn bộ mọi khả năng của mình và đem lại cho chúng ta những hạnh phúc xứng đáng. Và tôi cũng nhận ra rằng chẳng có gì thật tốt hay thật xấu từng tồn tại cả.

6. TRUY TÌM CĂN NGUYÊN

"Bạn có ích cho mọi người đến mức nào, bạn sẽ được hạnh phúc như thế?'

- Karl Reiland

***

Một buổi sáng, Cha Mike ngồi với tôi trên một chiếc ghế băng trong khu vườn um tùm phía sau cửa hậu của thánh đường. Đây là nơi ông đã dành nhiều thời gian chiêm nghiệm trong im lặng và cầu nguyện.

"Hãy tin rằng vũ trụ này là một nơi rất thân thiện," ông bảo tôi. "Thế giới thật sự muốn con chiến thắng. Hãy từ bỏ suy nghĩ hạn chế mà hầu hết chúng ta vẫn sống dưới nó trong những năm tháng đẹp nhất của đời mình, và hãy chọn lấy thái độ tò mò. Con sẽ thấy rằng nếu con sống theo cách này, thì một sức mạnh lớn lao hơn chính bản thân con sẽ dẫn con tới cuộc sống tuyệt vời nhất của mình mỗi ngày. Nói đúng hơn là con sẽ được dẫn tới đúng thiên hướng của mình."

"Con thường tự hỏi nhiệm vụ thật sự của con trong cuộc đời là gì, thưa Cha Mike. Sâu thẳm trong lòng, con luôn biết rằng mỗi chúng ta đều có gì đó đặc biệt nên chúng ta mới hiện diện ở thế giới này để thực hiện," tôi nói.

"Đây là một bài học lớn: *Bí quyết của đam mê chính là mục đích*. Một khi con tìm ra thiên hướng của mình - cái sự nghiệp bắt buộc mà con có thể trao gửi cuộc đời mình - trái tim con sẽ bắt đầu cất tiếng hát, và con sẽ có đam mê, sức mạnh và sự bình yên nội tâm hơn hẳn con có thể hình dung. Khám phá một giấc mơ lớn lao mà con có thể sống cuộc đời mình theo đó sẽ đem lại cho con sức mạnh, động lực và năng lượng lớn. Một giấc mơ lớn đem lại cho con hy vọng, Jack ạ. Hãy luôn tập trung hằng ngày bởi vì con sẽ biết đích xác mình được trao nhiệm vụ gì trên cõi đời này."

"Tuyệt vời."

"Một trong những lý do chính để khám phá và xác lập tầm nhìn riêng hay một nhiệm vụ trọng tâm cho cuộc đời mình chính là tập trung vào những ưu tiên cao nhất của con. Như Edward G. Bulwer-

Lytton[18] nói: ‘*Người thành công hơn những người khác là người sớm nhận thức được mục tiêu của mình và có thói quen định hướng sức mạnh của mình vì mục tiêu đó. Ngay cả một tài năng thiên bẩm cũng chỉ là khả năng quan sát tốt được củng cố bằng sự chuyên chú của mục đích. Những người biết quan sát một cách thận trọng và quyết tâm một cách kiên định đều có thể trở thành thiên tài*’.”

***

“Con chưa bao giờ nghĩ về tài năng theo kiểu này,” tôi trầm ngâm.

“Tất cả chỉ là tập trung vào những mục tiêu cao nhất,” Cha Mike đáp. “Khi con biết điều gì là quan trọng nhất trong cuộc đời mình, thì con có thể lựa chọn xem mình cần làm gì và không cần làm gì.”

“Hay quá.”

“Và khi con tìm ra thiên hướng cơ bản của cuộc đời mình,” ông tiếp tục: “không có nghịch cảnh nào có thể khống chế được con, cho dù nó ghê gớm đến đâu. Xác định rõ một tầm nhìn riêng cho cuộc đời mình là cách tốt nhất và duy nhất để vượt qua những vấn đề và làm cho mình thỏa mãn tối đa. Danh họa Da Vinci cũng nói như vậy khi ông nhận xét: ‘Nếu bạn gắn được lộ trình của mình lên một vì sao, bạn sẽ có thể điều khiển được bất kỳ cơn bão nào.’”

“Con thấy đấy, Jack, nhu cầu sâu thẳm nhất trong trái tim con người là nhu cầu sống vì điều gì đó cao hơn bản thân mình. Tất cả chúng ta đều có một khao khát được thể hiện trên cõi đời này theo cách tạo ra sự khác biệt so với cuộc sống của những người khác và gắn kết chúng ta với một mục đích vượt ra mọi giới hạn của cuộc đời mình. Tất cả chúng ta đều có sự thèm khát rất con người là muốn được biết vào lúc cuối đời mình rằng chúng ta không sống vô nghĩa. Khoảnh khắc con tìm ra thiên hướng của mình, mục đích chính của mình, số phận của mình - là lúc con sẽ bước vào một cách sống hoàn toàn mới. Con sẽ không còn bận tâm đến chuyện kiếm tiền hay được nổi tiếng hoặc leo cao trên bậc thang danh vọng, mà con sẽ bắt đầu quan tâm đến việc thực hiện nhiệm vụ tạo ra một thế giới mới và làm cho nó trở thành một nơi đáng yêu hơn. Và đó là khi cái phần tốt đẹp nhất trong con bắt đầu cảm thấy hạnh phúc, ở một mức rất sâu, con sẽ cảm thấy tốt hơn về bản thân với tư cách một con người. Con sẽ bắt đầu cảm thấy mãn nguyện, rằng cuộc đời của mình có ý nghĩa. Và đây là lúc cuộc đời con thật vĩ đại.”

“Thật tuyệt,” tôi đáp.

“Để ta giải thích rõ hơn nhé: *Khi con chuyển từ chỗ bị ép buộc sang chỗ sống theo cam kết phục vụ người khác, cuộc đời con chắc chắn sẽ cực kỳ thành công.*”

“Làm thế nào con tìm được vận mệnh này của mình?”

“Con thật sự không tìm ra được vận mệnh của mình, Jack ạ - nó sẽ tìm ra con.”

“Thật sao?”

“Phải. Con càng phục hồi được cái tôi đích thực của mình, vận mệnh của con sẽ càng mở rộng trước mắt con. Như ta đã nói với con, anh bạn trẻ của ta ạ, chỉ cần tiếp tục thực hiện nhiệm vụ nội tâm của mình - đó chính là điều quan trọng nhất. Như triết gia Hà Lan Benedict de Spinoza[19] nói: ‘*Hãy là chính chúng ta và hãy trở thành cái chúng ta có thể, đó chính là mục đích duy nhất trong đời*’. Con càng tìm được cái bản ngã cơ bản của mình và thể hiện nó với thế giới, con sẽ càng tiến sâu vào dòng chảy cuộc đời. Và làm như vậy, vận mệnh của con sẽ tìm đến con.”

Tôi tỏ thái độ hoài nghi. “Chỉ đơn giản vậy thôi sao?”

“Phải, đúng là như thế,” Cha Mike trả lời. “Chỉ cần kiên nhẫn và cởi mở hơn. Thomas Merton[20] cũng nói rõ điểm này khi ông nhận xét: ‘*Chúng ta có những gì chúng ta tìm kiếm. Nó luôn hiện diện, và nếu chúng ta dành thời gian cho nó, nó sẽ tự tìm đến chúng ta.*’ Con càng biết về con người thật sự của mình, con sẽ càng thấy rằng mình có đủ sự uyên bác, sức mạnh và khả năng mà con mong muốn suốt cả đòi. *Con đã là con người mà con luôn mong ước được như vậy.* Con chỉ cần biết điều đó. Và khi con làm được, con sẽ có thể tiếp cận được những cơ hội dành cho con. Chỉ cần tiếp tục đi sâu hơn và tự thay đổi mình. Và hãy tiếp tục tin tưởng và mở lòng.”

***

Cha Mike ngừng lại một lúc rồi nói tiếp. “Jack, con đã hoàn thành mọi việc ở đây. Con là một trong những học trò xuất sắc nhất của ta. Nhưng thời gian chúng ta bên nhau đã hết. Con đã ở với ta bốn tuần, và những thay đổi ta nhìn thấy ở con rất tuyệt vời... nhưng những gì tuyệt vời nhất vẫn còn chưa tới. Ta chỉ mới gieo những hạt mầm trong con và chúng chỉ mới nhú lên. Ta rất hân hạnh được

gặp con, con trai của người bạn thân Cal của ta. Con sẽ làm được nhiều cho thế giới này và tỏa sáng, ta tin chắc như vậy. Hãy là chính mình, Jack. Hãy tìm kiếm chân lý - và hãy luôn tin tưởng."

Nói xong, Cha Mike ôm chặt lấy tôi. Sau đó ông quay đi dứt khoát và đi qua vườn vào thánh đường vốn đã là nhà của ông trong bao nhiêu năm. Mặt trời chói ngời, còn tôi thì đứng cạnh một khóm hồng, ngẫm lại bốn tuần qua và những gì tôi đã trải nghiệm. Tôi nghĩ đến những lời của nữ văn sĩ người Mỹ Louis May Alcott:

"Xa xa trong ánh nắng là những

khát vọng cao nhất của tôi.

Tôi không thể với tới chúng; nhưng tôi có thể

tìm kiếm và nhìn thấy vẻ đẹp của chúng, tin vào

chúng và cố gắng theo đuổi chúng."

Từ sâu trong lòng mình, tôi cảm thấy mình thật sự đang đi trên con đường của mình.

NGƯỜI LƯỚT SÓNG

7. GẶP GỠ BẬC THẦY CỦA TRÁI TIM

"Trong ngươi có một ngọn bấc chờ đến lúc trở thành ngọn đèn của tâm hồn ngươi. Khi ngọn lửa nội tâm này cháy sáng, ngươi sẽ cảm nhận được sự vĩ đại thức tỉnh trong đời mình "

- Bradford Keeney

"Thêm mỗi năm tôi sống, tôi lại càng tin rằng sự phí phạm cuộc đời nằm ở tình yêu chúng ta không chịu trao đi, những sức mạnh chúng ta không chịu sử dụng, sự thận trọng ích kỷ chẳng thách thức gì cả, và bỏ lỡ cả hạnh phúc."

- Mary Cholmondeley

***

Mắt tôi chưa bao giờ nhìn thấy một cảnh tượng đẹp như vậy. Trước đây tôi đã từng đến nhiều bãi biển, nhưng bãi biển này nổi bật hơn tất thảy. Trông nó giống như một lát cắt nhỏ bé của cõi Niết bàn. Và vì thế, khi tôi trả tiền cho người lái xe, tôi bảo anh ta rằng tôi đã tìm thấy đường về nhà.

"Anh có chắc chắn như vậy không, anh bạn?" Anh ta hỏi. "Chúng ta còn cách thị trấn gần nhất hàng dặm đường, và đây là bãi biển biệt lập nhất trên đảo này. Tôi có thể quay trở lại đây đón anh sau vài tiếng nữa nếu anh muốn."

"Không cần... nhưng cũng xin cảm ơn," tôi đáp. "Tôi có cảm giác ở đây tôi sẽ ổn thôi. Vũ trụ là một nơi rất thân thiện, anh biết đấy," tôi nói thêm kèm theo một nụ cười ranh mãnh.

Người lái xe chỉ biết đăm đăm nhìn tôi, lắc lắc đầu, và phóng đi.

Tôi không hề nhìn thấy bóng dáng ai cả, nhưng điều đó chẳng hề gì. Tôi chậm rãi tìm đường lần từ đường cái xuống đến bãi cát và cởi dép ra. Khung cảnh đẹp mê hồn: Đại dương phản chiếu một màu

xanh ngăn ngắt; bãi cát mịn màng và trắng phau; còn mặt trời như vuốt ve cơ thể tôi và khiến tôi cảm thấy thật thanh bình. Tôi ngồi xuống, thầm cảm ơn tất cả những món quà đang bắt đầu đến với cuộc đời tôi kể từ cuộc gặp gỡ của tôi với Cal - người cha của tôi - vài tuần trước.

Sau khoảng 20 phút tắm nắng một cách khoan khoái, tôi nhận thấy có gì đó chuyển động ở cuối bãi tắm xa xa. Khi tập trung hơn, tôi có thể nhìn thấy đó có vẻ là một người đang thực hiện một điệu nhảy gì đó trên cát. Hai bàn tay người đó vỗ vỗ, hai đầu gối gõ gõ, còn đầu thì lắc lư. Tôi cảm thấy sợ. Ở đây tôi chỉ có một mình và tôi cảm thấy lo cho sự an toàn của mình. Thế rồi có gì đó rất tuyệt vời xảy ra. Từ *niềm tin* lóe lên trong tâm trí tôi, và tôi nhớ lại những gì Cha Mike đã nói với tôi lúc ở Rome: "Đằng sau mỗi nỗi sợ hãi của con, con sẽ khám phá ra vận mệnh của mình." Tôi chìm sâu vào chính mình và tìm thấy một sự can trường mới mà tôi ngày càng tiếp cận được nhiều trong bốn tuần qua khi tôi kết nối với sức mạnh của mình. Sau đó, tôi mạnh dạn tiến về phía bóng người.

Khi tôi đến gần hơn, tôi nhìn thấy người ấy rõ hơn. Anh ta vẫn đang cử động rất kỳ quái, như thể đang lên đồng, và dường như anh ta không nhận thấy không chỉ có mình anh ta trên bãi biển nữa. Tôi đến gần anh ta nhưng anh ta vẫn cứ tiếp tục vũ điệu của mình. Cuối cùng, anh ta phá vỡ sự im lặng và mở choàng mắt.

"Chào mừng đến với bãi biển của tôi, Jack. Điều gì khiến cậu lâu đến thế?" Anh ta hỏi với nụ cười lộ hết cả hàm răng.

Tôi cứng đờ người. Làm sao người đàn ông này lại có thể biết được tên tôi chứ? *Niềm tin* lại lóe lên trong tâm trí tôi lần nữa.

"Anh biết tên tôi ư?" Tôi hỏi, đầy ngạc nhiên và vẫn có phần sợ sệt. "Bằng cách nào vậy?"

"Phải, tôi biết rõ tên cậu - Cal đã kể với tôi về cậu. Ông ấy đúng là người tuyệt vời. Và anh bạn ạ, ông ấy rất đáng để kết bạn."

"Anh kết bạn với bố tôi ư?" tôi thắc mắc vẻ không tin.

"Ồ, rất hay, vô cùng thú vị - chẳng có gì phải lo lắng cả," anh ta nói, tay vuốt mồ hôi trên ngực.

Tôi ngắm nghía nhân vật bí ẩn này một lúc trong khi anh ta ngẩng mặt về phía mặt trời. Tôi đoán

anh ấy khoảng 45 tuổi. Nước da anh ấy màu đồng hun và cơ thể anh ấy gần như trong trạng thái hoàn hảo, với những cơ bắp cuồn cuộn nổi vồng bên dưới lớp da mềm. Đôi mắt anh ấy màu biếc, còn mái tóc thì vàng óng do phơi dưới nắng. Anh chỉ đeo đúng một chiếc vòng cổ bằng vỏ ốc và mặc chiếc quần cộc vải nylon tả tơi dường như có đủ cả bảy sắc cầu vồng.

"Tên tôi là Moe. Moe Jackson," anh ấy nói trong khi chìa tay ra. "Chào mừng cậu đến Hawaii. Đây là bãi biển của tôi - nơi tốt nhất trên hòn đảo này để lướt sóng, và tôi có bãi biển này cho riêng mình. Người dân địa phương nói ở đây bị ma ám, cho nên chẳng bao giờ tôi có bạn đồng hành. Với tôi thế rất tốt," anh ấy kéo dài giọng. "Tôi lướt sóng ở đây suốt ngày, chỉ một mình, một hoạt động cực hợp với tôi."

"Anh là vận động viên lướt sóng ư?" Tôi hỏi.

"Cậu đoán đúng rồi, cậu em," anh ấy hào hứng đáp. "Cal cũng vậy. Ông ấy rất giỏi môn này - chẳng kém cạnh gì tôi," anh ấy cười toe toét.

"Thế anh vừa làm gì vậy? Cái điệu nhảy lúc nãy ấy?"

"À, tôi chỉ vui vẻ một chút thôi. Tôi khoái nhảy - nó giữ cho tôi trong dòng chảy cuộc đời và nhắc tôi đừng quan trọng hóa mọi việc."

"Trong dòng chảy cuộc đời ư?"

"Chắc chắn," Moe nói. "Tôi sống từng khoảnh khắc đời mình. Tôi dành trọn cho việc sống với một trạng thái mỹ mãn liên tục. Tôi cố gắng hiện diện trọn vẹn trước mọi điều diễn ra với tôi. Quá khứ đã qua - từ lâu rồi. Cho nên triết lý của tôi là như thế này: *Tôi chẳng bao giờ để cho ngày hôm qua của mình ảnh hưởng đến ngày hôm nay.*"

"Vậy còn tương lai thì sao?" Tôi hỏi.

"Tương lai không có thật, anh bạn ạ. Nó chỉ là ảo giác chừng nào tôi còn bận tâm. Điều duy nhất tôi thật sự chú tâm là niềm vui thú trong mỗi phút. Tôi sống theo dòng chảy và đón nhận mọi thứ khi chúng đến. Tôi theo con tim của mình. Và tôi yêu điều đó!" Anh ấy nói đầy nhiệt thành. "Đây, thứ

này dành cho cậu," anh ấy tiếp lời khi trao cho tôi một phong bì mà anh lấy ra từ túi quần cộc. "Hãy đọc nội dung bên trong đi."

Tôi lôi ra một mảnh giấy nhàu nhĩ và đọc những dòng chữ trên đó thật cẩn thận. Nội dung viết:

"Ngày thường, hãy để tôi nhận ra bạn là kho báu. Đừng để tôi bỏ qua bạn trong cuộc tìm kiếm một ngày mai hiếm hoi và hoàn hảo nào đó. Có ngày tôi sẽ thọc những móng tay mình vào đất, hay vùi mặt mình xuống gối hoặc duỗi dài thân mình hoặc giơ tay lên trời cao và mong muốn bạn trở lại hơn bao giờ hết."

- Mary Jean Iron

"Tôi đoán điều đó đúng," tôi nói vẻ trầm ngâm. "Quá nhiều người trong chúng ta than phiền rằng không có đủ thời gian trong đời, nhưng chúng ta lại lãng phí quá nhiều thời gian chúng ta đã có. Và chúng ta dành cả đời để săn đuổi cái hũ vàng khó tìm thấy này, chỉ để phát hiện ra rằng những kho báu tuyệt nhất của chúng ta chính là những kho báu đơn giản nhất mà chúng ta luôn có nhưng lại chẳng bao giờ biết."

"Cậu hiểu rồi đấy," Moe nói, gật gật đầu đồng ý. "Hầu hết mọi người luôn lao tới thế giới tưởng tượng này mà họ nghĩ sẽ giải quyết được tất cả những vấn đề của họ và khiến cho họ vui sướng. Họ tự nhủ với mình rằng: 'Một khi ta đạt được việc này hay việc kia, ta sẽ hạnh phúc.' Nhưng tôi tin rằng hạnh phúc không phải là một nơi cho cậu tìm đến - nó chính là trạng thái nội tại do cậu tạo ra. *Bất kỳ ai* cũng có thể hạnh phúc - nó có sẵn cho mọi người và có sẵn ngay lúc này. Chúng ta chỉ cần dừng lại và chú ý hơn tới những kho báu đang có xung quanh chúng ta. Cho nên lúc này tôi sống trọn vẹn cuộc sống của mình. Mắt tôi mở to. Tôi đã thức tỉnh. Tôi yêu mọi khoảnh khắc của cuộc phiêu lưu vĩ đại này."

"Thế anh sống ở đâu?" Tôi hỏi vẻ tò mò.

Anh ấy chỉ về một túp lều tranh nho nhỏ ở rìa bãi biển, nơi bờ biển nhô ra như một ngón tay. Có một khu vườn nhỏ đầy hoa bên cạnh lều, và một chiếc xe đạp cũ kỹ han gỉ dựa bên hông.

"Đó là lâu đài của tôi, Jack ạ, nhà tôi đấy. Và tôi yêu nó!" Anh ấy nói đầy tự hào.

“Thật thú vị,” tôi đáp, không biết cần phải nghĩ gì.

“Còn hơn cả thú vị ấy chứ - phải nói là hoàn hảo. Tôi chẳng có gì phải lo lắng, không ai làm phiền tôi, và tôi ở ngay bên cạnh những con sóng khiến cho tim tôi rộn ràng. Tôi đang ở thiên đường. Chào mừng cậu tới thiên đường! Đây sẽ là nhà của cậu trong bốn tuần tới.”

“Nghe tuyệt đấy. Tôi biết tôi đang được hưởng một điều thật tuyệt vời,” tôi đáp kèm một nụ cười.

“Mọi việc đã được sắp đặt sẵn cho cậu,” Moe tiếp tục. “Cậu đã biết rồi, tôi tin chắc như vậy. Và tôi sẽ rất hạnh phúc vì có cậu làm bầu bạn. Tôi sẽ dạy cậu mọi điều về Câu hỏi Cuối cùng thứ hai.”

“Mình đã yêu thật sự chưa?” Tôi nhớ lại.

“Cậu nói đúng.”

“Tuyệt. Nhưng lúc này, anh Moe, rất thành thật với anh, tôi cần tập trung vào công việc nội tâm của mình hơn là yêu đương. Tôi đang trải qua quá trình trưởng thành bên trong nên mọi yếu tố của cuộc đời tôi dường như đều đang thay đổi. Toàn bộ ô cửa kính màu của tôi đang biến cải, xin nói ví von như vậy.”

“Cha Mike đã dạy cậu điều đó, tôi biết. Một con người tuyệt vời,” Moe nói thành thực.

“Anh cũng biết Cha Mike ư?”

“Dĩ nhiên. Ông ấy là bạn tôi đã nhiều năm - mặc dù ông ấy rất sợ nước,” người bạn mới của tôi bật cười. “Tôi không làm sao làm cho ông ấy đến gần ván trượt được, cho dù tôi tìm cách gì. Uổng phí,” anh ấy nhún vai.

“Nhân tiện, để trả lời ý của cậu,” Moe tiếp tục, “có nhiều kiểu tình yêu: tình yêu nhục dục, yêu bản thân, yêu gia đình, và yêu cuộc sống cùng những điều kỳ diệu của nó. Tình yêu cuối cùng trong số này là những gì cậu và tôi sẽ để tâm đến, bạn ạ. Công việc của chúng ta sẽ là mở rộng trái tim cậu để cậu có thể mở lòng với cuộc sống và những điều thú vị của nó. Tôi dám cá cậu chưa bao giờ mơ đến việc có một huấn luyện viên tình cảm cho riêng mình, phải không?”

“Một huấn luyện viên tình cảm ư? Tôi chưa bao giờ nghe đến khái niệm này.”

“Đúng, tôi biết,” Moe nói. “Nghe hơi sến, nhưng Cal muốn như thế. Ông ấy đã sắp xếp khóa đào tạo cuộc sống này cho cậu và đề nghị chúng tôi là huấn luyện viên của cậu. Ông ấy thật sự muốn giúp cậu, Jack ạ - ông ấy thật sự yêu thương cậu. Nhưng hãy để tôi nói tiếp. Tôi đã tìm ra cách sống một cuộc sống phong lưu và thú vị. Ý tôi là *thật sự* phong lưu và *thật sự* thú vị. Tôi là người hạnh phúc nhất mà tôi biết, ở đây, trên bãi biển vắng vẻ này. Tôi thức giấc mỗi sáng với niềm vui sâu thẳm trong lòng. Tôi lướt sóng. Tôi nhảy múa. Tôi vẽ suốt buổi sáng, có khi đến tối khuya, tôi ngắm nhìn những vì sao khi buồn ngủ. Tôi làm thơ khi mặt trời lặn. Tôi cảm thấy mình là người giàu có nhất thế giới. Và điều tuyệt vời là tôi thật sự không khác gì cậu. Cậu có thể có những gì tôi có - nếu cậu muốn vậy.”

Moe nói tiếp. “Tất cả diễn ra khi tôi ngừng sống cuộc đời mình theo lý trí và bắt đầu mở rộng trái tim. Đó đúng là một bí quyết thật sự cho tôi. Nhà tâm lí học người Thụy Sĩ Carl Jung từng nói thế này: ‘*Nhãn quan của bạn sẽ trở nên rõ ràng khi bạn nhìn vào trái tim mình. Ai nhìn ra ngoài thì chỉ nằm mơ. Ai nhìn vào trong mới thức tỉnh*’”

“Đó là những lời thật hay ho,” tôi nói, cảm thấy một sự bình yên và thoải mái xâm chiếm mình khi tiếp nhận những lời này. “Chà, thật tuyệt được gặp anh, Moe Jackson. Tôi thật sự mong đợi quãng thời gian chúng ta ở cùng nhau,” tôi nói đầy tin tưởng.

“Hay lắm!” anh ấy nói. “Jack, tôi nghe cậu nói rằng cậu đang ở trong giai đoạn cải biến sâu. Tốt lắm - Đó là nơi tốt nhất để sống trên đời. Tôi biết có lúc nó có thể đáng sợ, nhưng chỉ cần cậu giữ tâm mình thật thoải mái. Đó chính là thời khắc quan trọng nhất trong cuộc sống của cậu... cho đến lúc này. Thực tế, tôi dám cá rằng sau khi cậu ở cùng Cha Mike, trái tim cậu đã bắt đầu mở rộng trước sự uyên bác nội tại của chính cậu.”

“Anh nói đúng. Tôi đang tiếp thu những hiểu biết mà tôi chưa từng có trước kia - và tôi không thật sự dám chắc chúng đến từ đâu,” tôi nhận xét, hy vọng được nghe chỉ dẫn.

“Cậu đang thoát khỏi lý trí của mình và tiến sâu vào tâm hồn, nơi có mọi câu trả lời cho cậu. Sống theo lý trí tức là chơi cho an toàn. Cậu cố gắng phán đoán mọi việc. Cậu lên kế hoạch, lo lắng và cảm thấy buồn bực với quá khứ, hiện tại và cả tương lai của mình. Cậu dành nhiều thời gian phân tích

những gì có thể và sẽ xảy ra đến mức cậu bỏ lỡ việc sống cuộc sống mà cậu cần sống. Cách lý tưởng để học hỏi từ cuộc đời là chấp nhận mọi khoảnh khắc dành cho cậu - và cậu không thể làm được điều đó nếu cậu cứ loanh quanh với những suy nghĩ của mình."

Moe tạm ngừng một giây, sau đó tiếp tục. "Tôi cũng thường giống như cậu, Jack ạ, sống theo lý trí. Thực tế, tôi cũng làm nghề như cậu."

"Làm quảng cáo ư?"

"Đúng, quảng cáo. Cậu đã nghe nói đến MJ Group International chưa?"

"Dĩ nhiên. Là một trong năm công ty quảng cáo hàng đầu trên thế giới. Trụ sở đặt tại Chicago, 23 văn phòng trên khắp thế giới, hàng trăm triệu đôla doanh thu mỗi năm."

"Cậu có đoán được ai là người sáng lập ra nó không?" Moe hỏi.

"Không cần phải nói với tôi!" Tôi đáp. "MJ chính là anh, Moe Jackson phải không?"

"Đúng." Anh ấy cười tươi.

"Thật không thể tin nổi. Thật sao?" Tôi không thể tin rằng nhân vật lướt sóng mà tôi đang chuyện phiếm cùng này lại từng là một trong những bộ óc tiếp thị nổi tiếng nhất trên thế giới chỉ cách đây một thập kỷ. Công ty của anh ấy đi đầu trong nhiều sáng kiến cải tiến và khét tiếng với những chiến thuật tàn nhẫn và quan điểm chiến thắng bằng mọi giá. MJ Group International là một công ty đẳng cấp thế giới, và rất khó biết được rằng người đàn ông trông cực kỳ bình thản đang đứng trước mặt tôi trên bãi biển diễm lệ này lại là người như anh ấy nói.

"Tin tôi đi, đúng như vậy đấy," Moe đáp. "Con đường đi tới thành công của tôi rất nhanh. Dường như tôi mó tay ra vàng khi tôi làm kinh doanh. Tôi không thể dừng lại suốt nhiều năm, kiếm ra hàng triệu bạc trong quá trình đó. Tôi có giác quan thứ sáu mách bảo cho biết nên tiến lên phía trước như thế nào. Ở tuổi 40, tôi có mọi tài sản vật chất mà bất kỳ người nào trên thế giới của cậu cũng đều mơ ước: Máy bay riêng, một căn nhà ở Caymans, một nơi nữa ở Aspen, một cặp xe Porsches thời thượng trong nhà, và một cô vợ khả ái. Và sau bao nhiêu năm dành ra để chạy theo đồng tiền, danh vọng và những tiếng tung hô như thế, hãy đoán xem tôi đã phát hiện ra điều gì?"

“Kể cho tôi nghe đi,” tôi đề nghị trong khi nhìn sâu vào mắt Moe, lúc này đã ngập nét buồn rầu và hối hận.

“Tôi hiểu rằng tôi vẫn chỉ nhìn thấy chính cái con người xuất hiện trong gương mỗi buổi sáng. Tôi vẫn cảm thấy đúng cách mình đã có khi tôi đói và thất bại. Tôi vẫn thấy những con quỷ và phù thủy ám ảnh mình kể từ lúc còn là một đứa trẻ. Tôi vẫn có những niềm tin hạn hẹp về bản thân và những gì tôi có thể trở thành. Cho nên tôi hiểu rằng cho dù thế giới bên ngoài của tôi trông có mỹ miều đến đâu thì chính những gì bên trong mới là quan trọng. Và nếu thế giới bên trong của cậu hỗn độn và không lành mạnh thì cậu sẽ chẳng thu được gì ở thế giới bên ngoài để khiến cho cậu thấy hạnh phúc. Mặt khác, nếu thế giới bên trong của cậu lành mạnh và hoàn chỉnh thì những điều đơn giản và cơ bản nhất ở thế giới bên ngoài sẽ ngập tràn trái tim và tâm hồn cậu. Những kho báu lớn nhất của cuộc sống thật sự là những kho báu bên trong, bạn của tôi ạ. Như Emerson[21] nói: ‘Không có một trái tim giàu có, tài sản chỉ là một gã ăn mày xấu xí’.”

“Tôi học được điều đó khi tôi hướng vào bên trong,” tôi trầm ngâm nói thêm.

“Chúng ta thu thập được bao nhiêu không thành vấn đề, chẳng có gì có thể tạo ra bất kỳ sự thiếu hoàn chỉnh nào mà chúng ta cảm thấy bên trong mình. Là con người, tất cả chúng ta đều có những lỗ hổng bên trong mình cần được lấp đầy. Một số người trong chúng ta có những lỗ hổng do chính cha mẹ là những người không quan tâm đến các nhu cầu tình cảm khi chúng ta còn nhỏ tạo ra; một số khác lại có những lỗ hổng do những người bạn học thiếu lòng trắc ẩn không nhìn thấy giá trị đích thực của chúng ta tạo ra... Và chúng ta lớn khôn thành người lớn, chúng ta tìm kiếm một cách vô thức những con người và điều khác để lấp đầy các lỗ hổng của mình - để hoàn chỉnh chúng ta. Và khi chúng ta không làm được, chúng ta chuyển sang tìm kiếm giải pháp tiếp theo. Đó là một cuộc săn đuổi không có hồi kết, và nó làm chúng ta không có sự bình yên bên trong mình.”

“Vậy giải pháp lâu dài là gì?” Tôi hỏi khi Moe và tôi đi bộ dọc bãi biển, cảm nhận một cơn gió nhẹ dịu dàng vuốt ve khuôn mặt mình.

“Hướng nội,” câu trả lời vang lên. “Hãy làm bất kỳ điều gì cần để hoàn thiện mình. Hãy lấp đầy những lỗ hổng của cậu. Và hãy nhớ rằng cánh cổng đi tới sự mãn nguyện mở vào trong, không phải mở ra ngoài. Đó là lý do tại sao ưu tiên đầu tiên của mọi con người, tôi có thể nói vậy, đều là thực hiện những nhiệm vụ bên trong, công việc nội tâm mà cậu vừa nói tới.”

“Một cách nhìn nhận rất thú vị, anh Moe.”

“Đúng vậy. Hướng nội có nghĩa là cậu xác định những điều đang cản trở cậu hiểu rằng cậu thật sự tuyệt vời đến mức nào.”

“Chẳng hạn những niềm tin không đúng, những giả định sai lầm, những nỗi sợ hãi và những thiên kiến cá nhân,” tôi ngắt lời.

“Phải, những thứ đó và nhiều thứ khác. Bằng cách xử lý những thứ này một cách rất thật, khi đó cậu có thể cảm thấy tốt hơn ở thế giới bên ngoài. Cậu càng làm sạch được thế giới bên trong của mình thì thế giới bên ngoài của cậu càng đẹp.”

“Tất cả đều bắt đầu từ bên trong,” tôi tổng kết.

“Phải,” Moe đáp. “Và một trong những yếu tố chính của nhiệm vụ nội tâm ấy là mở rộng trái tim. Mở rộng trái tim cậu chính là sống với tình yêu - mở rộng trước những khả năng của con người, vững tin vào sự phát triển hoàn hảo của cuộc đời cậu, và sống sôi nổi hơn. Hãy bắt đầu sống theo sự kỳ diệu của cuộc đời cậu, Jack ạ - hãy hiện diện với tất cả sự tuyệt vời xung quanh cậu. Và với một chút rèn luyện, cậu sẽ làm chủ được những kỹ năng này.

Như Helen Keller[22] nói: ‘Chẳng người bi quan nào khám phá được những bí ẩn của các vì sao, hay giương buồm đến được một miền đất mới, hay mở ra một thiên đường mới cho linh hồn con người.’ Hãy can đảm hơn với cuộc sống của cậu - đó là những gì đã có tác dụng với tôi. Mở rộng trái tim của cậu cũng chính là tin tưởng những bản năng của cậu thường xuyên hơn và cởi mở với những điều tuyệt vời đan dệt cuộc sống của chúng ta. Đó chính là cách cậu chào đón những điều bất ngờ và sẵn sàng trước mọi phép màu đang chờ đợi cậu.”

***

“Tôi không biết liệu mình có tin vào các phép màu không. Tôi đã cởi mở với mọi chuyện hơn lúc trước, nhưng việc tin vào phép màu với tôi thật không dễ,” tôi thừa nhận.

Vừa lúc ấy, Moe bắt đầu chạy. Mới đầu, chỉ là chạy chậm chậm, nhưng sau đó anh ấy bắt đầu chạy nước rút. “Hãy theo tôi!” Anh ấy hướng dẫn.

Tôi cũng bắt đầu chạy, tham gia vào trải nghiệm này và tin tưởng rằng sẽ có được một bài học gì đó từ nó.

Moe dẫn đường dọc theo bãi biển trong khoảng 15 hoặc 20 phút, hoàn toàn giữ im lặng và chỉ tập trung vào mục tiêu của anh ấy: Một triền đồi phủ cát ở cuối bãi biển. Cuối cùng, khi anh ấy đến đích, tôi cũng bắt kịp anh ấy. Mồ hôi chảy tràn trên má tôi, và tôi cố lấy lại nhịp thở.

"Tôi có thể thấy có quá nhiều thức ăn kiểu Italia," Moe đùa khi chỉ vào con đường dẫn tới lối lên đồi.

"Chúng ta đang đi đâu đây?" Tôi hổn hển.

"Cậu sẽ biết thôi," anh ấy đáp.

Trên đỉnh đồi là một cái gò cỏ mọc rậm rạp. Từ vị trí này, tôi có thể nhìn thấy những hòn đảo khác, những con tàu chạy ngang qua, và những cấu trúc san hô đẹp mê hồn.

"Hãy nhìn đằng kia xem," Moe nói trong lúc chỉ tới cái gì đó có vẻ như là một phế tích cổ cách đó một quãng.

"Thứ gì vậy?" Tôi hỏi.

"Chà," Moe đáp lại trong khi nghịch một cái vỏ sò trong chuỗi hạt kỳ lạ của mình: "mới nhìn có thể hơi giống phế tích lịch sử hay một loạt bức tường và đường đi sơ khai. Nhưng tôi sẽ kể cho cậu nghe câu chuyện rất hay về những gì cậu đang nhìn thấy. Nếu cậu bay được lên phía trên những phế tích ấy - được tạo ra bởi những cư dân xa xưa của Hawaii từ nhiều năm về trước - cậu sẽ phát hiện được điều mà các nhà nghiên cứu khoa học gần đây tìm thấy khi họ khảo sát di tích này từ trên trực thăng và máy bay."

"Tôi vẫn đang nghe rất chăm chú đây," tôi háo hức nói.

"Cái có vẻ như là một loạt lối đi và bức tường ngẫu nhiên ấy thực tế lại là một tập hợp những đường cao tốc và hệ thống vô cùng phức tạp và tinh vi nằm ở nền móng của một nền văn minh rực rỡ khi nhìn ở một góc độ cao và hoàn chỉnh hơn.

“Mấu chốt thật sự là thế này,” Moe giải thích. “Khi cậu nhìn mọi thứ từ một góc độ cao hơn, cậu có thể nhìn thấy rằng những thứ có vẻ không liên quan đến nhau thực tế lại có liên quan. Và với tôi, đó là một phép màu. Cậu thấy đấy, một phép màu không là gì khác ngoài một sự thay đổi tư duy giúp chúng ta nhìn thấy mọi thứ theo một cách mới. Bằng cách leo lên đỉnh đồi này, cậu có thể nhìn thấy mọi thứ khác hơn lúc ở dưới thấp. Và bằng cách liên tục mở lòng trước việc nhìn nhận cuộc sống của cậu theo những cách mới, rốt cuộc cậu sẽ nhìn thấy những phép màu đang diễn ra. Cậu càng cởi mở, cậu sẽ càng nhìn thấy được rằng nhiều điều tưởng như không liên quan đã diễn ra trong suốt cuộc đời cậu chính là một phần của một hệ thống kết nối lớn hơn. Đây chính là những gì tôi xem là phép màu.”

Sau đó, Moe nằm xuống đất. Chỉ trong vài giây, anh ấy chống đẩy với một nhịp độ rất nhanh.

“Giờ thì anh lại đang làm gì vậy?” Tôi hỏi với giọng đầy ngạc nhiên.

“Chỉ để giữ dáng thôi,” anh ấy đáp.

Anh ấy tiếp tục bài giảng của mình trong lúc mồ hôi đầm đìa trên trán. “Jack, ngoài kia có nhiều điều đang đợi cậu. Nó hơn hẳn những gì cậu có thể đoán được. Chìa khóa là niềm tin.”

Lại là danh từ đó. Tôi biết mình phải tin rằng mọi thứ xảy ra với tôi trong quá khứ, và xảy ra với tôi trong tương lai đều là một phần của một chương trình đã được sắp xếp hoàn hảo để dẫn tôi theo con đường của số phận và chân lý tối cao.

“Đừng sống theo lý trí,” Moe nói. “Cậu đã thử phương pháp sống như thế rồi, và nó đưa cậu đến đâu nào?”

“Tôi vẫn như mắc kẹt, thậm chí sau nhiều năm rồi,” tôi thừa nhận.

“Có lẽ đã đến lúc có một hệ thống mới, sống nhiều theo trái tim của cậu hơn. *Hãy* yêu thương nhiều hơn, và tôi hứa rằng những cánh cổng bằng vàng mở ra một thế giới hoàn toàn mới sẽ chào đón cậu. Một khi cậu bắt đầu sống cuộc sống của mình trọn vẹn từ nơi sâu thẳm nhất trong cậu và yêu thương con người mình, mọi thứ sẽ thay đổi tốt hơn hẳn. *Hãy sống cuộc đời của cậu như là một sự chiêm*

nghiệm về tình yêu - yêu thương những người khác, yêu thương chính cậu, và yêu thương thế giới này. Đó là những gì tôi thật sự đang trình bày."

"Làm thế nào anh hiểu ra điều đó? Câu chuyện của anh là gì, Moe?"

"Tất cả chúng ta đều có một câu chuyện, phải không? Chà, cuối cùng tôi cũng quyết định từ bỏ cuộc sống của mình bởi vì nó càng ngày càng vượt ra ngoài tầm kiểm soát của tôi. Tôi từ bỏ mọi thứ tôi có và ngao du khắp thế giới với một cái ba lô trong vài năm. Tôi gặp những con người thú vị và đắm mình trong những nền văn hóa khác nhau. Tôi tới những buổi hội thảo về sự trưởng thành cá nhân và dành hàng tháng trời sống một mình trong hoang dã. Tôi học cách ngồi thiền ở Ấn Độ và phải lòng môn lướt sóng tại Australia. Khi tôi thay đổi bản thân, tôi đi đến một điểm nơi tôi bắt đầu tìm thấy những câu trả lời cho các câu hỏi lớn nhất của đời mình. Tôi bắt đầu trưởng thành thành một con người hoàn toàn mới theo nhiều cách. Sau đó, trong một lần tới tham quan hòn đảo kỳ diệu này, tôi phát hiện ra bãi biển này. Khi đó tôi tìm được ngôi nhà của mình. Tôi cảm thấy đây chính là nơi mình thuộc về. Và tôi ở đây kể từ lúc đó."

"Thật kỳ diệu." Tôi nghĩ một lúc, sau đó cất tiếng hỏi, "Ở một mình để tìm kiếm bản thân có quan trọng không?"

"Không, không hề," Moe đáp lại. "Thực tế, sống một mình suốt một thời gian dài có thể là một hình thức trốn chạy khỏi những gì cần được nhìn nhận. Gần như nó có thể là một dạng sao nhãng trước việc đi sâu vào những gì thật sự cần khắc phục. Khi tôi ở Ấn Độ, tôi gặp nhiều tu sĩ mà tôi nghe nói đã dành những năm tháng tốt đẹp nhất của đời họ để sống một mình, tít trên các đỉnh núi, chỉ vẻn vẹn với một chiếc khố và một bát gạo mà thôi. Tôi chưa bao giờ nghĩ những con người như thế đều được giác ngộ."

"Điều đó khiến tôi ngạc nhiên."

"Chà, rất dễ bình thản ngồi một mình trên đỉnh núi chẳng làm gì ngoài việc suy ngẫm. Và không hề khó khăn để cảm thấy hạnh phúc và hoàn toàn thoát khỏi căng thẳng khi cậu chỉ có riêng mình và không còn ai khác ở xung quanh gây khó chịu và gợi ra những vấn đề sâu thẳm của cậu. Với tôi, trưởng thành đến từ việc sống trong thế giới thực. Chúng ta khám phá xem mình là tuýp người nào trong mối quan hệ với người khác. Theo kinh nghiệm của tôi, chỉ khi những người khác ở xung quanh thì chúng ta mới biết được cái bản ngã đích thực của mình. Tôi sẽ cho cậu một ẩn dụ. Giả sử

cậu đặt mình hoàn toàn trơ trọi trong một cái thùng màu trắng. Không hề có cửa sổ cũng như cửa ra vào - chỉ có cậu thôi."

"Vâng, tôi đang hình dung như thế," tôi nói với hai mắt nhắm lại.

"Tốt. Giờ cậu đã nhìn thấy những gì tôi đang nói tới chưa? Không có bất kỳ thứ gì khác để cậu đối chiếu với bản thân, cậu không thể biết được nhiều về mình. Chỉ có một mình cậu trong cái thùng."

"Tôi nhìn thấy chính xác những điều anh đang nói. Tôi cần những thứ khác trong cái thùng đó để tôi so sánh với chính mình."

"Chà, tôi không biết liệu *so sánh* có phải là từ đúng không, nhưng cậu đang đi đúng đường. Nếu tôi bỏ một cái ván trượt vào chiếc thùng đó cùng với cậu, giờ sẽ có một mối quan hệ. Cậu có thể quan sát cái ván trượt và sau đó nhìn nhận bản thân. Giờ đã có cách để cậu tiếp nhận thông tin về bản thân, trong mối quan hệ với cái ván trượt. Cậu có thể nhận thấy rằng mình cao hơn cái ván, hoặc thông minh hơn, hoặc là cậu hoạt động hơn. Cho nên chỉ trong mối quan hệ, chúng ta mới có thể đi đến chỗ hiểu về mình."

"Quan điểm rất hay," tôi đáp.

"Hãy đưa ẩn dụ đó vào thảo luận về tu sĩ và bát gạo nhé. Tít trên đỉnh núi, tu sĩ không hề có mối quan hệ gì. Và như thế, không hề có sự trưởng thành và tự khám phá thật sự. Nhưng khi chúng ta đưa ông ấy trở lại với thế giới thật..." Moe trình bày.

"Ông ấy ở trong mối quan hệ với những người khác," tôi xen vào. "Ông ấy có thể nhìn nhận bản thân khi so sánh với người khác trên thế giới."

"Đúng. Và khi ông ấy sống với đời, những thăng trầm của thế giới sẽ làm cho ông ấy phải ứng phó theo những cách nhất định. Nếu ai đó cư xử tệ với ông ấy, ông ấy có thể nổi điên. Cơn giận bộc lộ ra không là gì ngoài một cơ hội để chữa lành vết thương sâu hơn. Nếu có gì đó khiến ông ấy sợ, đây chính là một cơ hội khác để học thêm điều gì đó về chính ông ấy, và khi làm như vậy, nhận thức của ông ấy sẽ được nâng lên cấp độ cao hơn. Nếu một thử thách ông ấy trải qua khiến ông ấy thất vọng, thì nó sẽ tạo ra một phương tiện khác cho ông ấy đem nó trở lại với chính mình và tìm ra những gì ở ngay trong chính ông ấy cần được củng cố và cải thiện. Cậu có thấy sống trong thế giới thực tại, đi

làm, thanh toán các hóa đơn, và trải nghiệm thân phận con người là cách duy nhất để tiến tới sự giác ngộ không?"

"Có. Tôi đã hiểu rõ điều đó. Nhưng như thế, tôi hy vọng anh không phiền để tôi hỏi câu này, tại sao *anh* lại sống một mình?"

Moe chìm vào im lặng. Sau khi suy nghĩ câu hỏi của tôi một lúc, anh ấy mỉm cười. "Một ý rất hay. Tôi không biết câu trả lời cho câu hỏi đó, Jack ạ. Tất cả những gì tôi có thể nói là tôi biết rằng tôi đang ở đúng nơi tôi muốn ở. Tôi đã sống với thế giới này cả đời mình rồi, và giờ con đường của tôi dẫn tôi tới nơi này. Ý định của tôi là tiếp tục ở đây, nhưng cuộc sống của chúng ta diễn ra theo những cách vượt ra ngoài ý muốn của chúng ta. Ai biết được một năm nữa tôi sẽ ở đâu? Tôi đang tận hưởng cái nơi tôi ở lúc này. Tôi chỉ chú ý đến thời khắc hiện tại, mở ra tất cả những khả năng và tiềm năng. Lòng tôi cảm thấy hạnh phúc khi ở đây. Trừ khi trái tim tôi mách bảo với tôi điều gì khác, còn không đây sẽ vẫn là nơi tôi ở."

Tôi không hoàn toàn thỏa mãn với câu trả lời của Moe, nhưng tôi không ép anh ấy. Người đàn ông có vẻ đẹp như chàng Adonis[23] và nét bình thản của Đức Phật này rõ ràng biết điều gì đó mà tôi không biết. Trong tâm trí tôi, không hề có mảy may nghi ngờ rằng anh ấy đang sống theo một triết lý được khai sáng hơn tôi rất nhiều.

***

Cho tới khi gặp Cha Mike chỉ vài tuần trước, cuộc sống của tôi chỉ là một mớ hỗn độn. Nhờ lĩnh hội vốn hiểu biết độc đáo của ông, cuộc đời tôi đang cất cánh bay lên. Tôi là ai mà dám phán xét cách sống của Moe chứ? Đúng, cách tiếp cận của anh ấy rất độc đáo. Nhưng nếu tất cả chúng ta đều chỉ sống theo suy nghĩ thông thường của số đông thì xã hội chúng ta sẽ vẫn chìm trong đêm trường trung cổ. Chính nhờ những tư duy táo bạo và mới mẻ của những người biết nhìn xa trông rộng trong thế giới chúng ta nên mới có những tiến bộ. Và trên hết, những gì Moe đang dạy cho tôi đều rất có ý nghĩa.

"Jack, tôi vừa chia sẻ cả tấn kiến thức với cậu trong ngày hôm nay - tôi hy vọng nó có ích," Moe nói. "Nhưng chúng ta sẽ có rất nhiều điều để thảo luận trong một tháng tới. Và trong thời gian cậu ở đây, cậu sẽ ở lại nhà khách của tôi."

“Nhà khách ư?” Tôi thắc mắc vì không nhìn thấy công trình gì khác ngoài túp lều của anh ấy trên bãi biển.

“Phải - nó ở đằng kia,” Moe đáp trong khi chỉ tay về một chiếc giường cũ khung gỗ kê ngay phía sau “lâu đài” của anh ấy.

“Cậu sẽ ngủ dưới bầu trời sao trong thời gian ở Hawaii. Sẽ vô cùng tuyệt vời với cậu.” Nói xong, Moe bước xuống bãi biển, vớ lấy ván trượt và lao vào những con sóng.

8. ĐI VÀO CÕI HUYỀN BÍ

"Điều không bao giờ quay trở lại chính là những gì làm cho cuộc sống ngọt ngào "

- Emily Dickinson

***

Khi Moe và tôi ăn sáng với đu đủ và cam trên bãi cát vào sáng hôm sau, tôi cảm thấy vô cùng tò mò. Vì thế tôi đã đề nghị anh ấy chia sẻ một vài chi tiết về chủ đề tình cảm.

"Cuộc đời tôi được biến đổi khi tôi bắt đầu làm theo con tim mình," anh ấy bắt đầu kể. "Làm theo con tim của mình là điều rất quan trọng bởi vì nó chứa đựng một sự thông minh cao hơn hẳn trí thông minh chứa đựng trong đầu cậu. Tiếp cận được tri thức của trái tim giúp gắn kết cậu với tri thức lớn hơn của thế giới và mở toang cánh cửa đi vào trái tim của vũ trụ. Tôi không có ý tỏ ra huyền bí, nhưng đó là những gì tôi thấy đúng. Tôi hoàn toàn tin vào tri thức mà trái tim tôi đưa ra cho tôi."

"Như vậy tôi cần *sống* theo con tim mình?"

"Không, thực tế đó là một sự cân bằng - một mối quan hệ đối tác. Để sống cuộc sống cao nhất của mình, hay tôi có thể nói là tốt đẹp nhất, bí quyết là phải có trái tim và khối óc kết hợp hài hòa với nhau. Một số người sống hoàn toàn theo con tim của họ - đó thuần túy là tình cảm và cảm xúc. Những người này thường gặp rắc rối trong thế giới thực, chẳng khác gì những gã khờ lụy tình phân định rất kém và không nhận biết được thực tế. Những người khác lại sống hoàn toàn theo đầu óc - họ quá lý trí và lôgíc, không còn chỗ cho trực giác và đam mê chỉ dẫn họ."

"Kiểu như nhân vật Spock trong loạt phim truyền hình *Star Trek* đây mà."

"Đúng vậy, Jack ạ, đó là một ví dụ rất đúng. Và cũng như Spock, những cá thể như thế lạnh lùng như đá. Tôi tin rằng cuộc sống là phải biết cân bằng: Để cho khối óc và trái tim kết hợp thành một bộ đôi, hay những người bạn đời của nhau. Hãy sống sao cho khôn ngoan nhưng tốt bụng, lãng mạn nhưng không kém phần thực tế, can đảm nhưng chu đáo, có trách nhiệm nhưng đầy đam mê. Cần nỗ

lực và thời gian để đạt được sự cân bằng này - chính tôi vẫn phải vật lộn với điều này trong rất nhiều ngày. Nhưng với cam kết và sự kiên trì, rồi nó sẽ đến."

"Làm thế nào tôi mở rộng trái tim mình được, Moe? Tôi thật sự muốn *cảm nhận* nhiều hơn và khám phá niềm vui trong cuộc sống, sống vui vẻ và hạnh phúc hơn," tôi nói. "Cảm giác của tôi là cuộc đời tôi sẽ mở ra một khi trái tim tôi mở rộng - như lời anh nói - nhưng bảo tôi mở rộng trái tim mình thì có phần giống như là bảo tôi chuyện phiếm với anh bằng tiếng Hawaii. Tôi không biết phải bắt đầu từ đâu."

"Tôi hoàn toàn hiểu cậu," Moe đáp với những gì tôi cảm nhận được là một sự thấu cảm thực sự. "Tôi đã trải nghiệm tình trạng tương tự khi tôi tiến theo lộ trình của mình. Và đó là lý do tại sao tôi trở thành người thầy hoàn hảo cho cậu, nếu cậu không phiền khi tôi nói như vậy. Chúng ta dạy những gì chúng ta cần học nhất, và bài học lớn nhất của đời tôi là làm cho những món quà của trái tim luôn sẵn có với chính mình. Và tôi học được nhiều đến mức tôi có thể chia sẻ với cậu. Thực tế, tôi nhớ đến một câu chuyện xưa nói về những gì nằm ngay trong trái tim. Tôi kể với cậu được không?"

"Xin cứ tự nhiên."

"Ở phương Đông, từ nhiều nghìn năm trước, người ta tin rằng mỗi người trên Trái Đất đều là một vị thần. Nhưng con người lạm dụng sức mạnh của mình, cho nên Đấng Tối cao mới quyết định lấy đi sức mạnh đó. Sau đó nảy sinh vấn đề là ngài sẽ giấu phép màu - nguồn gốc của toàn bộ tài năng, tiềm năng và danh tiếng của con người - ở đâu. Vị thần thứ nhất nói 'Sao bệ hạ không đào một cái hố sâu trên mặt đất và bỏ phép màu vào trong đó?' 'Không', Chúa trời trả lời: 'rốt cuộc sẽ có người đào đủ sâu và tìm ra nó.' Vị thần thứ hai khi đó lên tiếng. 'Thần có một ý,' ông ấy nói. 'Sao không bỏ nguồn gốc sức mạnh của loài người này lên trên đỉnh núi cao nhất?' Chúa trời lại từ chối. 'Không được. Sẽ có người leo được lên đỉnh núi cao đó và tìm thấy nó.' Cuối cùng, vị thần thứ ba tâu: 'Vậy nếu bệ hạ bỏ phép màu xuống đáy đại dương sâu nhất của thế giới thì sao?' Chúa trời trả lời: 'Không ổn, sẽ có người lặn được xuống đại dương và phát hiện ra nó.' Chúa trời khi đó ngừng lại và suy ngẫm. Sau một lúc, ngài ranh mãnh nói: 'Ta đã có cách. Ta sẽ đặt nguồn gốc của sức mạnh phi thường, sự kỳ vĩ và vinh quang này vào ngay trong tim của mỗi người đàn ông, đàn bà và đứa trẻ trên Trái đất này, để họ sẽ chẳng bao giờ nghĩ đến việc tìm ở đó.'"

"Một câu chuyện thật thú vị," tôi nói.

“Cậu thấy đấy, Jack, trái tim của cậu chứa đựng nhiều tri thức và tài năng hơn cậu nghĩ rất nhiều. Cậu có thể nghĩ rằng trí tuệ của mình có mọi câu trả lời - Cậu có thể tưởng tượng rằng nếu cậu chỉ việc thu thập thêm thông tin và học hỏi nhiều hơn, cậu sẽ chiến thắng trò chơi của cuộc đời. Và cậu có thể tin rằng nếu cậu chỉ cần nghĩ ra những gì không có tác dụng trong cuộc đời cậu thì cậu sẽ biết cách làm cho mọi việc có tác dụng trở lại. Nhưng tôi không nghĩ rằng đó là cách cuộc sống vận hành.”

“Tôi cần hướng vào trái tim mình thêm nữa phải không?” Tôi đoán.

“Thêm rất nhiều,” Moe nói với giọng rất thảnh thơi. “Nhưng xin hãy hòa nhã với chính mình. Con đường từ trái tim đến trái tim không hề ngắn. Nó có thể mất hàng tuần, hàng tháng, hoặc thậm chí hàng năm trời để mở ra hoàn toàn. Điều chính yếu là cậu đi đúng đường.”

“Và chính xác thì tôi thực hiện điều đó như thế nào?”

“Giờ cậu đã đi đúng đường rồi,” Moe đáp. “Cậu có đủ can đảm tới đây và tìm tôi, điều đó đã cho tôi thấy rằng cái chỗ ở bên trong cậu đã sẵn sàng để cho trái tim đau khổ của cậu được chữa lành.”

Tôi biết ý Moe là gì khi anh ấy nhắc đến trái tim đau khổ của tôi. Tôi cảm thấy tất cả mọi người trên thế giới này của chúng ta đều có một trái tim đau khổ vào lúc này hay lúc khác. Tôi không chỉ nói tới trái tim đau khổ khi chúng ta mất một ai đó chúng ta yêu thương - ý tôi là những lúc chúng ta đau khổ khi chúng ta bắt đầu nhận ra rằng giấc mơ của chúng ta đã phai nhạt và những khát khao sâu thẳm nhất của chúng ta chẳng bao giờ được thực hiện, khi chúng ta nhìn thấy hiện trạng thế giới của mình và những giá trị không mấy tốt đẹp điều khiển nó, và khi chúng ta đánh giá thấp bản thân trong cuộc sống và giảm thiểu số phận của mình. Tôi nghĩ đến những gì Benjamin Disraeli[24] từng nói: “Cuộc sống quá ngắn ngủi, không thấm vào đâu.”

Moe tiếp tục nói. “Bãi biển này là một ẩn dụ tốt cho cuộc sống của cậu, Jack ạ. Cuộc sống là một bãi biển xét ở nhiều khía cạnh. Nó phản ánh một hành trình với những phần toàn cát cũng như những khu vực đá gập ghềnh, và nó có những khúc quanh cũng như những đoạn thẳng tắp. Có lúc cậu nhìn thấy những con sóng vỗ tung tóe khi cậu thức giấc vào buổi sáng và cảm thấy cơn thịnh nộ của đại dương; lúc khác lại vô cùng bình yên và không có một thứ gì gợn lên. Vì tôi đã sống khá nhiều trên bãi biển này, tôi hiểu rằng những quy luật của cuộc sống thật sự không là gì khác hơn những quy luật

của tự nhiên. Hãy tìm hiểu cách tự nhiên vận hành và cậu có thể hình dung ra cuộc sống vận hành như thế nào, ở cấp độ đích thực nhất của nó.”

Cha Mike cũng đã dạy tôi điều này.

“Tôi sẽ cho cậu một ví dụ,” Moe nói. “Tôi đã có nhiều đêm một mình ở ngoài bãi biển này. Có lúc tôi thức trắng suốt đêm, chỉ hít thở, suy ngẫm và đắm mình trong sự uy nghi của nơi này. Tôi chưa bao giờ hết ngạc nhiên trước vẻ rực rỡ của buổi bình minh luôn xuất hiện ngay sau thời khắc tối nhất của buổi đêm. Và điều đó cũng đúng với cuộc sống của chúng ta. Mỗi người và mọi người trong chúng ta đều phải chịu đựng bóng tối - nhưng nó *luôn* tan đi, và ánh sáng luôn trở lại. Thực tế chính vào lúc cậu mắc vào những vấn đề của mình nhất lại là khi cậu đến gần với giải pháp nhất. Và khi cậu đang trải qua những nỗi đau sâu nhất thì sự bình yên lớn nhất của cậu lại đang tiến về phía cậu.”

Tôi chưa bao giờ nghĩ về cuộc sống với nhãn quan như thế này. Sự uyên thâm của Moe có sự lịch lãm và cao đẹp nhất định và rất giống với những lời dạy mà Cha Mike đã ân cần chia sẻ với tôi - cả hai người đều nói đến một trí thông minh siêu việt của thế giới nơi chúng ta đang sống. Theo cả hai vị thầy này, cuộc đời mỗi con người dường như diễn ra theo một kế hoạch chính xác - mọi chuyện xảy ra vì có lý do, và cuộc đời không là gì khác hơn một món quà kỳ lạ.

“Giờ để tôi cho cậu một lời khuyên thiết thực, Jack nhé. Một trong những điều đầu tiên cậu có thể làm để kết nối lại với trái tim mình là kích thích những đam mê đã chết ngay trong cậu. Hãy bắt đầu làm những việc mà, trước kia, đã từng đầy ắp trái tim của cậu. Hãy bắt đầu làm những gì phù hợp với đứa bé đầy nhiệt huyết trong cậu và làm cho cậu cười nhiều đến mức thắt cả bụng. Hãy khám phá lại những gì làm cậu xúc động và khiến cậu rơi nước mắt - sau hết, nơi khiến cho cậu rơi nước mắt chính là nơi vũ trụ muốn cậu tìm đến.”

“Tôi thắc mắc tại sao tôi lại mất quá nhiều thời gian đến vậy để tới được nơi tôi đã trải nghiệm một tình yêu dành cho chính cuộc sống. Nói thật với anh, anh Moe, tôi cảm thấy không vui vì tôi phải mất nhiều năm đến vậy,” tôi nói trong khi ánh mắt nhìn xuống cát, và trong tôi ngập tràn cảm giác hối tiếc.

“Đừng trách móc mình nữa, Jack. Như tôi đã nói với cậu lúc trước - cậu đang ở đúng nơi cậu cần đến. Đừng nghi ngờ con đường của mình, và hãy tận hưởng nơi cậu tìm tới. Mọi thứ xảy đến với cậu trên đường đi đều tất yếu như vậy. ở đây, chìa khóa là chấp nhận. *Lúc này* là một thời khắc đặc biệt

trong cuộc đời cậu - hãy tận hưởng nó. Cậu đang lấy lại cuộc sống ban đầu của mình - cuộc sống có ý nghĩa với cậu trước khi những điều khác xen vào."

Đột nhiên gương mặt Moe biến thành một nụ cười toe toét. "Đã đến lúc cậu lại được có những niềm vui của cuộc sống," anh ấy nói. "Khi tôi còn là một đứa bé, ba mẹ tôi thường bảo tôi rằng mắt tôi chiếu sáng. Họ bảo tôi rằng thực tế trong mắt tôi có tia lấp lánh. Giờ tôi nhìn thấy những gì họ nói: Một đứa trẻ đang vui chơi luôn có đôi mắt chiếu sáng."

"Chà, tôi cũng từng là một đứa trẻ rất hoạt bát."

"Tôi muốn cậu lấy lại tia lấp lánh ấy. Và khi cậu làm được, trái tim cậu sẽ rộng mở thêm và bắt đầu mách bảo cho cậu chân lý của nó."

"Tôi rất mong điều đó xảy ra, Moe."

"Nó sẽ xảy ra. Lời khuyên của tôi dành cho cậu là hãy bắt đầu làm những việc khiến cậu hạnh phúc nhất. Hãy theo đuổi hạnh phúc của cậu, và bắt đầu thực hiện những việc đã từng khiến trái tim cậu cất lên tiếng hát. Khi chúng ta lớn lên, chúng ta đánh mất khả năng nhìn nhận những điều từng làm cho chúng ta phấn khích."

"Tôi thậm chí không nhớ nổi những đam mê của mình là gì nữa," tôi buồn bã thừa nhận.

"Không sao cả. Chúng sẽ lại tìm thấy cậu một khi cậu bắt đầu tìm kiếm chúng," Moe an ủi tôi. "Hãy hỏi chính mình những câu hỏi, vì việc tự chất vấn mình một cách sáng tạo sẽ gợi ra nhiều câu trả lời mà cậu đang tìm kiếm. Hãy hỏi mình những câu hỏi như: 'Trước kia mình đã làm những gì khiến mình cảm thấy hài lòng với bản thân?' hoặc: 'Nếu mình không phải làm việc, mình sẽ dành thời gian như thế nào?' Và tôi cũng gợi ý rằng cậu nên bắt đầu lắng nghe nhiều hơn."

"Nghe gì cơ?"

"Nghe những tiếng gọi bên trong, Jack ạ. Hãy chú ý hơn tới những lời nhắc nhở thầm lặng và dịu dàng cất lên từ những nơi sâu nhất trong cậu. Chúng luôn ở đó, chúng có tiếng nói, và chúng đòi được lắng nghe. Cậu biết chúng khi cậu còn là một đứa trẻ - hãy nhận biết chúng trở lại với tư cách một người trưởng thành."

“Tôi đã rời xa điều này đến mức tôi sợ rằng mình đã để mất bất kỳ sự gắn kết nào với phần sâu hơn này của chính tôi. Tôi biết mình đã bế quan tỏa cảng và tôi thật sự sống theo lý trí. Nhưng tôi sẵn sàng bắt đầu lắng nghe những tiếng gọi bên trong mà anh nói tới này.”

“Tuyệt vời,” Moe đáp. “Ý định bắt đầu lắng nghe con tim của cậu là một bước tiến lớn để khai mở nó và được lợi từ những món quà lớn lao mà nó sẽ phải dành cho cậu. Chỉ riêng những ý định cũng đã như những con sóng lớn tràn qua vũ trụ, và tất yếu chúng sẽ quay trở lại và mang theo những món quà tuyệt vời. Chỉ cần tiếp tục lắng nghe và quan sát.”

“Jack, hãy nhớ rằng trái tim chúng ta nói với chúng ta ở những không gian tĩnh lặng của cuộc đời chúng ta. Hãy dành thời gian để ngồi lại và suy ngẫm về mọi việc. Và hãy tin rằng sẽ đến lúc mọi thay đổi cậu đang mong muốn sẽ xuất hiện trong cuộc đời cậu.”

“Vũ trụ là một nơi rất thân thiện,” tôi nói thêm, nhắc lại những gì đã trở thành một câu thần chú với tôi khi tôi tiến vào những vùng nước chưa được biết đến của đời mình.

“Cậu ngộ ra rồi đấy, người anh em ạ. Nhớ tin tưởng rằng nó sẽ ổn thỏa, cho dù điều gì xảy ra, thì thực tiễn mới mẻ của cậu sẽ tiến về phía cậu. Nó cũng giống như những gì nhà thơ Sufi Rumi[25] đã nói từ nhiều năm trước: ‘Hãy gõ cửa và niềm vui bên trong cuối cùng sẽ mở toang ô cửa sổ và ngó ra để xem ai ngoài đó.’ Những lời nhắc nhở này sẽ dẫn cậu theo những hướng nhất định - chúng là tiếng nói của trái tim cậu dẫn dắt cậu đi theo hướng của số phận. Hãy can đảm bước vào nơi bí ẩn của cuộc đời mình, và cậu sẽ tiến lên vững vàng trên con đường của mình.”

“Bước vào nơi bí ẩn ư? Cách nói đó thật hay, Moe.”

“Chà, tôi nghiệm trong đời mình rằng điều duy nhất cậu có thể trông mong ở đời là những điều không ngờ. Phép màu của cuộc đời cậu sẽ xuất hiện khi cậu dám bước vào sự bí ẩn của nó. Chúng ta đều cần dành thêm thời gian trong thế giới kỳ diệu mà cuộc sống của chúng ta định như vậy. Tôi rất thích cách nói của T.H. Huxley[26] về điểm này: ‘Hãy ngồi xuống trước thực tại như một đứa bé con và hãy sẵn sàng từ bỏ mọi định kiến. Hãy khiêm nhường đi tới bất cứ đâu và bất kỳ vực thẳm nào mà tự nhiên dẫn dắt, hoặc bạn sẽ chẳng học được gì cả’”

***

Nói xong, Moe ngồi bệt xuống bãi biển và ra hiệu cho tôi làm theo anh ấy. Anh ấy bắt đầu đắp một tòa lâu đài cát, với những tháp canh và một cây cầu bằng vỏ sò. Anh ấy im lặng làm việc một lúc. Cuối cùng, anh ấy tiếp tục cuộc thảo luận của chúng tôi. "Trái tim của chúng ta muốn chúng ta tự do," anh ấy nói khi thực hiện những thao tác cuối cùng trên tác phẩm nghệ thuật của mình. "Một trong những khát khao lớn nhất của con tim chúng ta là muốn chúng ta thành những nhà thám hiểm, du hành qua cuộc sống với một tâm thế ngạc nhiên và kính sợ - nhưng sẽ không như vậy nếu chúng ta khép mình trước những khả năng của cuộc sống. Chúng ta thật sự cần từ bỏ tất cả những định kiến của mình xem cuộc sống của chúng ta phải như thế nào và những gì phải làm để khiến chúng ta hạnh phúc. Tôi thật sự cố gắng 'khiêm nhường đi tới bất kỳ đâu và bất kỳ điều gì tự nhiên dẫn dắt tôi tới.' Tôi là ai mà đòi quyết định cuộc sống của mình chứ?"

"Một cách nói rất sâu sắc, Moe. Anh rõ ràng đã suy nghĩ rất nhiều về chủ đề này."

"Nhiều cảm xúc thì đúng hơn," Moe trả lời. "Một cách nói thậm chí còn sâu sắc hơn về điểm này là của Albert Einstein, người từng nhận xét: 'Điều tuyệt vời nhất chúng ta có thể trải nghiệm là sự bí ẩn. Nó chính là nguồn gốc của tất cả nghệ thuật và khoa học đích thực. Người xa lạ với cảm xúc này, không còn biết ngạc nhiên và sững sờ, thì chẳng khác gì đã chết với hai mắt nhắm chặt'"

"Vậy chúng ta sống trọn vẹn nhất khi chúng ta sống với tâm thế ngạc nhiên và kính sợ. Nghe giống như một cách sống rất tự do," tôi nói. "Chỉ cần mở lòng với những bí ẩn của nó. Tôi nghĩ tôi có thể làm được điều đó."

"Cách hoạt động với tư cách một con người như thế này sẽ có lúc tạo ra cảm giác sợ hãi - điều đó rất tự nhiên. Nhưng hãy cảm nhận những nỗi sợ đó, và hãy thực hiện nó. Chỉ cần đón nhận nỗi sợ của cậu và để cho nó tràn qua. Cuối cùng nó sẽ trôi qua. Đây là chìa khóa thật sự về điểm này: *Để cuộc sống của cậu tuyệt vời hơn, niềm tin của cậu phải lớn hơn nỗi sợ hãi.* Chỉ khi cậu có niềm tin vào thực tế rằng, như cậu nói, vũ trụ là một nơi rất thân thiện và nó lớn hơn hẳn mọi nỗi sợ hãi trói buộc cậu - chỉ khi đó cuộc sống tươi sáng nhất của cậu mới lên tiếng. Niềm tin của cậu vào thực tế rằng thế giới này khiến cậu quan tâm nhưng lại thường gửi tới những phép màu mang dáng dấp những khó khăn phải lớn hơn hẳn tâm lý sợ những khó khăn đó hủy hoại cuộc đời cậu. Niềm tin của cậu vào sự thông minh của vũ trụ phải lớn hơn nhiều so với những nỗi sợ rằng cậu cô độc. Có một kế hoạch lớn hơn nhiều đang mở ra, và cậu phải tin vào nó. Một khi cậu làm được như vậy, hạnh phúc của cuộc đời cậu sẽ được phép xuất hiện."

Moe gãi bụng và vươn vai. "Nhân tiện, quay trở lại quan điểm của tôi về việc phục hồi những đam mê của cậu," anh ấy nói. "Khi chúng ta lớn lên trong những môi trường nơi không có nhiều quyền tự quyết cá nhân - nói cách khác, khi chúng ta được dạy bảo những gì cần phải làm - chúng ta đánh mất sự liên hệ với những khao khát đích thực của trái tim mình. Chúng ta đánh mất mối liên hệ với những sở thích của mình và những điều làm cho trái tim ta rộn ràng. Chúng ta đánh mất cảm xúc về những gì chúng ta yêu thích, và khi đó chúng ta trở thành những người lớn không biết những khát khao đích thực của mình là gì. Kết quả là, chúng ta không biết làm cách nào để khiến con tim mình rộn rã và tận hưởng trải nghiệm được sống trọn vẹn. Và như vậy, những đam mê thật sự của chúng ta bị chôn vùi trong chính chúng ta."

"Bị chôn vùi ư?"

"Phải. Tôi không biết cậu có hiểu điều này không, Jack, nhưng họa sĩ đáng kính James McNeill Whistler đã từng học tập tại Học viện Quân sự West Point. Khi ngồi trong một lớp công trình, giáo viên bảo sinh viên vẽ một bức tranh mô tả một cây cầu. Whistler đã vẽ một cầu vòm bằng đá tuyệt đẹp và có thêm hai cậu bé khoan khoái ngồi câu cá trên đó. Giáo viên hướng dẫn thấy hai đứa trẻ trong bức tranh, tỏ ra bực tức và cáu kỉnh bảo Whistler phải tẩy bỏ chúng khỏi chiếc cầu. Whistler vẽ lại bức phác họa, lần này cho hai đứa trẻ ngồi trên bờ sông. Giáo viên càng khó chịu hơn nữa và hét bảo Whistler phải tẩy bỏ bọn trẻ khỏi bức tranh. Whistler làm theo, nhưng trong bản phác thảo cuối cùng, ông lại cho hình ảnh hai cậu bé vào nhưng bằng chi tiết khiến cho giáo viên rùng mình."

"Whistler đã làm gì?"

"Ông ấy vẽ hai tấm bia mộ nhỏ ở triền sông, có ghi tên hai đứa trẻ trên đó."

"Tôi hiểu thâm ý rồi," tôi nói. "Khi chúng ta đánh mất sự liên hệ của mình với trái tim, chúng ta sẽ đánh mất luôn cả sự liên hệ với đứa trẻ linh hoạt ngay trong chúng ta."

"Đúng vậy, Jack. Và chúng ta cần phải rèn luyện rất nhiều để kết nối lại với những thứ chúng ta từng mất, phục hồi lại nét sắc sảo con trẻ của chúng ta. Và sự thực là chúng ta cần nỗ lực rất nhiều để lại biết rõ chúng ta thật sự là ai."

"Nỗ lực như thế nào?"

"Lại là cải thiện bên trong. Hãy bắt đầu bằng việc hằng ngày suy ngẫm về những điều làm cho cậu hạnh phúc. Chẳng hạn, những mục tiêu gì khiến cho cậu tràn trề năng lượng và mỉm cười? Hãy viết tất cả ra, vì việc ghi lại những suy ngẫm của mình ra giấy làm cho cậu hiểu sâu thêm về chúng. Đây là những khát khao của trái tim cần *phải* được thực hiện nếu cậu muốn tạo ra một cuộc sống phi thường. Xin được dẫn lời của Joseph Campbell[27]: 'Nếu bạn theo đuổi hạnh phúc của mình, bạn đã đặt mình vào một lộ trình vẫn luôn hiện diện ở đó, chờ đợi bạn, và cuộc sống mà bạn cần sống chính là cuộc sống bạn đang sống. Khi bạn nhận ra điều đó, bạn bắt đầu gặp gỡ những người có mặt trên cánh đồng hạnh phúc của bạn, và họ mở cửa cho bạn. Tôi nói hãy theo đuổi hạnh phúc của bạn và đừng sợ, và cửa sẽ mở ra ở nơi bạn không biết rằng chúng sẽ mở ra'."

"Quả là một cách nói rất sâu sắc," tôi nhận xét.

"Đúng vậy. Khi cậu theo đuổi những khát vọng của trái tim và lắng nghe những khao khát của cái tôi đích thực của mình, rất nhiều khả năng sẽ mở ra và cậu sẽ bước qua một ngưỡng cửa để bước vào một thực tại hoàn toàn mới. Những trùng hợp đầy ý nghĩa bắt đầu xảy ra - chẳng hạn, công việc thích hợp với cậu sẽ đến vào đúng thời điểm. Dường như cậu sẽ có một phép màu, thu hút những con người phù hợp và những cơ hội tốt nhất đến với cuộc đời mình. Nhưng những điều này sẽ không là gì ngoài sự khẳng định từ thế giới mà hiện cậu đang ở trên con đường đúng đắn của mình."

Khi Moe nói, một con sóng mạnh đập tung tóe lên bờ đá và bắn lên chúng tôi toàn bộ sự tươi mát của đại dương. Tôi cảm thấy khó chịu thay vì khoan khoái, nhưng Moe bắt đầu cười phá lên.

"Haha, tuyệt thật. Thêm nữa đi nào!" Anh ấy thét lên với đại dương như mất hết lý trí. Sau đó anh ấy tiếp tục chia sẻ. "Việc ngừng cuộc đấu tranh cũng thật sự rất quan trọng," anh ấy lưu ý.

"Anh nói thế nghĩa là sao?" tôi hỏi.

"Hãy ngừng đấu tranh và bắt đầu sống. Đấu tranh dung dưỡng căng thẳng, và căng thẳng là rào cản lớn đối với việc sống khoan khoái, thoải mái, và suôn sẻ - những trạng thái cậu cần sống trong đó để thu hút cuộc sống tốt nhất đến với mình. Khi tôi vẫn đang làm công việc kinh doanh, tất cả những gì tôi nhìn thấy chỉ là những con người tranh đấu, xô đẩy và bon chen. Có quá nhiều thứ chúng ta *đang làm* và không còn đủ thời gian cho chúng ta *đang sống.* Các quy luật của tự nhiên không vận hành theo cách đó. Để trồng một bông hoa, không cần phải đấu tranh hay bon chen - nó cứ thế diễn ra. Đó

là một diễn biến tự nhiên, đáng yêu. Tìm cách thúc ép cho hoa mọc giống như là giết chết nó. Và đó lại chính là những gì chúng ta có xu hướng thực hiện trong đời mình. Cậu không thể thúc ép đại dương, Jack ạ. Cậu cần để nó tự lưu chuyển. Và nếu cậu không hiểu điều này và cậu tiếp tục tranh đấu thì về cơ bản cậu đang đi ngược với những quy luật của tự nhiên đấy."

"Hãy sống trong tâm thế của một người bình thản chấp nhận, thuận theo những gì cuộc sống có sẵn cho cậu. Đừng cưỡng lại cuộc sống của mình, làm cho hạnh phúc của mình phụ thuộc vào mọi thứ theo một cách thức nhất định. Đó là con đường để làm chủ: Tách rời hẳn với mọi kết quả. Đừng để những thời khắc đẹp nhất của đời cậu trốn chạy khỏi cậu. Hãy thoát khỏi tình trạng tranh đấu và thâm nhập vào nguồn năng lượng đang thật sự điều khiển thế giới. Chính nguồn năng lượng tạo ra đại dương hùng mạnh ngoài kia cũng tạo ra cậu. Cho nên, thay vì cưỡng lại nó, hãy kết hợp với nó - đừng cố xoay xở để đạt được những gì cậu muốn trong đời nữa. Một trong những nghịch lý của thế giới là: Những thứ cậu theo đuổi sẽ không bao giờ đến với cậu. Cậu càng bớt lo lắng về cách cuộc sống của cậu diễn tiến thì cuộc sống của cậu sẽ càng diễn ra suôn sẻ."

"Vâng, anh Moe, tôi hiểu rồi. Tôi đoán mình cần chấm dứt sống cuộc sống điên cuồng mà tôi đang sống. Tôi cần thoát khỏi tình trạng tranh đấu với nó và chỉ cần thích nghi với những gì đang diễn ra - hiểu rằng mình đang ở chính nơi mình phải ở. Tôi đoán những gì anh thật sự muốn nói với tôi là tôi cần chấm dứt việc tìm cách điều khiển cuộc sống của mình và chỉ việc đi theo nó, tin tưởng rằng cho dù hiện tại nó như thế nào thì nó cũng là một phần trong một kế hoạch lớn hơn dành cho tôi."

"Đúng vậy. Cuộc sống của cậu, cuộc sống của tôi, cuộc sống của mọi người đều rất đẹp. Chúng ta chỉ không biết tạo ra thời gian để tiếp nhận điều đó. Đó là lý do tại sao rất cần sống chậm lại. Tại sao chúng ta lại luôn hối hả? Chúng ta đang chạy đến chỗ nào chứ?"

"Tôi chưa bao giờ thật sự nghĩ về điều này. Nhưng anh nói đúng. Chỉ cách đây vài tuần, cuộc sống của tôi chẳng là gì hơn một cuộc đua dài. Điều buồn cười là tôi bắt đầu nhận ra rằng tôi thậm chí không biết vạch kết thúc ở chỗ nào. Tôi đang chạy đua vì mục đích chạy đua. Có lẽ tôi đang cố tỏ ra bận rộn để được xem là người quan trọng."

Moe gật đầu. "Đó có lẽ chính là một phần của vấn đề."

"Tôi nghĩ tôi cũng đang làm như vậy để hoàn thiện cái tôi và lấp đầy một trong những lỗ hổng bên trong mà anh nói đến."

"Rất có thể. Nhưng vấn đề thật sự là, Jack ạ: Hãy tận hưởng quá trình này, những diễn biến tuyệt vời của cuộc đời cậu. Hãy sẵn sàng nhiều hơn cho cuộc sống của cậu - hãy thể hiện đầy đủ hơn và tận hưởng mọi khoảnh khắc. Đó mới thật sự có ý nghĩa, cả con đường bao giờ cũng tốt hơn đoạn kết."

Moe nói đúng. Cuộc sống chính là một loạt những khoảnh khắc. Nếu tôi bỏ lỡ chúng, tôi sẽ bỏ lỡ cả cuộc đời. Đã đến lúc tôi thay đổi hẳn. "Giờ khi cần thay đổi chính mình với tư cách một con người, tôi không nên cố gắng quá nhiều và quá hối hả để có thể nhanh chóng thay đổi chừng nào tốt chừng ấy phải không?"

"Một câu hỏi rất hay. Tôi sẽ lại hỏi: 'Thế nào là nhanh?' Cuộc sống là một quá trình, Jack ạ. Và nó cũng đầy những nghịch lý. Đây là một nghịch lý nữa: Khi đi quá nhanh, thực tế cậu lại làm chậm quá trình của mình."

"Cha Mike cũng dạy tôi y như thế."

"Chà, ông ấy đúng. Việc cố thúc đẩy quá trình cải biến cá nhân của cậu sẽ đẩy cậu lùi về phía sau. Cậu cần dành cho tri thức của cậu một khoảng trống để thở. Học hỏi, làm theo và sau đó *sống* - đó chính là con đường của bậc thầy."

"Học hỏi, làm theo và sau đó *sống* ư?"

"Phải. Khi học hỏi bất kỳ kỹ năng nào, đặc biệt là kỹ năng sống một cuộc sống dựa trên việc yêu lộ trình của cậu và sống trọn vẹn từng khoảnh khắc, đó là một quá trình ba bước để đạt đến sự làm chủ. Trước tiên cậu học những gì cậu cần học, những điều có thể hoàn thành nhờ đọc những cuốn sách phù hợp về kỹ năng cậu muốn nắm giữ. Sau đó cậu cần để cho kiến thức lắng lại và thâm nhập vào cuộc sống của mình. Điều này xảy ra bằng cách *trải nghiệm* những gì cậu đã học hỏi trong phòng thí nghiệm mỗi ngày. Đó chính là phần 'thực hành' trong công thức. Một khi điều đó diễn ra, và nó có thể mất nhiều thời gian, cuối cùng cậu sẽ đi đến phần 'sống' của cuộc đời mình. Đó chính là nơi những bậc thầy sống. *Họ không cố sống, họ chỉ sống mà thôi.* Và họ không cố hiện diện trọn vẹn, họ chỉ việc sống."

"Anh có những ý tưởng thật sự thú vị, Moe ạ. Sâu sắc một cách đơn giản ở nhiều khía cạnh."

"Và đơn giản một cách sâu sắc. Tôi sẽ nói với cậu một cách khác để diễn đạt những gì tôi vừa dạy cậu. Có bốn giai đoạn một người phải trải qua khi chuyển từ việc sống như một kẻ nhập môn sang sống như một bậc thầy. Thứ nhất là giai đoạn *không hoàn chỉnh một cách vô thức*. Đáng buồn là đây chính là giai đoạn hầu hết chúng ta sống cuộc đời của mình. Trong giai đoạn mở đầu này, chúng ta không biết những gì chúng ta không biết. Chúng ta vô thức - chúng ta mơ hồ về con người thật của mình và cuộc sống của chúng ta. Nhưng một khi chúng ta mở mắt và thức dậy bằng cách nhận lấy trách nhiệm gì đó về cuộc sống của mình và sáng tạo ra số phận của mình, chúng ta chuyển sang giai đoạn hai là *không hoàn chỉnh có ý thức.* Ở đây, chúng ta phát triển nhận thức về những gì chúng ta không biết."

"Nói cách khác, chúng ta nhận thức được sự không hoàn chỉnh của mình trong cách chúng ta sống cuộc sống của mình phải không?"

"Chính xác. Một khi đã ở đây, nếu chúng ta vẫn nhận thức được và tiếp tục hoàn thiện con người bên trong của mình, chúng ta sẽ đi tới giai đoạn tiếp: *hoàn chỉnh có nhận thức.* Nơi này có đặc trưng là những kết quả tuyệt vời bắt đầu xuất hiện trong cuộc sống. Chúng ta chủ động tạo ra một sự tồn tại phi thường. Vấn đề duy nhất là chúng ta vẫn đang cố gắng. Đó vẫn là đấu tranh."

"Và điều đó dung dưỡng cho áp lực," tôi xen vào.

"Phải. Chúng ta giỏi một cách có ý thức trong cách chúng ta thực hiện cuộc sống của mình. Đó là một nơi rất tốt để sống, nhưng không phải là một nơi thật sự vĩ đại. Tất cả chúng ta đều cần khát khao đạt tới giai đoạn cuối cùng và cao nhất - *hoàn thiện vô thức.* Giai đoạn này trong cuộc sống chính là giai đoạn làm chủ. Và nó không còn liên quan đến chuyện học hay làm thêm nữa - nó chỉ đơn giản là sống."

"Tôi hiểu rồi," tôi nói. "Tôi thích cách anh giải thích quá trình này. Như thế đó là hành trình cuộc đời mà tất cả chúng ta đều nên hướng tới phải không?"

"Với tôi thì đúng vậy. Nhân tiện, điều quan trọng cậu nên biết là hãy bình tĩnh. Hãy thư giãn, anh bạn. 'Cứ từ từ thì khoai mới nhừ', người dân ở đây thường nói như vậy. '*Tốc độ hoàn hảo, con trai của ta, là sống ở đó,*' tác giả uyên bác Richard Bach[28] đã nói như vậy. Đã đến lúc 'sống ở đó' trong cuộc đời cậu rồi."

Sau đó Moe bước vào "lâu đài" của anh ấy và dọn ra bữa trưa gồm bánh kẹp cá thu và hoa quả tươi. Chúng tôi im lặng ngồi ăn khoảng một tiếng, tiếp nhận vẻ đẹp của không gian mê hồn này và tận hưởng ánh nắng đang hôn lên gương mặt chúng tôi.

"Đúng. Sống bằng lý trí và xa rời con tim của mình là một cách sống cực kỳ căng thẳng, anh bạn ạ," cuối cùng Moe lên tiếng, vẫn nhìn ra đại dương. "Đó không phải là một cách sống tao nhã. Có một cách tốt hơn nữa để trải nghiệm con đường đời của mình. Có lẽ cách tốt nhất để diễn đạt là như thế này: Hãy chuyển từ việc cố gắng kiểm soát cuộc sống của cậu thành việc luôn tò mò về cuộc sống của cậu."

"Và điều đó có ý nghĩa là gì?"

"Thay vì cố tìm cách biết và suy đoán mọi thứ, hãy sống với sự tò mò về tất cả. Cậu không phải biết mình sẽ ở đâu sau một năm nữa - cậu thậm chí không phải biết cậu sẽ làm việc gì trong một tháng tới. Hãy từ bỏ nhu cầu muốn biết về mọi thứ, và hãy chuyển sang thái độ tò mò mà tất cả chúng ta đều cần. Chỉ cần sống. Hãy sống đúng thời điểm với mọi sức mạnh cuộc sống của cậu, và hãy tận hưởng món quà của hiện tại. Những kho báu trong cuộc đời cậu sẽ xuất hiện chỉ khi cậu thật sự mở lòng với chúng."

"Nhưng chắc chắn anh không định nói rằng tôi không cần *làm* bất kỳ điều gì. Ý tôi là, làm thế nào chúng ta tạo ra một cuộc sống phi thường nếu không hề cố gắng tí nào? Anh không thể bảo tôi rằng việc đặt ra các mục tiêu, lập kế hoạch và nỗ lực là sai lầm đúng không?"

"Rất hay. Tất cả là một sự cân bằng, phải không? Tất cả mọi thứ cậu đề cập tới đều xuất phát từ trong đầu, và như thế rất tốt. Giờ, với cậu, đã đến lúc mang theo trái tim. Hãy thôi tìm cách kiểm soát cuộc sống của mình và những cách thức của tự nhiên. Cậu không biết điều gì tốt nhất cho cậu. Cậu thực sự không hề biết."

"Tôi đoán trí thông minh của mình không thể mạnh hơn trí thông minh đang vận hành thế giới được," tôi thừa nhận.

"Rất hiểu biết, Jack. Cho nên hãy mở lòng hơn nữa. ở ngoài kia có cả một thế giới lớn hơn rất nhiều

so với những gì cậu biết. Hãy sống với thái độ tò mò. Hãy sống với thái độ kính sợ. Hãy sống với thái độ ngạc nhiên.”

Tôi thấy thích những lời đó.

“Hãy bắt đầu nhận thức và có ý thức hơn,” Moe tiếp tục. “Hãy tìm kiếm những manh mối, xác định những hình mẫu, và kết nối các điểm lại. Hãy tìm kiếm sự đồng bộ và vận may, và hãy biết rằng những trùng hợp tuyệt vời này không là gì hơn chính cuộc sống tuyệt vời nhất của cậu đang đến với cậu. Cậu có thể rèn luyện nhận thức bằng cách chú ý hơn tới những gì đang diễn ra quanh cậu. Hãy lưu tâm nhiều hơn tới vũ điệu của cuộc sống. Chẳng hạn, khi cậu đi làm, thay vì sa vào cuộc độc thoại nội tâm, hãy rèn cho trí óc cậu biết phát hiện những gì đang diễn ra ở thế giới bên ngoài. Hãy chú ý đến màu sắc của bầu trời và hình dạng của những đám mây. Hãy quan sát những chiếc lá rơi từ trên cây xuống và hãy cảm nhận ánh nắng ấm đang vờn trên gương mặt cậu. Hãy cảm nhận bàn chân của cậu đang tiếp xúc với Đất Mẹ. Tôi thậm chí còn gợi ý cậu hãy bắt đầu chú ý tới cách tim cậu đập. Bằng cách rèn luyện mình biết lưu tâm hơn, cậu sẽ thoát khỏi lý trí của mình và chuyển sang khía cạnh tình cảm. Cậu sẽ trải nghiệm việc sống mỗi ngày. Và cậu sẽ có nhiều điều thú vị hơn. Một cách mạnh mẽ hơn nữa để thoát khỏi lý trí của mình và đi vào con tim và cơ thể là chỉ việc... thoát khỏi lý trí và đi vào cơ thể cậu.”

“Hả?” Tôi hỏi và thực sự bối rối.

“Một trong những cách hiệu quả nhất để thoát khỏi lý trí và thoát khỏi tất cả những mách bảo của tinh thần luôn ngăn cản chúng ta sống theo đúng khoảnh khắc hiện tại là dành nhiều thời gian hơn trong chính cơ thể của chúng ta.”

“Làm thế nào tôi làm được điều này?”

“Hãy chú ý tới những cảm xúc của cơ thể cậu,” câu trả lời vang lên. “Vào những ngày lý trí của cậu lấn át mạnh mẽ, hãy hỏi chính mình ‘Ta cảm thấy như thế nào?’ ‘Những cảm xúc gì đang diễn ra trong cơ thể ta lúc này?’ ‘Ngực ta có cảm giác thắt lại hay chân ta có co giật hoặc tim ta có đau không?’ Kỹ thuật nho nhỏ nhưng hiệu quả này sẽ lập tức giúp cậu thoát khỏi lý trí của mình và dẫn cậu vào trái tim của cậu. Và khi cậu sống theo con tim nhiều hơn, cậu sẽ nhận thấy rằng cậu đang tận hưởng hành trình cuộc đời của mình.”

"Đó cũng là lúc quá trình đấu tranh kết thúc?" Tôi nói thêm.

"Thật sự đúng như vậy. Cậu thật sự không phải phán đoán mọi thứ, Jack ạ. Như thế là cậu bị những nỗi sợ hãi khống chế. Cuộc sống là một cuốn tiểu thuyết bí ẩn chứa đựng câu chuyện cuộc đời của cậu. Còn gì là thú vị nếu cậu biết nó bắt đầu và kết thúc như thế nào trước khi cậu đọc đến đoạn kết? Điều gì sẽ xảy ra nếu ai đó nói cho cậu biết về kết cục của một bộ phim hấp dẫn mới ra trước khi cậu đi xem nó?"

"Tôi sẽ chẳng còn thấy hứng thú nữa."

"Đúng vậy. Như cậu nói: 'Vũ trụ là một nơi rất thân thiện,' và cho dù điều gì xảy ra thì nó vẫn đang xảy ra vì những điều tốt đẹp nhất. Số phận của cậu sẽ mở ra như nó tất phải thế. Hãy tận hưởng hiện tại. Hãy sống thật trọn vẹn. Hãy sống cuộc sống đích thực. Hãy sống thật vui vẻ. Hãy sống từ tận đáy lòng. Cuộc sống sẽ tự chăm chút cho chính nó."

"Bài học hôm nay như thế là đủ rồi. Chúng ta đi lướt sóng thôi!"

Nói xong, Moe Jackson, triệu phú-thiên tài quảng cáo biến thành tay lướt sóng đàng điếm bật dậy, vớ lấy ván trượt của mình và lao ra biển.

9. TRƯỞNG THÀNH TỪ BÃI BIỂN

"Quy trình của cuộc sống nên là sự ra đời của một linh hồn. Đây là thuật giả kim cao siêu nhất, và nó minh chứng cho sự hiện diện của chúng ta trên Trái đất. Đây chính là khuynh hướng và phẩm chất của chúng ta"

- Henri Frederic Amiel

***

Hai tuần đầu tiên sống với Moe là những ngày kỳ lạ nhất của cuộc đời tôi. Chúng tôi dậy sớm, ăn sáng với hoa quả tươi, sau đó dành vài giờ đi bộ dọc bãi biển trong khi anh ấy chia sẻ tri thức của anh ấy về việc mở rộng trái tim và cảm nhận tình yêu đối với cuộc sống. Tôi cảm thấy rất có cảm tình với con người tuyệt vời này. Anh đã dạy tôi những phương thức của trái tim và giá trị của việc sống vui vẻ, tự phát và sinh động hơn. Tôi ngưỡng mộ những gì anh ấy đã làm - rời bỏ thế giới vật chất để theo đuổi khúc tâm ca của mình. Và tôi kính trọng mẫu người mà anh ấy đã đạt đến. Cũng như Cha Mike, Moe hòa nhã, tốt bụng và đầy tình yêu thương.

"Một trong những cách tốt nhất tôi thấy cần sống theo trái tim của cậu nhiều hơn nữa là thay đổi từ chỗ trách cứ sang biết yêu thương," Moe bắt đầu nói với tôi vào một sáng nọ trong khi tắm nắng trên bãi biển. "Việc trở thành một con người nhân ái hơn sẽ mở rộng trái tim cậu rất nhiều. Hãy chú ý hơn đến cách cậu đối xử với những người khác. Hãy dành thêm thời gian nhìn vào những thế mạnh của họ chứ đừng bận tâm đến những nhược điểm. Hãy nhớ rằng vào giờ phút cuối của đời mình, cậu sẽ chẳng bao giờ hối tiếc vì đã sống như một con người nhân ái nhất mà cậu biết, hay như một ai đó biết tin tưởng mọi người và dành cho họ tình yêu thương vô điều kiện. Vào thời khắc đó, cậu chỉ có thể thấy rằng đó chính là điều tốt nhất, mãn nguyện nhất mà cậu đã làm. Hãy chủ động và có ý thức hơn trong tình yêu thương và sự ân cần cậu dành cho những người khác, cậu sẽ làm cho trái tim *của cậu* thêm mạnh mẽ. Đây là một kỹ thuật rõ rệt giúp xây dựng các cơ tim, nhưng lại dễ dàng bị bỏ qua."

"Nhưng biết quan tâm hơn lại không phải là sống theo lý trí ư?" Tôi hỏi trong khi bổ một quả dưa hấu trên chiếc ghế gỗ trong khu vườn của Moe.

"Câu hỏi rất hay. Điều đó vừa đúng lại vừa sai. Biết quan tâm hơn thực sự diễn ra trong lý trí, nhưng nó lại giúp cậu bắc một cây cầu tới tình cảm."

"Vậy khi đó làm thế nào tôi có thể tạo dựng được sự quan tâm đến việc là một con người nhân ái hơn?"

"Chà, một trong những điều tôi hay làm chính là suy ngẫm về việc là một con người nhân ái như tôi muốn."

"Thời gian qua, tôi đã nghe nói nhiều về việc suy ngẫm. Nó là như thế nào?" Tôi thắc mắc.

"Suy ngẫm chính là sử dụng lý trí của mình và khả năng tưởng tượng của nó để tạo ra một cuộc sống nội tâm tốt hơn," Moe đáp. "Nó chính là biết hình dung ra cách cậu sống trong những hoàn cảnh nhất định. Suy ngẫm được tô điểm nhờ sức tưởng tượng - không gì khác hơn chính là sự tập trung về mặt tinh thần gắn với quá trình thay đổi cá nhân. Nhưng khi thực hiện điều đó một cách thường xuyên, thực tế cậu sẽ mở ra những con đường mới đi tới trí tuệ của cậu và làm tâm hồn cậu mềm mại. Cậu cũng sẽ bắt đầu tiếp cận được tình yêu trong chính cậu. Mục đích của cậu là sống nhân ái hơn trên thế giới này, phải không?"

Tôi gật đầu. "Đúng vậy."

"Tuyệt lắm. Vậy khi cậu thức giấc vào buổi sáng - và tôi muốn cậu thử điều này trong vài ngày tới - hãy tìm một nơi yên tĩnh dọc bãi biển của chúng ta và ngồi trong tư thế thật thoải mái. Sau đó, hãy nhắm mắt lại và bắt đầu hít thở thật sâu. Hít thở đúng cách chính là sống cho đúng cách, và hít thở chậm nhưng sâu sẽ giúp cậu bình tĩnh. Nó sẽ giúp cậu thoát khỏi lý trí và nhập vào thể xác mình, vào tâm hồn mình."

"Như vậy những lời huyên thuyên của tâm hồn tôi sẽ mất đi?"

"Dĩ nhiên rồi. Giờ hãy ở lại đây với tôi, Jack. Khi cậu càng thư giãn thì cậu sẽ càng cởi mở trước những gợi ý. Đây chính là lúc cậu có thể bắt đầu viết lại cách cậu hành xử trong đời mình và tạo ra một khuôn mẫu cho việc làm một con người nhân ái hơn. ở trạng thái này, gần như cậu sẽ trở thành

một kiến trúc sư kiến tạo bản vẽ ý tưởng của mình. Và một khi bản vẽ đó hoàn thành trên nền toàn là trí tưởng tượng của cậu, thế giới bên ngoài có thể bộc lộ theo đúng với thiết kế riêng của cậu."

"Cách diễn giải rất hay, anh Moe ạ. Như vậy nếu tôi suy ngẫm hằng ngày và vẽ ra những bức tranh sống tử tế và ân cần hơn trong lý trí của mình thì tôi sẽ biến nó thành hiện thực được?"

"Cậu sẽ không thể làm khác được - đó là một trong những quy luật quan trọng nhất của tự nhiên. Hãy suy ngẫm về cách cậu muốn đối xử với mọi người trong cuộc đời cậu, Jack ạ. Trên thực tế, hãy nhìn nhận bản thân khi đang hành động một cách nhân ái hơn trong những tình huống khó khăn vẫn thường xuyên xảy đến với cậu. Cậu cũng có thể thực hiện những suy ngẫm 'mở lòng', chẳng hạn tưởng tượng trái tim cậu là một đóa hoa, và khi đó hãy nhìn nó nở bung và lan tỏa tình yêu của nó ra vũ trụ."

"Rất rõ ràng."

"Thực hiện bài tập này hằng ngày sẽ giúp cậu chuyển từ chỗ chê trách và tìm lỗi ở những người quanh mình sang nhìn nhận họ với điểm mạnh của họ, bằng thái độ nhân ái và tình yêu thương chân thật. Cậu sẽ có thể nhận ra sự trong sáng của họ, và yêu quý con người thật của họ. Một cách quan trọng nữa để mở lòng là biết giúp đỡ. Chiến lược này cũng chỉ là lẽ thường, nhưng lẽ thường có là gì khác hơn những điều bình thường hiện nay," Moe bình luận trong khi chỉnh lại kính râm.

"Tôi đồng ý. Tôi từng nghe một diễn giả nói rằng những điều dễ làm nhất cũng là những điều *không* dễ làm nhất."

"Rất đúng. Cậu có thể tạo ra những bước nhảy lượng tử trong tình cảm của mình bằng cách biết phục vụ người khác. Cậu biết không cách tốt nhất để giảm đi những khổ đau cho chính mình là giảm khổ đau cho người khác. Cậu càng chân thành giúp đỡ những người khác thì trái tim sẽ càng đập theo một nhịp mới. Cậu càng dành cho người khác ý định chân thành nâng đỡ cuộc sống của họ lên một mức cao hơn thì thế giới sẽ càng ban thưởng cho cậu bằng cách nâng đỡ cậu. Việc ấy không hề khó - chỉ cần có cam kết và hiểu cách nó vận hành. Và tôi nhấn mạnh rằng giúp đỡ để mong được tưởng thưởng thì không thật sự là giúp đỡ. Antoine de Saint-Exupery đã nhận xét rất đúng khi viết: 'Tình yêu thật sự bắt đầu ở nơi không mong nhận lại điều gì.' Hãy suy nghĩ về điều đó, Jack - khi cậu mở lòng mình với người khác và chân thành giúp đỡ họ, điều đó giúp cậu cảm thấy thế nào?"

"Tôi cảm thấy rất vui," tôi trả lời trong khi nghĩ đến những trường hợp hiếm hoi trước đây khi tôi biết quan tâm hơn đến hạnh phúc của người khác chứ không phải lợi ích của cá nhân mình.

"Đúng. Mỗi lần cậu làm được gì đó tốt đẹp cho người khác - và điểm này thật sự quan trọng - cậu không chỉ cải thiện cuộc sống của họ, cậu còn cải thiện giá trị của chính bản thân. Cậu càng vì người khác, cậu càng cảm nhận về bản thân mình tốt hơn ở cấp độ căn bản. Lòng tự trọng của cậu sẽ tăng lên và cậu sẽ cảm thấy tốt hơn về bản thân mình với tư cách một con người. Và ở cấp độ sâu thẳm bên trong, có gì đó sẽ bắt đầu thay đổi và phát triển. Cậu có biết đó là gì không?"

"Không."

"Đó là lòng tự trọng của chính cậu, là tình yêu cậu dành cho chính mình." Moe nhấp một ngụm nước trong bi đông và chìa cho tôi. "Uống một chút không?"

"Không, cảm ơn anh. Tôi vẫn bình thường."

"Cái gì của tôi cũng là của cậu, Jack nhé."

Tôi hiểu ý anh ấy là gì.

"Tôi dám cá cậu nghĩ tôi chưa bao giờ rời khỏi bãi biển này, phải không?" Moe hỏi, chuyển hướng cuộc trò chuyện.

"Tôi có băn khoăn về điều đó. Nhưng đây là một nơi rất tuyệt - tôi không ngạc nhiên nếu anh chưa bao giờ rời khỏi đây."

"Chà, để tôi kể chuyện này với cậu. Mỗi sáng thứ Sáu, bạn tôi là Samantha lại ghé qua đây bằng chiếc xe tải không mui của cô ấy, và chúng tôi vào trong thị trấn. Chúng tôi dành thời gian còn lại của buổi sáng nấu ăn tại khu lưu trú dành cho những người vô gia cư. Đó là một trong những hoạt động quan trọng nhất đời tôi - nó tăng thêm ý nghĩa cho cuộc đời tôi và làm cho tôi cảm thấy mình là một thành viên có cống hiến cho xã hội. 'Hạnh phúc đến từ việc hiến dâng cuộc đời mình để giúp đỡ người khác' - tôi đã đọc về quan niệm đó trong nhiều cuốn sách, nhưng khi tôi bắt đầu sống như thế, tôi nhận ra người khác chính là khoản tiền chúng ta trả cho việc tồn tại trên hành tinh này. Xin hãy

nhớ rằng bàn tay biết chìa ra nó mới đúng làm sao. Cá nhân tôi tin rằng giúp ích và tốt bụng với người chính là bàn tay thu nhận, và cho đi sẽ bắt đầu quá trình nhận về."

"Vậy khi tôi về nhà, tôi cần chú ý hơn đến việc giúp đỡ người khác," tôi nói với anh ấy. "Với bạn bè của mình, tôi có thể không đơn thuần chỉ là một người bạn và thật sự nghĩ về việc sẵn sàng giúp họ khi họ cần tôi nhất. Tôi có thể dành chút thời gian mỗi tuần để làm tình nguyện hoặc phục vụ cộng đồng. Tôi có thể hỗ trợ những người tôi quan tâm để đạt được giấc mơ của họ và sống cho chân lý cao nhất của họ, chứ không phải bận tâm xem tôi được gì từ việc đó. Tôi có thể tập cách sống cho đi bằng việc thực hiện những hành động ân cần và yêu thương những người lạ gặp trên phố. Sẽ rất thú vị khi trả tiền lệ phí cầu cho người ở ngay sau tôi khi đi qua cầu trên đường đi làm mỗi ngày. Sẽ rất tuyệt khi mua một tách cà phê cho ai đó tại quán tôi thường xuyên tới. Sẽ rất vui khi chia sẻ thêm về bản thân mình với những người xung quanh - tôi có thể để họ chen lên trước mình khi bị tắc đường và cười nhiều hơn mỗi ngày. Tôi thật sự cảm thấy giá trị của điều này, anh Moe ạ."

"Đó là những ý tưởng tuyệt vời - đặc biệt việc ủng hộ những ước mơ của người khác và thực hiện những việc làm tốt cho những người xa lạ. Làm được những điều tốt cho mọi người mỗi ngày nghe có vẻ là một chiến lược đơn giản, nhưng đó là một trong những điều tất cả chúng ta thường quên không làm. Tôi luôn tin rằng một cuộc sống cao cả được đo không phải bằng số thập kỷ mà bằng thành tích. Nhưng tôi cần nói rằng cho đến giờ, cách tốt nhất tôi đến được nơi tôi có thể thể hiện tình yêu thương vô hạn của mình dành cho người khác chính là đến được nơi tôi thể hiện tình yêu thương vô hạn cho chính mình. Jack, tôi hứa rằng cuộc sống của cậu sẽ thay đổi sang một nơi hoàn toàn mới nếu cậu thực hành nghệ thuật yêu thương bản thân."

"Tôi thật sự muốn yêu thương mình hơn nữa," tôi nói. "Cho nên anh nói rằng tôi không thể dành tình yêu thương cho người khác nếu tôi không cảm nhận được tình yêu đích thực dành cho chính mình phải không?"

Anh ấy gật đầu. "Đúng. Yêu thương bản thân chính là nhiên liệu để thúc đẩy thay đổi cá nhân và giúp cậu trở thành một con người nhân ái hơn với người khác."

"Trong mấy ngày qua, tôi đã nghĩ rất nhiều về việc yêu thương bản thân, anh Moe ạ. Tôi nghĩ tôi đã yêu chính mình, nhưng tôi càng đi sâu hơn, tôi càng nhận ra rằng có rất nhiều phần trong tôi mà tôi phủ nhận. Tôi nghĩ trong chính mình có sự giận dữ rất lớn đối với một vài việc đã xảy ra trong cuộc

đời tôi. Và tôi chỉ mới nhận thức được nó và cách nó thấm sâu vào mỗi tương tác mà tôi có với những người khác, cũng như cách tôi sống với chính mình."

"Chà, cậu cần vượt qua điều đó. Hầu hết chúng ta đều có sự giận dữ mà ta không hề cảm thấy và trút nó ra thế giới, làm méo mó mọi việc chúng ta làm và con người chúng ta. Nó thậm chí còn lôi kéo người khác vào cuộc sống của chúng ta và những người này cũng thể hiện sự giận dữ của họ khi họ có liên hệ với ta. Cho nên cậu cần gạt bỏ thái độ giận dữ làm xơ cứng trái tim cậu; sau đó cậu cần vượt qua cảm giác buồn chán kéo theo sau. Tiếp đến, cậu cần vượt qua sự sợ hãi và hối tiếc vốn là những tầng nấc tiếp theo bao phủ trái tim cậu. Và chỉ khi đó cậu mới có thể tìm thấy sự tha thứ cần có để tiến lên. Cậu biết rằng tha thứ là một việc cậu làm cho chính mình, phải không?"

"Thật vậy sao?"

"Phải. Toàn bộ những nỗi đau trước kia của cậu vẫn chưa được bỏ qua vẫn đè nặng trên vai cậu, ghìm cậu xuống khi cậu cố gắng sống tiếp. Khi cậu thực hiện việc khắc phục bên trong liên quan tới việc vượt qua những nỗi đau đó bằng cách cảm nhận cơn giận của chính mình và sau đó trải nghiệm nỗi buồn đang diễn ra để đi đến chỗ tha thứ, cậu sẽ hất bỏ được những con khỉ đeo bám trên lưng này - một lần và mãi mãi. Một gánh nặng khủng khiếp được gỡ bỏ, một sự nhẹ nhàng mới mẻ bước vào thế giới của cậu, và khi đó cậu có thể tiến tới và đem ánh sáng của mình ra với thế giới. Hãy nhớ, cậu không thể đi tới bước thứ hai khi vẫn còn một chân ở bước thứ nhất, và mắc kẹt trong những vết thương của quá khứ chính là mắc kẹt ở bước thứ nhất. Hãy tiến sâu hơn nữa, Jack ạ, và giải phóng quá khứ của mình. Sớm muộn cậu sẽ tới bước thứ hai, rồi thứ ba. Cuối cùng sẽ đến một ngày cậu về tới nhà."

"Và hành trình cuộc đời sẽ thật sự là chuyến đi về nhà," tôi nói. "Cha Mike đã dạy tôi điều đó."

"Một lần nữa Cha Mike nói đúng. Tôi cũng rất thích những gì Mark Twain nói: 'Tha thứ là mùi hương của hoa violet tỏa ra trên gót chân giẫm nát nó'," Moe nói và cười tươi.

"Ôi, thật hay!" Tôi nhiệt thành đáp.

"Cậu thấy đấy, Jack, tha thứ không phải là bỏ qua những gì ai đó làm với cậu trong quá khứ - nó chính là chấp nhận điều ấy và nhận ra rằng họ chỉ làm đau cậu bởi vì họ đang ở một trạng thái sợ sệt nào đó. Khi tôi thực hiện việc thay đổi bên trong mình bằng cách chấp nhận điều gì đó khiến tôi đau

trong cuộc đời, tôi thường đọc Kinh Xin ơn thanh thản, nội dung thế này: ‘Chúa ban cho con sự thanh thản để chấp nhận những gì con không thể thay đổi, lòng can đảm để thay đổi những gì con có thể, và trí tuệ để nhận biết sự khác biệt’”

“Đó là một cách sống rất tiến bộ, anh Moe - nhìn nhận ai đó làm anh đau như là kẻ đang sống trong trạng thái sợ sệt.”

“Nhưng tôi thấy điều đó đúng. Trong cuộc đời, hoặc cậu ở trong trạng thái yêu thương...”

“Hoặc trong trạng thái sợ sệt,” tôi ngắt lời.

“Đúng, sao cậu biết điều đó? Lại Cha Mike phải không?”

“Vẫn là Cha Mike,” tôi mỉm cười.

“Chà, ông ấy biết rõ mình đang nói gì. Nếu cậu không hành động xuất phát từ tình yêu thương dành cho người khác - và người đó có thể là bất kỳ ai từ mẹ cậu đến một người xa lạ - thì cậu sẽ hành động do sợ hãi. Cho nên ai đó làm cậu đau vì họ sợ hãi ở một cấp độ rất sâu.”

“Tôi nghĩ một ví dụ sẽ giúp tôi ở điểm này, anh Moe. Đây là một khái niệm rất tinh vi và tôi thấy khó tiếp thu vào đầu,” tôi thừa nhận, trong khi cùng tắm nắng với anh ấy trên cát.

“Không hề gì. Giả sử cậu đang điều hành một doanh nghiệp và một trong những nhân viên của cậu lấy trộm của cậu rất nhiều tiền.”

“Điều đó thật khó tha thứ.”

“Nhưng anh ta làm việc đó vì sợ hãi, cho nên tại sao cậu lại không thể tha thứ cho anh ta chứ?”

“Anh ta hành xử vì sợ hãi như thế nào chứ? Cái gã đã lấy tiền của tôi ấy!”

“Một người hoặc sẽ hành xử xuất phát từ tình yêu thương hoặc vì sợ hãi, có đúng không nào?” Moe hỏi một cách châm biếm. “Sợ hãi không nhất thiết phải là sợ cho sự an toàn của cá nhân. Đó là một dạng sợ hãi. Có nhiều dạng khác không chế chúng ta ở những cấp độ khác nhau. Chúng ta có thể sợ

bị lợi dụng. Chúng ta có thể sợ bị xem là ngu ngốc. Chúng ta có thể sợ bị bỏ rơi. Chúng ta có thể sợ không có nơi nương tựa. Chúng ta có thể sợ bị phản bội."

"Vậy thì nỗi sợ nào có thể là động cơ cho hành vi ăn cắp này từ ví dụ của tôi?" Tôi hỏi, cảm thấy tò mò trước triết lý mà tôi đang nghe.

"Nó có thể là nỗi sợ bị túng thiếu - có thể người đó không nhận thức được rằng thế giới của chúng ta thật sự cực kỳ giàu có và sự giàu có của nó tuôn chảy trong cuộc đời khi người ta thoát khỏi nỗi sợ rằng mình không có đủ mọi thứ. Có thể anh ta có niềm tin bén rễ rất sâu rằng mình không thể sống một cuộc sống sung túc nếu anh ta làm việc chăm chỉ và ứng xử lịch thiệp với mọi người - cho nên anh ta ăn cắp tiền của cậu. Hoặc có thể anh ta sợ không đủ khả năng làm một con người và làm nhân viên của cậu - cho nên anh ta sợ bị sa thải. Anh ta cần tiền để nuôi sống gia đình mình, cho nên anh ta ăn cắp tiền *của cậu.* Hành vi của anh ta rõ ràng là sai trái, và cách hành xử của anh ta không thể tha thứ, nhưng anh ta đang sợ hãi. Anh ta thấy khiếp sợ, và điều này xảy ra ở một cấp độ tâm lý rất sâu. Cậu có trừng phạt một đứa trẻ khiếp sợ không?"

"Không, tôi nghĩ là không."

"Chà, cậu sẽ làm gì nào?" Moe hỏi.

"Tôi sẽ dành cho đứa trẻ đó sự yêu thương - tôi hỗ trợ nó, an ủi nó, và giúp đỡ nó."

"Chính xác. Và đó chính là những gì cậu cần làm với người đã đánh cắp tiền của cậu. Cậu tha thứ cho anh ta, giúp đỡ anh ta, và cho anh ta thấy tình yêu thương của mình."

"Tôi thể hiện tình yêu thương với anh ta ư?" Tôi hỏi vẻ không tin.

"Phải, lý tưởng là như vậy. Và nếu cậu làm được, cậu đang hành xử ở một cấp độ giác ngộ và sức mạnh cá nhân cực kỳ cao siêu khiến cuộc đời cậu thật sự là niềm vui. Ở trạng thái này, những kho báu kỳ diệu nhất sẽ tìm đến với cậu mỗi ngày. Trong trường hợp gã kẻ cắp của chúng ta, chí ít, cậu cần tha thứ cho anh ta nếu cậu muốn tiến về phía trước trong cuộc đời mình. Vượt qua được việc anh ta làm cậu đau, chấp nhận rằng mọi việc đã xảy ra, và sau đó gạt bỏ nó khỏi hệ thống của cậu là điều rất quan trọng. Để thực sự tiến về phía trước, cậu phải để nó qua đi và hiểu rằng sự cố này mang theo

nó một món quà tương ứng nào đó. Có một cơ hội và một bài học trong nỗi đau mà cậu phải chịu - hãy tiếp nhận bài học và tiến tới.”

“Cuộc sống là một trường học dạy cách trưởng thành, phải không?”

“Thật sự là như vậy,” Moe đáp.

“Tôi cần thực hiện việc gạt bỏ mà anh vừa nói đến nhiều hơn nữa bởi vì dường như tôi lặp lại những điều người khác đã làm với tôi trong quá khứ - nó giống như một sự ám ảnh. Nó khiến tôi chán ngán và hút cạn năng lượng của tôi. Đôi khi, tôi chỉ muốn đi ngủ và quên hết mọi việc mà tôi thấy lo lắng,” tôi tâm sự thành thực.

“Tôi có cảm giác rằng cậu thật sự không biết cậu hạnh phúc đến nhường nào, Jack ạ. Tôi khuyên cậu hãy nhìn nhận những điều tốt đẹp trong cuộc đời mình. Điều đó làm cho tôi nhớ đến một câu ngạn ngữ xưa thế này: ‘Tôi than khóc bởi vì chân tôi không đi giày cho tới khi tôi nhìn thấy người không hề có chân’”

Những lời đó gây ấn tượng với tôi. Tôi cảm thấy cảm xúc dâng lên trong tôi.

“Cuộc sống của chúng ta có thể thay đổi khi chúng ta nhận thức rõ hơn về tất cả những điều tích cực mà chúng ta sống cùng,” Moe tiếp tục: “khi chúng ta bắt đầu sống với tầm nhìn rộng hơn và hiểu rõ hơn về chân lý. Vì thế rất ít người trong chúng ta thật sự biết chân lý về cuộc sống của mình - chúng ta mắc kẹt trong những câu chuyện của chính mình. Như chúng ta vừa thảo luận, chúng ta bị kẹt trong những điều xảy đến với chúng ta một, hai hay mười năm trước. Jack này, cách đây nhiều năm, tôi cũng thường mất cả ngày trời lo lắng về những điều người khác làm với mình. Tôi làm cho việc bé xé ra to. Tôi nghĩ về việc trả thù và khiến cho những người ấy phải trả giá vì những gì họ đã làm với tôi. Đó là một cách sống rất nhỏ nhen, tôi sẽ nói với cậu về điều đó.”

“Tôi thật sự rất giống như anh trước kia. Tôi cũng làm y như thế, nhưng tôi nghĩ từ bây giờ mình sẽ suy nghĩ lại về mọi chuyện.”

“Khổng Tử từng nói: ‘Trước khi người định tìm cách trả thù, tốt nhất là hãy đào hai cái huyệt’” Moe cười.

"Quá hay, anh Moe. Chúa ơi, chúng ta tự nghiêm trọng hóa mọi việc! Chúng ta đều chỉ biết nghĩ đến bản thân nên chúng ta luôn coi mình là trung tâm của vũ trụ. Chúng ta tự phỉnh phờ mình tin rằng những rắc rối của chúng ta là những rắc rối lớn nhất và duy nhất trên đời này. Nhưng chúng ta đâu có quan trọng như chúng ta nghĩ vậy, phải không? Stephen Hawking, nhà vật lý vĩ đại, từng nói rằng chúng ta sống trên một hành tinh rất nhỏ của một ngôi sao cỡ trung bình nằm trong rìa ngoài của một trong hàng trăm nghìn triệu thiên hà. Tôi thật sự thấy những vấn đề và thất bại của chúng ta đâu có gì là lớn. Chúng ta chỉ tồn tại trên hành tinh này một quãng thời gian rất ngắn, nhưng chúng ta lại nghiêm trọng hóa điều đó."

"Phải, đúng như vậy," Moe tán thành. "Tất cả chúng ta đều cần phát triển thái độ trân trọng nhiều hơn đối với những món quà trong đời mình. Và bằng cách trân trọng những gì là tốt trong đời mình, những điều tốt đẹp đó sẽ tăng thêm."

"Bằng cách nào?"

"Hãy nghĩ về mặt kinh tế học: Khi thứ gì đó lên giá, chẳng hạn ngôi nhà của cậu, điều gì xảy ra với nó?"

"Chậc, nói rằng thứ gì đó lên giá nghĩa là giá cả của nó tăng lên. Nó càng có giá trị hơn."

"Đúng rồi. Vậy những gì cậu trân trọng trong cuộc đời mình cũng y như vậy: Nếu cậu trân trọng bình minh, nó sẽ trở thành một phần giá trị hơn nữa của cuộc đời cậu, và cậu sẽ gắn thêm giá trị cho nó. Nếu cậu trân trọng bạn bè mình, tình bạn của họ sẽ thêm giá trị, và điều đó càng giá trị hơn với cậu. Nếu cậu trân trọng sức khỏe của mình, nó sẽ càng có giá trị trong cuộc đời cậu, và cậu sẽ thấy nó thêm quan trọng."

"Ôi, đúng là một cách nhìn nhận mọi việc rất thông minh," tôi nhiệt thành nhận xét.

"Tôi cho rằng ý nghĩa thật sự là thế này: Sống trong trạng thái luôn luôn và mãi mãi biết ơn sẽ làm cho trải nghiệm cuộc sống của cậu thêm giá trị và đáng giá. Cách cậu nhìn nhận thế giới sẽ thay đổi - cậu sẽ được hưởng những niềm vui thích nhỏ nhoi của cuộc sống và tận hưởng những hạnh phúc rất nhỏ mà mỗi ngày đem lại. Cậu *phải* rèn luyện thái độ biết ơn thường xuyên hơn. Và làm như thế

chính là một cách nữa để mở rộng trái tim và trân trọng cuộc sống của cậu. Rèn luyện thái độ biết ơn mỗi ngày chính là rèn luyện tình yêu thương mỗi ngày."

"Vậy tôi có thể rèn luyện thái độ biết ơn như thế nào?" Tôi hỏi.

"Một trong những điều tôi làm mỗi ngày là trân trọng đồ ăn của mình. Trước mỗi bữa ăn, tôi thầm nói lời cảm ơn chân thành vì bữa ăn tối sắp được thưởng thức: Tôi cảm ơn những người nông dân đã trồng ra sản phẩm, những người ngư dân đã bắt cá tôm, và những thương nhân vì đã mang tới chợ. Và tôi cảm ơn thế giới vì đã cho tôi đặc ân có được thức ăn trên bàn trong một thế giới nơi hàng triệu triệu con người không có đủ thức ăn để ăn. Đây là một hành động đơn giản, nhưng nó sẽ tạo ra những thay đổi rất sâu trong cậu. Hãy tin tôi về điều này."

"Nghe rất thuyết phục. Tôi cho rằng bằng việc trân trọng thức ăn của mình, anh làm tăng thêm giá trị của nó trong cuộc đời anh, và anh bắt đầu thôi đón nhận nó mà chẳng cần suy xét gì, phải vậy không?"

"Đúng vậy. Và khi thực hiện nghi thức này, trái tim tôi rộng mở và tôi thấy thế giới là một nơi rất tươi đẹp. Như tôi đã nói lúc trước, làm điều này sẽ giúp cậu bắt đầu có được tầm nhìn rằng mình thật sự may mắn đến thế nào."

"Rất hay," tôi đáp. "Ở nơi này của thế giới, chúng ta thật sự không nhận ra chúng ta được hưởng nhiều đến thế nào. Chúng ta không để tâm đến những may mắn của mình."

"Phải. Tôi rất thích viết ra danh sách những thứ làm tôi hạnh phúc. Chúng giúp tôi tập trung vào những điều tốt đẹp tôi có trong cuộc đời."

"Một danh sách hạnh phúc là sao?"

"Đơn giản là một bản ghi chép tất cả mọi việc, cho dù nhỏ đến đâu, mà tôi thấy thích về cuộc sống của mình. Tôi viết ra sự thật là tôi sống trên bãi biển này. Tôi viết ra sự thật là tôi đang rất khỏe mạnh. Tôi viết ra sự thật là tôi là một người khiêu vũ giỏi. Tôi ghi lại sự thật rằng tôi đi ngủ dưới những vì sao mỗi tối. Và, như tôi nói, tôi nhớ rằng mình rất may mắn khi có thức ăn để cho vào bụng mỗi ngày. Còn rất nhiều điều nữa. Ý nghĩa đơn giản là thế này: Mỗi người và tất cả mọi người trong chúng ta đều có rất nhiều điều để biết ơn, nhưng hầu hết chúng ta lại chú ý đến những thiếu thốn hơn

là dư thừa. Và điều thú vị là, chúng ta càng chú ý đến những gì tốt đẹp về cuộc sống của mình, thì chúng ta sẽ càng thu hút được những điều tốt đẹp.”

“Còn cách nào khác tôi có thể thực hiện để tạo ra thái độ biết ơn không?” Tôi thắc mắc.

“Tôi thực sự khuyên rằng cậu hãy cầu nguyện mỗi ngày. Việc này không liên quan gì đến tôn giáo cả - đó là công việc của cá nhân cậu. Lời cầu nguyện tôi nói có tất cả mọi thứ liên quan đến thái độ biết ơn. Hãy tạo ra một lời cầu nguyện ngắn gọn nhưng đầy tình cảm, thể hiện được thái độ trân trọng chân thành của cậu dành cho tất cả những gì cậu có. Hãy đọc lời cầu nguyện đó trước tiên vào buổi sáng và cuối cùng vào buổi tối. Một lần nữa, kết quả cậu thấy sẽ rất ấn tượng.”

Moe nhìn tôi một lúc rồi nói tiếp. “Jack này, những điều tôi đang nói với cậu có thể hơi kỳ cục. Nhưng quan trọng là tác dụng của chúng. Ồ, có hai cách nữa để thật sự tạo dựng được thái độ biết ơn của chính mình. Một là gửi đi những lá thư tình.”

“Nhưng tôi hiện chẳng yêu ai cả.”

“Không cần phải yêu. Những lá thư tình này là một dạng khác - chúng không phải thể hiện mối tình lãng mạn, chúng thể hiện tình yêu con người. Đây là một ví dụ. Giả sử cậu ra ngoài ăn tối và bữa ăn rất ngon. Sáng hôm sau, tôi gợi ý cậu hãy gửi một ‘lá thư tình’ cho người đầu bếp nói rằng cậu rất thích bữa ăn của ông ấy và khen tài năng xuất sắc của ông ấy. Ông ấy sẽ cảm thấy hạnh phúc.”

“Và tôi cảm thấy tuyệt vời.”

“Đúng thế. Điều này sẽ làm tăng giá trị bản thân của cậu, cậu sẽ cảm thấy tốt hơn với chính mình, và cậu sẽ cảm thấy hạnh phúc hơn trong cuộc sống. Nếu cậu đưa xe đi bảo dưỡng, và người sửa xe cho cậu làm việc rất chuyên nghiệp, hãy gửi một ‘lá thư tình’ tới sếp của anh ta và bảo cho bà ấy biết rằng cậu hài lòng với dịch vụ và đánh giá cao sự ân cần của người nhân viên kia. Khi liên tục để ý đến mọi người cậu có thể gửi đi những lá thư như vậy. Thực tế, tôi gợi ý rằng khi cậu về nhà, cậu hãy ra ngoài và mua một bọc 100 hoặc thậm chí 200 tấm bưu thiếp. Tôi luôn để ý đến những tấm thiếp có những trích dẫn hay hoặc những thông điệp đầy cảm hứng ghi bên trên. Khi tôi tìm thấy những câu tôi thích, tôi mua thật nhiều. Sau đó, bất cứ khi nào ai đó làm gì tốt cho tôi, họ nhận được thư tình của tôi.”

“Nhưng anh ít khi rời khỏi bãi biển này, anh Moe.”

“Chà, suốt mấy tuần qua, tôi ở đây với cậu - bởi vì tôi có nhiệm vụ giúp đỡ cậu, như tôi đã hứa với Cal là tôi sẽ làm. Nhưng nói chung cứ vài ngày tôi lại vào thị trấn. Và khi tôi đi, tôi luôn săn lùng những cơ hội bày tỏ lòng biết ơn của mình.”

“Anh đã nói rằng có một cách thứ hai nữa.”

“Phải. Công cụ cuối cùng để thể hiện lòng biết ơn là dành cho mọi người cậu gặp một món quà.”

“Như thế rất tốn kém,” tôi thành thật nhận xét.

“Ý tôi không hẳn là một món quà chính thức,” Moe nói. “Nó có thể đơn giản là dành cho ai đó cậu gặp một nụ cười thật sự. Nó có thể nghĩa là dành cho ai đó một cái ôm hay một lời khen chân thành trong một thế giới nơi chúng ta quên mất tầm quan trọng của những lời khen ngợi thành thật. Cậu có thể tặng cho ai đó một bông hoa tươi từ vườn nhà mình hay một chiếc bánh nướng nóng hổi cậu vừa nướng xong. Thậm chí lắng nghe ai đó với sự chú tâm hoàn toàn và một trái tim rộng mở cũng là một món quà sẽ làm xúc động mọi người mà cậu không thể hình dung nổi.”

Moe nhích lại gần tôi. Anh ấy bắt đầu nhìn sâu vào mắt tôi, với một nụ cười hòa nhã trên gương mặt. Anh ấy không nói gì mà chỉ nhìn vào mắt tôi với độ tập trung hoàn toàn.

Sau một lúc, có gì đó rất kỳ lạ xảy ra. Tôi cảm thấy như thể có gì đó trong lồng ngực mở bung. Tôi cũng cảm thấy đúng cái cảm giác thoải mái và an lành mà tôi đã cảm nhận được khi còn là một cậu bé được mẹ ôm vào lòng trước khi đi ngủ.

“Anh đang làm gì với tôi thế?” Tôi hỏi Moe. “Tôi có những cảm giác rất kỳ lạ.”

“Tôi đang làm những gì tôi luôn cố gắng làm khi tôi ở cùng người khác, Jack ạ. Tôi đang gửi cho cậu tình yêu thương. Trái tim tôi rộng mở, và tôi chỉ đang trân trọng toàn bộ con người cậu. Trái tim tôi đang nói chuyện với trái tim cậu, và cậu đang cảm nhận được điều đó. Khi chúng ta tương tác với người khác, có rất nhiều thứ khác đang diễn ra vượt xa khả năng nhận thức của chúng ta.”

“Thật kỳ diệu khi cảm nhận được toàn bộ tình cảm anh gửi cho tôi,” tôi đáp.

“Tôi biết,” Moe nói. “Đây là món quà lớn nhất tôi dành cho cậu.”

Sau đó Moe tiến đến và ôm chặt lấy tôi. Tôi nhận thấy mắt anh ấy ngân ngấn nước. “Cậu là một người tốt, Jack,” anh ấy nói. “Tôi cầu nguyện cho cậu sẽ lĩnh hội được tất cả những gì cậu đang học và phát huy được nó. Thế giới của chúng ta rất cần những con người biết quan tâm, thấu hiểu và nhân ái hơn. Cậu có thể là một thủ lĩnh cho nhiều người nếu như cậu trở thành một hình mẫu của những phẩm chất này trong chính cuộc đời cậu - tôi chỉ biết như vậy thôi. Hãy tin vào sự thật là cậu càng dành tình yêu thương cho người khác thì cậu càng cảm thấy tình yêu thương dành cho chính mình. Và hãy tin rằng cậu càng mở rộng trái tim, cuộc sống tốt đẹp nhất của cậu sẽ càng hiện rõ trước cậu.”

Moe bắt đầu đi xuống biển. Sau đó, anh ấy nhúng một chân xuống nước trước khi đi xuống sâu hơn. Chỉ một lát sau anh ấy đã bơi rất nhịp nhàng và nhìn về phía chân trời. Tôi có thể nghe thấy anh ấy cười và hát vang trong khi khỏa nước. Khi tôi quan sát người thầy thông minh này tận hưởng món quà của thời khắc ấy, có gì đó sâu bên trong tôi bắt đầu thay đổi... và vì lý do nào đó, tôi bắt đầu khóc.

10. LƯỚT SÓNG VÀ TÌNH YÊU DÀNH CHO CHÍNH MÌNH

"Chỉ khi chúng ta quên toàn bộ kiến thức của mình thì chúng ta mới thực sự bắt đầu hiểu."

- Henry David Thoreau

***

Một tuần sau, tôi tiến sâu vào tâm hồn mình hơn hẳn trước đây. Giờ đây, tôi đã kết hợp nhuần nhuyễn không chỉ những bài học của Moe mà cả trí tuệ của Cha Mike, và những thay đổi đang xảy ra trong cuộc đời tôi thật sự rất đáng ngạc nhiên. Những triết lý tôi học được thực sự có tác dụng, mặc dù một số điều dường như hơi huyền bí. Tôi có thể cảm thấy mình đang biến đổi với một nhịp độ nhanh hơn tôi có thể tưởng tượng. Tôi thật sự đang bắt đầu kết nối với một bản ngã cao hơn và nhìn nhận thế giới qua một cặp mắt mới, như Cha Mike đã khuyến khích tôi làm vậy. Không chỉ như thế, tôi còn cảm thấy hạnh phúc hơn trước, và một cảm giác bình yên bắt đầu hình thành trong tôi. Tình yêu là thứ gì đó trước kia tôi thật sự không cảm nhận được, ít nhất không như thế này. Giờ tôi đang trải nghiệm nó - không phải trong mối quan hệ với người khác, mặc dù tôi biết nó đang đến, mà là trong mối quan hệ với chính mình.

"Cậu đang trở thành một vận động viên lướt ván giỏi, Jack ạ," Moe bảo tôi vào ngày đầu tiên trong tuần cuối cùng chúng tôi ở bên nhau. Anh ấy đã giúp tôi học môn thể thao mà anh ấy rất yêu thích, và giờ đây anh ấy đầy tự hào về học trò của mình: "Cậu là một tài năng thiên bẩm, cậu biết không?"

"Môn này đã trở thành niềm đam mê của tôi rồi. Tôi thấy mình như một đứa trẻ khi lướt sóng cùng anh. Quá ư thú vị. Cảm ơn anh rất nhiều vì đã chỉ dạy tôi môn này," tôi nói với anh ấy.

"Không có gì. Trước khi chúng ta đùa với sóng ngày hôm nay, tôi muốn nói thêm một chút về tình yêu bản thân. Tôi đã chia sẻ rất nhiều kiến thức với cậu trong ba tuần qua, và rõ ràng là mọi việc thực sự đang thay đổi với cậu."

"Những gì đang diễn ra với tôi đúng là phép màu, anh Moe ạ. Tôi thật sự rất biết ơn anh."

"Không có gì. Đó là những gì tôi có mặt ở đây để thực hiện. Mục đích sống của cậu là gì nếu như cậu không thể giúp được ai khác, phải không nào?"

"Vâng."

"Nhân tiện, cậu làm rất tốt. Cậu có thể phát triển tình yêu bản thân," Moe tiếp tục: "bằng cách sử dụng khôn khéo thứ ngôn ngữ cậu lựa chọn để mô tả chính mình. Vốn từ vựng chúng ta sử dụng rất quan trọng. Nếu cậu không nói được trôi chảy khi tự thoại và lựa chọn những ngôn từ hay cho cuộc đối thoại nội tâm của cậu thì cậu không thể đối xử tốt với người khác được. Cậu dành cho mình tình yêu càng lớn thì cậu sẽ có sẵn tình yêu dành cho người khác - giờ cậu đã học được điều đó. Cậu không thể ban phát thứ cậu không có, phải không?"

Tôi đồng tình: "Đúng vậy."

"Cho nên chìa khóa là hãy nhớ rằng cậu sở hữu tình yêu ngay trong chính mình. Khi đó, và chỉ khi đó, cậu mới ở trong vị thế ban phát cho tất cả những người quanh mình. Những gì tôi đang nói nghĩa là: Hãy tốt với chính mình. Hãy *thật sự* tốt với chính mình. Hãy đối xử với bản thân như thể cậu chính là người hùng vĩ đại nhất của mình. Và một cách để bắt đầu là nói lời hay với chính mình. Những ngôn từ chúng ta sử dụng có sức mạnh rất lớn, Jack ạ. Có một nguồn năng lượng cụ thể gắn liền với mỗi lời nói chúng ta sử dụng."

"Thật sao?"

"Phải. Mọi thứ trên thế giới này đều là năng lượng cả. Cậu có học vật lý hồi trung học không thế?"

"Thật sự là tôi có học. Tôi học vài môn khoa học bởi vì lúc đó tôi nghĩ sẽ vào trường y."

"Tuyệt lắm. Vậy để tôi hỏi cậu: Tấm ván đang nằm ở đây có thật sự là một tấm ván không?"

Tôi cảm thấy bối rối. "Chà, đúng như vậy... phải không nhỉ?"

"Hãy nhớ, trở lại với các quy luật vật lý. Mọi thứ mắt thường nhìn thấy được thật sự là..."

"Năng lượng!" Tôi buột miệng.

"Chính xác. Tấm ván này không là gì khác hơn những phần tử hạ nguyên tử di chuyển với một tốc độ nhanh khủng khiếp. Và những hạt hạ nguyên tử ấy, như lời bất kỳ nhà vật lý nào có thể nói với cậu, không là gì khác hơn là năng lượng. Trong mắt con người, tấm ván của cậu là một vật đặc. Nhưng nó không phải như vậy - đó là ảo giác của cuộc sống."

"Vậy mọi thứ trên thế giới này không là gì khác hơn là năng lượng," tôi trầm ngâm. "Tôi biết điều đó đúng, và quá dễ để quên mất thực tế này. Anh nói đúng. Chúng ta nhận lấy ảo giác rằng các vật hữu hình là những gì ban đầu có vẻ như thế."

"Đúng thế," Moe đáp.

"Và những từ ngữ chúng ta lựa chọn để sử dụng cũng chẳng là gì khác hơn là năng lượng phải không?"

"Chắc chắn rồi. Cũng như mọi ý nghĩ chúng ta nghĩ chính là một mớ năng lượng mà chúng ta gửi ra thế giới, những lời chúng ta nói là những sứ giả truyền tin."

"Chính xác ý anh là sao?"

"Tôi không muốn quá nặng về kỹ thuật ở đây, nhưng chúng ta sống trong cái mà các nhà vật lý gọi là *vũ trụ toàn ảnh,* có nghĩa là những gì chúng ta gửi đi sẽ quay trở lại dưới dạng tương tự. Nếu chúng ta nghĩ đến những suy nghĩ về thiếu thốn chẳng hạn, chúng ta sẽ khiến cho cuộc sống của mình thiếu thốn hơn bởi vì những ý nghĩ ấy không là gì khác hơn nguồn năng lượng, và người làm sao của chiêm bao làm vậy. Nếu chúng ta nghĩ đến những ý nghĩ sợ sệt, những tình huống đáng sợ sẽ xuất hiện. Đó là lý do tại sao lãnh tụ vĩ đại Mahatma Gandhi[29] nói: 'Tôi sẽ không để bất kỳ ai đi qua tâm trí tôi với đôi chân nhớp nhúa'"

"Anh có thể giải thích thêm một chút không?" tôi đề nghị, cảm thấy rất cuốn hút với luận điểm này.

"Được thôi. Một ý nghĩ về sự thiếu thốn, chẳng hạn *Tôi chẳng bao giờ có đủ tiền*, *và thật khó trở nên giàu có* có một năng lượng nhất định và có tốc độ rung động của các hạt hình thành nên ý nghĩ này."

"Tôi hiểu rồi."

“Và chúng ta biết qua môn vật lý rằng mọi thứ rung động cùng một tốc độ sẽ hút nhau.”

“Vâng.”

“Cho nên những ý nghĩ cậu nghĩ thực tế giống như những thỏi nam châm, hút vào cuộc sống của cậu những con người và sự kiện phù hợp với chúng.”

“Anh nghiêm túc chứ?” Tôi hỏi, sững sờ vì tiết lộ này.

“Đúng vậy. Rất kỳ lạ, phải không? Ý nghĩ của chúng ta thực tế hình thành nên một lời tiên tri tự biến thành hiện thực. Nếu chúng ta nghĩ thế giới là một nơi khan hiếm thì đó chính là thực tế mà chúng ta sẽ tạo ra. Nếu chúng ta nghĩ rằng chúng ta không đáng yêu và không ai muốn sống cùng chúng ta nếu họ thật sự khám phá ra chúng ta là ai thì khi đó chúng ta sẽ chẳng bao giờ tìm được người bạn tâm giao mà chúng ta mong mỏi. Nếu chúng ta cho rằng cuộc sống nhọc nhằn, thì thế giới sẽ gửi cho chúng ta một cuộc sống nhọc nhằn.”

“Thật sự rất đặc biệt. Như thế mỗi lần tôi nghĩ về những gì không thành trong cuộc sống của mình, thì thực tế là tôi đang làm cho mọi việc thêm tệ.”

“Đúng thế?’

“Và mỗi lần tôi tập trung vào những gì tôi không thích trong cuộc sống của mình thì thực tế là tôi đang ngăn cản những gì tôi mong muốn.”

“Chính xác. Cậu có thấy rằng ý nghĩ của chúng ta thật sự hình thành nên thế giới của chúng ta hay không? Những gì cậu tập trung vào trong cuộc sống của mình sẽ phát triển, những gì cậu nghĩ đến sẽ mở rộng, và những gì cậu chuyên chú đến sẽ quyết định số phận của cậu. Điều này không đơn thuần chỉ là một mớ biệt ngữ mang tính kích thích. Những lời này đều dựa trên các quy luật của tự nhiên và thực tiễn khoa học.”

“Đây không chỉ là cách suy nghĩ tích cực thôi ư? Tôi nghĩ anh đã nói với tôi rằng suy nghĩ tích cực về cơ bản là không lành mạnh - giờ anh lại nói không phải như vậy.”

“Chà, tôi không nghĩ nó rành mạch trắng đen như cậu vừa nói, Jack ạ. Còn nhiều điều khác liên quan nữa.”

“Chẳng hạn là gì?”

“Những cảm xúc chẳng hạn. Suy nghĩ tích cực thật sự không lành mạnh nếu nó có nghĩa rằng thay vì nhìn nhận cách cậu có thể cảm nhận trong một tình huống thử thách thì cậu lại phủ nhận nó và ‘nghĩ những suy nghĩ hạnh phúc’,” Moe đáp, lặp lại những gì Cha Mike đã dạy tôi trong suốt thời gian tôi sống ở Rome.

Anh ấy tiếp tục. “Để tốt cho sức khỏe tinh thần, chúng ta nên cho suy nghĩ của mình trải nghiệm mọi cung bậc cảm xúc. Làm như vậy là một phần của việc chấp nhận và yêu thương tất cả chúng ta; nó cũng giúp ngăn chặn không để cảm xúc làm tăng gánh nặng mà chúng ta phải mang theo mình trong suốt cuộc đời. Thêm vào đó, những cảm xúc đa dạng giúp chúng ta mở rộng những cánh cửa đi vào nhận thức lớn hơn và đem lại những hiểu biết sâu sắc hơn. Nhưng một khi cậu hoàn tất một cảm xúc đến tận cùng của nó, điều mà mọi cảm xúc đều có, thì khi đó chắc chắn chẳng có gì sai khi tìm kiếm điều tốt đẹp trong tình huống này. Trên thực tế, đó là điều khôn ngoan duy nhất cậu nên làm.”

“Tại sao vậy?”

“Trước hết, bởi vì trong mọi tình huống, luôn có cái hay - mọi thứ xảy đến với chúng ta đều mang theo cơ hội trưởng thành và phát triển thành những cái bản ngã tốt đẹp nhất của chúng ta. Thứ hai, bởi vì đây là cách duy nhất để sống một cuộc sống bình yên và hạnh phúc. Và thứ ba, bởi vì, như tôi nói với cậu, ý nghĩ của chúng ta giống như những thỏi nam châm, hút vào cuộc sống của chúng ta những con người và trường hợp phù hợp với chúng. Hãy tập trung vào phần tích cực và đó là những gì cuộc sống của cậu sẽ như vậy. Hãy luyện cho mình biết tập trung vào cái mặt tích cực trong mọi tình huống - và luôn như thế nếu cậu đủ nỗ lực tìm kiếm nó.”

“Ý nghĩ của chúng ta hình thành nên thế giới của chúng ta. Điều đó rất hay.”

“Và tôi cũng nên lưu ý rằng *những bức tranh* cậu tạo ra ngay trong thế giới nội tâm của mình không thể làm gì khác hơn là tự bộc lộ ở thế giới bên ngoài của cậu. Tôi gọi quá trình này là *mô tả ra ngoài.* Bên trong sẽ luôn trở thành bên ngoài của cậu bởi vì mọi thứ đều được tạo ra hai lần: Lần thứ nhất

trong tư duy của cậu và lần thứ hai là trong thực tiễn. Bất kỳ hình ảnh nào mà cậu hình dung ra, nếu được tập trung hàng ngày trong một giai đoạn đủ dài, chắc chắn sẽ xuất hiện ở thế giới bên ngoài của cậu. Hãy hình dung bản thân mình là một người tự tin, đáng yêu và tốt bụng, và đó chính là những gì cậu sẽ phát triển thành. Hãy tưởng tượng rằng cậu hạnh phúc, khôi hài và giàu có với một trái tim trẻ thơ, và đó sẽ là những gì cậu trở thành. Đó chính là một công cụ rất tuyệt mà tôi biết sẽ có giá trị rất lớn với cậu trên con đường mà cậu đang đi."

"Bây giờ, anh Moe, trước khi anh đi sâu vào cuộc thảo luận thú vị về thế giới không là gì khác hơn người năng lượng, về những quy luật vật lý này anh có."

"Được mà. Vì ý nghĩ của chúng ta định hình thế giới nên ngôn từ của chúng ta cũng vậy. Điều quan trọng là cậu cần thận trọng với những lời cậu nói - không chỉ với những người khác mà còn với chính cậu. Nếu cậu sử dụng những ngôn từ tích cực và đầy sức mạnh thì cậu sẽ trở nên tích cực và mạnh mẽ. Cậu cũng sẽ ảnh hưởng đến mọi người theo những cách sâu sắc hơn là cậu có thể tưởng tượng được."

Sau đó Moe bắt đầu đi dọc bãi biển. Hôm đó lại là một ngày tuyệt vời nữa, ánh nắng nhảy nhót dọc bờ biển, tạo nên một hiệu ứng kỳ diệu.

"Đi nào! Cậu còn chờ gì nữa?" Moe hỏi, bỏ lại chiếc ván trượt trên cát và thẳng tiến về túp lều nhỏ của mình. "Tôi có thứ muốn cho cậu xem."

Chúng tôi đi trong im lặng, nhưng trên mặt Moe nở nụ cười trong khi anh ấy bước đi dọc bờ biển, lúc dưới nước lúc trên bờ trong khi tiến về đích đã chọn. Tôi cảm thấy một sự thích thú rất lớn ở người đàn ông "đơn giản" này. Anh ấy chẳng có gì nhiều, nhưng anh ấy lại có rất nhiều.

***

Khi chúng tôi đến lều của Moe, anh ấy chui vào trong một lúc. "Đợi một lát nhé, Jack. Cậu sẽ thích thứ này," anh ấy nói một cách khôi hài.

Chỉ vài giây sau Moe xuất hiện, cầm theo một thứ gì đó rất kỳ cục trên tay. Đó là một tấm ván lướt sóng đã bị chặt bỏ cả hai đầu.

“Thứ này từng là tấm ván lướt sóng tôi yêu thích,” anh ấy nói. “Giờ nó là bảng từ ngữ của tôi.”

“Bảng từ ngữ là sao?” Tôi hỏi với vẻ cực kỳ tò mò.

“Đây, hãy nhìn cái này,” anh ấy đáp trong khi lật tấm ván lên để lộ ra một loạt từ ngữ đã được khắc tay trên gỗ. “Như tôi vừa nói, ngôn từ có sức mạnh. Hãy sử dụng những từ đúng và cuộc sống của cậu sẽ thay đổi. Cậu sẽ có sức mạnh, sự tự tin của cậu sẽ tăng lên, và cậu sẽ khám phá ra một mức độ yêu thương bản thân mà cậu chưa bao giờ biết mình có.” Anh ấy chỉ lên tấm ván. “Tôi đọc những từ này, thật chậm và to, mỗi buổi tối trước khi đi ngủ. Bài tập buổi tối này mở rộng trái tim tôi và kết nối tôi với sự vĩ đại bên trong của tôi. Đây, Jack. Hãy đọc đi.”

Tôi nhìn những từ ngữ trên tấm ván và đọc từng từ thật to, chậm rãi và tự tin: “Hòa hợp. Bình yên. Tốt bụng. Hạnh phúc. Vui vẻ. Uyên bác. Sức sống. Chân lý. Yêu thương. Sung túc. Tha thứ. Cân bằng. Can đảm.”

“Giờ hãy nhắc lại từ cuối cùng và là từ quan trọng nhất,” Moe nói.

“Tình yêu,” tôi đáp.

“Hãy duy trì bài tập này thường xuyên. Nó thật sự sẽ làm thay đổi cậu. Cậu sẽ cảm thấy thêm yêu thương bản thân và những người khác. Cậu sẽ nâng cao ý thức của mình. Và cậu sẽ tiếp tục mở rộng trái tim mình.”

“Đây là một kỹ thuật rất mới mẻ, anh Moe. Tôi rất thích nó. Ai dạy cho anh vậy?”

“Cậu biết không, Jack, tôi càng hiểu về chính mình thì tôi càng nhận thức được rằng mọi thứ tôi thật sự cần biết để tạo ra một cuộc sống phi thường đều nằm ở ngay đây,” anh ấy nói, chỉ thẳng vào tim mình. “Dĩ nhiên, như tôi đã nói với cậu, đó là một sự cân bằng. Lý trí có thể cho cậu những hiểu biết tuyệt vời giúp làm cho cậu mạnh mẽ và kết nối các điểm nằm dọc đường đời của cậu - nhưng tôi phải nói rằng nó thật sự không sánh được với trí thông minh và sự uyên bác nằm trong trái tim cậu. Kỹ thuật tôi vừa chia sẻ với cậu này không có trong cuốn sách nào. Nó đến với tôi vào một hôm khi tôi đang suy ngẫm, phương pháp tôi vẫn dùng để mở rộng lòng mình. Cậu biết không, tôi càng thâm nhập sâu vào đó và tôi càng cảm thấy tình yêu thương dành cho chính mình - và thế giới - thì vũ trụ

dường như càng ban cho tôi trí tuệ, chân lý và những ý tưởng kỳ diệu về một cuộc sống phi thường. Tôi không sao giải thích được - chỉ là nó đến với tôi như vậy."

"Tôi đoán có những lúc tôi thấy sợ việc tin tưởng hoàn toàn vào con tim của mình," tôi thú nhận. "Tôi đã mất rất nhiều thời gian trong đời để tin những gì lý trí của tôi mách bảo rằng đó là cách nghĩ, cảm nhận và hành động đúng."

"Và điều đó có mang lại cho cậu cuộc sống mà cậu luôn mong muốn không, Jack? Chiến lược đó có thật sự đúng như lời hứa hẹn của nó không?"

"Không hề," tôi thừa nhận.

"Vậy thì có lẽ đã đến lúc cậu nên dành thêm thật nhiều niềm tin vào trái tim của mình Jack ạ. Và có lẽ, việc cậu đang làm để mở rộng trái tim mình chính là những gì cậu cần để đi tới giai đoạn tiếp theo của con đường cậu đang đi."

"Chà, tôi hiểu rồi," tôi đáp. "Tôi đoán nó chỉ là nỗi sợ hãi của tôi. Tôi không muốn bị tổn thương, và tôi không muốn làm cuộc sống của mình bị đảo lộn. Tôi cho rằng những gì tôi thật sự e ngại là tiếp tục mắc thêm sai lầm."

Moe đặt tay lên vai tôi để an ủi tôi. "Một sai lầm chỉ là một sai lầm nếu cậu lặp lại nó," anh ấy nói. "Lần thứ nhất, nó chỉ là một bài học hay - cậu biết như vậy. Hãy hòa nhã với chính mình. Cậu đang làm rất tốt. Đây là vấn đề lớn mà cậu đang bước vào. Chỉ cần bảo đảm rằng những sai lầm của quá khứ không là gì khác hơn là những món quà tuyệt vời đến với cậu để đưa cậu tới nơi cậu đang hiện diện lúc này. Mỗi một vấn đề thách thức cậu trong quá khứ đều được vũ trụ nghĩ ra để nâng cậu lên tầm nhận thức mới. Những thất bại, tranh đấu, và chịu đựng đều giúp chúng ta cởi mở hơn bởi chúng được gửi tới cho chúng ta để. Chẳng hạn, nỗi đau cũng là một món quà."

Tôi không dám chắc mình có nghe đúng lời anh ấy không. "Nỗi đau cũng là một món quà ư?"

"Dĩ nhiên là như vậy. Nó làm chúng ta thêm sâu sắc và giới thiệu chúng ta với con người đích thực của mình. Người thời cổ đại tin rằng những người phải chịu đau khổ nhất trên đời chính là những người hạnh phúc nhất."

"Tôi không nghĩ được tại sao lại như vậy."

"Bởi vì nỗi buồn đòi hỏi chúng ta phải nỗ lực rất nhiều," Moe đáp trong khi gọt một quả cam.

"Thật ư?"

"Đúng - nó đưa chúng ta đến với kỳ quan của cuộc sống mà không như vậy thì chúng ta sẽ bỏ lỡ. Một cuộc sống không có những thất bại là một cuộc sống hời hợt. Để trải nghiệm trọn vẹn cuộc sống của mình, cậu phải trải nghiệm cả những lúc thăng lẫn lúc trầm - khi đó cậu sẽ biết sống thật sự là thế nào. Nỗi đau không phải là thứ xấu, cậu biết không. Trên thực tế, tôi tin rằng nỗi đau đến với chúng ta để nâng cuộc sống của chúng ta lên cấp độ tiếp theo."

"Tôi chưa bao giờ nghĩ theo cách đó."

"Và tôi tin rằng những người chịu đựng nhiều đau khổ là những người được hưởng nhiều điều lớn lao hơn trên trái đất này. Cuộc sống một người càng nhiều đau khổ thì mắt người đó càng nhìn rõ chân lý. Cậu thấy đấy, Jack, khổ đau giúp tăng cường sức chịu đựng. Đau khổ dẫn tới khả năng. Đau khổ làm chúng ta thêm sâu sắc và cho chúng ta thấy chính mình. Đau khổ đem lại sự trưởng thành cho con người. Tôi thích lời của Thomas Carlyle[30] nói rằng: '*Nghịch cảnh là đám bụi kim cương do Thượng đế tạo ra khi đánh bóng đồ trang sức của ngài.*' Cậu là một món đồ quý, Jack ạ. Mọi người trong chúng ta trên hành tinh này đều là một món đồ quý, tồn tại vì một mục đích cao cả. Tôi ước mong có thêm nhiều người hiểu được chân lý này."

"Tôi cũng như vậy," tôi đáp vẻ tiếc nuối.

"Mọi thứ xảy ra với chúng ta đều là một phần của một thiết kế rất lớn và là nguyên liệu đưa vào máy xay - nó tăng thêm màu sắc, lời văn và chiều sâu cho cuộc sống của chúng ta. Cuộc sống dễ dàng thật sự là cuộc sống hời hợt. Và do đó, chúng ta không nên sợ nghịch cảnh, chúng ta nên ôm lấy nó. Như lời Aristotle[31] nói: '*Vẻ đẹp của tâm hồn tỏa sáng khi một người bình tĩnh chịu đựng hết bất hạnh này đến bất hạnh khác, không phải bởi vì người đó không cảm thấy chúng mà vì anh ta là bậc anh hùng vĩ đại*'."

Moe im lặng, nhìn ra đại dương. "Được rồi, trở lại với lời khuyên của tôi về việc biết yêu thương

chính mình. Một cách rất hay khác để thực sự yêu thương chính bản thân mình là bảo đảm rằng có thật nhiều hoạt động tự chăm sóc mình trong suốt cuộc đời."

"Các hoạt động 'tự chăm sóc' là thế nào, anh Moe?"

"Đây là những điều cậu làm để cho cậu cảm thấy cậu yêu bản thân nhiều thế nào. Tôi đang nói đến những hoạt động như thường xuyên xoa bóp thư giãn hoặc dành thời gian mỗi tuần ngắm những vì sao lấp lánh trên bầu trời. Tôi đang nói đến những việc như cho phép mình ăn những đồ ăn ngon bởi như thế cơ thể cậu sẽ luôn khỏe mạnh. Và tôi đang nói đến việc chỉ đọc những cuốn sách hay nhất và nghe thứ âm nhạc thú vị giúp cho tinh thần chúng ta thăng hoa. Tự chăm sóc - đó là một trong những chìa khóa chính để đi tới tình yêu thương dành cho chính mình."

Moe cầm lấy mấy miếng cam và đưa chỗ còn lại cho tôi. "Đây, đây là của cậu. Tôi muốn chia sẻ năm bài tập tự chăm sóc mà tôi từng sử dụng để giữ cho tôi thăng bằng, thư giãn, và vui vẻ. Được không?"

"Dĩ nhiên rồi."

"Thứ nhất, thay đổi từ phức tạp sang đơn giản."

"Xin hãy nói rõ thêm," tôi đề nghị.

"Chúng ta sống trong một thế giới phức tạp, và mỗi chúng ta đều có một cuộc sống phức tạp. Chúng ta càng chuyển từ tồn tại sang thực hiện thì cuộc sống của chúng ta càng trở nên phức tạp, dẫn đến mất trật tự, hỗn loạn, và căng thẳng. Hãy luôn tiến về hướng đơn giản - hãy luôn tự hỏi mình 'Làm cách nào để khiến cho cuộc sống của mình đơn giản hơn?' Đó là một câu hỏi cực kỳ mạnh mẽ. Hãy thận trọng với bất kỳ điều gì xuất hiện để làm cho cuộc đời cậu thêm phức tạp - từ một mối quan hệ khó khăn đến việc đặt mua thêm báo. Một trong những nguyên tắc tổ chức tạo dựng nên bất kỳ cuộc sống tuyệt vời nào là thế này: '*Đơn giản hóa, đơn giản hóa và đơn giản hóa.*' Cuộc sống của tôi rất đơn giản, Jack ạ. Và kết quả là, nó rất tuyệt vời. Nó rất ổn và vừa phải - đúng cách tôi thích. Không điện thoại di động. Không thư rác. Không truyền hình. Mọi thứ *đơn giản."*

"Nghe câu đó khiến tôi có cảm giác thanh thản," tôi nhận xét.

"Khi tôi còn làm việc trong giới quảng cáo, tôi thật sự đã lên kế hoạch cho từng phút của cuộc đời mình. Tôi vạch sẵn thời gian họp hành và thời gian để hoàn thành các dự án công việc. Tôi lên kế hoạch khi tôi nghỉ ngơi và khi tôi thực hiện các cuộc điện đàm. Tôi lên kế hoạch giờ giấc chính xác để làm việc với huấn luyện viên riêng của mình và thời gian để tôi liên hệ với bạn gái. Tôi thậm chí lên kế hoạch cả khi tôi ngủ và ăn theo từng giờ."

"Nghe cực kỳ phức tạp, thậm chí theo tiêu chuẩn của tôi."

"Cực kỳ là từ rất thích hợp. Không có thời gian tự trôi chảy."

"Là sao cơ?"

"Tự trôi chảy là một trạng thái sống khi cậu nhận thức được thời điểm hiện tại. Mọi tế bào trong cậu đều tham gia vào thời điểm cậu đang sống. Này, chẳng có gì sai khi cậu lên kế hoạch mỗi tuần, đừng hiểu sai ý tôi nhé - nhưng chớ để kế hoạch của cậu chế ngự cậu. Tất cả cần một sự cân bằng, phải không?"

"Suốt cuộc đời."

"Đúng. Cho nên hãy dành không gian - và thật nhiều khoảng trống - để tận hưởng những khoảnh khắc quý giá của cuộc đời. Hãy dành thời gian thưởng thức những niềm vui giản dị của thế giới, vì chúng kéo dài hơn hẳn những lạc thú tốn kém. Đừng bận rộn theo đuổi những niềm vui lớn lao để rồi bỏ lỡ những cái nhỏ nhoi. Cậu biết đấy, sâu thẳm bên trong, tôi tin rằng hầu hết chúng ta đều không thật sự sợ chết."

Điều này khiến tôi ngạc nhiên. "Thật sao?"

"Đúng. Tôi tin rằng phần lớn chúng ta sợ không được sống thực sự hơn là sợ chết."

"Rất ý nghĩa," tôi trầm ngâm đáp.

Moe tiếp tục bài giảng của anh ấy về những phương pháp để đổi mới và làm sâu sắc bản thân chúng ta. "Bài tập tự chăm sóc thứ hai tôi khuyến khích cậu đưa vào cuộc sống của mình là ghi chép hằng ngày. Cuộc sống của cậu rất đáng sống, phải không nào?"

“Dĩ nhiên là vậy. Tôi thấy tự tin về điều đó vào lúc này hơn hẳn so với trước.”

“Rất tuyệt. Và vì cuộc sống của cậu đáng sống cho nên nó cũng đáng ghi lại. Mỗi buổi sáng trước khi đi lướt sóng, tôi dành thời gian ghi lại ‘nhật ký’ của mình. Tôi viết về câu chuyện đời mình và cách nó diễn ra. Tôi viết về những khát khao mà tôi vẫn chưa thực hiện được và ca ngợi những thắng lợi mà tôi có được. Tôi viết về những gì làm tôi hạnh phúc và những gì làm tôi buồn. Tôi viết về nỗi đau của mình và nêu rõ những bài học tôi tiếp thu được từ những gì khiến tôi tổn thương trong quá khứ. Có gì đó rất kỳ diệu khi thổ lộ lòng mình ra một trang giấy trắng mỗi buổi sáng. Nó gần như thể tôi có thể tái tạo lại cuộc đời mình mỗi ngày, và đem nhìn nhận của mình về cuộc sống lý tưởng thể hiện lên tấm voan thực tiễn mỗi lần mặt trời lên. Thật tuyệt vời khi biết rằng mỗi ngày mới lại mang theo nó cơ hội để bắt đầu một cuộc sống hoàn toàn mới.”

“Anh có thật sự tin điều đó không, Moe?”

“Có, tôi tin. Không phải mất đến cả tháng hay cả năm hay một thập kỷ để thay đổi cuộc đời cậu - điều đó diễn ra chỉ trong một khoảnh khắc. Nó diễn ra lúc cậu có cam kết cơ bản từ nơi sâu thẳm nhất trong chính cậu rằng cậu sẽ không chấp nhận sống tầm thường nữa, và dành hết tâm sức để sống cuộc sống đã định sẵn cho cậu.”

“Cuộc sống tốt đẹp nhất của tôi.”

“Cậu hiểu rồi đấy.”

“Tôi cho rằng anh nói đúng. Lựa chọn đó chỉ mất một giây để đưa ra.”

“Đúng,” Moe đồng ý. “Và nếu nó được đưa ra từ sâu thẳm trái tim cậu thì trong cậu sẽ có gì đó thay đổi. Cậu không còn chấp nhận cách mình đang sống nữa, và cậu sẽ tự động nâng cao nấc thang cuộc sống và đặt ra một loạt tiêu chuẩn mới cho chính mình. Nhưng có một vấn đề là cậu chỉ mất một phút để thay đổi cuộc đời mình, nhưng cậu phải mất hàng tháng, hàng năm thậm chí là hàng thập kỷ để *duy trì* cuộc sống tốt nhất của cậu. Nó giống như trong phòng tập thể dục: Một khi cậu muốn cơ thể mình hoàn hảo nhất, cậu phải duy trì những gì cậu đã tạo ra.”

“Tôi hiểu rồi. Vậy hãy nói thêm cho tôi về viết lách. Tôi đã nghe khá nhiều về việc này.”

"Đó là một cách rất hay để khám phá những nơi sâu kín nhất của chính cậu và giải phóng những năng lực cao nhất của cậu. Chẳng hạn, hành động viết lách cho phép tôi gạt bỏ bất kỳ lo lắng nào quấy rối tâm trí tôi và giúp tôi đạt tới những hiểu biết sâu sắc làm cho cuộc sống của tôi thêm phong phú. Ghi chép làm cho tôi trở thành một người tư duy rành mạch hơn và đem lại cho tôi năng lượng khi tôi kết hợp hài hòa cuộc sống bên ngoài của mình với cuộc sống nằm bên trong tôi. Ghi chép cho tôi nơi để trò chuyện với chính mình, và khi làm thế, tạo dựng khả năng tự nhận thức lớn hơn và tạo ra thêm khả năng tự biết mình. Ghi chép cho tôi một phương tiện để nắm bắt mọi ý tưởng của tôi và ghi lại để xem xét về sau. Hãy làm thử đi, Jack, và cậu sẽ bắt đầu trải nghiệm những lợi ích mà tôi vừa nói."

"Vậy là tôi nên viết ra những suy nghĩ của mình?"

Lướt sóng và tình yêu dành cho chính mình

"Chậc, thực tế tôi gợi ý rằng cậu nên bắt đầu thói quen này bằng cách dành thời gian mỗi buổi sáng đưa ý thức của cậu vào những trang sổ của mình. Hãy gạt bỏ tất cả mọi thứ đang tạo ra nỗi sợ hãi và thất vọng trong cuộc đời cậu. Hãy thổ lộ mọi điều đang huyên thuyên trong tâm trí cậu, và hãy giải phóng nó như một dòng chảy ý thức. Hãy ghi lại tất cả những cảm xúc đến với cậu. Chỉ cần cậu bắt đầu viết và duy trì việc viết, không cần nhấc bút lên khỏi trang giấy. Và sau đó dừng lại khi cậu đã hiểu rõ và cảm thấy mình được giải phóng. Bài tập này sẽ có tác dụng kỳ diệu cho sự bình yên trong tâm trí của cậu, cho sức mạnh bên trong của cậu, và cho cuộc sống tốt đẹp nhất mà cậu đang khai phá."

"Rất tuyệt. Ghi chép thật sự nghe rất thú vị, anh Moe."

"Đúng như thế. Chỉ cần cậu bắt đầu viết ra những gì đang diễn ra ở thế giới nội tại của cậu vào mỗi buổi sáng. Hãy viết về tất cả những kích thích của cậu. Và một khi những điều tiêu cực đã được dẹp bỏ, hãy nêu rõ những gì tích cực trong cuộc đời cậu và ngay trong tâm hồn cậu. Tôi cũng gợi ý rằng cậu nên viết về những giấc mơ lớn lao của mình và những gì tôi gọi là *Những mục tiêu cao cả* của cậu."

"Mục tiêu cao cả là gì? Tôi thích thuật ngữ đó."

"Đây là những khát vọng lớn nhất trong lòng cậu, những khát vọng sẽ tiếp sức cho sự trưởng thành của cậu và định hình cậu. Hãy viết về con người cậu và tuýp người cậu thích mình trở thành như vậy. Chỉ cần viết thoải mái - khi ngày tháng qua đi, cậu sẽ tiến sâu hơn. Tôi cũng đề xuất rằng cậu hãy trả lời, bằng cách viết ra, năm câu hỏi mỗi sáng. Những câu hỏi buổi sáng này sẽ chỉ mất vài phút để trả lời, nhưng chúng sẽ giúp cậu sẵn sàng cho thành công rất lớn trong cả ngày."

"Nhưng những câu hỏi đó là gì vậy?"

"Câu thứ nhất là: 'Mình sẽ sống ngày hôm nay như thế nào nếu mình biết đây là ngày cuối cùng của mình?' Câu hai là: 'Mình phải biết ơn điều gì trong đời mình?'"

"Câu đó rất hay vì nó giúp tạo dựng thái độ biết ơn," tôi đáp.

"Đúng vậy. Câu ba là: 'Hôm nay mình có thể làm gì để giúp cuộc sống của mình trở nên đặc biệt?' Câu bốn là: 'Mình có thể làm gì để ngày hôm nay thật sự thú vị?' Và câu hỏi thứ năm là: 'Làm thế nào mình có thể giúp ai đó ngày hôm nay?'"

"Thói quen nho nhỏ này sẽ có ích cho tôi?"

"Cực kỳ hữu ích. Việc hỏi chính mình những câu hỏi này, và sau đó trả lời chúng mỗi buổi sáng sẽ gắn kết cậu với tri thức sâu xa nhất của cậu. Và tri thức đó sẽ ngấm vào mỗi phút còn lại trong ngày của cậu. Cậu sẽ trở nên tốt hơn với những người cậu yêu thương và làm việc cùng, thậm chí với cả những người đi trên phố. Đó là một thói quen rất có tác dụng."

"Anh Moe, tôi hy vọng anh không phiền khi tôi nói điều này, nhưng dường như có vô khối thứ tôi cần làm mỗi ngày để tạo ra cuộc sống tốt đẹp nhất của mình. Tôi cảm thấy bị nhấn chìm. Và làm thế nào ai đó có đủ thời gian để làm được tất cả những gì anh gợi ý? Tôi còn có công việc. Tôi có bạn bè. Tôi có những nhiệm vụ phải hoàn thành."

"Đúng lắm, Jack. Đây là những ý tưởng cho cậu xem xét. Chúng đã được kiểm chứng và chúng có tác dụng. Hãy *thử nghiệm* từng điều trong số đó. Hãy sẵn sàng cho mọi khả năng chúng mang lại. Và khi cậu đã khám phá từng điều trong số đó, hãy lựa chọn những cách làm phù hợp nhất với cậu và biến nó thành một phần trong công thức để có được một cuộc sống tuyệt vời. Và đó là một điểm cực

kỳ quan trọng. Để bảo đảm rằng những việc làm này được thực hiện thường xuyên, cậu phải làm cho chúng trở thành một phần cuộc sống của mình. Cậu không bao giờ đi làm mà không tắm rửa và cạo râu, phải không?"

"Dĩ nhiên là đúng vậy."

"Đó là vì những thói quen ấy đã được tích hợp trong lịch trình hàng ngày của cậu. Chúng trở thành điều kiện trong cuộc sống của cậu nên chúng được thực hiện một cách bản năng. Cậu cần làm tương tự với những thói quen thích hợp nhất với cậu."

"Vâng. Điều đó rất có ý nghĩa," tôi đáp.

Moe gãi bộ ngực trần và sau đó ngáp. "Bạn ơi, hôm nay tôi cảm thấy rất thoải mái."

"Tôi cũng vậy."

"Bài tập tự chăm sóc thứ ba tôi muốn chia sẻ với cậu là bài tập về giai đoạn bình yên mỗi ngày. Cậu phải dành thời gian để có được một khoảng tĩnh lặng mỗi ngày. Cậu nợ điều đó với chính cậu."

"Khi tôi còn nhỏ, mẹ và tôi thường dành thời gian trong sự tĩnh lặng và im ắng của rừng, chỉ đi dạo thôi. Tôi vẫn nhớ điều đó làm cho tôi thấy hạnh phúc như thế nào," tôi nhớ lại.

"Tĩnh lặng chính là như vậy. Nó chính là quãng thời gian cậu dành ra mỗi ngày và hàng ngày để ngồi trong im lặng và tĩnh tại. Im lặng là thợ phục chế tuyệt vời của tự nhiên, mở ra một không gian trong cuộc sống của chúng ta để gắn kết với cái bản ngã tốt đẹp nhất của chúng ta - nó là một liều thuốc bổ chữa lành chúng ta và vuốt ve tâm hồn chúng ta. Dành thời gian ngồi trong im lặng mỗi ngày sẽ củng cố cậu với tư cách một con người và đem lại những kết quả tuyệt vời cho cuộc đời cậu. Hãy chìm vào im lặng mỗi ngày - cậu sẽ trở ra như một con người mới mẻ, với sự tự tin mới và những ý tưởng cao hơn."

Moe lùa những ngón tay qua mái tóc vàng của mình. "Chúng ta sống trong một thế giới với quá nhiều ồn ào và không đủ im lặng. Rất quan trọng để dành thời gian mỗi ngày giữ im lặng và tĩnh tại. Như Blaise Pascal[32] từng viết: Tôi phát hiện ra rằng toàn bộ sự bất hạnh của con người xuất phát từ một thực tế duy nhất, rằng họ không thể giữ im lặng trong phòng của họ."

***

"Nói rất hay," tôi nhận xét.

"Bài tập tự chăm sóc thứ tư là giao tiếp với tự nhiên," Moe tiếp tục. "Làm như vậy, chúng ta có thể hướng cuộc sống của mình vào bên trong và kết nối với những gì quan trọng nhất - chúng ta sẽ tiếp cận một phần bản ngã lớn hơn và kết nối với vũ trụ. Chẳng hạn, tôi thấy rằng ra đại dương ngoài kia, chỉ có tôi và tấm ván của mình, gợi cho tôi nhớ rằng mình không bao giờ cô độc. Điều đó khiến tôi tự do và cởi mở. Một cuộc sống không có những giai đoạn định kỳ theo tự nhiên chỉ là cuộc sống nửa vời mà thôi."

"Tôi thật sự rất thích đi bộ trong rừng. Tôi không biết tại sao tôi lại dừng thói quen đó. Tôi nghĩ do cuộc sống bận rộn hơn nên tôi đã đánh mất những thói quen như thế. Tôi chưa bao giờ thật sự nghĩ chúng lại quan trọng với hạnh phúc của tôi đến vậy. Giờ thì tôi đã hiểu."

"Tốt lắm, Jack. Tự nhiên sẽ là một người bạn lớn của cậu, và cậu xứng đáng có một người bạn như thế. Được rồi, bài tập tự chăm sóc thứ năm là chăm sóc cơ thể cậu. Cơ thể cậu là một thánh điện - đó là nơi tinh thần của cậu trú ngụ, là nhà của cậu. Để thể hiện khả năng lãnh đạo cuộc sống của mình và tạo ra cuộc sống mà tôi biết là cậu muốn, rất cần đối xử tốt với cơ thể mình. Khi cậu chăm chút cơ thể mình, cậu sẽ chăm chút đến cuộc sống của cậu."

"Thật sao?"

"Chắc chắn. Bằng cách chăm chút đến khía cạnh thể chất, cậu sẽ có một sự đầu tư tuyệt vời cho chất lượng và tuổi thọ cuộc sống của mình. Sống lâu còn có ý nghĩa gì nữa nếu cậu không tận hưởng nó bằng việc cảm thấy khỏe khoắn, mạnh mẽ và sung sướng?"

"Rất hay. Vậy *anh* làm những việc gì để chăm sóc cơ thể mình, anh Moe?"

"Chà, một trong những việc quan trọng nhất mà tôi làm là tập thể dục. Tôi chạy dọc bãi biển này mỗi buổi sáng. Tôi lướt sóng suốt ngày. Và buổi chiều, nói chung tôi thường đi bộ một quãng đường dài hoặc tập một chút yoga ở trên đỉnh vách đá kia," anh ấy nói, tay chỉ vào một bờ đá có vẻ có

khung cảnh ấn tượng ở phía trên. “Những người không chịu dành thời gian tập thể dục thì ắt sẽ phải dành thời gian cho bệnh tật, cậu biết đấy.”

Quan điểm đó thật sự gây ấn tượng với tôi.

“Chà, chúng ta không hiểu việc giữ được sức khỏe tốt quan trọng như thế nào cho việc tạo ra một cuộc sống tươi đẹp. Khi chúng ta còn trẻ, chúng ta hy sinh quá nhiều sức khỏe để theo đuổi tiền tài. Và đến khi chúng ta già và khôn ngoan hơn, chúng ta thay đổi thái độ - chúng ta sẵn sàng hy sinh mọi thứ tài sản của mình thậm chí chỉ để có một ngày khỏe mạnh. Nhưng khi đó đã quá muộn. Đừng để điều đó xảy ra với cậu, Jack. Xin hãy hiểu rằng có được sức khỏe tốt cực kỳ quan trọng. Đó là một việc làm quan trọng trong quá trình lãnh đạo cá nhân, và lợi ích của nó sẽ có ảnh hưởng đến rất nhiều lĩnh vực khác trong cuộc sống của cậu. Cậu sẽ có thêm năng lượng, tâm trạng của cậu sẽ tốt hơn, cậu sẽ sáng tạo hơn, cậu sẽ có lòng tự trọng cao hơn, và cậu thậm chí sẽ thấy rằng giấc ngủ của mình được cải thiện.”

“Anh nói đúng, anh Moe. Tôi hoàn toàn đồng ý với anh. Về chuyện này thì tôi hứa với anh - tôi cam kết sẽ giữ gìn sức khỏe của mình. Tôi thật sự có thể hiểu điều này quan trọng đến thế nào.”

“Tôi cũng bảo đảm rằng tôi chỉ làm những điều tốt nhất cho cơ thể của mình. Chế độ dinh dưỡng tốt cực kỳ quan trọng trong việc tạo ra một cuộc sống kỳ diệu. Chỉ ăn những thức ăn ngon nhất là một món quà tôi dành cho mình. Đó là một biểu hiện của sự tự trọng. Ăn thức ăn kém chất lượng là một điều kinh khủng với bản thân. Tôi nhận định rằng, ở cấp độ cốt lõi, bất kỳ ai làm điều này thường xuyên đều cần phải yêu thương chính họ nhiều hơn nữa.”

“Rất có ý nghĩa.”

“Chắc chắn rồi. Nếu cậu thật sự yêu thương bản thân mình, làm sao cậu có thể ăn gì khác hơn là những đồ ăn ngon? Ăn ngon thật sự là một dấu hiệu của sự tự trọng, và nó làm tăng tình yêu dành cho bản thân.”

“Anh thường ăn những loại thực phẩm gì, anh Moe? Từ lúc tôi ở đây, dường như chỉ toàn thấy hoa quả và rau.”

“Những thứ đơn giản, chẳng hạn thực phẩm tươi, hợp với tôi nhất. Tôi thích hoa quả tươi, cậu biết

rồi đấy, và trên đảo này, tôi có may mắn được hưởng một nguồn cung dồi dào. Tôi ăn hàng tấn rau quả, và tôi là một người mê cá. Thỉnh thoảng tôi cũng ăn các loại thịt, nhưng tôi cố gắng không thái quá theo hướng nào cả.”

“Mọi thứ đều phải cân bằng.”

“Rất đúng, Jack. Đó là chìa khóa thật sự. Ồ, một điều nữa tôi làm cho cơ thể mình là xoa bóp. Tôi có một người bạn ghé lại hằng tuần để xoa bóp cho tôi. Việc đó làm cho cơ thể tôi mềm mại, tăng lưu thông máu, và giúp tôi ở trong trạng thái tốt nhất. Cậu đã bao giờ xoa bóp cơ thể chưa, bạn của tôi?”

“Thực tế là chưa bao giờ.”

“Hãy cố gắng thực hiện việc đó thường xuyên. Trên thực tế, tôi xin nhấn mạnh việc này. Cậu sẽ thấy rằng nó giúp cho cậu thư giãn, tràn trề sinh lực, và nhìn chung là cảm thấy mãn nguyện với bản thân. Đó là một hành động tuyệt vời nữa của việc yêu thương bản thân và đối xử tốt với chính mình. Sau rốt, cuộc sống quá ngắn ngủi nên không thể không dành cho mình thật nhiều yêu thương được.”

***

Những ngày cuối cùng ở với Moe chúng tôi dành thời gian để trò chuyện, lướt sóng, bơi và chơi đùa với nhau.

Tôi chưa bao giờ gặp một người giống như Moe Jackson, và tôi cảm nhận được rằng tôi sẽ chẳng bao giờ gặp được ai khác như vậy nữa. cả anh ấy và Cha Mike đều là những kho báu thật sự: Những con người khỏe mạnh, thông minh và mạnh mẽ với trái tim cao cả và tinh thần lớn lao.

Hôm tôi rời Hawaii đi New York, Moe đi tới chỗ tôi nằm dài trên bãi biển, ngắm nhìn những đám mây trôi ngang trên bầu trời xanh trong.

“Tôi sẽ nhớ cậu, Jack ạ,” anh ấy nói.

“Tôi cũng sẽ nhớ anh, anh Moe,” tôi đáp, cảm thấy một nỗi buồn sâu thẳm trong lòng.

“Thôi được, bạn ạ, đã đến lúc cậu lên đường. Hãy giữ liên lạc - tôi muốn thấy ngôi sao của cậu tỏa sáng. Tôi biết cậu sẽ làm được những việc lớn lao và tạo ra một cuộc sống thật sự hấp dẫn cho chính

cậu. Này, và nếu cậu cảm thấy cần dành một hai tuần lướt sóng, cậu biết ‘lâu đài’ của tôi chính là của cậu,” Moe mỉm cười nói.

Chúng tôi ôm lấy nhau, và sau đó tôi bắt đầu đi tới chiếc taxi đang đợi tôi ở cuối bãi biển.

“Anh Moe,” tôi nói khi quay người lại: “cảm ơn vì đã rất tuyệt vời.”

“Không có gì. Nào, nếu cậu không phiền, tôi và chiếc ván của tôi cần có một cuộc hội ngộ với sóng biển.”

Nói xong câu đó, vận động viên lướt sóng với tâm hồn của một đứa trẻ lao xuống biển và đuổi theo niềm hạnh phúc của mình.

NỮ CEO

11. NGƯỜI CHO ĐI NHIỀU NHẤT SẼ THẮNG

"Tôi không biết số phận của bạn sẽ thế nào, nhưng có một điều tôi biết rõ: Những người được hạnh phúc thực sự là những người tìm cách và biết cách phục vụ người khác."

- Albert Schweitzer

"Hãy tưởng tượng rằng mục tiêu sống duy nhất của bạn chính là vì hạnh phúc của bạn - khi đó cuộc sống trở thành một thứ độc ác và vô cảm. Bạn phải hướng tới điều mà tri thức của nhân loại, trí tuệ và trái tim của bạn mách bảo: Rằng ý nghĩa của cuộc sống là phục vụ nguồn sức mạnh đã đưa bạn đến thế giới này. Khi đó, cuộc sống mới là một niềm vui"

- Leo Tolstoy

***

Trong lòng tôi luôn có một vị trí đặc biệt dành cho New York. Đó là một trong những thành phố luôn ở trong trái tim tôi, cho dù tôi đi tới đâu. Tôi mê loại bánh quẩy thơm ngon bày bán trên các phố, cùng với món bánh mỳ kẹp xúc xích dày dặn giúp tôi tiết kiệm được khá nhiều tiền. Tôi khoái những tòa cao ốc đồ sộ đem lại cho thành phố dáng vẻ kỳ vĩ. Tôi thích cái nhịp hối hả của thành phố năng động này. Nó truyền cảm hứng cho tôi mơ những giấc mơ lớn lao hơn và bước những bước dài hơn. Tôi chỉ đến đó có vài lần, nhưng luôn có cảm giác thích quay trở lại.

Chuyến bay từ Hawaii rất vui. Chỉ có vài người trong số chúng tôi ngồi ở khoang hạng nhất, và tất cả chúng tôi đều là bạn bè vì chúng tôi đã cùng nhau bay vượt Thái Bình Dương. Khi tôi đã khá quen với mấy người ngồi cùng dãy ghế, tôi bắt đầu chia sẻ một số bài học mà tôi tiếp thu được trong hai tháng qua. Tôi kể với họ về thời gian tôi ở Rome cùng với Cha Mike, và những gì ông ấy dạy tôi về việc sống thật sự là một con người. Tôi nhắc lại những lý luận của ông ấy về cách vận hành của thế giới như là một trường học để chúng ta trưởng thành, và những thử thách chúng ta gặp phải trong

cuộc đời trên thực tế lại là những cơ hội - nếu chúng ta có đủ trí tuệ để nắm bắt chúng. Tôi thảo luận về khái niệm Lỗ hổng Liêm chính và việc chúng ta đã phản bội chính mình khi chúng ta không thật sự là chính chúng ta. Và tôi chia sẻ hình ảnh ô cửa kính màu mang tính ẩn dụ và việc áp dụng những kính lọc để chúng ta nhìn nhận thế giới của chúng ta qua đó như thế nào.

Tôi cũng nói với những người bạn mới của mình về người bạn đặc biệt, Moe Jackson, vận động viên lướt sóng kỳ lạ mà tôi cảm nhận là một bậc thầy ở thời buổi này. Tôi hé lộ những gì anh ấy nói với tôi về việc sống bằng tình cảm. Tôi cũng chia sẻ những suy nghĩ của anh ấy về những bí ẩn của cuộc sống và cách anh ấy muốn gạt bỏ sự kiểm soát mà đa phần chúng ta cứ bám lấy, để khám phá những kho báu đích thực có ý nghĩa cho cuộc sống của chúng ta. Và tôi cũng nói với họ những bài tập tự chăm sóc rất thú vị của anh ấy để thay đổi bản thân và tạo ra cái bản ngã tốt đẹp nhất của chúng ta.

"Anh nên viết một cuốn sách," người phụ nữ trẻ ngồi cạnh tôi nói rất thành thực. "Tôi cá rằng nó sẽ rất ăn khách. Cả thế giới này đang phải tìm kiếm những tri thức như thế này - và thế giới sẽ là một nơi tốt đẹp và đáng yêu hơn nếu mọi người đều sống như vậy. Em nghĩ thế giới sẵn sàng cho một sự thay đổi lớn."

"Tôi sẽ sẵn sàng đón nhận những gì diễn ra trong đời tôi, và nhìn nhận những phép màu xuất hiện," tôi đáp, vận dụng thêm triết lý của Moe về cuộc sống. "Tất cả luôn vận hành theo cách tất yếu như thế," tôi tiếp lời với một nụ cười ranh mãnh.

Khi máy bay hạ cánh xuống New York, những chỉ dẫn của Cal đưa tôi thẳng tới trung tâm của khu tài chính và đến một trong những toà nhà văn phòng nổi tiếng nhất của thành phố. Đó là một địa chỉ đặc biệt, là trụ sở của những tập đoàn quốc tế và những công ty đẳng cấp thế giới. Tôi cảm thấy hơi ngợp khi bước vào thang máy lên tầng 53, nơi tôi sẽ gặp người thầy hướng dẫn tiếp theo mà cha tôi đã chọn cho tôi. Tôi đã gặp Cha Mike, một vị Thánh xét theo cách ông nhìn nhận và sống cuộc sống cao cả của mình. Tôi đã gặp Moe Jackson, một công tử hào hoa đã dạy tôi về những vấn đề của trái tim và tầm quan trọng của việc bình tĩnh và thảnh thơi trước mọi khoảnh khắc trong thế giới của tôi. Giờ tôi có cảm giác mình đã tiếp thu những bài học sẽ giúp tôi thúc đẩy sự nghiệp và định hướng nghề nghiệp của mình lên một cấp độ hoàn toàn mới. Tim tôi bắt đầu đập nhanh, vì tôi biết rằng giai đoạn cuối cùng trong chuyến phiêu lưu của tôi sắp bắt đầu.

Cửa thang máy mở ra, và tôi bước vào dãy văn phòng kiểu cách nhất mà tôi từng thấy. Góc nhìn từ những ô cửa sổ chạy dài từ sàn đến trần nhà thật ấn tượng, đồ đạc đều rất lịch lãm và hợp thời trang.

Mới chỉ 7 giờ 45 phút, nhưng những người đàn ông điển trai trong những bộ vest may rất đẹp và những người phụ nữ kiều diễm trong những bộ đồ công sở đã đi lại tấp nập với sự tự tin thấy rõ và một mục tiêu rất tập trung.

"Jack, chào mừng anh tới New York!" Một giọng nói ngọt ngào nhưng tự tin vang lên ở phía cuối một hành lang dài có bài trí những bức điêu khắc Nhật Bản và tác phẩm nghệ thuật của thổ dân châu Mỹ.

Khi tôi quay về phía tiếng gọi, tôi nhìn thấy một người phụ nữ đẹp mê hồn mặc bộ vest công sở đen đắt tiền đang tiến thẳng về phía tôi. Mái tóc đen mượt, búi gọn ghẽ, nước da trắng hồng, khuôn mặt toát lên vẻ nhiệt thành, còn đôi mắt của cô thì lấp lánh ánh cười. Và nụ cười kia - quả là có sức hút thuần khiết mạnh đến 1000 watt.

Khi cô tiến đến gần tôi hơn, tôi cảm nhận được một sức mạnh kỳ lạ toát ra từ cô. Tôi không biết vì sao lại có cảm giác ấy, chỉ biết đúng là như vậy. Đó là một thứ cảm giác tôi đã từng có trước kia khi gặp một minh tinh Hollywood trên phố hoặc một vận động viên nổi tiếng tại sân bay. Người phụ nữ này là tuýp người khiến cả gian phòng ngừng lại khi cô ấy bước vào - tôi biết không có nhiều người như cô ấy.

"Jack," cô ấy nói rất nhã nhặn khi tiến đến và bắt tay tôi: "Tôi là Tess Welch, CEO của công ty môi giới này. Cha anh là một người bạn thân của tôi."

"Vậy ư?" Tôi lẩm bẩm, vẫn còn mê mẩn trước vẻ ngoài và nguồn năng lượng kỳ lạ tỏa ra từ cô ấy.

"Đúng như vậy. Tôi rất nhớ ông," cô ấy ngừng lại. "Và tôi rất buồn vì mất mát của anh," cô ấy dịu dàng nói. "Ngay trước khi ông qua đời, ông đã dặn tôi rằng anh sẽ đến. Ông ấy đã sắp xếp mọi việc ở đây cho anh. Lạy Chúa, chắc chắn ông vô cùng yêu anh. Nhân tiện, mọi việc của anh thế nào?"

"Chà, mấy tháng qua rất tuyệt vời," tôi đáp. "Thời gian của tôi ở Rome bổ ích đến không ngờ, phải nói thành thật là nó đã thay đổi cách tôi nhìn nhận thế giới. Và Hawaii cũng kỳ diệu. Tất cả cứ như một giấc mơ. Toàn bộ cuộc đời tôi đã thay đổi hoàn toàn về nhiều phương diện."

"Như thế không phải là tệ, phải không Jack? Từ những gì tôi nghe được qua Cal, đã đến lúc anh sẵn sàng có một số thay đổi toàn diện," cô ấy nói đầy vẻ thông cảm.

"Đúng như thế, cô Welch," tôi trả lời một cách trịnh trọng, cảm thấy không được thoải mái cho lắm với môi trường sang trọng xung quanh. Tôi chẳng mặc gì ngoài quần sóoc, áo phông và đôi xăng đan cũ kỹ thân quen, cùng với cái ba lô khóa khoác trên vai.

Cô ấy mỉm cười. "Cứ gọi tôi là Tess. Mọi người quanh đây đều gọi như vậy. Nhân tiện, tôi rất vui vì anh đã đến đây. Tôi đã đặt cho anh một phòng ở Morgan, một khách sạn thời thượng thật sự mà tôi rất thích. Đừng ngại gì cả. Tôi đã hứa với Cal sẽ hết lòng chăm sóc anh, và tôi luôn giữ lời hứa của mình."

"Vậy chúng ta sẽ tập trung vào vấn đề gì trong bốn tuần sắp tới, Tess?"

"Tôi sẽ là huấn luyện viên giúp anh hiểu rõ về công việc, vai trò lãnh đạo và tài sản cuộc đời của anh - tôi sẽ dạy anh về Câu hỏi Cuối cùng thứ ba."

"Làm cách nào phục vụ thật nhiều phải không?" Tôi nhớ lại.

"Đúng. Tôi sẽ dạy anh cách sống một cuộc sống có ý nghĩa; cách chuyển từ việc theo đuổi thành công sang tạo ra *ý nghĩa* lâu dài; cách thể hiện những khát vọng trong lòng mình trên phương diện vật chất trong khi tạo dựng sự mãn nguyện về mặt tinh thần; và cách nhận ra tiềm năng của anh trong công việc và trở nên cao thượng. Và tôi sẽ cho anh thấy tầm quan trọng của việc tạo ra giá trị và lý do tại sao mục đích chính trong kinh doanh lại là hết mình phục vụ người khác."

"Đây chính là những gì tôi cần học ở giai đoạn này của cuộc chơi," tôi đáp. "Suốt mấy tuần qua, tôi đã học được nhiều về thành công nội tâm - giờ tôi cảm thấy mình sẵn sàng đưa một số khái niệm ấy vào công việc của mình. Tôi nghĩ tôi đã có một số lựa chọn chưa đúng trên con đường sự nghiệp của mình, và tôi thật sự cảm thấy rất không mãn nguyện trong công việc."

"Cuộc sống liên quan đến những lựa chọn, Jack ạ. Như Albert Einstein nói: 'Có bao nhiêu người mắc vào những thói quen thường nhật của họ: phần thì tê liệt, phần thì khiếp hãi, phần thì lãnh đạm? Để có một cuộc sống tốt đẹp hơn, chúng ta phải duy trì việc lựa chọn cách chúng ta sống'"

"Một trích dẫn rất hay. Tôi thích câu nói 'Chúng ta phải duy trì việc lựa chọn cách chúng ta sống.' Tôi cho rằng đó là những gì tất cả chúng ta đều cần làm với tư cách con người trong mọi khoảnh

khắc của đời mình - duy trì việc lựa chọn suy nghĩ và hành động tốt đẹp." tôi nói đầy triết lý, tự gây ấn tượng cho mình bằng sự uyên thâm đã bắt đầu bộc lộ từ chính mình trong những tuần qua.

"Anh hoàn toàn đúng. Và những lựa chọn chúng ta thực hiện trong từng khoảnh khắc của mình cuối cùng lại cấu thành hình thức cuộc sống mà chúng ta tạo ra cho chính mình," Tess nói trong lúc chỉ vào một tờ in thạch bản được đóng khung rất trang nhã trong phòng khách. "Đây là một câu trích còn hay hơn nữa của triết gia kinh doanh Peter Koestenbaum[33]: 'Một số người tài năng hơn những người khác. Nhưng tất cả chúng ta đều có khả năng trở thành vĩ đại. Sự vĩ đại đến nhờ nhận ra rằng tiềm năng của chúng ta chỉ bị giới hạn bởi cách bạn lựa chọn, cách bạn sử dụng sự tự do của mình, mức độ quyết tâm của bạn, mức độ kiên trì của bạn - tóm lại, bởi chính thái độ của bạn. Và tất cả chúng ta đều hoàn toàn tự do trong việc lựa chọn thái độ của mình'"

"Hay quá," tôi đáp, gật gật đầu và cũng hy vọng rằng cô ấy không chú ý đến những hạt cát - món quà lưu niệm hạnh phúc từ Hawaii - mà đôi dép của tôi để lại trên nền gỗ sáng bóng.

Tess tiếp tục cuộc thảo luận của chúng tôi. "Chúng ta thật sự cần duy trì việc lựa chọn cách chúng ta sống ở từng khoảnh khắc trong ngày," cô ấy nói. "Chúng ta phải duy trì việc hỏi chính mình: 'Những gì mình đang làm lúc này có phải là cách sử dụng thời gian và tài năng tốt nhất chưa?' Mỗi khoảnh khắc cuộc đời chúng ta đều là khoảnh khắc của chân lý. Dựa vào những gì anh chọn lựa trong từng khoảng khắc, anh hoặc sẽ trưởng thành như một con người hoặc teo tóp lại. Anh là ai lúc này không là gì khác hơn là tổng hòa của những lựa chọn mà anh đã thực hiện từ ngày anh mới chào đời cho đến tận hôm nay. Nhờ những lựa chọn của mình, anh thực sự sẽ quyết định số phận của anh."

"Những kiến thức rất uyên thâm, Tess ạ," tôi đáp.

"Những lựa chọn giúp quyết định suy nghĩ mà anh thường nghĩ, những con người ở xung quanh anh, những cuốn sách mà anh đọc, và những hành động anh thực hiện định hình lên chính anh và xác định cuộc sống của anh. Anh tạo ra cuộc sống mà anh nhìn thấy trước mắt mình - chứ không phải ai khác."

"Tôi đồng ý. Và tôi phải hoàn toàn chịu trách nhiệm về nó," tôi nói một cách tự tin, nhắc lại tri thức của Cha Mike. "Điều đó làm tôi nhớ đến những gì nhà văn Rudyard Kypling[34] từng viết: '*Chúng ta có 40 triệu lý do để thất bại, nhưng không có lấy một lời bào chữa*'"

"Câu nói hay lắm, Jack. Khi phủ nhận bất kỳ trách nhiệm nào với cuộc sống của mình bằng cách đổ tội cho người khác, anh đã đem sức mạnh của mình cho những người đó, và tôi tin chắc giờ anh biết rõ điều này. Khi trách cứ điều gì đó xảy đến với anh trong quá khứ hoặc những việc không hay trong cuộc đời anh, anh đã mang lại sức mạnh cho những sự kiện ấy. Vì khi anh trách cứ rằng những bất hạnh trong cuộc sống của anh là do những người khác thì sự thật là anh đang nói rằng họ định hình số phận của anh và họ là nguyên nhân cho những hoàn cảnh hiện tại của anh. Và như thế không có ý nghĩa gì."

"*Tôi* chính là nguyên nhân của mọi thứ trong đời mình," tôi thừa nhận. "Tôi phát hiện ra điều đó sau những gì tôi đã học được trong tám tuần qua. Tôi cho rằng thách thức với tôi chính là nhận ra điều này, nhưng trách nhiệm của tôi là phải cân bằng nó với nhu cầu sống hòa nhã với bản thân. Tôi thật sự không muốn bắt đầu trừng phạt mình vì tất cả những sai lầm tôi đã mắc phải suốt dọc đường đời của mình."

"Quan điểm rất khôn ngoan. Đó *là* một sự cân bằng."

"Nhưng tôi cũng cần rất thực tế," tôi nói thêm.

"Đúng. Và thực tế đến từ việc nhận lấy trách nhiệm. Mọi hoàn cảnh đều không hề *định ra* một con người, Jack ạ, chúng *bộc lộ* một con người. Quan điểm của tôi là: Tôi nghĩ rằng đã đến lúc anh phải giành lại quyền chăm chút cho cuộc sống của anh. Tôi nghĩ anh đã sẵn sàng đòi hỏi nhiều hơn về chính mình, sống theo những tiêu chuẩn có cảm hứng hơn."

"Những tiêu chuẩn có cảm hứng hơn ư?"

"Vâng. Đã đến lúc Jack Valentine bắt đầu hành động như một người hoàn hảo và *trở thành* người như vậy. Đây, hãy đọc câu này," Tess nói trong khi đưa cho tôi một thứ có vẻ như là một tấm danh thiếp. "Tôi giữ thứ này trong ví của mình, và tôi đọc nó mỗi lần tôi mở ra - thứ này giúp tôi luôn tập trung vào những gì tôi muốn cuộc sống mình đạt đến. Nào, hãy đọc to lên."

"Một trong những trải nghiệm đáng buồn nhất có thể đến với một con người là khi họ nhận thức được rằng tóc mình đã bạc và da mình đã nhăn nheo, mình sắp kết thúc một cuộc đời không mấy hữu ích, nhưng sự thật là suốt cả cuộc đời, người đó chỉ sử dụng được một phần rất nhỏ của đời mình. -

V.W. Burrows.” Tôi ngước nhìn Tess với vẻ ngạc nhiên, thật sự cảm thấy sự tác động của những lời mà mình vừa đọc.

“Có thấy những gì tôi đang nói không, Jack? Cuộc đời thật sự ngắn ngủi. Lúc này là lúc nâng cao những chuẩn mực của anh về khái niệm một con người. Hãy cho thế giới thấy anh thật sự là ai. Và nếu không phải lúc này, thì khi nào nữa?”

Câu hỏi cuối cùng đó thật sự vang vọng trong tôi. Cứ như thể đầu tôi bị giật ngược lại và sức mạnh của câu hỏi xô tôi va vào bức tường kính của phòng khách trang nhã. Tôi luôn né tránh làm những điều tôi cần làm để thực sự thành công trên thế giới này cho tới khi đã muộn. Tôi tự nhủ với mình rằng tôi sẽ đi thêm một dặm đường và trở thành một siêu sao trong công việc khi tôi có thêm thời gian. Tôi tái thiết mối quan hệ của mình một khi tôi được thăng tiến. Tôi cải thiện cuộc sống của mình khi tôi có thêm tiền.

Nhưng kiểu suy nghĩ ấy không hề có tác dụng với tôi tí nào - nó không phù hợp với nhận thức mới mẻ của tôi. Tôi thật sự cần đưa cuộc sống của mình lên cấp độ cao nhất. Không phải năm sau. Không phải tháng tới. Không phải tuần tới. Mà là *ngay lúc này.* Cuộc sống của tôi đã được cải biến qua chuyến thăm Cha Mike và qua quãng thời gian ở với Moe. Cách tôi suy nghĩ, hành động, và cảm nhận những ngày này khẳng định rằng tôi là một con người mới. Nhưng tôi biết rằng trong tôi vẫn còn nhiều thứ để khám phá. Nhiều hơn nữa. Tôi phải nâng chuẩn mực của mình và cam kết đi trọn con đường. Tôi có thể không còn lùi bước trước sự vĩ đại của mình nữa - tôi nợ điều đó với Cha Mike và Moe. Tôi nghĩ về những gì triết gia Baltasar Gracian[35] từng nói: “Người khôn ngoan luôn làm ngay những gì kẻ ngốc làm cuối cùng.”

Tess cắt ngang ý nghĩ của tôi. “Anh biết đấy, Jack, quá dễ bị rơi vào cái bẫy của một cuộc sống tầm thường.

Nếu chúng ta không chịu trách nhiệm về cuộc sống của mình và tác động đến nó thì cuộc sống của chúng ta sẽ có cách tác động lại chúng ta. Và khi đó ngày kéo dài thành tuần, tuần biến thành tháng, và tháng trở thành năm. Khi chúng ta chưa kịp nhận biết thì mọi thứ đã kết thúc! Tôi nghĩ chính Nietzsche[36] là người đã thách thức chúng ta chấm dứt việc sống cuộc sống như thể nó là một tai nạn do bất cẩn. Chúng ta cần chỉ huy *và* dẫn dắt cuộc sống của mình theo những hướng mới nếu chúng ta muốn sự thành công có ý nghĩa. Chúng ta cần phát triển những thói quen tốt hơn và nghĩ những ý nghĩ lớn lao hơn.”

“Tôi đang thay đổi rất nhiều thói quen của mình.”

“Quá tuyệt vời! Thói quen của chúng ta tạo ra chúng ta. Và những hậu quả do những thói quen xấu thường không xuất hiện cho tới nhiều năm về sau, cho nên chúng ta không còn chú ý đến cách tiến hành cuộc sống của mình. Gà luôn về chuồng để ngủ, cá hồi luôn trở về nơi mình sinh ra để đẻ trứng.”

“Sao cơ?”

“Mọi *hành động luôn có hậu quả - luôn như vậy.* Hãy làm những điều tốt cho chính mình và người khác trong cuộc đời anh, và những điều tốt đẹp chắc chắn sẽ đến với anh. Đối xử không ra sao với bản thân và rơi vào cái bẫy của những thói quen xấu, anh chắc chắn phải trả giá. Cho dù anh có tìm cách phỉnh phờ bản thân mình nghĩ gì thì gà vẫn cứ về chuồng để ngủ.”

Tess tiếp tục nói trong khi đi đi lại lại trong đại sảnh nơi chúng tôi vẫn đang đứng. “Thành tích cốt lõi trong sự nghiệp và trong cuộc sống đều liên quan đến việc gia tăng trách nhiệm cá nhân. Nó liên quan đến việc giữ lời hứa mà anh đã đưa ra với chính mình. Rất cần tôn trọng những lời hứa với chính mình để sống một cuộc sống danh giá. Sự vĩ đại ở một con người chủ yếu là nói những gì chúng ta sẽ làm với tư cách con người, và sau đó làm những gì chúng ta nói chúng ta sẽ làm. Đây là điều đơn giản, nhưng phần lớn chúng ta quên mất nó trong cái thế giới điên khùng mà chúng ta đang sống.”

“Sau khi chịu trách nhiệm trọn vẹn về cuộc sống của tôi và tôn trọng những lời hứa của mình, tôi nên nghĩ về điều gì khác?”

“Hãy quan tâm đến những người ở xung quanh anh, Jack ạ, đó là điều quan trọng nhất. Thật lòng quan tâm đến mọi người. Làm những điều bất ngờ cho họ, và dành cho họ một phần của chính mình. Tất cả chúng ta trong thế giới làm ăn đều cần chấm dứt việc chỉ bận tâm chuyện thành công hoặc phát tài hay được trọng vọng - chúng ta cần quan tâm nhiều hơn đến việc *sống tốt.* Đó là tâm điểm sẽ đưa chúng ta đến cuộc sống lý tưởng của mình. Tôi thấy buồn khi nhìn cách hoạt động của nhiều người trong lĩnh vực kinh doanh. Lúc nào cũng chỉ là ‘Việc này có lợi gì cho tôi?’, đó đúng là một cách thật sự thiển cận để gây dựng một sự nghiệp.”

"Đó chính là cách tôi thường làm trong công việc," tôi nói với cô ấy. "Nhưng giờ không còn như thế nữa. Đó không phải là cách tôi sẽ làm mọi việc khi tôi trở về nhà từ đây. Tôi cũng muốn *nhân văn* hơn trong cách thể hiện vai trò một doanh nhân."

"Tuyệt vời. Chỉ khi anh cởi bỏ bộ áo giáp mà hầu hết chúng ta mặc suốt ngày và bộc lộ khả năng bị tổn thương, sự cởi mở và sự quan tâm thì cuộc sống của anh mới tiến đến thiên đường. Những thủ lĩnh giỏi nhất đều phơi bày những điểm yếu của họ - họ thành thật và người ta yêu quý họ vì điều đó. Sống cởi mở, tử tế, và phù hợp trong công việc là một lợi thế so sánh lớn vào thời buổi này. Nó thật sự sẽ giúp anh tránh được sự cạnh tranh và củng cố lòng trung thành ở khách hàng của anh."

"Thật vậy không?"

"Chắc chắn - bởi vì không một ai làm như vậy nữa!" Cô ấy nói một cách say sưa. "Nhưng tất cả những thủ lĩnh giỏi đều biết điều này. Anh sẽ hạnh phúc hơn rất nhiều khi anh học được cách sống chân thật với mọi người xuất hiện trong cuộc đời anh và xây dựng những mối quan hệ đặc biệt với họ. Hãy cởi bỏ tâm thế tự vệ và hãy dành sự quan tâm *thật sự* dành cho người khác. Đây sẽ là một trong những quyết định hay nhất mà anh từng đưa ra, Jack ạ."

"Tôi thật sự chưa hề sống vì những người xuất hiện trong cuộc đời tôi, Tess ạ. Tôi cảm thấy buồn khi nghĩ về cách tôi đối xử với những người khác."

"Nếu anh cho họ thấy rằng anh trân trọng họ, họ sẽ trân trọng anh. Hãy dành cho họ tình yêu thương và sự quan tâm, và họ sẽ dành cho *anh* tình yêu thương và sự quan tâm. Hãy hỏi về hy vọng, ước mơ, khát vọng của họ, và họ sẽ làm tương tự với anh. Cuộc sống vĩ đại - cả trong công việc và ở gia đình - được tạo dựng trên những mối quan hệ vĩ đại, anh biết mà."

"Điều đó thật có ý nghĩa."

"Anh có biết rằng bằng chứng khoa học gần đây đã cho thấy rằng trường điện từ tạo ra bởi trái tim con người thực tế mạnh gấp 5000 lần trường điện từ do trí não con người tạo ra không?"

"Tôi không biết," tôi đáp, rất ngạc nhiên trước kiến thức của người phụ nữ xuất chúng này.

"Điều này được diễn giải, theo bằng chứng khoa học, là: Người ta có thể *cảm nhận* được trường điện từ đó từ cách xa anh 5 đến 10 bước chân. Anh có hiểu phát hiện này quan trọng đến thế nào không?"

"Người khác có thể cảm nhận được chị có quan tâm đến họ hay không, do đó họ thật sự có thể biết liệu trong lòng chị có quan tâm nhiều nhất đến họ hay không. Thật kỳ diệu."

"Chính xác. Điều đó có nghĩa là cho dù anh nghĩ mình thông minh đến đâu thì anh cũng không thể giả vờ quan tâm được. Anh có thể nói những lời anh muốn, nhưng trừ phi anh thật lòng giúp đỡ khách hàng của mình và làm cho cuộc sống của họ tốt hơn, nếu không họ sẽ không làm ăn với anh - họ sẽ cảm nhận được rằng anh không chân thành. *Thành công trong kinh doanh đến từ lòng tin*, Jack ạ. Người ta cần tin rằng anh muốn giúp họ. Nếu có lòng tin thì các dịch vụ của anh sẽ tự bán chạy."

"Có đúng là lòng tin quan trọng đến vậy không?" Tôi hỏi. "Ý tôi là, tôi đã nghe nói rằng những thứ như chất lượng hàng hóa, mức dịch vụ, và cải tiến mới là những gì thật sự làm nên thành công trong kinh doanh."

"Lòng tin chính là khởi điểm của tất cả. Người ta làm ăn với người mà họ tin tưởng. Giả sử anh bị đột quỵ, xin Chúa thứ lỗi. Liệu anh đến gặp một bác sĩ phẫu thuật mà anh tin tưởng hoàn toàn hay một bác sĩ rất có tiếng tăm nhưng lại không đáng tin cậy?"

"Tôi tìm tới người tôi tin tưởng, chừng nào tôi còn cảm thấy người đó làm việc tốt."

"Dĩ nhiên là như vậy," Tess nói. "Lòng tin là lợi thế tuyệt đối mà vị bác sĩ phẫu thuật có, và đó là nền móng cho mọi mối quan hệ làm ăn vững chắc. Không có lòng tin, khách hàng tương lai của anh sẽ không mua hàng từ anh, các cộng sự của anh sẽ không lắng nghe anh, và gia đình cùng bạn bè anh sẽ rời xa anh."

"Lòng tin là chìa khóa," tôi khẳng định.

"Thực sự là như vậy, Jack ạ. Không có nó, các mối quan hệ của anh chẳng là gì khác hơn lớp vỏ của những gì thật sự là chúng. Và anh duy trì một tài khoản niềm tin với tất cả mọi người trong cuộc đời anh. Bất cứ khi nào anh tương tác với ai đó, anh hoặc được thêm tiền vào tài khoản đó hoặc là rút tiền từ đó. Mỗi lần anh thực hiện trọn vẹn một cam kết của mình, mỗi lần anh dành một phút để nói

‘cảm ơn’, mỗi lần anh thể hiện sự quan tâm thật sự đến ai đó, và mỗi lần anh chân thành giúp đỡ người khác đều là một khoản tiền anh được nhận thêm vào quỹ của mình.”

“Và mỗi lần tôi đặt mình lên trước nhất là một lần rút tiền.”

“Vâng. Mỗi lần anh không làm được những gì anh nói mình sẽ làm, sao nhãng việc gọi lại một cuộc điện thoại, nói xấu ai đó sau lưng họ, hoặc không phân phối một sản phẩm chất lượng cao, anh đều rút tiền cả đấy. Tiền anh được thêm hàng làm sâu sắc thêm mối quan hệ, trong khi các khoản rút hằng ngày phá hoại nó. Và điều thú vị là khi anh có thật nhiều tiền đầu tư vào tài khoản niềm tin đó, anh có thể rút ra rất ít mà chẳng thành vấn đề gì.”

“Giống như là tôi có tín dụng.”

“Hoặc bảo hiểm chi trội,” Tess nói với nụ cười dịu dàng. “Và nó có tác dụng như thế này trong cuộc sống riêng tư của anh. Giả sử là anh đang hẹn hò với một người phụ nữ đặc biệt. Anh luôn đón cô ấy đúng giờ vào những lần hẹn, anh luôn gọi cho cô ấy khi anh nói anh sẽ gọi, anh dành cho cô ấy sự quan tâm và chăm sóc, và anh giúp cô ấy khi cô ấy đề nghị anh giúp đỡ. Nói cách khác, anh có tín dụng tốt trong tài khoản niềm tin đó. Vậy nếu anh phải hủy bỏ một hai buổi hẹn bởi vì có một vấn đề khẩn cấp nảy sinh trong công việc, anh nghĩ phản ứng của cô ấy sẽ ra sao?”

“Cô ấy vẫn thấy ổn. Tôi nghĩ cô ấy thông cảm tôi nếu tình huống khẩn cấp nảy sinh.”

“Đúng rồi, nhờ tất cả những khoản tiền gửi mà anh đã thực hiện. Giờ chúng ta thay đổi kịch bản: Giả sử anh đã tạo thành tiền lệ lỡ hẹn, anh không hề gọi cho cô ấy khi anh hứa sẽ gọi, và anh quên vài dịp kỷ niệm quan trọng của hai người.”

“Tôi hình dung ra bức tranh rồi - tôi đã rút tiền quá nhiều đây mà.”

“Vâng. Giờ, một hôm anh gọi cho cô ấy và bảo cô ấy anh cần hủy vài cuộc hẹn sắp tới mà anh đã bố trí do một khủng hoảng nào đó trong công việc. Anh đoán phản ứng của cô ấy sẽ thế nào?”

“Có lẽ cô ấy sẽ chẳng ấn tượng gì. Thực tế, nếu cô ấy đặt nặng vấn đề thì thậm chí có thể là cô ấy đầu hàng và cắt đứt quan hệ.”

“Anh hiểu rồi đấy. Cho nên anh có thấy rằng tất cả chúng ta cần thường xuyên gửi tiền trong tài

khoản niềm tin của mọi người mà chúng ta có quan hệ không – không chỉ trong đời sống kinh doanh mà ngay trong đời sống cá nhân của chúng ta nữa?"

"Vâng, tôi thấy rồi. Và cách rất hay để làm điều đó là biết quan tâm và tốt bụng, phải không?"

"Chính thế, Jack ạ. Sự quan tâm thích đáng và lòng tốt thật sự rất có sức mạnh - đặc biệt trong môi trường kinh doanh, nơi mọi người quá bận đến mức quên cả cách đối xử tốt với mọi người. Tôi tìm kiếm mọi cơ hội để nói và cho đồng nghiệp của tôi thấy rằng tôi yêu quý họ."

"Chị nói với đồng nghiệp của mình chị yêu quý họ ư?"

"Phải. Và thật sự là như vậy. Tôi luôn nghĩ về họ. Những người này đã dành những năm tháng đẹp nhất của đời họ để giúp tôi gây dựng công ty này. Tôi trân trọng họ vì điều đó. Thành công của họ là thành công của tôi, và thất bại của họ cũng là thất bại của tôi."

Sau đó Tess chắp tay lại theo tư thế chào truyền thống của người Ấn Độ trong khi cô ấy đứng ở chính giữa khu vực phòng đợi. Những nhân viên trông rất lịch thiệp vẫn qua lại, và tôi có thể nhìn rõ đường chân trời của New York qua những cửa sổ lớn. Tư thế của Tess dường như không phù hợp với những gì xung quanh cô ấy, cho nên tôi hỏi cô ấy đang làm gì vậy.

"Tôi học được cách này khi tôi có một chuyến công tác tới Đông Nam Á vài năm trước. Đây là cách người dân Ấn Độ chào nhau," cô nói và chắp hai tay lại với nhau.

"Namaste."

"Nghĩa là sao?"

"Nó nghĩa là, '*Tôi trân trọng những gì tốt đẹp và cao quý nhất bên trong bạn*.' Đó không phải là một cách chào ai đó rất tuyệt vời sao, Jack? Liệu anh có hình dung được anh cảm thấy cuộc đời mình như thế nào và những người khác sẽ cảm nhận về anh như thế nào nếu mỗi lần anh gặp ai đó anh lại tôn vinh những gì tốt đẹp nhất và cao quý nhất trong họ không? Giờ tôi không nói rằng anh cần thực hiện nghi thức này - nhưng anh có thể dễ dàng thể hiện tình cảm một cách thầm lặng mỗi lần có ai đó đi ngang cắt qua con đường của anh. Như khoa học đã khẳng định, ở một cấp độ vô hình rất sâu,

người ta cảm thấy ý chí mà bạn dành cho họ. Và điều này khiến họ đối xử với bạn theo cách phản ánh những gì tốt đẹp nhất bên trong chính họ.”

“Điều này phát huy tác dụng thật kỳ diệu,” tôi đáp, lĩnh hội những gì bậc thầy kinh doanh này đang nói với tôi về cách quản lý một cuộc sống nghề nghiệp phi thường.

“Cho nên khi anh gặp ai đó, chỉ cần dành một giây và nhắc mình trân trọng mặt tốt bên trong họ. Hãy luôn nâng giá trị của họ lên và luôn coi họ là những con người vĩ đại. Điều đó sẽ tạo ra một sự khác biệt sâu sắc trong cách họ đối xử lại với anh. Và anh sẽ cảm thấy mãn nguyện hơn trong công việc và trong toàn bộ cuộc sống của. Anh biết đấy, khi tôi bước ngang qua các đồng nghiệp của tôi ở đây, tôi luôn thầm ca ngợi rằng họ thật tuyệt vời. Và điều đó làm nên một thế giới khác hẳn xét về mối liên hệ của chúng ta.”

Một nhân viên lễ tân trẻ trung ăn mặc rất hợp mốt bước vào. “Chị Tess, có một cuộc gọi cực kỳ quan trọng cho chị từ Geneva ở kênh số 1. Em biết chị đã yêu cầu không quấy rầy trong khi chị gặp ông Valentine, nhưng có lẽ có chuyện gì đó khẩn cấp.”

“Không sao, Summer - tôi sẽ nhận cuộc gọi trong văn phòng của tôi,” Tess ân cần trả lời. “Jack, chúng tôi đang thu xếp một hợp đồng lớn, và mọi việc hơi chệch choạc. Cho tôi 15 phút, và tôi sẽ trở lại ngay. Trong lúc đó, hãy nghỉ ngơi và thật thoải mái. Cô Summer đây sẽ mang cho anh một ly nước cam tươi nếu anh muốn. Rất xin lỗi anh.”

Khi Tess bước dọc theo hành lang, tôi ngồi xuống để tập trung ý nghĩ của mình. Mắt tôi tình cờ nhìn đến một cuốn sách, nhan đề *Danh mục trí tuệ.* Đó là một kho tàng những câu trích dẫn hay do tiểu thuyết gia vĩ đại người Nga Leo Tolstoy biên soạn. Tôi mở cuốn sách và đọc câu trích đầu tiên đập vào mắt mình. Mặc dù đó là một câu nói đơn giản, nhưng nó rất có ý nghĩa với tôi:

“Cuộc đời rất ngắn ngủi. Đừng quên những điều quan trọng nhất trong đời*,* hãy sống cho người khác và làm những điều tối cho họ*.”*

12. TÌNH YÊU LÀ MỘT CÔNG CỤ KINH DOANH

"Giữ lấy vàng bạc, nhưng hãy cho chúng tôi trí tuệ."

- Ngạn ngữ Ả-rập

***

"Jack, một người chỉ có thể ở một trong hai trạng thái tại bất kỳ thời khắc nào: Sợ hãi hoặc yêu thương," Tess nói với tôi khi cô ấy trở lại sau cuộc điện đàm công việc của mình.

"Anh Moe đã dạy tôi điều đó ở Hawaii," tôi đáp.

"Tôi đoán anh ấy sẽ làm vậy. Moe là một người cực kỳ thông thái. Hãy tin những gì anh ấy dạy anh."

Tôi ngạc nhiên. "Chị biết Moe ư?"

Tess gật đầu. "Anh ấy là một người bạn tuyệt vời của tôi. Nhân tiện, đúng là, trong bất kỳ thời khắc nào, anh cũng hoặc sống trong sợ hãi hoặc sống trong yêu thương. Và tôi không chọn sống cuộc đời mình trong sợ hãi vì nó hạn chế tôi và cuộc sống mà tôi chuyên tâm tạo ra. Mọi thời khắc của mọi ngày, lựa chọn có ý thức của tôi đều là yêu thương. Và đó là một trong những bí mật sâu kín nhất cho thành công của tôi.

"Tình yêu như là một chiến lược kinh doanh. Một công cụ tuyệt vời, Tess ạ, một công cụ tuyệt vời."

"Anh biết đấy, Jack, anh có thể có mọi thứ mình muốn từ cuộc sống khi anh chú tâm giúp đỡ những người quanh mình có được mọi thứ *họ* muốn từ cuộc sống."

"Tôi thích điều đó."

"Cuộc sống của tôi thay đổi khi tôi có một quyết định đơn giản và đặt ra một chuẩn mực mới cho

bản thân: *Trở thành người chu đáo nhất mà tôi biết.* Hãy cố gắng đặt ra chuẩn mực đầy cảm hứng đó cho chính anh và xem xem điều gì xảy ra. Đó là điều duy nhất trong cuộc sống của tôi mà tôi gắn cho 'chính sách không ngoại lệ'. Cho dù chuyện gì can thiệp vào thì tôi sẽ luôn đặt giá trị đó lên trên hết thảy. Tôi rất chú tâm trở thành người chu đáo nhất mà tôi biết - gần như thể tôi đã viết điều đó lên trái tim mình."

Tess hít một hơi thật sâu và tiếp tục. "Công ty này tạo ra hơn một tỉ đô la doanh thu vào năm ngoái. Nhưng điều làm tôi hạnh phúc hơn nữa là nhìn thấy thành công của những người đàn ông và phụ nữ tạo nên công ty này. Khi họ trưởng thành thông qua công việc họ làm, tôi cũng trưởng thành thành một con người. Việc nhìn thấy nhân viên của mình trở thành những thủ lĩnh và những con người hạnh phúc khiến tôi cảm thấy hạnh phúc hơn bất cứ thứ gì khác. Những gì thật sự truyền cảm hứng cho tôi là thấy văn hóa của công ty chúng tôi phát triển thành nơi mọi người thực sự là số một, nơi làm việc an toàn để mọi người đều được làm người. Tôi càng thấy mãn nguyện với chất lượng các mối quan hệ của tôi với nhân viên, khách hàng, và đối tác cung ứng hơn là số tiền mặt trong tài khoản ngân hàng của tôi."

"Tuyệt! Chị hoạt động theo một bộ tiêu chuẩn kinh doanh rất khác," tôi nhận xét với thái độ trân trọng thật sự.

"Tôi biết," Tess trả lời.

Sau đó cô ấy lấy từ trong túi áo vest của mình ra một chiếc hộp vàng và mở ra.

"Đây," cô ấy nói khi đưa cho tôi một tấm thiệp: "hãy đọc câu này. Danh vị của tôi cho mọi người biết tôi đại diện cho cái gì."

Tấm danh thiếp của Tess được dập nổi chữ bạc bên trên, chỉ nhìn nó tôi cũng biết rằng nó rất tốn kém. Tên của cô ấy xuất hiện trên cùng, và bên dưới là chức danh của cô ấy. Nó được viết như thế này: "C.L.O."

"C.L.O. nghĩa là sao, chị Tess? Tôi cứ tưởng là C.E.O." Tôi thắc mắc.

"C.L.O là viết tắt của "Chief Love Officer" (Giám đốc Tình yêu)." cô ấy nói và cười vang. "Dĩ nhiên tôi chỉ dùng loại thiệp này trong những tình huống đặc biệt - tôi có cả danh thiếp thông thường

trong văn phòng. Nhưng thực tế là, ở đây tại công ty này, tôi xem vai trò của mình như Giám đốc Tình yêu. Tôi ở đây để cho nhóm của mình thấy tôi quan tâm và yêu thương họ."

"Rất độc đáo," tôi chỉ biết nói vậy.

"Tôi biết vậy - có lẽ đó là lý do tại sao tôi là người hạnh phúc nhất mà mình từng biết ở một khu vốn chỉ thấy hầu hết đội ngũ quản lý cấp cao nhất không vui vẻ, không mãn nguyện, và rỗng không. Anh có biết rằng một trong những bài thuốc hiệu nghiệm nhất mà các bác sĩ tâm lý kê đơn cho những nhà lãnh đạo doanh nghiệp tìm đến họ trong trạng thái stress chính là liều thuốc tình bạn mỗi ngày không?"

"Nghiêm túc chứ?"

"Phải. Anh biết đây, Jack, hầu hết những nhà lãnh đạo này sống cuộc sống của mình trong tháp ngà - họ dành thời gian để sống một mình. Và kết quả là cái nhu cầu rất con người là tất cả chúng ta đều có cho một mối quan hệ với một cộng đồng không hề được thỏa mãn." "Do đó các bác sĩ tâm lý bảo họ ra ngoài và kết bạn phải không?"

"Gần như vậy. Họ bảo những nhà lãnh đạo ra ngoài và làm bạn với người khác, quan tâm đến phúc lợi của người khác, cười đùa và kể những câu chuyện với những người họ cùng làm việc và cùng sống, và mở rộng lòng mình cho người khác. Và thế là có tác dụng. Tất cả đã được viết ra trong một bài báo rất thú vị có nhan đề *"Khoảnh khắc con người trong công* việc" xuất hiện trên tờ *Tạp chí kinh doanh Harvard* (Harvard Business Review)."

"Tuyệt quá, Tess. Và cách thực hiện quá ư đơn giản."

"Đúng như vậy. Cho nên, để tốt cho sự nghiệp của anh, trước hết anh hãy đối xử thật lòng với mọi người. Hãy quan tâm nhiều hơn đến việc làm sâu sắc các mối quan hệ hơn là lo bán hàng... và doanh số sẽ tự động đến. Thành công lớn trong kinh doanh thật sự liên quan đến những mối liên hệ con người."

"Chính xác thì các mối liên hệ con người là gì?"

"Đó là những mối quan hệ gắn kết chúng ta, con người với con người. Các mối liên hệ con người

xuất hiện khi chúng ta thật sự cố gắng phục vụ người khác và tạo ra sự khác biệt trong cuộc sống của họ - khi chúng ta học cách giao tiếp từ trái tim, nói ra chân lý của mình, và chân thành làm người lắng nghe biết đồng cảm, hiểu rõ những người chúng ta đang lắng nghe với nỗ lực để hiểu họ. Nếu muốn phát triển sự nghiệp cũng như trở thành một người lãnh đạo thì giao tiếp là một việc rất quan trọng."

"Rất thú vị, Tess ạ. Một trong những mục tiêu mói tôi đặt ra cho mình là trở thành một người giao tiếp giỏi. Tôi thật sự muốn thực hiện một nỗ lực đặc biệt để cho mọi người thấy rằng tôi yêu mến và hiểu họ. Tôi biết điều này sẽ giúp tôi trong sự nghiệp của mình."

"Vâng. Và đó là việc *đúng đắn* để làm. Như anh đã biết, chúng ta không tồn tại lâu trên hành tinh này. Tại sao lại không làm cho thời gian của chúng ta ở đây trở nên đáng giá bằng cách làm cho những người xung quanh chúng ta vui? Hãy trò chuyện thật giỏi."

"Ý chị nói thế là sao?"

"Một trong những bài học quan trọng nhất tôi học được trên đường đời của mình là một cuộc sống vĩ đại không gì khác hơn là một loạt hội thoại tuyệt vời. Thành công kinh doanh đến từ việc có những buổi đàm thoại sâu sắc với đồng nghiệp, khách hàng, và thậm chí khách hàng tương lai của chúng ta. Nếu chúng ta ngừng tham gia vào những cuộc đối thoại này, chúng ta sẽ thất bại trong kinh doanh. Thành công trong gia đình đến từ việc có những cuộc trò chuyện ý nghĩa với người bạn đời và con cái chúng ta. Đánh mất những cuộc đối thoại này, chúng ta sẽ đánh mất gia đình. Và thành công bên trong - thành công với tư cách một con người - liên quan đến một cuộc đối thoại liên tục với cái bản ngã cao nhất của chính chúng ta. Đánh mất cuộc đối thoại đó, anh sẽ đánh mất chính mình."

"Quả là một sự hiểu biết tuyệt vời."

"Cảm ơn anh, Jack. Quá nhiều người trên thế giới của chúng ta ngày nay li dị chính họ. Họ quá bận rộn theo đuổi danh vọng và sự tung hô đến mức bỏ cả việc đối thoại với chính mình ở cấp độ sâu thẳm bên trong. Anh biết đấy, một trong những điều quan trọng nhất mà bất kỳ thủ lĩnh nào cũng có thể làm là phải làm cho bản thân sâu sắc. Anh càng sâu sắc, anh sẽ càng nhận thức được hành trình cuộc đời là gì. Và anh càng hiểu biết thì anh sẽ càng nhận ra rằng thành công chính là tạo ra sự khác biệt trên thế giới. Ồ, điều đó mang lại một điểm quan trọng nữa," Tess nói thêm. "Nếu anh mong

muốn chứng tỏ sự giàu có trong cuộc sống và thành công trong sự nghiệp của mình, anh cần trở thành một người tạo dựng giá trị.”

“Thế là sao?”

“Những người thành đạt siêu hạng trong cuộc đời dành thời gian của họ tập trung vào việc tạo ra và xây dựng giá trị chứ không phải kiếm tiền. Họ tìm cách làm giàu cho người khác, và họ sống để cải thiện thật nhiều người có đặc quyền làm ăn với họ. Họ đưa chính họ thoát ra khỏi phương trình và tồn tại vì người khác, bằng nhiều cách. Nghịch lý là chính họ lại là những người thành công và giàu có nhất.”

“Thật sao?” Tôi hỏi.

“Đúng như vậy. Để có nhiều hơn trên thế giới này, anh phải cho người khác nhiều hơn. Đó chỉ là một trong những quy luật sống vĩnh hằng.”

“Tôi đã nghe nói rất nhiều về những quy luật đó.”

“Chà, quá tốt rồi,” Tess mỉm cười. “Hãy luôn hỏi chính mình những câu hỏi: ‘Làm thế nào mình làm tăng giá trị cho người này?’ và ‘Làm thế nào mình có thể phục vụ thế giới?’ Anh sẽ được tưởng thưởng bằng sự sung túc cực kỳ. Martin Luther King Jr[37] đã nói rõ điều đó khi ông nói: ‘Câu hỏi dai dẳng và gấp gáp nhất của cuộc sống là bạn đang làm gì cho người khác?’”

“Thật là những lời mạnh mẽ,” tôi nhận xét.

Tess bắt đầu đi dọc hành lang dài. “Jack,” cô ấy nói, “mời theo tôi.”

Tess dẫn tôi vào một gian phòng lớn với sàn gỗ sáng bóng và cả loạt ghế tựa bọc da kê bên những chiếc bàn thủy tinh. Trên tường là những giá đầy sách. Tôi xem các tít sách: *Nghệ thuật sống* của Epictetus; *Những suy ngẫm của Marcus Aurelius*; *Think and Grow Rick (13 nguyên tắc nghĩ giàu, làm giàu)* của Napoleon Hill. Thậm chí có cả một cuốn sách nhỏ có tiêu đề rất lạ là *Nhà sư bán xe Ferrari* khiến tôi mỉm cười.

“Đây là phòng học của công ty chúng tôi,” Tess nói khi rót cho mình một tách trà thuốc. “Anh muốn dùng một chút không? Hương vị rất tuyệt với mật ong.”

"Vâng," tôi đáp.

"Nhân tiện, phòng này là nơi tất cả chúng tôi đến để suy nghĩ. Những người thành đạt nhất trong kinh doanh dành rất nhiều thời gian để suy ngẫm. Và một trong những điều họ nghĩ đến nhiều nhất là làm cách nào họ có thể làm tăng giá trị cho những người họ phục vụ. Anh biết đấy, hầu hết mọi người đều làm sai điều này," Tess nhận xét.

"Thật vậy sao?" tôi hỏi.

"Vâng. Mục đích sống không phải là được hạnh phúc. Đó là một trong những cách sống vị kỷ nhất mà người ta có thể hình dung ra, và đó là nguồn gốc của nhiều vấn đề trên thế giới ngày nay. Cộng đồng toàn cầu này sẽ thay đổi nếu chúng ta ngừng suy nghĩ về hạnh phúc cá nhân của mình và bắt đầu nghĩ về sự phục vụ chung của chúng ta. Nói cách khác, thế giới sẽ thay đổi nếu chúng ta bắt đầu trở nên thái quá, không phải với việc hạnh phúc hơn, mà với việc có giá trị hơn. Để đạt tới cấp độ tiếp theo của cuộc đời, Jack ạ, câu hỏi không phải là: 'Làm cách nào ta có nhiều hơn nữa?' Câu hỏi thật sự nên là: 'Làm cách nào ta *thể hiện* được nhiều hơn nữa?' Hãy ngừng mong ước rằng cuộc sống sẽ dễ dàng hơn và hãy mong ước rằng *anh* sẽ tốt hơn, chu đáo hơn, và tốt hơn. Hãy ngừng mong ước ít gặp các vấn đề hơn và hãy ước có được trí tuệ lớn hơn. Anh biết đấy, hạnh phúc là một sản phẩm phụ, và nó đến với những người không tìm kiếm nó."

"Đó là một nghịch lý phải vậy không?" Tôi nhận xét.

"Vâng, đúng là như vậy, theo nhiều cách. Tôi thật sự nghĩ rằng chúng ta càng tìm kiếm hạnh phúc và thành đạt, nó sẽ càng chạy xa chúng ta. Hạnh phúc và thành đạt là những sản phẩm phụ không được dự tính trước nhưng tất yếu sẽ đến của một cuộc sống được dùng để tạo ra giá trị cho những người khác. Hãy làm điều đó, và mọi thứ khác sẽ đâu vào đấy đúng như nó phải vậy."

"Như thế hầu hết các doanh nghiệp hiện nay đều sai. Mục tiêu không phải là kiếm tiền..."

"Mà là tạo ra ý nghĩa," Tess ngắt lời. "Mục tiêu cơ bản của kinh doanh là để giúp những người anh phục vụ tìm ra ý nghĩa, niềm vui, và thành công lớn hơn trong cuộc sống của họ thông qua những sản phẩm và dịch vụ mà anh dành cho họ. Dĩ nhiên, kiếm tiền là rất quan trọng, nhưng nó không phải là động lực cơ bản nếu anh tìm kiếm thành công đích thực. Những công ty làm ăn được đều tập trung

vào lợi nhuận; những công ty *thành công* thì tập trung vào mục tiêu cao hơn của mình - tạo ra những kết quả lớn lao cho khách hàng của mình và tạo ra sự khác biệt trong cuộc sống của họ."

"Đây là lần đầu tiên tôi được nghe những điều như vậy."

"Hãy xem, tôi làm kinh doanh để kiếm tiền - xin đừng hiểu sai ý tôi. Tôi không phải là một người lý tưởng hóa và không biết gì về cách thế giới thật sự vận hành. Tôi có bằng MBA từ Trường Kinh doanh Harvard và bằng Tiến sĩ từ Stanford. Tôi dành phần lớn cuộc sống trưởng thành của mình ở đây - tại Phố Wall, và tôi chơi trò chơi kinh doanh ở cấp độ cao nhất. Tiền mua được tự do ở mức độ nào đó, tôi biết như vậy. Điều tốt nhất anh có thể làm để giúp người nghèo trên thế giới này là bảo đảm rằng anh không phải là một trong số họ. Và nói thật, Jack ạ, cá nhân tôi kiếm ra cả núi tiền - hàng triệu triệu là chắc chắn. Anh đạt đến mức anh thật sự không biết mình có bao nhiêu tiền; khi đó chẳng còn là một vấn đề nữa. Tôi có thể có bất kỳ thứ gì tôi muốn, bất kỳ khi nào tôi thích. Nhưng với tôi, tiền chỉ là một phương tiện để nắm bắt, một tấm phiếu ghi điểm mà thôi."

"Để nắm bắt cái gì chứ?"

"Lượng giá trị tôi tạo ra. Tôi thấy rằng tôi càng tạo ra nhiều giá trị trên thế giới này thì tiền bạc dường như càng chảy vào cuộc đời tôi. Tiền không còn giá trị thực chất nữa, phải không?"

"Tôi cho rằng chị nói đúng. Nó chỉ là giấy mà thôi."

"Đúng vậy. Toàn bộ tiền chỉ là biểu tượng của một sự trao đổi giá trị. Với tôi, nó chỉ có giá trị khi tôi *phân phối* giá trị của mình. Với tôi, nó chỉ là một tiêu chuẩn so sánh, chẳng là gì hơn, cũng chẳng là gì kém. Cho nên ý tôi là thế này: Tiền rất quan trọng, nhưng hoàn toàn không phải là động lực chính của tôi. Tiền không phải là những gì lôi tôi ra khỏi giường lúc 5 giờ sáng, và không phải là những gì thúc ép tôi phải đổi mới và là người cừ nhất trên thế giới trong mọi việc tôi làm. Tôi thà được trả bằng phần thưởng tinh thần thay vì phần thưởng tiền bạc, vì chúng làm cho tôi cảm thấy ổn với bản thân mình hơn. Tôi biết ý nghĩa của mình không phải đến từ tiền mà đến từ sự phục vụ. Tôi sống để giúp người khác. Đó là những gì thực sự thúc đẩy tôi - một cảm nhận về nhiệm vụ và ý nghĩa, không phải tiền bạc và phần thưởng vật chất. Và đó là nơi rất nhiều công ty khác đi sai - họ tập trung nhiều vào việc tích cóp tài sản hơn là giúp đỡ người khác thực hiện giấc mơ của họ."

Sau đó Tess dẫn tôi tới văn phòng của cô ấy. Đó là một căn phòng rất trang nhã, bài trí theo một

phong cách tối giản hiện đại. Tầm nhìn trông ra toàn bộ thành phố. Những bức ảnh chồng và ba người con của cô ấy được treo ở khắp mọi nơi.

“Anh Jack, hãy thử sống theo những lời của Woodrow Wilson[38]: ‘Bạn không ở đây để kiếm sống. Bạn ở đây để làm cho thế giới đầy đủ hơn, với tầm nhìn rộng hơn. Bạn ở đây để làm giàu cho thế giới và bạn sẽ tự nghèo đi nếu bạn quên mất mục đích đó’.”

“Thật là những lời sâu sắc.”

“Và khi anh phục vụ người khác, hãy làm việc đó nhưng đừng mong được tưởng thưởng. Nếu anh giúp người khác trong công việc, cho dù đó là việc giúp một đồng nghiệp cố gắng học một quy trình máy tính mới hay phục vụ một khách hàng bằng việc làm người đó sửng sốt vì sự sẵn lòng của anh nhằm quả quyết sản phẩm của mình chính là những gì người đó cần, hãy làm việc đó với niềm vui thuần khiết là được cho đi. Cho đi với ý định nhận về không thật sự là cho đi, đó là mua bán - và người ta có thể cảm nhận được điều đó. Hãy cho để giúp đỡ thật sự, và hãy hành động như một thủ lĩnh đầy tớ. Đó là cách anh sẽ đạt đến sự vĩ đại.

“Một thủ lĩnh đầy tớ nghĩa là gì?”

“Những thủ lĩnh cừ nhất chính là những thủ lĩnh đầy tớ. Tất cả những gì họ quan tâm là phục vụ cử tri của họ. Cuộc đời của họ phản ánh cảm quan nhiệm vụ - đó là những gì thúc đẩy họ và tiếp nhiên liệu cho ngày tháng của họ.”

“Đó là một cách sống lý thú!” tôi nói đầy phấn khích. “Tìm kiếm một nhiệm vụ mà bạn có thể cống hiến hết mình, và sau đó dành trọn thời gian triển khai nhiệm vụ đó.”

“Chính xác,” Tess đáp. Hãy nghĩ về Mahatma Gandhi, Nelson Mandela, và Mẹ Teresa, cũng như những thủ lĩnh tôn giáo vĩ đại nhất trong lịch sử. Tất cả đều là những thủ lĩnh đầy tớ, và tất cả đều tận tụy vì một sự nghiệp lớn hơn bản thân họ - một nhiệm vụ.”

“Và nhiệm vụ này cần để phục vụ người khác, phải không ạ?”

“Phải như vậy. Nhưng anh không phải quyết tâm biến cải thế giới thì mới là sống với cảm quan nhiệm vụ. Yêu cầu của anh có thể chỉ là phục vụ khách hàng của mình trong công việc với thái độ

yêu thương, mực thước, và một cam kết mạnh mẽ nhằm tạo ra giá trị trong công việc của họ. Mục đích đó không kém phần cao quý so với thay đổi thế giới. Thậm chí nếu công việc của anh là quét đường phố hay nhặt rác thì anh vẫn có quyền lựa chọn làm việc với một cảm quan nhiệm vụ và quy tắc phục vụ, nhìn nhận nó như một cơ hội để làm cho cộng đồng trở thành nơi tốt đẹp hơn. Không hề có công việc nhỏ mọn, Jack ạ. Mahatma Gandhi từng nói rõ điều này khi nhận xét: 'Việc bạn phải làm không mấy quan trọng chẳng là gì cả, hãy làm việc đó hết mức có thể, hãy dành cho nó sự quan tâm và chú ý của anh như anh dành cho điều anh coi là quan trọng nhất. Chính những điều nhỏ nhoi đó lại là cái để đánh giá bạn'."

"Quan điểm rất tuyệt, Tess ạ."

"Và chính Mẹ Teresa là người nói: 'Đừng để ai tìm đến con mà không thấy hạnh phúc và tốt đẹp hơn'."

"Những lời quá hay."

"Tôi cũng thích lời của William Penn[39], người đã nói:

'Tôi rất muốn đi hết cuộc đời nhưng chỉ một lần thôi. Do đó, nếu có bất kỳ hảo tâm nào mà tôi có thể thể hiện, hay điều gì đó tốt đẹp mà tôi có thể làm cho bất kỳ ai, hãy để tôi làm điều đó ngay lúc này, chứ đừng trì hoãn hoặc phớt lờ nó, và tôi sẽ không đi qua con đường này lần nữa.' Một khi anh sống theo triết lý này, nó sẽ thay đổi rất nhiều để tốt hơn - tôi hứa với anh điều này," Tess nói một cách nồng nhiệt.

"Đó là một trong những lý do tôi mê công việc," cô ấy tiếp tục. "Tôi có thể hoàn thành một trong những nhu cầu sâu xa nhất của mọi con người thông qua cách tôi làm việc."

"Đó là gì?"

"Nhu cầu tự siêu nghiệm. Tất cả chúng ta đều có một khát khao mạnh mẽ trong mình, ở một mức độ cơ bản, là tạo ra sự khác biệt trên thế giới. Tôi tin tất cả chúng ta đều được lập trình để đóng góp cho thế giới theo cách riêng của mình - điều đó nằm trong bản chất di truyền của chúng ta. Với một số người, việc đó là dẫn dắt đất nước tới tự do và tác động đến cuộc sống của hàng triệu người; với những người khác, đó lại là quét dọn đường phố hoặc làm việc tại quầy thanh toán của một cửa hàng

tổng hợp tiện dụng địa phương. Như tôi nói, không có mục tiêu nào tốt hơn hoặc đáng cho chúng ta trân trọng hơn so với mục tiêu khác nếu như nó được thực hiện bằng tất cả tấm lòng và ý thức về nghĩa vụ của chúng ta. Đúng như nhà tư tưởng John Ruskin[40] đề cập: '*Người yếu đuối nhất trong chúng ta cũng có tài năng, tuy có vẻ tầm thường, riêng biệt của người đó và khi được sử dụng thích đáng sẽ là một món quà cho chính nòi giống của người đó*'."

"Tôi cảm thấy những lời nói ngay trong tim mình," tôi nói rất chân thành.

"Đó là vì những lời ấy nói với những gì tốt đẹp nhất trong anh, Jack ạ. Chân lý của những lời này vang tới vùng *hiểu biết* bên trong anh. Nhu cầu sâu nhất của trái tim con người, khi anh tiếp cận được nó, là nhu cầu được sống vì điều gì đó quan trọng hơn chính chúng ta. Anh có thể không nhận ra điều đó lúc này. Anh có thể cảm thấy không dễ nghe điều đó bởi vì giấc mơ của anh là kiếm được cả núi tiền và mua một căn nhà ở Caymans. Hoặc anh có thể bỏ qua luận điểm này trong một thế giới chỉ chú trọng vào việc 'tìm ra Số một.' Nhưng Jack ạ, tôi phải nói với anh rằng anh càng tiếp cận được chân lý của ý nghĩa cuộc sống, và anh càng thấm sâu vào trí tuệ tự nhiên của mình thì chân lý sẽ càng không thể né tránh được: *Một cuộc sống hoàn hảo được tạo ra khi bạn phục vụ một cách hoàn hảo.* Anh càng hoàn thiện bên trong với tư cách một con người thì anh sẽ càng thấy rõ thế giới theo một hướng rất khác. Anh sẽ không vướng vào nhu cầu kiếm thật nhiều tiền để những người khác phải tôn trọng anh. Anh sẽ tập trung vào nhiệm vụ cao cả hơn của mình đến mức lòng tự trọng của anh sẽ lấn át tất cả. Tất cả chúng ta đều là những thủ lĩnh trên trái đất này - đó chính là đặc quyền của chúng ta."

Sau đó Tess chỉ vào một câu trích được một nghệ nhân có tay nghề khắc trực tiếp lên mặt bàn của cô ấy.

"Hãy đọc câu này," cô ấy nói. "Nó giúp tôi tập trung vào mỗi buổi sáng. Có lúc tôi đọc những lời này, và sau đó nhắm mắt lại để cảm nhận chúng đang được hút vào tim tôi. Một cách chiêm nghiệm rất hay, và nó tạo ra một ấn tượng tuyệt vời về cách tôi sống."

Những lời ấy như sau:

"Hạnh phúc đến với bạn trong đời tương xứng với mức độ bạn giúp ích cho thế giới."

13. CON ĐƯỜNG ĐÍCH THỰC ĐI TỚI THÀNH CÔNG

"Cái chết không phải là mất mát lớn nhất trên đời. Mất mát lớn nhất là những gì chết ngay trong chúng ta khi chúng ta còn sống.

- Norman Cousins

***

Khi chúng tôi ngồi xuống một chiếc trường kỷ bọc da đặt trong văn phòng cô ấy, Tess nói: "Anh kết thúc sự nghiệp của mình ở chỗ nào không quan trọng - mà chính là hành trình anh đã thực hiện để tới được nơi đó mới làm cho anh thành người. Phần thưởng đích thực của một cuộc sống xứng đáng không nằm ở những gì anh thu được tại cuối con đường của mình, mà là anh trở thành cái gì một khi anh đến được nơi đó."

"Rất thú vị," tôi nhận xét.

"Chính *quy trình* của cuộc đời anh mới là chìa khóa cho cuộc sống của anh, chứ không phải là việc cuối cùng anh nghỉ ngơi ở đâu vào cuối mỗi ngày. Thành công thật sự không nằm ở việc đạt được các mục tiêu của anh - nó nằm ở những biến cải của cá nhân và những thay đổi bên trong ý thức xảy ra như là kết quả của việc tiến tới các mục tiêu của anh. Tài năng không phải là làm cho mục tiêu ấy xảy ra, mà chính những gì đạt đến mục tiêu cụ thể ấy mới làm nên con người anh. Và nói thật, tôi tin rằng chỉ có hai lý do để làm kinh doanh."

Tôi đợi cô ấy nói tiếp.

"Thứ nhất, như tôi đã đề cập, để tạo ra giá trị cho người khác và để có những điều tốt đẹp lớn hơn nữa; và thứ hai, để trưởng thành thành một con người. Hãy hiện thực hóa con người thật của chúng và, bằng cách ấy, làm lành với chính chúng ta," cô ấy nói.

"Khi cuối cùng chúng ta khám phá ra con người thật sự của mình, chúng ta sẽ làm lành với chính mình ư?"

“Đúng. Đây là cách tốt nhất để sống một cuộc sống sung túc và bình yên.”

“Rất có ý nghĩa, Tess. Có lẽ nhiều tranh đấu của loài người chúng ta xảy ra vì cái phần sâu nhất của chúng ta biết rằng chúng ta đang phản bội chính mình bằng việc không sống cuộc đời mình theo đúng tiềm năng cao nhất.”

“Chính xác như vậy. Chúng ta đánh mất rất nhiều sự trân trọng dành cho bản thân khi chúng ta không hiện thực hóa được tiềm năng con người cao nhất của mình. Chúng ta nghĩ sẽ mất nhiều năng lượng để làm công việc cải thiện bên trong vốn cần để sống cuộc sống tốt đẹp nhất của mình, cả trong công việc lẫn ở nhà - thực tế là sống tầm thường lại càng tốn năng lượng hơn.”

“Tôi đồng ý như vậy.”

“Không cần phải nghi ngờ rằng việc phủ nhận những giấc mơ của anh và xem thường con đường của cuộc sống tốt đẹp nhất của anh là cực kỳ hao tổn. Không sống đúng với chính mình tiêu hao rất nhiều năng lượng.”

“Được rồi, tôi nghe nói về xuất phát điểm của chị. Tôi cảm thấy cuộc trò chuyện này rất có cảm hứng, Tess. Tôi thật sự nhìn thấy tầm quan trọng của việc yêu thương người khác và tạo ra những kết nối nhân bản. Tôi sẽ cam kết, ngay ở đây và ngay lúc này, trở thành một người sống nhiều vì người khác. Và tôi cũng hứa với chị rằng tôi sẽ bắt đầu nhìn nhận bản thân như một người tạo dựng giá trị. Tôi sẽ tạo dựng sự nghiệp của mình không phải dựa trên những gì tôi có thể nhận được từ người khác mà là những gì làm cho tôi cảm thấy tốt hơn đối với sự nghiệp của mình. Tôi cũng sẽ bắt đầu sống ở một cấp độ cao hơn nhiều.”

“Rất tuyệt đấy,” cô ấy đáp, hài lòng thấy rõ với những lời nói của tôi.

“Nhưng hãy để tôi phản biện vấn đề sống vì người khác một lát nhé. Tôi tin chắc chị sẽ đồng ý rằng có một số người thật sự tàn nhẫn và hèn hạ ở ngoài kia.”

“Tôi đồng ý rằng có một số kẻ ngoài kia có *cách hành* xử tàn nhẫn và hèn hạ.”

“Vâng, tôi hiểu sự khác biệt rồi. Nhưng khi chị gặp những người đó, chắc chắn chị không thể luôn nhân ái.”

“Tôi *luôn* chọn cách sống nhân ái, Jack ạ. Đó là chuẩn mực tôi sống cuộc đời mình, và nó có hiệu quả với tôi. Nhưng - và đây là một điểm rất quan trọng - sống nhân ái không có nghĩa là sống yếu hèn. Một con người khôn ngoan luôn biết kết hợp tình thương với lòng can đảm.”

“Ồ?”

“Đúng. Đó là nguyên tắc tôi sống theo. Đôi khi có tình huống cho thấy rằng tôi cần thể hiện tình yêu thương của mình thông qua lòng trắc ẩn, và có lúc chúng lại đòi hỏi tôi phải can đảm. Mọi người thường phạm sai lầm khi tin rằng sống yêu thương có nghĩa là anh phải chịu thua người ta và để cho họ giẫm đạp lên anh. Không phải như vậy. Tôi yêu quý bản thân mình đến mức chưa bao giờ để điều đó xảy ra. Nếu ai đó vượt qua giới hạn của tôi, tôi để cho họ biết điều đó bằng một cách nhân ái nhưng mạnh mẽ. Tôi nói theo một cách không ‘chạm nọc’ họ nhưng để cho họ biết rằng tôi sẽ không thể bị đối xử tệ. Và như thế, tôi kết hợp lòng thương với sự can đảm. Anh biết đấy, Jack, chúng ta dạy cho mọi người cách đối xử với chúng ta.”

“Chúng ta ư?”

“Chắc chắn rồi. Nếu ai đó trong cuộc đời anh đối xử tệ bạc với anh, không hề có thái độ tôn trọng xứng đáng với anh, thì bằng cách nào đó tôi có thể quả quyết với anh rằng anh đã cho phép điều đó xảy ra. Có lẽ khi lần đầu tiên họ thô lỗ với anh, anh đã không thể định ra một ranh giới và không nói cho họ biết rằng điều đó là không thể chấp nhận được. Và thất bại này dạy cho họ biết rằng họ có thể tiếp tục cách hành xử thiếu tôn trọng của họ.”

“Như vậy mỗi con người trong cuộc đời tôi đều được dạy cách ứng xử với tôi theo cách tôi để cho họ ứng xử với mình ư?”

“Đúng là như vậy. Cần bảo đảm rằng anh được đối xử bằng sự lịch thiệp, quan tâm, yêu thương, và đó là những gì anh sẽ nhận được. Cho phép mọi người giẫm đạp lên mình, và chính anh sẽ giáo dục họ kỹ thuật đó và khiến cho họ duy trì tiêu chuẩn thấp kém này.”

“Tôi hiểu.” Tôi nghĩ một lúc. “Và chị nghĩ sao về cạnh tranh? Chị làm ở một trong những lĩnh vực cạnh tranh nhất trên thế giới - các dịch vụ tài chính - và chị rõ ràng rất thành công. Làm cách nào một

người rất nhân ái có thể phát triển được trong thế giới của chúng ta? Liệu tôi có thể thành công thật sự nếu tôi không cố gắng chiến thắng?”

“Thực tế, nếu anh chỉ tìm cách chiến thắng, tôi có thể bảo đảm với anh rằng anh sẽ không hề thành công,” Tess nói và bật cười. “Là CEO của tổ chức này, tôi phải nghĩ về thị phần và luôn để mắt đến sự cạnh tranh. Đó là một tất yếu trong nền kinh tế mà chúng ta đang hoạt động. Nhưng cách đây nhiều năm, sau một năm nghỉ phép để rong ruổi đi vòng quanh thế giới cùng với gia đình mình, tôi bắt đầu mở rộng ống kính mà tôi nhìn nhận thế giới qua đó. Thế giới quan của tôi thay đổi mạnh trong chuyến tha hương tự đặt ra đó.” Cô ấy mỉm cười.

“Jack, anh đã nghe một số nguyên tắc tổ chức tôi kiến tạo nên cuộc sống mới của mình. Tôi sẽ chia sẻ với anh thêm một nguyên tắc nữa có liên quan đến câu hỏi của anh về cạnh tranh: *Để anh thắng thì không cần ai làm người thua cả.* Hiện nay đó là một việc khó tiếp thu với nhiều người chúng ta trong thế giới kinh doanh. Xét cho cùng, thậm chí khi còn là trẻ con chúng ta đã được huấn luyện phải cạnh tranh để giành lấy những nguồn lực khan hiếm. Chúng ta được dạy phải luôn là người xuất sắc nhất trong lớp học và được khuyến khích là người dẫn đầu trong các môn thể thao chúng ta tham gia. Chúng ta liên tục bị so sánh với những người khác mà chúng ta được nói rằng giỏi hơn, thông minh hơn và nhanh hơn ta. Những gì điều này mang lại là tạo ra một định kiến về tình trạng khan hiếm, và chúng ta bắt đầu tin rằng thế giới thực sự là một nơi có những nguồn lực hạn chế. Nếu chúng ta không tốt nghiệp ở tốp đứng đầu lớp, chúng ta sẽ không thành công trong sự nghiệp của mình. Nếu chúng ta không chiến thắng trong các môn thể thao, chúng ta sẽ chẳng bao giờ nếm trải vị chiến thắng. Giờ đây là một suy nghĩ sai lầm - chẳng điều gì có thể vượt qua chân lý. Triết gia Rumi[41] đã nói rõ điểm này khi ông nhận xét: ‘Đừng là giọt nước. Hãy trở thành đại dương.’”

“Câu đó khiến lưng tôi sởn gai ốc đấy, Tess.”

Cô ấy tiếp tục. “Và suy nghĩ sai lầm này sinh ra tâm lý sợ hãi - nỗi sợ rằng thế giới này không có đủ cho tất cả mọi người chúng ta thành công vượt xa những kỳ vọng điên rồ nhất của mình; sợ rằng chúng ta sẽ đánh mất những gì chúng ta phải vật lộn mới tích góp được; sợ rằng chúng ta không xứng đáng giữ lấy những gì chúng ta có. Và nỗi sợ này tạo ra một tình huống thú vị: Chúng ta càng sợ rằng mình sẽ thua nếu chúng ta giúp người khác thắng thì chúng ta lại càng nhận được ít hơn. Chúng ta càng cố gắng tích trữ thì chúng ta càng đẩy sự dư dật dành cho chúng ta ra xa.”

“Làm sao lại như thế được?”

"Bởi vì suy nghĩ của chúng ta định hình thực tiễn của chúng ta - quan niệm của chúng ta quyết định trải nghiệm của chúng ta. Nếu tất cả những gì anh nghĩ đến chỉ là có tất cả mọi thứ cho mình và không giúp người khác đạt được giấc mơ của họ thì khi đó anh sẽ truyền nỗi sợ hãi của mình ra thế giới. Và những tư duy đầy sợ hãi đó sẽ tạo ra thực tiễn của anh, cho nên anh sẽ sống một cuộc sống thiếu thốn."

"Ý chị muốn nói rằng bằng cách chỉ nghĩ về chúng ta và cố gắng sở hữu mọi thứ, thực tế chúng ta sẽ thua phải không?"

"Đúng vậy. Hơi khó tin, phải không? Đây là chìa khóa - mọi người trên hành tinh này đều liên hệ với nhau. Chúng ta được cắt ra từ cùng một tấm vải. Toàn bộ những gì sự cạnh tranh làm được là tiếp sức cho ảo tưởng rằng chúng ta hoàn toàn tách rời nhau, điều đó khiến cho mỗi chúng ta rất nhỏ nhoi. Khi chúng ta hoạt động ở một mức cao hơn và bắt đầu nhìn thấy sự liên kết của mọi thứ, chúng ta sẽ đều thắng. Thế giới thắng. Khi mục đích chính của anh là làm giàu cho người khác và hỗ trợ họ khi họ phát triển thành con người mà số phận họ đã định sẵn, anh truyền những tư duy phong phú ra với thế giới chứ không phải là phát đi sự sợ hãi."

"Và như thế thế giới mang lại cho cuộc sống chúng ta sự dư dả," tôi trầm ngâm.

"Chính xác. Sự thật là thế giới của chúng ta chưa bao giờ có nhiều cơ hội sẵn có cho những người tìm kiếm chúng. Tất cả chúng ta đều có thể chiến thắng. Và nếu tất cả chúng ta cùng bắt tay nhau, trong tinh thần hợp tác và đoàn kết, thì khi đó cả thế giới sẽ trở thành một nơi tốt đẹp hơn để sống. Nhưng việc liên tục tìm cách hạ gục đối thủ sẽ dẫn đến áp lực lớn - anh rơi vào cái bẫy thành tích và bắt đầu nghĩ rằng anh sẽ chỉ được ngưỡng mộ nếu anh chiến thắng. Điều đó tạo ra một mô thức hành động thú vị trong cuộc sống của chúng ta."

"Đó là gì?"

"Chúng ta trở nên ám ảnh với việc vượt lên những người khác. Chúng ta trở thành những con thú xiếc, biểu diễn với hy vọng nhận được lời khen từ người khác. Chúng ta đặt giá trị của bản thân vào việc nhận những lời khen ngợi từ những người chúng ta chú ý và do đó, chúng ta tiếp tục thúc ép mình một cách không thương tiếc. Nhưng *chẳng có gì* có thể đủ khi chúng ta sống như thế này. Chúng ta đạt được một mục đích lớn nhưng lại bận rộn leo lên chiếc thang thành đạt tưởng tượng nên

chẳng thể tận hưởng được thành tích. Chẳng có gì đủ cho chúng ta khi chúng ta có kiểu niềm tin như thế này. Chẳng có gì là đủ bởi vì chúng ta phải là số một."

"Nghe gần như là chủ nghĩa toàn hảo vậy."

"Chính xác là như vậy. Chúng ta cố gắng trở nên hoàn hảo. Và chúng ta hủy hoại tâm hồn mình trong chính quá trình ấy."

"Vâng. Vậy giải pháp là gì?"

"Hãy tin tưởng và thư giãn hơn nữa."

Cha Mike cũng bảo tôi hãy tin tưởng nhiều hơn - và Moe cũng vậy. Họ đều tin rằng vũ trụ là một nơi rất thân thiện, và cho dù điều gì xảy đến với chúng ta khi chúng ta trải nghiệm cuộc đời mình thì nó đều sẽ diễn ra một cách tốt đẹp. Thực tế, dường như tôi càng chấm dứt việc tranh giành điên cuồng của mình và càng tin tưởng rằng thế giới vận hành theo cách mong cho tôi thành công thì thế giới sẽ càng trao nhiều phần thưởng của nó cho tôi. Thú vị thật... Tôi càng cho đi, tôi càng nhận được nhiều. Bằng nhiều cách, tôi muốn những quy luật của thế giới mà Cha Mike và Moe đã dạy tôi phải bộc lộ trước khi tôi áp dụng chúng - tôi không nhận thấy rằng tôi đã áp dụng chúng trước cả khi chúng bộc lộ ra với tôi.

Tất cả đều là lòng tin. Tin tưởng vào cấu trúc tinh vi của thế giới và vào kế hoạch rất thông minh dành cho cuộc sống của chúng ta. Cuộc sống của chúng ta, như tôi học được, được thiết kế để phát huy tác dụng. Chúng ta chỉ cần thoát ra khỏi con đường của chính mình. Tôi càng nghĩ về điều này, tôi càng nhận ra rằng đây là một điều rất kỳ diệu.

"Sợ cạnh tranh làm cho chúng ta cảnh giác với những người khác, Jack ạ. Đó không phải là cách làm việc hay sống. Sợ thất bại sẽ đóng chặt sức sáng tạo của chúng ta, hạn chế những cơ hội của cuộc đời chúng ta, tạo ra những áp lực rất lớn, và khiến cho cơ thể chúng ta căng thẳng. Cho nên rất nghịch lý là cạnh tranh thực tế lại hạ thấp mức độ chúng ta thể hiện, chứ không phải nâng cao lên. Giải pháp rất đơn giản thôi: Chỉ tập trung vào việc sống tốt nhất có thể. Khi đó, điều duy nhất anh phải so sánh với bản thân là con người trước kia của mình, cái bản ngã cũ của anh. Hãy luôn kiểm nghiệm con người anh và nơi anh muốn sống. Hãy luôn tiến lên phía trước trong hành trình cá nhân được gọi là cuộc đời."

"Tess, tôi cần thành thật với chị. Tôi sợ rằng nếu tôi không cạnh tranh và nắm lấy mọi cơ hội kinh doanh để chiến thắng thì tôi sẽ là kẻ thất bại nặng nề. Triết lý chị đang chia sẻ nghe rất hay nhưng, rất thành thật với chị, dường như nó khá duy tâm."

"Cảm ơn anh đã rất thành thật, Jack. Tôi gây dựng toàn bộ cơ ngơi này nhờ áp dụng sơ sơ triết lý cùng thắng này - và công ty giờ đây trị giá hàng triệu đôla. Anh cần phải thật sự tin tôi rằng điều đó sẽ có tác dụng. Cũng cần giữ trong đầu rằng trong cả trăm, nếu không nói hàng nghìn năm, mọi người trong giới kinh doanh vẫn hoạt động theo lối tư duy cạnh tranh dựa trên sự sợ hãi như thế này. Và hãy nhìn xem nó đưa chúng ta đến đâu với tư cách một cộng đồng toàn cầu - hãy nhìn xem thế giới thế nào, và tình trạng thiếu quan tâm và yêu thương nữa. Anh biết rằng nếu chúng ta cứ làm mọi việc theo cách này, chúng ta sẽ chỉ nhìn thấy kết quả y hệt mà thôi."

"Đúng."

"Cho nên để thay đổi thế giới, mỗi chúng ta phải thực hành một hình thức lãnh đạo cao hơn và làm mọi việc theo cách khác hẳn. Đây là một cơ hội *rất lớn* cho anh, Jack ạ - anh có thể là một thủ lĩnh trên thế giới này, theo cách riêng của anh, bằng việc không chạy theo số đông và hành động từ một vị thế yêu thương chứ không phải sợ hãi. Nếu anh thâm nhập vào thị trường của mình và dành hết mình để phục vụ một cách chân thành, tạo ra các giá trị, xây dựng các mối quan hệ, và những kết quả cùng có lợi cho mọi người trong mọi trường hợp, thì cuộc sống của anh chắc chắn sẽ thay đổi. Các quy luật của tự nhiên luôn điều khiển cách cuộc sống diễn ra - hãy quan sát tự nhiên và anh sẽ thấy có sự khẳng định rất rõ những gì tôi đang nói đây. *Khi chúng ta làm việc trong sự đoàn kết, sẽ có nhiều thứ hơn cho mọi người.* Đó là bài học lớn nhất cho những người làm kinh doanh ngày nay. Và nếu chúng ta không hiểu điều đó, thế giới sẽ trở thành một nơi còn hỗn loạn hơn nữa."

Tess nhón một lát chanh trên đĩa trong chiếc khay bạc đặt trên tủ ngang trong phòng và thả vào ly nước.

"Đây, dành cho anh. Nước rất tốt cho não."

"Thật không?"

"Dĩ nhiên rồi. Thực tế nó giúp anh nghĩ rành mạch hơn, đặc biệt lúc căng thẳng. Nó cũng là một

trong những cách hiệu quả nhất tôi biết để giữ năng lượng ở mức cao.” Cô ấy nhấp một ngụm nước trong ly của mình. “Nhân tiện, tôi muốn tổng kết vài điểm trước khi tôi phải đi họp.”

“Tôi thật sự đã tiếp thu được rất nhiều trong buổi sáng nay. Tôi rất biết ơn về thời gian chị dành cho tôi, Tess ạ.”

“Tôi rất vui giúp được anh.” cô ấy đáp. “Chỉ cần luôn chia sẻ những gì tôi dạy anh với người khác. Thế giới của chúng ta cần thay đổi, và anh có thể là một chất xúc tác mạnh để biến cải những người khác.”

“Vâng.”

“Tài sản đáng giá nhất của tôi không phải là một thứ vật chất, anh biết đấy,” Tess nói thêm.

“Tôi không ngạc nhiên về điều đó.”

“Những gì giá trị nhất với tôi chính là danh dự của tôi. Chưa bao giờ tôi hết ngạc nhiên về cách mọi người làm việc trong nhiều thập kỷ để tạo dựng một tiếng tốt, sau đó lại làm gì đó ngớ ngẩn, và chỉ trong chớp mắt, đánh mất danh dự của mình. Làm như thế, họ mất khả năng tiến hành kinh doanh theo nhiều cách. Anh thấy đấy, Jack, anh không thể đặt một bảng giá lên việc nhận lại các cuộc điện đàm của anh. Hãy duy trì tiếng tốt. Đừng bao giờ làm gì để lại tì vết cho danh dự của mình. Hãy sống và làm việc với sự liêm chính.”

Một trong những kênh điện thoại trên chiếc bàn được bài trí gọn gàng của Tess sáng đèn.

“Ồ, chắc là cuộc họp của tôi. Xin lỗi vì điều này, Jack nhé - nó đã được lên lịch từ hơn một tháng, và tôi không thể hoãn được. Đây, hãy cầm danh thiếp này,” cô ấy nói nhanh. “Đó chính là khách sạn nơi anh sẽ lưu trú. Lái xe của tôi sẽ đưa anh tới đó, và anh có thể sắp xếp ổn định. Tôi biết anh chắc rất mệt sau chuyến đi. Chúng ta đã đề cập rất nhiều chuyện trong một thời gian ngắn, cho nên mấy ngày tới sẽ rất thú vị cho anh. Tôi đã thu xếp chọn một trong những hướng dẫn viên cừ nhất ở thành phố này để dẫn anh đi chơi. Tôi sẽ liên lạc trong vài ngày tới. Số điện thoại của nhà tôi ở mặt sau tấm thiếp - hãy gọi cho tôi nếu anh cần bất kỳ thứ gì.”

Sau đó Tess tiến lại và ôm lấy tôi thật nhanh.

“Anh cừ lắm, Jack. Tôi biết đây là một thời điểm thay đổi với anh, nhưng đừng lo lắng về điều gì. Trực giác của tôi bảo tôi rằng anh đang ở đúng nơi anh cần ở trên đường đời của mình. Hãy tiếp tục và anh sẽ ổn.”

Nói xong, Tess Welsh, CEO siêu hạng, sải bước ra khỏi phòng và đi xuôi theo hành lang.

14. SỐNG ĐÚNG VỚI KHÁT VỌNG VÀ ƯỚC MƠ

"Người đáng khinh nhất trên thế giới là người có khả năng nhìn nhưng lại không có tầm nhìn."

- Hellen Keller

Vài ngày tiếp theo thật tuyệt - và đáng nhớ. Tôi học được rất nhiều trong mấy tuần qua đến mức tôi biết tôi rất cần tôn vinh chính mình vì sự trưởng thành của tôi. Tôi đã tới thăm các phòng trưng bày nghệ thuật và bảo tàng, ăn tối tại những nhà hàng đẳng cấp thế giới, và xem hai vở kịch Broadway[42] từ chỗ ngồi hạng nhất trong nhà hát. Tess Welsh để ý đến mọi việc, và thu xếp cho tôi được đối xử như một ông hoàng. Cô ấy đúng là một người phụ nữ rất tốt.

Bốn ngày sau cuộc gặp đầu tiên của chúng tôi, cô ấy gọi cho tôi. "Chào anh, Jack," cô ấy nói. "Tôi sẽ gặp anh tại Công viên Trung tâm ngày hôm nay để chúng ta có thể cùng đi bộ vài giờ. Có một số bài học rất hữu ích mà tôi muốn chia sẻ với anh."

Một tiếng sau, chúng tôi đã đi bộ qua công viên, nơi có rất đông cư dân New York đang tận hưởng những điều thú vị ở nơi đặc biệt này. Mặt trời rực rỡ chiếu sáng gương mặt chúng tôi khi Tess tiếp nối phần cô ấy tạm dừng vài ngày trước đó.

"Jack, nếu anh thật sự nghiêm túc về việc bộc lộ những khát vọng trong tim mình, có năm bước đơn giản giúp anh theo đuổi khát vọng. Hãy tin tôi trong việc này - những bước này giống như một phép màu," cô ấy quả quyết với tôi.

"Tôi rất muốn nghe," tôi háo hức nói.

"Bước đầu tiên là nói rõ ràng tầm nhìn. Trước khi anh có thể nói ra những gì anh khao khát trong đời, anh phải *gọi tên* được những gì anh khao khát trong cuộc đời mình."

"Một cách trình bày rất hay."

"Anh càng mang được sự rõ ràng, màu sắc, tình cảm và độ sắc nét tới cho mục đích mà anh đang vẽ lên trong trí tưởng tượng của mình thì khả năng nó sẽ xảy ra trong thế giới bên ngoài của anh càng

lớn. Anh phải xác định được các mục tiêu của mình - chúng không là gì khác hơn những ý định, và những ý định của anh quyết định thực tại mà anh tạo ra. Tôi nhận thấy cực kỳ hữu ích khi nói rõ được tầm nhìn trên giấy. Việc gán những ngôn từ giàu hình ảnh cho khát vọng của mình giúp ta truyền nhựa sống cho nó."

"Thật vậy sao?"

"Chắc chắn," câu trả lời rất tự tin vang lên.

"Vâng, làm điều đó rất dễ. Tiếp theo là gì?"

"Bước thứ hai là phát triển chiến lược của anh," Tess nói với tôi. "Những công ty đẳng cấp thế giới là những công ty có các chiến lược tài tình. Anh phải học cách hoạch định chiến lược trong cuộc sống của mình. Luôn nghĩ xem cuộc sống tốt đẹp nhất của anh sẽ như thế nào và anh muốn gì trong tương lai lý tưởng của mình. Sau đó biến tầm nhìn đó thành một chiến lược để thực hiện nó."

"Tôi rất muốn có một tương lai lý tưởng."

"Anh sẽ có, Jack ạ. Chiến lược của anh thật sự chính là kế hoạch hành động của anh để lấp kín khoảng cách giữa tầm nhìn và kết quả. Nó chính là công thức chiến thắng để kết nối những giấc mơ với hành động của anh. Khát vọng anh muốn thể hiện trong cuộc sống bắt đầu từ chính hình ảnh trong trí tưởng tượng. Trong khi đó là một điều rất đẹp thì mục tiêu lại là biến nó thành một kết quả hữu hình - nếu không, ý nghĩa là gì nào?"

"Tôi đồng ý. Mơ tưởng chẳng bao giờ đưa ta đi đến đâu cả."

"Đúng vậy. Làm một thủ lĩnh trong sự nghiệp của anh chính là phải chủ động. Cho nên điều quan trọng là anh phát triển một chiến lược hằng tuần cho những gì anh sẽ làm để nối liền tầm nhìn và kết quả cuối cùng mà anh mong muốn. Một giấc mơ lớn lao thể hiện thành những phân khúc đã được quản lý sẽ càng dễ thực hiện hơn."

"Nó cũng bớt đáng sợ hơn," tôi nói. "Tôi thấy rằng khi một mục tiêu quá lớn, nó thường khiến tôi sợ tới mức tôi không dám thực hiện bước đầu tiên."

Tess gật đầu. "Tôi đã trải qua điều đó trong đời mình. Cho nên hãy biến những ý định lớn thành

những phần nhỏ. Làm như thế, sự tiến bộ của anh càng thêm lịch lãm, và anh sẽ bớt phải vật lộn hơn."

"Hiểu rồi. Bước thứ ba là gì?"

"Hình thành một hợp đồng với chính mình. Tạo ra một thỏa thuận với bản thân nói rõ những gì anh định làm và khi nào anh làm việc đó. In nó ra từ máy tính và đóng dấu lên đó để trông nó thật chính thức. Tôi thậm chí còn ký để nó có tính ràng buộc, giống như đó là một hợp đồng làm ăn lớn vậy."

"Có giá trị thật sự gì trong việc hình thành một hợp đồng với chính mình không?"

"Khỏi phải bàn. Nó đem lại một cấu trúc trách nhiệm rất quan trọng. Anh thấy đấy, Jack, không có trách nhiệm cá nhân, rất dễ rời xa cam kết làm cho giấc mơ của mình thành hiện thực. Không có một cấu trúc để bảo đảm rằng anh sẽ chịu trách nhiệm giữ lời hứa của mình trong việc thể hiện khát vọng thì rất dễ để mọi thứ trôi đi. Có rất nhiều giấc mơ thui chột trên bàn vẽ chỉ vì Quy luật từ bỏ ý định này."

"Đó là gì vậy?"

"Quy luật từ bỏ ý định nói rằng thời gian càng trôi đi sau khi anh đã đặt ra một mục tiêu thì anh càng không chắc thổi sinh khí vào nó và làm cho nó thành hiện thực. Khi chúng ta đặt ra một mục tiêu lúc đầu, chúng ta có xu hướng tràn trề phấn khích và hy vọng về những khả năng tương lai. Nhưng ngày tháng qua đi, cuộc sống trôi chảy, và những niềm tin hạn hẹp của chúng ta cũng tan biến. Giọng nói phê phán bên trong chúng ta bắt đầu lên tiếng và nêu ra một loạt lý do biện bạch cho việc tại sao mục tiêu này sẽ chẳng bao giờ thành công. Thời gian càng trôi đi, chúng ta càng sao nhãng bởi những vấn đề cấp bách chúng ta phải xử lý - sớm muộn giấc mơ cũng lụi tàn nhanh chóng. Hãy hình dung xem liệu anh có thực hiện được 5% những ý tưởng lớn lao mà anh có trong đời, không chỉ vì thành công trong sự nghiệp mà cả thành công trong cuộc sống của anh, hay không."

"Tôi đang sống ở một mức độ hoàn toàn mới," tôi nhận thức có phần bẽn lẽn.

"Ý tôi chính là như vậy. Tôi luôn tin rằng những người thành đạt nhất chẳng bao giờ từ bỏ một ý tưởng mới mẻ mà không có hành động gì đó để thúc đẩy nó. Cho nên để ngăn chặn Quy luật từ bỏ ý định không làm ảnh hưởng đến những khát vọng của trái tim mình, anh phải tạo dựng một cấu trúc

trách nhiệm trong quá trình mà tôi đang chia sẻ với anh. Anh phải bố trí một số phương tiện để duy trì trách nhiệm cá nhân trong việc theo đuổi đến cùng những kế hoạch anh lập ra. Cách tốt nhất tôi biết là mời một huấn luyện viên."

"Tôi đã nghe rất nhiều về các huấn luyện viên trong thời gian này."

"Tôi biết rõ như vậy," Tess đáp. "Tôi làm việc với một huấn luyện viên chuyên nghiệp mỗi tuần trong suốt hai năm qua, và cô ấy giúp tôi tạo ra những thay đổi sâu sắc trong cuộc sống. Cô ấy không chỉ là người ủng hộ nhiệt thành luôn hết lời ca ngợi những thành công của tôi mà còn là một đốc công nghiêm khắc, bắt tôi phải giữ lời và làm những gì tôi nói mình sẽ làm, đúng thời hạn mà tôi nói tôi sẽ làm việc đó. Kết quả tôi nhìn thấy trong cuộc sống của mình đã đền đáp cho khoản đầu tư tôi thực hiện với sự hỗ trợ của cô ấy lớn gấp nhiều nhiều lần."

"Nếu tôi không thể thuê một huấn luyện viên thì sao?"

"Chà, vậy thì cách tốt nhất tiếp theo là hình thành một liên minh quân sư."

"Tôi chưa rành khái niệm đó lắm," tôi thừa nhận.

"Một liên minh quân sư không là gì hơn một mối quan hệ đối tác cùng thắng mà anh hình thành với một hoặc hai người có cùng mục đích để giúp biến những giấc mơ thành hiện thực."

"Tôi thích cách diễn đạt đó."

"Đây là cách tôi gợi ý anh phát huy ý tưởng này. Hãy dành thời gian gặp gỡ mỗi tuần, và tiếp xúc với các thành viên của liên minh càng sớm càng tốt - gặp vào buổi sáng sớm là rất quan trọng, vì nó thể hiện cam kết. Hãy bắt đầu cuộc gặp mặt bằng cách điểm lại những khát vọng và mục đích mà mỗi người đặt ra cho chính mình. Sau đó thảo luận những gì đang tiến triển và những gì chưa. Quan trọng nhất là hãy xem xét những bản hợp đồng với chính mình và chịu trách nhiệm cho những tiến bộ mà mỗi người hứa hẹn sẽ thực hiện. Để cách này phát huy hiệu quả, điều quan trọng là mỗi thành viên của nhóm phải biết rằng hoàn toàn an toàn khi nói thật lòng mình và trung thực. Nếu anh nói anh làm gì đó trong tuần trước nhưng anh lại không làm được, các thành viên của liên minh cần có nghĩa vụ nhắc cho anh nhớ việc này. Có thể thực hiện theo cách vừa can đảm vừa yêu thương."

"Quả là một ý tưởng hay - nó quá đơn giản, nhưng có tác dụng."

"Với tôi, thể hiện những khát vọng của trái tim là một việc nghiêm túc. Tôi không vui chơi khi đến lúc phải tạo ra những kết quả lớn lao trong đời mình. Tôi muốn sống cuộc sống tốt đẹp nhất, cho nên tôi chơi để thắng. Quy trình năm bước mà tôi chia sẻ này rất có tác dụng."

"Vâng, vậy bước một là xác định tầm nhìn; bước hai liên quan đến lập chiến lược; bước ba đòi hỏi tôi phải có hợp đồng với bản thân và tạo dựng một cấu trúc trách nhiệm để bảo đảm rằng tôi làm những gì mình nói sẽ làm. Tiếp theo là gì nhỉ?"

"Bước bốn là đánh giá. Tôi luôn tin rằng, trong kinh doanh cũng như trong cuộc sống, những gì không đánh giá được sẽ chẳng bao giờ nắm bắt được. Công việc của chúng ta có nhiều số đo để liên tục giám sát và đánh giá sự tiến bộ của chúng ta. Khi tôi khởi nghiệp công ty này, tôi có một triết lý đơn giản. Tôi lấy mức chuẩn theo những công ty tốt nhất trên hành tinh này và có một bức tranh rất rõ ràng về cách họ vận hành. Và sau đó, thậm chí dù chúng tôi khởi nghiệp ở quy mô rất nhỏ, chúng tôi vẫn dành trọn cho việc điều hành nó hằng ngày như một trong những công ty đẳng cấp thế giới. Buổi sáng, chúng tôi họp nhanh và có cuộc trò chuyện để nhắc cho mình nhớ rằng chúng tôi muốn xây dựng công ty thành cái gì. Và cuối ngày, chúng tôi đánh giá những gì mình đã làm, xét về kết quả, so với ý tưởng. Giờ anh có thể hình dung ra điều gì sẽ xảy ra nếu anh đem chiến lược hoạt động này vào *cuộc sống* của mình rồi chứ? Điều gì xảy ra nếu cuối mỗi ngày, anh dành ra 10 hoặc 15 phút để đánh giá xem mình đã sống như thế nào so với tầm nhìn anh đặt ra cho mình? Ben Franklin[43] viết về việc vận dụng cách làm này mỗi tối trong tự truyện nổi tiếng của ông, cuốn sách anh rất nên đọc. Franklin hứa với mình rằng ông sẽ thực hiện cuộc đời mình theo 13 phẩm chất - 13 quy luật sống, nếu anh muốn gọi như vậy. Sau đó mỗi buổi tối, ông tìm về một chỗ yên tĩnh và suy ngẫm thật kỹ về cách ông đã làm, có đối chiếu với 13 phẩm chất này."

"Nói cách khác, ông đánh giá kết quả của mình theo tầm nhìn của ông mỗi ngày."

"Đúng. Và nhờ làm thế, ông ngày càng nhận thức rõ những gì có tác dụng và những gì không. Quá trình tự kiểm nghiệm này làm cho ông có ý thức và chủ động hơn. Bằng cách thực hiện nghi thức đánh giá mỗi đêm này, ngày hôm sau sẽ luôn tốt hơn hôm trước, và ông có thể tạo dựng một cuộc sống lớn lao."

"Rất thú vị."

"Anh thấy đấy, Jack, không có gì sai khi mắc sai lầm trong cuộc sống cả. Sai lầm là những người thầy tuyệt vời. Chúng đem lại mảnh đất màu mỡ nhất cho sự trưởng thành của cá nhân. Nhưng cứ mắc phải những sai lầm như cũ trong suốt cuộc đời mình thì lại có gì đó không ổn. Điều đó thể hiện tình trạng thiếu hoàn toàn sự tự nhận thức cũng như thái độ ương ngạnh không chịu học hỏi từ lịch sử của cá nhân anh. Toàn bộ quan niệm về cuộc chơi là học hỏi từ quá khứ của anh. Hoặc có lẽ một cách hay hơn để diễn đạt là thế này: *Hãy để quá khứ của anh phục vụ cho anh.* Biến những thất bại trong quá khứ thành thắng lợi trong tương lai. Nếu anh không ngừng đánh giá việc mình làm được gì so với những mục tiêu mà anh đặt ra cho mình thì khi đó việc chỉnh sửa sẽ đưa anh tới cuộc sống tốt đẹp nhất của anh mà không mất thời gian tí nào. Đó là những gì đưa tôi đến với bước thứ năm và cũng là bước cuối cùng trong mô hình hoàn tất những khát vọng của trái tim mình."

"Tôi hiểu rõ rồi, chị Tess."

"Hãy ăn mừng những Khoảnh khắc Tự hào của anh đi."

"Nghĩa là sao?"

"Những Khoảnh khắc Tự hào là những thời điểm trong tuần khi anh giành được một thắng lợi xét về mức độ tiến bộ của khát vọng cụ thể mà anh đang thực hiện. Một trong những lý do cơ bản chúng ta để mất cảm hứng và đam mê của mình nhằm hiện thực hóa các mục tiêu chính là do chúng ta dành nhiều thời gian tập trung vào những gì *không* có hiệu quả hơn là cho những gì *có* hiệu quả."

"Tôi thường làm như thế," tôi thừa nhận trong khi chúng tôi đi bộ dọc lối đi có trồng cây.

"Tôi biết như vậy, Jack ạ, nhưng thực sự rất cần tôn vinh sự tiến bộ. Hãy dành một thời gian nhất định mỗi tuần để ghi lại những Khoảnh khắc Tự hào của anh. Hãy chia sẻ chúng với các thành viên trong liên minh quân sư của anh. Hãy khoe khoang một chút - điều đó sẽ giúp anh thêm động lực và năng lượng khi anh tự tin đi theo giấc mơ của mình. Và điểm này thật sự quan trọng: Hãy tận hưởng cuộc hành trình khi anh nhích dần về phía những mục tiêu của mình. Hãy ăn mừng những thành công nho nhỏ - chúng sẽ bơm đầy vào tim anh sự phấn khởi và niềm vui vì những món quà sắp tới. Khi anh nhận ra và hiểu rõ giá trị những thắng lợi nho nhỏ của mình, động lực rất lớn sẽ được tạo ra và

làm cho anh thêm mạnh mẽ và thậm chí thêm cam kết với giấc mơ tối thượng của mình. Harold Melchert[44] giải thích điều này như thế này: ‘Hãy sống mỗi ngày như thể bạn sắp trèo lên núi cao. Thỉnh thoảng ngước nhìn đỉnh núi sẽ giúp ghi nhớ mục tiêu trong tâm trí. Có thể quan sát thấy nhiều cảnh đẹp từ mỗi cao điểm mới. Hãy tiếp tục leo lên, từ từ thôi, hãy tận hưởng từng khoảnh khắc đi qua; và cảnh quan nhìn từ đỉnh núi sẽ giống như một cao trào của cuộc hành trình’”

“Thật là những lời đầy ý nghĩa.”

“Đúng như vậy,” Tess tán thành. “Jack, hãy thường xuyên nói về những ý định và khát vọng của anh. Hãy tuyên bố cho cả thế giới biết. Hãy nói cho gia đình và bạn bè anh về những gì anh muốn có, muốn làm và muốn sống. Anh càng *nói về* những gì anh muốn, anh sẽ càng *có* những gì mình muốn.”

“Tại sao lại như vậy?”

“Bởi vì anh càng nói về những khát vọng từ trái tim mình, chúng sẽ càng trở thành nhận thức của anh. Anh sẽ bắt đầu nhìn thấy những cơ hội trước đây là vô hình. Anh sẽ hình thành những mối liên hệ mới trong tâm trí và nhìn nhận những khả năng của cuộc đời mình từ một cao điểm cao nhất.”

“Vâng. Tiếp theo sẽ sao?” tôi hỏi.

“Để làm cho cả quá trình này phát huy tác dụng, anh phải nhớ rằng thành công nằm ở việc thực hiện nó,” Tess đáp lời.

“Ở việc thực hiện ư?”

“Vâng. Lý do tại sao rất nhiều doanh nghiệp thất bại là bởi vì họ yếu trong khâu thực hiện. Họ không xây dựng được một phương pháp để thực hiện mọi việc. Họ có thể có chiến lược rất hay, nhưng họ lại kém trong *triển khai* chiến lược ấy. Công ty của chúng tôi đứng đầu thị trường vì chúng tôi làm được nhiều việc hơn là chỉ mơ những giấc mơ lớn lao - chúng tôi *có* những bước tiến lớn. Chúng tôi mạnh bạo trong việc thực hiện mọi việc. Và tôi cần nói thêm rằng chúng tôi làm được nhiều hơn là chỉ thực hiện mọi việc - chúng tôi thực hiện những việc *đúng đắn.* Như ‘tay tổ’ về quản lý Peter Drucker[45] từng nhận xét: ‘Chẳng có gì vô dụng bằng việc làm thật hiệu quả những việc lẽ ra không nên làm tí nào’”

“Hay quá,” tôi mỉm cười nói.

“Chúng tôi rất chú trọng tập trung vào những việc then chốt, những hoạt động mà nghiên cứu của chúng tôi cho thấy sẽ đưa chúng tôi tới nơi chúng tôi đã lên kế hoạch phải tới.”

Điện thoại di động của Tess reo vang. “Tôi rất xin lỗi, Jack,” cô ấy nói: “nhưng tôi đang chờ cuộc gọi này từ Tokyo. Anh không phiền nếu tôi nghe điện chứ?”

“Không sao đâu. Chị cứ tự nhiên đi.”

Cô ấy nhanh chóng nói với người gọi cô ấy sẽ gọi lại, và sau đó quay sang tôi. “Jack, tôi cần quay về văn phòng. Chúng tôi đang thực hiện một món quà nữa cho cộng đồng, và tôi phải tập hợp đội ngũ của mình để bàn chiến lược.”

“Và triển khai,” tôi nhắc.

“Anh nói đúng. Nhân tiện, chúng ta vừa đi qua tất cả những gì tôi muốn nói ngày hôm nay. Tại sao anh không tận hưởng nơi này, và tôi sẽ gặp anh vào ngày mai. Anh là một sinh viên xuất sắc, và tôi biết anh sẽ làm được những việc lớn lao. Cal sẽ vô cùng tự hào về anh, Jack ạ. Xin hãy biết cho như vậy.”

“Cảm ơn chị, Tess.”

***

Sau khi Tess đi, tôi ngồi dưới một bóng cây và nghĩ về những gì cô ấy vừa dạy tôi. Tôi suy ngẫm về tầm quan trọng của việc hiện thực hóa mọi việc, và cố gắng tương thích nó với chỉ dẫn của Moe về việc sống trong sự bí ẩn của chính nó, mở lòng với tất cả mọi khả năng.

Tôi nhận ra rằng thành công trong cuộc sống chính là một sự cân bằng. Sống trong sự bí ẩn mà không cần thực tiễn và có các bước để lên kế hoạch và sau đó thực hiện giấc mơ của mình chẳng là gì khác hơn ‘sự thờ ơ tinh thần’ và một sự thoái thác. Và, dành thời gian lên kế hoạch, tổ chức và tập trung chẳng là gì khác hơn là cố gắng kiểm soát mọi thứ. Bằng cách làm việc và sống như thế này, sẽ

chẳng có chỗ cho những khả năng mà cuộc sống phải đem lại để đan kết chính chúng vào cuộc sống của chúng ta.

Một lần nữa, tôi không thể không lưu ý đến thực tế này: Cuộc sống chính là cân bằng.

15. CỬA NGÕ ĐI TỚI MỘT CUỘC SỐNG TƯƠI ĐẸP

"Hãy để mọi người quét dọn trước cửa nhà họ và cả thế giới sẽ sạch sẽ."

- Mẹ Teresa

***

Những tuần ở cùng Tess trôi đi rất nhanh. Như Cha Mike và Moe trước đó, cô ấy tỏ ra không chỉ là người cực kỳ thông minh và sáng tạo một cách phi thường xét về tư duy, mà cô ấy còn là một con người thật sự rất tốt.

Những người tối thật sự có thể thành công trong kinh doanh*, tôi nhận ra như vậy.*

Suốt những tuần ở cùng nhau, Tess đã củng cố nhu cầu sống nhân hậu và biết yêu thương trong lĩnh vực kinh doanh. Cô ấy nhấn mạnh rằng xây dựng quan hệ là rất cần thiết, và rằng tôi phải toàn tâm toàn ý làm tăng giá trị cho những người khác - và cho cả thế giới nói chung - nếu tôi muốn thể hiện số phận mình và tận hưởng thành công đích thực. Cô ấy nói với tôi về tầm quan trọng của những thái độ tốt, thói quen đúng giờ, và sự tao nhã của con người như là những lợi thế chiến lược, và say sưa nói về nhu cầu cho mọi doanh nhân được thể hiện vai trò lãnh đạo nếu chúng ta hy vọng cải thiện tình trạng của thế giới.

Khi chúng tôi thư giãn trong văn phòng của cô ấy vào một buổi chiều ngập tràn ánh nắng, cô ấy trao cho tôi một phong bì. Tôi thật sự rất muốn mở nó ra, nhưng rồi thất vọng khi chẳng tìm thấy gì ngoài một mảnh giấy màu ngà ngà trống trơn bên trong.

"Tôi không hiểu, Tess. Chẳng có gì viết trên giấy cả."

"Jack, hôm nay là ngày cuối cùng chúng ta ở cùng nhau. Tôi vừa tặng cho anh một món quà rất đặc biệt để cảm ơn anh vì đã dành mấy tuần qua với tôi."

"Tôi vẫn không hiểu ý nghĩa của mảnh giấy trống trơn này."

"Tối nay, trước khi đi ngủ, tôi muốn anh thực hiện một nghi lễ thiêng liêng. Hãy lấy mảnh giấy trắng

trơn này ra và viết lại câu chuyện cuộc đời anh lên đó. Hãy viết, càng súc tích càng tốt, anh muốn cuộc đời mình trở nên như thế nào. Hãy xác lập ý định này và thể hiện nó trên giấy. Hãy viết về những khát vọng từ tâm khảm mình và sự khác biệt anh hy vọng tạo được trên thế giới này như kết quả của con người mà anh đang phát triển thành. Và sau đó, hãy viết về di sản của anh."

"Ý chị là gì khi nói đến di sản?"

"Những nhu cầu rất con người sâu thẳm nhất chính là nhu cầu được sống vì điều gì đó quan trọng hơn bản thân mình. Sự vĩ đại của một con người xuất hiện khi anh dành trọn vẹn bản thân cho một việc: sống vì một sự nghiệp lớn lao hơn chính mình. Trong những thời khắc yên tĩnh tối nay, tôi muốn anh tự hỏi mình xem anh muốn cuộc đời mình là vì cái gì - sau đó hãy viết ra câu trả lời. Hãy suy ngẫm xem dấu ấn anh để lại phía sau trông sẽ như thế nào, và hãy nghĩ xem các thế hệ tiếp nối anh sẽ nhớ về anh như thế nào. Anh cần có một tầm nhìn gì đó và mơ về di sản của mình - hãy tin tôi, Jack, điều đó sẽ giúp anh rất tập trung và khiến cho trái tim anh ngập tràn hy vọng."

"Vâng, tôi sẽ làm bài tập này tối nay."

Tess vòng tay ôm lấy tôi và hôn lên má tôi. "Tôi phải gặp gỡ vài đồng nghiệp dưới nhà," cô ấy nói. "Anh có muốn đi cùng tôi không?"

"Tôi rất sẵn lòng. Chị Tess, tôi thật sự được tận hưởng thời gian ở bên chị. Chị đã chia sẻ những hiểu biết tuyệt vời mà tôi biết sẽ giúp ích cho tôi trong sự nghiệp và trong cuộc sống. Cảm ơn chị rất nhiều."

"Không có gì, Jack. Chỉ cần bảo đảm rằng anh tiếp tục những gì tôi đã dạy anh. Hãy là một nguồn sáng trên thế giới này, một người dẫn đường của trí tuệ ở một nơi không đáng tin cậy, một nhà truyền giáo cho thay đổi và yêu thương ở bất kỳ đâu anh tới. Nếu anh tác động được lên cuộc sống của những người khác và là một thủ lĩnh nhờ cách anh sống cuộc sống của mình, khi đó thời gian của tôi với anh trên thực tế mới được bỏ ra một cách xứng đáng."

"Cảm ơn chị," tôi xúc động nói.

Chúng tôi im lặng đi thang máy xuống tầng trệt. Tôi cảm thấy chúng tôi đều rất buồn khi phải chia tay nhau.

***

Khi Tess và tôi bước ra con phố nhộn nhịp, tôi nhìn thấy một cảnh tượng kỳ lạ. Có một chiếc SUV màu vàng tươi đang lao thẳng tới chỗ chúng tôi. Còi xe kêu inh ỏi, và có một tấm ván trượt cũ kỹ được chằng buộc trên nó. Chiếc xe phanh rít lên để dừng lại ngay trước mặt chúng tôi, và tôi sững sờ khi nhìn thấy người ngồi bên trong.

Chính là Moe Jackson và Cha Mike.

"Xin chào Jack!" Họ cùng đồng thanh kêu lên, cười rạng rỡ như hai cậu bé con trong tiệc sinh nhật.

"Trông cậu thật tuyệt!" Moe kêu lên.

"Ôi trời!" Tôi nói. "Hai vị là những người cuối cùng tôi mong được gặp ở thành phố New York đấy!"

Họ nhanh nhẹn nhảy ra khỏi chiếc SUV và nồng nhiệt ôm hôn tôi. Sau đó họ quay sang Tess.

"Này cưng," Moe trìu mến nói. "Sẵn sàng đi chưa nào?"

"Ba người đang định đi đâu vậy?" Tôi hỏi, hết sức tò mò.

"Chúng tôi sắp đoàn tụ, Jack ạ," người bạn lướt sóng của tôi đáp. "Chúng tôi đi ăn mừng thành công của mình. Đây là một nghi thức chúng tôi thực hiện mỗi lần chúng tôi làm được một sự cải biến."

"Một sự cải biến ư?"

"Chắc chắn rồi! Cả ba chúng tôi phối hợp cùng nhau để dạy cậu những gì cậu cần học. Cha cậu là bạn của chúng tôi, và chúng tôi đều rất vui được làm việc với cậu. Cậu là một con người rất đặc biệt." Moe ngừng lại và nhìn tôi trìu mến. "Nhưng Jack ạ, trước đây chúng tôi đã làm việc này với những người khác. Và chúng tôi tin *tất cả mọi người* đều đặc biệt. Hàng năm, một học trò được gửi tới cho chúng tôi. Và hàng năm, chúng tôi lại chia sẻ triết lý và tri thức của mình với một người khác, chứng kiến họ thay đổi trước mắt chúng tôi."

“Đó là điều tuyệt vời nhất!” Cha Mike reo lên khi ông rồ máy như một tay đua xe. “Khi học trò của chúng tôi thành công, chúng tôi cũng thành công. Bằng cách giúp những người khác trưởng thành đúng với cái bản ngã tốt đẹp nhất của họ và sau đó ra ngoài và tác động đến thế giới, chính *chúng tôi* cũng tác động lên thế giới.”

“Đó là di sản *của chúng tôi”* Tess bổ sung.

Sau đó, khi cả ba bậc thầy đương đại đã ổn định chỗ ngồi trong chiếc SUV, họ im lặng một lúc.

Cuối cùng, Cha Mike lên tiếng. “Chúc con may mắn, Jack.”

“Tôi rất yêu cậu, anh bạn,” Moe nói.

“Hãy để lại một di sản,” Tess hướng dẫn.

Sau đó Moe nhoài người và bật radio lên. Một giai điệu Beach Boys xưa cũ vang lên trong loa.

“À, rất giống thế này,” tôi nghe thấy anh ấy nói khi chiếc SUV bắt đầu lăn bánh, cả ba người vẫy tôi, cười tươi và hát theo radio.

Đột nhiên, họ dừng lại. Chiếc SUV lùi lại.

“Ồ, tôi suýt quên. Thứ này cho cậu, Jack. Đó là thứ tất cả chúng tôi cùng thực hiện,” Tess nói trong khi trao cho tôi một cái hộp được gói ghém rất lịch lãm. “Chúng tôi hy vọng nó sẽ giúp cậu suốt đường đời của mình. Và khi cậu cần một lời chỉ dẫn vào những thời điểm khó khăn, chúng tôi hy vọng cậu có thể nghĩ đến chúng tôi và nhớ lại ba tháng qua. Cuộc sống không là gì hơn là một cuộc phiêu lưu tuyệt vời, cậu biết đấy. Và cuộc sống của cậu chỉ mới bắt đầu, bạn của tôi ạ.”

Nói xong, chiếc suv lại lăn bánh, và cả ba vị thầy lỗi lạc đi xa dần, tay vẫy chào tôi một lần nữa. Tôi nghĩ mình đang mơ.

Tôi bước tới một công viên gần đó và ngồi xuống cạnh một khóm hồng. Ánh nắng sưởi ấm gương mặt tôi và mùi hương thơm làm tinh thần tôi bay bổng. Tôi cảm thấy buồn - hành trình kỳ diệu của tôi với ba người thầy tuyệt vời đã kết thúc, và giờ tôi chỉ còn một mình, ở lại để ứng dụng những gì

tôi học được và lan tỏa thông điệp của họ theo cách riêng của mình. Tôi thật sự muốn nhận ra con người đích thực của mình, và tôi cảm thấy vô cùng quyết tâm sống cuộc sống của mình theo những triết lý của họ. Điều quan trọng nhất, tôi cảm thấy nhu cầu - mà tôi chưa bao giờ thấy trước đó - tạo ra sự khác biệt và đảm nhận phần việc của mình giúp xây dựng một thế giới lành mạnh và hạnh phúc hơn.

Tôi cúi xuống và mở chiếc hộp ra. Bên trong là một cuốn sổ bọc da, một bản sao nguyên xi cuốn sổ Cha Mike đã đưa cho tôi vào buổi đầu tiên chúng tôi gặp nhau. Tôi mở trang đầu tiên ra. Tim tôi bắt đầu đập rộn khi tôi đọc những gì viết trên đó. Nội dung như thế này:

CỬA NGÕ ĐI TỚI MỘT CUỘC SỐNG TƯƠI ĐẸP

#1: Công việc chính của mọi con người là công việc nội tâm. Mỗi ngày, hãy làm gì đó có ý nghĩa để làm sâu sắc chính mình. Để có thêm thời gian cho cuộc sống mà bạn thực sự muốn, trước tiên bạn phải trở thành con người đích thực của mình.

#2: Hãy xem cuộc sống của mình nh ư một trường học dạy cách trưởng thành. Mọi thứ bạn trải nghiệm, cả điều tốt và thử thách, đều xảy đến với bạn để dạy bạn bài học mà bạn cần học nhất ở giai đoạn cụ thể đó trong quá trình tiến hóa với tư cách một con người. Hãy hiểu chân lý này, và hãy luôn tự hỏi mình: “Con người hoặc tình huống này đại diện cho cơ hội gì*”* xét về sự trưởng thành của cá nhân bạn. Đây là một nguồn rất lớn cho sự bình yên bên trong.

#3: Hãy thành thật với chính mình - cuộc sống tốt đẹp nhất là cuộc sống chân thật. Đừng bao giờ phản bội chính mình. Hãy lột bỏ cái mặt nạ xã hội và hãy có can đảm thể hiện cái tôi thật sự của bạn ra với thế giới. Thế giới sẽ càng giàu có hơn vì điều đó.

#4: Hãy nhớ rằng chúng ta thu nhận những gì chúng ta phát ra. Cuộc sống bên ngoài của chúng ta không là gì khác hơn một hình ảnh phản chiếu cuộc sống bên trong của chúng ta. Hãy soi sáng phần tối tăm của mình. Hãy nhận thức về những giả định sai lầm, những niềm tin hạn hẹp, và những nỗi sợ hãi đang khiến cho bạn nhỏ mọn, và thế giới bên ngoài của bạn sẽ thay đổi.

#5: Chúng ta nhìn nhận thế giới không như chính nó mà như chúng ta nghĩ. Hãy biết rằng chân lý trong bất kỳ tình huống nào cũng được sàng lọc qua những ô của kính màu của riêng bạn - bối cảnh

riêng của bạn. Hãy lau sạch những ô cửa, và bạn sẽ làm sạch cuộc sống của mình. Khi đó, bạn sẽ nhìn thấy chân lý.

#6: Hãy sống bằng trái tim của bạn - tri thức của nó không bao giờ nói dối. Hãy làm theo những lời thúc giục thầm lặng của trái tim bạn, và bạn sẽ được dẫn dắt đi theo số phận của mình.

#7: Hãy đắm mình trong sự tò mò của cuộc đời bạn. Khi từ bỏ việc kiểm soát, bạn sẽ tạo ra một không gian cho những khả năng thâm nhập và những kho báu tuôn trào.

#8: Hãy chăm lo cho chính bạn. Hãy làm gì đó mỗi ngày để bồi dưỡng trí tuệ, cơ thể và tinh thần của bạn. Đây là những hành động rất quan trọng của lòng tự trọng và yêu thương bản thân.

#9: Hãy xây dựng những kết nối của con người. Hãy hiến mình cho việc làm sâu sắc thêm những mối liên hệ với mọi người xung quanh bạn. Tập trung vào việc giúp người khác đạt được giấc mơ của họ, và quan tâm hơn tới việc phục vụ hết mình chứ không phải là tự hài lòng. Bạn hiện diện ở đây để làm giàu cho thế giới này, và bạn sẽ phản bội chính mình một khi bạn quên mất chân lý này.

#10: Hãy để lại một di sản. Khát vọng sâu thẳm nhất của trái tim con người là nhu cầu được sống vì một sự nghiệp lớn hơn chính bản thân họ.

Tôi nhắm mắt lại và lĩnh hội tri thức tôi vừa đọc. Một cảm giác bình yên, và sau đó là hạnh phúc, ngập tràn trong tôi. Tôi cảm thấy rất biết ơn khoảnh khắc này và trọn vẹn đắm mình trong nó.

Sau đó, tôi buông cuốn sổ xuống và đứng lên, giơ tay lên trời. Đó là một ngày rất rạng rỡ và đáng sống.

VỀ TÁC GIẢ

Robin Sharma là một trong những nhà tư tưởng hàng đầu của thế giới về vai trò lãnh đạo trong kinh doanh và trong cuộc sống. Ông là tác giả của nhiều cuốn sách, trong đó có cuốn sách ăn khách số 1 thế giới *Nhà sư bán xe Ferrari;* cuốn sách kế tiếp cũng rất ăn khách *Trí tuệ lãnh đạo của nhà sư bán xe Ferrari; Trí tuệ gia đình của vị sư bán xe Ferrari; Bắt đầu từ bên trong.* Sharma cũng đi khắp thế giới làm diễn giả chính cho các tổ chức chuyên về bồi dưỡng những nhà lãnh đạo ở mọi cấp. Khách hàng của ông bao gồm cả các công ty trong danh sách *Fortune 500* như Microsoft, General Motors, IBM, FedEx, và Nortel Networks, cũng như những hiệp hội nghề hàng đầu.

Từng là một luật sư có hai bằng về luật, trong đó có bằng thạc sĩ luật, Robin Sharma là CEO của Sharma Leadership International (SLI), một công ty đào tạo rất được kính nể chuyên cung cấp một loạt dịch vụ và sản phẩm để giúp nhân viên nhận ra tiềm năng cao nhất của họ nhằm đạt được những kết quả cá nhân và chuyên môn phi thường trong bối cảnh thay đổi không ngừng.

SLI cũng thực hiện *Chương trình huấn luyện cuộc sống Robin Sharma*, một quy trình huấn luyện vô cùng hiệu quả giúp các cá nhân và nhóm doanh nghiệp biết cách tạo ra cuộc sống cá nhân họ muốn trong khi trở thành siêu sao trong công việc. Sharma Leadership International còn có chương trình *Huấn luyện viên hàng tháng* - một câu lạc bộ sách/CD của tháng, nơi Robin đích thân lựa chọn một tác phẩm làm thay đổi cuộc đời giúp thúc đẩy sự trưởng thành của quý vị và làm phong phú cuộc sống của quý vị. Ông sẽ gửi cho quý vị 30 ngày một lần để liên tục cải thiện.

Để biết thêm thông tin, xin ghé trang www.robinsharma.com

HẾT

[1] A. Edward Newton (1864 - 1940): Tác giả, nhà xuất bản và nhà sưu tập sách nổi tiếng người Mỹ. Ông cũng là tác giả của cuốn sách nổi tiếng *The Amenities of Book Colleting and Kindred Affections*.

[2] Michel Eyquem de Montaigne (1533-1592): Một trong những nhà văn Pháp có ảnh hưởng nhất ở thời kỳ Phục Hưng. Montaigne được xem là người đã đưa tiểu luận thành một thể loại văn học. Tác phẩm *Tiểu luận (1572-1592)* tổng hợp 107 bài tiểu luận của ông về xã hội, chính trị, y học, nghệ thuật... là một trong những cuốn sách lớn nhất làm thay đổi hệ thống quan điểm phương Tây (ND).

[3] Isaac Newton (1642 - 1727): Nhà vật lý, nhà thiên văn học, nhà triết học, nhà toán học. Ông được coi là một trong những nhà khoa học vĩ đại và có tầm ảnh hưởng lớn nhất.

[4] Abraham (Harold) Maslow (1908 - 1970): Nhà tâm lý học người Mỹ, được biết đến qua mô hình nổi tiếng Tháp nhu cầu và được coi là cha đẻ của tâm lý học nhân văn (ND).

[5] Arthur Shopenhauer (1788-1860): Nhà triết học người Đức, nổi tiếng với tác phẩm *The World as Will and Representation.* Lý thuyết siêu hình của ông là nền tảng cho những tác phẩm về tâm lý, đạo đức, mỹ học sau này (ND).

[6] Nhạc Baroque: Nhạc theo phong cách nghệ thuật Baroque - một phong cách nghệ thuật bắt nguồn từ thời kỳ Phục Hưng Ý, sau đó lan ra Pháp, châu Âu cho tới cuối thế kỷ XVIII. Nhạc Baroque tiêu biểu có thể kể đến nhạc của Bach, Handel, Pachelbel, Vivaldi... là những bản nhạc tốt cho bộ não và trí nhớ (ND).

[7] Margaret Fishback Powers (1900 - 1985): Nhà thơ, nhà văn người Mỹ có nhiều tác phẩm được xuất bản từ cuối thập niên 1920 cho đến thập niên 1960. Những năm 1930, bà nổi tiếng là nữ tác giả viết quảng cáo được trả lương cao nhất thế giới (ND).

[8] Francis Albert "Frank" Sinatra (1915 - 1998): Ca sĩ, diễn viên nổi tiếng người Mỹ (ND).

[9] Erich Fromm (1900-1980): Nhà tâm lý học xã hội, nhà xã hội học và triết gia nhân văn người Đức (ND).

[10] Milton Hyland Erickson (1901 - 1980): Nhà tâm thần học người Mỹ chuyên về liệu pháp thôi miên y học và liệu pháp gia đình. Ông là Chủ tịch sáng lập của Hiệp hội Thôi miên Lâm sàng Mỹ và là thành viên của Hội Tâm thần học Mỹ, Hội Tâm lý học Mỹ, và Hội Bệnh học Tâm lý Mỹ (ND).

[11] Antoine Marie Jean-Baptiste Roger de Saint-Exupéry, thường được biết tới với tên Antoine de Saint-Exupéry hay gọi tắt là Saint-Ex (29/6/1900 - mất tích ngày 31/7/1944). Là nhà văn và phi công Pháp nổi tiếng. Ông là tác giả của cuốn sách nổi tiếng *Hoàng tử bé* (ND).

[12] Carl Gustav Jung (1875-1961): Bác sĩ tâm thần, nhà tâm lý học người Thụy Sĩ. Ông được coi là nhà tâm lí học hiện đại đầu tiên cho rằng: Tinh thần của con người là nền tảng của mọi tôn giáo. Tuy không phải là người đầu tiên nghiên cứu về giấc mơ nhưng chính những phát kiến lớn lao của ông trong lĩnh vực này đã làm nên tên tuổi của ông trong giới tâm lý (ND).

[13] Thomas Stearns Eliot (1888-1965): Nhà thơ, nhà viết kịch, nhà phê bình văn học người Anh gốc Hoa Kỳ đoạt giải Nobel Văn học năm 1948 (ND).

[14] Henry David Thoreau (1817-1862): Nhà văn, nhà thơ, nhà tự nhiên học, nhà sử học, nhà triết học, nhà địa hình học mẫu mực người Mỹ. Ông là một trong những người đi tiên phong theo thuyết Tiên nghiệm và tích cực tham gia phong trào kháng thuế, bãi nô (ND).

[15] David Whyte (sinh năm 1955): Thi sĩ người Anh. Tác phẩm nổi tiếng của ông *Trái tim đánh thức: Thơ ca và việc giữ gìn bản ngã ở nước Mỹ thương mại* (The Heart Aroused: Poetry and the Preservation of Self in Corporate America) đứng đầu các bảng xếp hạng sách bán chạy tại Hoa Kỳ (ND).

[16] Montague Francis Ashley Montagu (1905-1999): Nhà nhân chủng học kiêm nhà nghiên cứu khoa học nhân văn người Mỹ gốc Anh, mang dòng máu Do Thái. Ông là người phổ cập những chủ đề như chủng tộc và giới tính cùng mối quan hệ của chúng với chính trị và phát triển (ND).

[17] Hermann Hesse (1877-1962): Là nhà thơ, nhà văn và họa sĩ người Đức. Năm 1946, ông được tặng giải Goethe và giải Nobel Văn học (ND).

[18] Edward George Earle Lytton Bulwer-Lytton (1803 -1873): Chính trị gia, nhà thơ, nhà viết kịch kiêm tiểu thuyết gia người Anh (ND).

[19] Benedict de Spinoza (1632-1677): Nhà triết học người Hà Lan gốc Do Thái. Ông được coi là một trong những nhà duy lí vĩ đại nhất của triết học thế kỉ XVII.

[20] Thomas Merton (1915-1968): Nhà văn theo chủ nghĩa thần bí Công giáo người Mỹ. Ông viết hơn 70 cuốn sách, chủ yếu về duy linh, công bằng xã hội và chủ nghĩa hòa bình. Ông đi tiên phong trong việc đối thoại với các nhân vật tâm linh nổi tiếng của châu Á, như Đức Đạt Lai Lạt Ma, nhà văn Nhật Bản D.T. Suzuki và Thiền sư Việt Nam Thích Nhất Hạnh (ND).

[21] Ralph Waldo Emerson (1803-1882): Nhà viết tiểu luận, nhà thơ, triết gia người Mỹ, và cũng là người đi đầu trong phong trào tự lực cánh sinh và triết lý siêu việt (ND).

[22] Helen Adams Keller (1880-1968): Nhà văn, nhà hoạt động xã hội bị mù-điếc người Mỹ (ND).

[23] Nhân vật trong thần thoại, là người yêu của thần Vệ nữ (ND).

[24] Benjamin Disraeli (1804 - 1881): Thủ tướng, nghị sĩ, chính trị gia Đảng Bảo thủ. Ông hai lần giữ cương vị Thủ tướng Anh. Ông đóng vai trò trung tâm trong việc tạo ra Đảng Bảo thủ hiện đại (ND).

[25] Jalai Uddin Rumi (1207-1272): Nhà thơ thần bí Ba Tư thế kỷ XIII. Tên ông được đồng nhất với Sufi, một học thuyết thần bí của Hồi giáo nhằm hướng tới sự hợp nhất thần bí với Thượng đế. Giới học giả ngày nay coi ông là một trong các nhà thơ lớn nhất của mọi thời đại, tác phẩm của ông được so sánh với tác phẩm của Dante và Shakespeare.

[26] Thomas Henry Huxley (1825-1895): Nhà sinh vật học người Anh, người rất ủng hộ học thuyết tiến hóa của Charles Danvin. Ông là người nghĩ ra thuật ngữ ‘bất khả tri’ để mô tả quan điểm của ông về thần học (ND).

[27] Joseph John Campbell (1904-1987): Nhà thần học, nhà văn và giảng viên người Mỹ, nổi tiếng với công trình về thần học so sánh và tôn giáo so sánh. Tác phẩm của ông rất đồ sộ, bao hàm nhiều khía cạnh về trải nghiệm của con người. Triết lý của ông thường được tổng kết qua câu nói: “Hãy theo đuổi hạnh phúc của bạn.” (ND).

[28] Richard Bach (1936-): Nhà văn người Mỹ, tác giả của cuốn sách bán chạy nhất những năm 1970 - *Jonathan Livingston Seagull* (ND).

[29] Mahatma Gandhi (1869 - 1948): Anh hùng dân tộc Ấn Độ. Ông đã chỉ đạo cuộc kháng chiến chống chế độ thực dân của Anh và giành độc lập cho Ấn Độ. Trong suốt cuộc đời, ông phản đối tất cả các hình thức khủng bố bạo lực và đề xướng nguyên lí bất bạo lực trong đấu tranh (ND).

[30] Thomas Carlyle (1795-1881): Triết gia, nhà văn trào phúng, sử gia kiêm giáo viên người Scotland (ND).

[31] Aistotle: Nhà triết học, nhà giáo dục, nhà khoa học có ảnh hưởng lớn lao với nền văn minh phương Tây, ông được coi là một trong những nhà triết học Hy Lạp quan trọng nhất (ND).

[32] Blaise Pascal (1623 - 1662): Nhà toán học, nhà vật lý, nhà sáng chế, nhà văn và triết gia người Pháp. Ông có những đóng góp quan trọng cho nghiên cứu các chất lưu, và làm rõ những khái niệm về áp suất và chân không (ND).

[33] Tiến sĩ Peter Koestenbaum: Người sáng lập và Chủ tịch của PiB (Philosophy in Business) và Viện Koestenbaum, có trụ sở tại Stockholm và Los Angeles. Ông là người đưa triết lý về vai trò lãnh đạo đến với giới doanh nhân toàn cầu (ND).

[34] Rudyard Kypling (1865 - 1936): Nhà văn, nhà thơ Anh, đoạt giải Nobel Văn học năm 1907 (ND).

[35] Baltasar Gracian (1601 - 1658): Nhà văn, nhà triết học, linh mục người Tây Ban Nha.

[36] Friedrich Wilhelm Nietzsche (1844 - 1900): Nhà thơ, nhà phê bình, nhà triết học cổ đại người Đức (ND).

[37] Martin Luther King (1929 - 1968): Mục sư, nhà hoạt động dân quyền người Mỹ, gốc Phi và là người đoạt giải Nobel Hòa bình năm 1964. Ông cũng là một trong những nhà lãnh đạo có ảnh hưởng lớn nhất trong lịch sử Hoa Kỳ cũng như lịch sử đương đại của phong trào bất bạo động (ND).

[38] Thomas Woodrow Wilson (1856 - 1924): Tổng thống Hoa Kỳ thứ 28 (ND).

[39] William Penn (1644 -1718): Doanh nhân bất động sản người Anh. Ông cũng là triết gia và là người sáng lập Tỉnh Pennsylvania, thuộc địa Bắc Mỹ của Anh. Là người ủng hộ thống nhất thuộc địa, Penn kêu gọi thành lập một Liên minh các thuộc địa của Anh tại nơi sau này trở thành Hợp chủng quốc Hoa Kỳ. Những nguyên tắc dân chủ mà ông định ra trong Khung Chính phủ Pennsylvania chính là nguồn cảm hứng cho bản Hiến pháp Hoa Kỳ (ND).

[40] John Ruskin (1819-1900): Nhà phê bình nghệ thuật hàng đầu ở Anh thời Victoria. Ông cũng là người bảo trợ nghệ thuật, họa sĩ, một nhà tư tưởng xã hội và một nhân vật bác ái (ND).

[41] Mawlānā Jalāl-ad-Dīn Muhammad Rūmī (1207 - 1273): Nhà thần học, nhà thơ viết bằng tiếng Ba Tư của Hồi giáo Mật tông, một trong những nhà thơ vĩ đại nhất mọi thời đại (ND).

[42] Broadway: Sân khấu Broadway hay quen gọi đon giản là Broadway, là hệ thống bao gồm 39 nhà hát chuyên nghiệp (500 ghế trở lên, lớn nhất gần 2000 ghế) nằm rải rác ở Theatre District, Manhattan, New York. Broadway là địa điểm du lịch hấp dẫn của thành phố New York. Theo hiệp hội biểu diễn Broadvvay (The Broadway League) năm 2007-2008, sân khấu Broadway đã bán được khoảng 973 triệu USD tiền vé.

[43] Benjamin Franklin (1706-1790): Một trong những người lập quốc nổi tiếng nhất của Hoa Kỳ. Ông là chính trị gia, nhà khoa học, tác giả, thợ in, triết gia, nhà phát minh, nhà hoạt động xã hội, nhà ngoại giao hàng đầu. Ông cũng là người đã phát minh ra cột thu lôi và là người sớm đề xướng về sự thống nhất của các thuộc địa. Các nhà sử học gọi ông là “Người Mỹ đầu tiên.” (ND).

[44] Nhân vật hư cấu được trích dẫn rất nhiều (ND).

[45] Peter F. Drucker (1909-2005): Nhà văn, giáo sư, cố vấn quản lý và “nhà sinh thái học xã hội” chuyên khám phá cách con người tổ chức chính mình và tương tác theo hướng một nhà sinh thái học quan sát và phân tích thế giới sinh học. Drucker trực tiếp có ảnh hưởng đến nhiều lãnh đạo của nhiều tổ chức trong nhiều lĩnh vực của xã hội như IBM, Intel, Procter & Gamble, Chữ thập Đỏ, và một vài chính phủ của các tổng thống (ND).